XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. JANUÁR 11.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	92/1964. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia sajtó- és propagandamunkájának elvi irányításáról	1
	93/1964. sz. határozat	A kiemelt akadémiai kutatási területek felelős osztályainak kijelölésére és komplex bizottságok létrehozására	1
	94/1964. sz. határozat	Az Akadémia II., IV., V., VII. és a VIII. tudományos osztályához tartozó bizottságok szervezeti kérdéseiről és a bizottságok összetételének megállapításáról	2
	98/1964. sz. határozat	A Budapesti Műszaki Egyetem Vezetésnélküli Híradástechnikai Tanszék részvételéről a Budapesti Nemzetközi Vásáron	4
	100/1964. sz. határozat	A kiemelkedő tudományos könyvek szerzőinek jutalmazásáról	4
	103/1964. sz. határozat	A külföldi utazások adminisztrációjának egyszerűsítéséről	4
	104/1964. sz. határozat	A Magyar Tudomány c. folyóirat szerkesztő bizottsága tagságában bekövetkezett változásról	5
Miniszteri rendelet	8/1964. (XII. 10.) Mü. M.	A munkaközvetítésről	5
Közlemények		Pályázati felhívás az 1965. évi belföldi aspirantúrára	7
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	8

Az új év alkalmából kifejezett jókívánságokért köszönetet mond a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 92/1964. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia sajtó- és propagandamunkájának elvi irányításáról

(Elnökségi Tanács, 1964. december 11.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Magyar Tudományos Akadémia sajtó- és propagandamunkájának elvi irányításával *Gegesi Kiss Pál* akadémikust, az Elnökség tagját bízza meg, és felkéri, hogy e tevékenységével az Elnökség tudománypolitikai elveinek érvényesítését, illetőleg gyakorlati megvalósítását segítse elő.

Budapest, 1964. december 14.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 93/1964. számú

h a t á r o z a t a

a kiemelt akadémiai kutatási területek felelős osztályainak kijelölésére és komplex bizottsá létrehozására

(Elnökségi Tanács, 1964. december 11

Teljes szöveg

1 Az Elnökség az „Automatikai k
továbbá a kibernetika és alkalmazásár

tése", valamint „Az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása" kiemelt kutatási területek felelőséül a VI. Osztályt jelöli ki.

2 Az Elnökség „A szocialista tudat kialakítására és kifejlesztésére irányuló kutatások" komplex bizottságának

elnökéül:

Eörsi Gyula levelező tagot,

titkárául:

Márkus Györgyöt, a Filozófiai Intézet tud. munkatársát,

tagjaiul:

Szigeti Józsefet, a filozófiai tudományok doktorát,

Kovács Istvánt, az állam- és jogtudományok doktorát,

Hegedüs Andrást, a közgazdasági tudományok kandidátusát,

Ránki Györgyöt, a történelemtudomány doktorát,

Nagy Tamást, a közgazdasági tudományok kandidátusát,

Klaniczay Tibort, az irodalomtudományok doktorát,

Király Istvánt, az irodalomtudományok kandidátusát,

Ortutay Gyula akadémikust,

Tálasi Istvánt, a történelemtudomány kandidátusát,

Kardos László levelező tagot,

Trencsényi Waldapfel Imre akadémikust,

Bartha Lajost, a neveléstudományok kandidátusát

választja meg.

21 Az Elnökség a VI. Osztályhoz tartozó „Automatikai kutatások, továbbá a kibernetika és alkalmazásának fejlesztése" komplex bizottság

elnökéül:

Benedikt Ottó akadémikust,

alelnökéül:

Kalmár László akadémikust,

titkárául:

Vámos Tibort, a műszaki tudományok doktorát,

tagjaiul:

Csáki Frigyest, a műszaki tudományok doktorát,

Dancs István mb. osztályvezetőt,

Frey Tamást, a matematikai tud. kandidátusát,

Náray Zsoltot, a fizikai tudományok kandidátusát,

Tarján Rezsőt, a műszaki tudományok doktorát,

Ventai Béla főosztályvezetőt

meg. Az Elnökség tudomásul veszi, hogy [illegible] Bizottságnak hivatalból tagjai: *Bognár [illegible]ló Ágoston* akadémikusok.

22 Az Elnökség a VI. Osztályhoz tartozó „Az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása" komplex bizottság

elnökéül:

Szádeczky Kardoss Elemér akadémikust

választja meg. Az Elnökség felhívja a VI. Osztály osztálytitkárát, hogy a bizottság titkárát és tagjait az Alapszabályok 37. §-ának (3) bekezdése értelmében bízza meg.

23 Az Elnökség „A molekuláris biológia hazai kifejlesztése" komplex bizottság

elnökéül:

Straub F. Brunó akadémikust,

titkárául:

Szende Kálmánt, a biológiai tud. kandidátusát,

tagjaiul:

Bruckner Győző akadémikust,

Ivanovics György akadémikust,

Romhányi Györgyöt, az orvostud. kandidátusát,

Rajki Sándort, a biológiai tud. kandidátusát,

Tüdős Ferencet, a kémiai tud. kandidátusát,

Ernst Jenő akadémikust,

Dédes Gézát, a biológiai tud. kandidátusát,

Elődi Pált, a biológiai tud. kandidátusát

választja meg.

Budapest, 1964. december 14.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 94/1964. számú

h a t á r o z a t a

az Akadémia II., IV., V., VII. és VIII. tudományos osztályához tartozó bizottságok szervezeti kérdéseiről és a bizottságok összetételének megállapításáról

(Elnökségi Tanács, 1964. dec. 11.)

Nem teljes szöveg

Az Elnökség hozzájárul ahhoz, hogy a II., IV., V., VII. és VIII. tudományos osztályok szervezetében az alábbi bizottságok működjenek, a bizottságok elnökeivé pedig a következőket választja meg.

1 *II. Társadalmi-Történeti Tudományok Osztálya*

Filozófiai Bizottság
elnöke: *Mátrai László* akadémikus,

Történettudományi Bizottság
elnöke: *Molnár Erik* akadémikus,

Régészeti Bizottság
elnöke: *Gerevich László*, a történettud. doktora,

Közgazdaságtudományi Bizottság
elnöke: *Friss István* akadémikus,

Állam- és Jogtudományi Bizottság
elnöke: *Eörsi Gyula* levelező tag,

Szociológiai Bizottság
elnöke: *Erdei Ferenc* akadémikus,

Művészettörténeti Bizottság
elnöke: *Vayer Lajos*, a művészettört. tud. doktora,

Földrajztudományi Bizottság
elnöke: *Radó Sándor*, a földrajztudományok doktora,

Neveléstudományi Bizottság
elnöke: *Nagy Sándor*, a neveléstudományok doktora.

11 Az Elnökség tudomásul veszi, hogy a Filozófiai Intézet Tudományos Tanácsának feladatait a Filozófiai Bizottság, a Közgazdaságtudományi Intézet Tudományos Tanácsának feladatait a Közgazdaságtudományi Bizottság, az Állam- és Jogtudományi Intézet Tudományos Tanácsának feladatait az Állam- és Jogtudományi Bizottság, a Szociológiai Kutatócsoport Tudományos Tanácsának feladatát a Szociológiai Bizottság, a Régészeti Kutatócsoport Tudományos Tanácsának funkcióját a Régészeti Bizottság, a Földrajztudományi Kutatócsoport Tudományos Tanácsának feladatát a Földrajztudományi Bizottság látja el.

2 *IV. Agrártudományok Osztálya*

Állatorvostudományi Bizottság
elnöke: *Mócsy János* akadémikus,

Állattenyésztési Bizottság
elnöke: *Schandl József* akadémikus,

Agrártörténeti Bizottság
elnöke: *Lázár Vilmos*, a mezőgazdasági tud. doktora,

Erdészeti Bizottság
elnöke: *Magyar János*, a mezőgazdasági tud. doktora,

Mezőgazdasági Gépesítési Bizottság
elnöke: *Sipos Gábor*, a mezőgazdasági tud. kandidátusa,

Kertészeti Bizottság
elnöke: *Somos András* akadémikus,

Növénynemesítési Bizottság
elnöke: *Bálint Andor*, a mezőgazdasági tud. kandidátusa,

Növénytermesztési Bizottság
elnöke: *Láng Géza*, levelező tag,

Növényvédelmi Bizottság
elnöke: *Ubrizsy Gábor*, a biológiai tud. doktora,

Mezőgazdasági Ökonómiai és Üzemszervezési Bizottság
elnöke: *Erdei Ferenc* akadémikus,

Mezőgazdasági Üzemi Vízgazdálkodási Bizottság
elnöke: *Cselőtei László*, a mezőgazd. tud. kandidátusa,

Talaj- és Trágyázástani Bizottság
elnöke: *di Gléria János*, a mezőgazdasági tud. doktora.

21 Az Elnökség tudomásul veszi, hogy az MTA Állategészségügyi Kutató Intézete Tudományos Tanácsának feladatait az Állatorvostudományi Bizottság, a Mezőgazdasági Kutató Intézet (Martonvásár) Tudományos Tanácsának feladatait a Növénynemesítési Bizottság, a Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet Tudományos Tanácsának feladatait a Talaj- és Trágyázástani Bizottság látja el.

22 Az Elnökség hozzájárul ahhoz, hogy a jövőben az Állatorvosok Világszövetsége Magyar Nemzeti Bizottsága feladatait az Állatorvostudományi Bizottság, a Nemzetközi Kertészeti Tudományos Társaság Magyar Nemzeti Bizottságának és a Kerttervezők Nemzetközi Szövetsége Magyar Nemzeti Szövetsége feladatait a Kertészeti Bizottság, az Európai Növénynemesítők Szövetsége Magyar Nemzeti Bizottságának feladatát a Növénynemesítési Bizottság, az Agrárgazdászok Nemzetközi Konferenciája Magyar Nemzeti Bizottsága feladatait a Mezőgazdasági Ökonómiai és Üzemszervezési Bizottság, a Nemzetközi Talajtani Társaság Magyar Nemzeti Bizottságának feladatait a Talaj- és Trágyázástani Bizottság látja el.

3 *V. Orvosi Tudományok Osztálya*

Klinikai Kutatásokkal Foglalkozó Bizottság
elnöke: *Miskolczy Dezső* akadémikus,

Élettani Bizottság
elnöke: *Jancsó Miklós* akadémikus,

Morphológiai és Onkológiai Bizottság
elnöke: *Baló József* levelező tag,

Mikrobiológiai Bizottság
elnöke: *Ivanovics György* akadémikus,

Egészségtudományi Bizottság
elnöke: *Sós József* levelező tag,

Orvostörténeti Bizottság
elnöke: *Haranghy László* levelező tag.

4 *VII. Kémiai Tudományok Osztálya*

Fizikai Kémiai Bizottság
elnöke: *Szabó Zoltán* akadémikus,

Szervetlen Analitikai Kémiai Bizottság
elnöke: *Erdey László* akadémikus,

Szerves Kémiai Bizottság
elnöke: *Bruckner Győző* akadémikus,

Műszaki Kémiai Bizottság
elnöke: *Korach Mór* akadémikus.

5 *VIII. Biológiai Tudományok Osztálya*

Botanikai Bizottság
elnöke: *Zólyomi Bálint* levelező tag,

Biokémiai Bizottság
elnöke: *Farkas Gábor* levelező tag,

Biofizikai Bizottság
elnöke: *Ernst Jenő* akadémikus,

Funkcionális Struktúrakutatási Bizottság
elnöke: *Törő Imre* akadémikus,

Genetikai Bizottság
elnöke: *Győrffy Barna*, a biológiai tud. doktora,

Zoológiai Bizottság
elnöke: *Dudich Endre* akadémikus,

Hidrobiológiai Témabizottság
elnöke: *Hortobágyi Tibor*, a biológiai tud. doktora,

Antropológiai Témabizottság
elnöke: *Nemeskéri János*, a biológiai tud. kandidátusa.

Budapest, 1964. december 14.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 98/1964. számú

h a t á r o z a t a

a Budapesti Műszaki Egyetem Vezeték nélküli Híradástechnikai Tanszék részvételéről a Budapesti Nemzetközi Vásáron

(Elnökség, 1964. december 18.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az 1964-ben a Budapesti Nemzetközi Vásáron megrendezett akadémiai kiállítással kapcsolatos munkásságukért — a bemutatott színes televízió készülékért — dicséretben részesíti Barta Istvánt, az MTA levelező tagját, a Budapesti Műszaki Egyetem Vezeték nélküli Híradástechnikai Tanszék vezetőjét és munkatársait. Az Elnökség ezzel a határozatával kiegészíti a 72/1964. sz. határozatát.

Budapest, 1964. december 21.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 100/1964. számú

h a t á r o z a t a

a kiemelkedő tudományos könyvek szerzőinek jutalmazásáról

(Elnökség, 1964. december 18.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a kiemelkedő tudományos könyvek magyar szerzőinek jutalmazására a következőket határozza.

2 Az Akadémia keretében jutalmat csak olyan könyvek szerzői kapjanak, amely könyvek a jutalom odaítélése előtt legalább 1 és legfeljebb 4 évvel jelentek meg, hogy a könyv bírálatát a tudományos vitákban kialakult értékelést figyelembe lehessen venni.

21 Jutalomban részesíthetők a magyar vagy idegen nyelven megjelent, nemzetközi vonatkozásban is új eredményeket tartalmazó magas színvonalú önálló tudományos művek és az akadémiai ismeretterjesztő sorozatban megjelent kiemelkedő művek szerzői.

22 Magyar szerzők belföldön bármelyik kiadónál, bármilyen nyelven megjelent tudományos könyve jutalmazható akadémiai, elnöki, vagy intézeti jutalommal. E jutalmakban az Akadémia tagjai nem részesülhetnek.

23 Az Akadémiai Kiadónál megjelent könyvek magyar szerzői — ideértve az Akadémia tagjait is — a 22 pont keretein kívül a Kiadó nívódíj-keretéből is jutalmazhatók.

24 Az Akadémiai Kiadó nívódíj-keretéből egy-egy mű jutalmazási összege 5—20 000 Ft legyen, 1965-ben 3—4 művet lehet jutalomban részesíteni. Az Akadémiai Kiadó a 2/1959. K. F. számú határozat alapján a művek szerzőinek jutalmazására az állományon kívüli béralap terhére minden évben megfelelő összeget, 1965-re legalább 30 000 Ft-ot biztosítson.

25 A szerzőknek a Kiadó nívódíj-keretére történő jutalmazására a tudományos osztályok minden év június 30-ig osztályonként legfeljebb egy-egy műre vonatkozóan javaslatot tesznek a KFB-nek, mellékelve a kéziratról készült lektori véleményeket, a könyvről megjelent kritikákat, valamint az illetékes tudományos bizottság véleményét. A jutalomban részesülő művekről, ill. a jutalom összegét vonatkozóan — a KFB javaslata alapján — az Elnökség minden év november 1-ig dönt.

3 Az Elnökségi Tanács 151/1959. sz. határozata a fentiek szerint hatályát veszti.

Budapest, 1964. december 21.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 103/1964. számú

h a t á r o z a t a

a külföldi utazások adminisztrációjának egyszerűsítéséről

(Elnökség, 1964. december 18.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség tudomásul veszi, hogy 1965. január 1-től a szocialista országokba tanulmányútra, konferenciára hivatalosan utazók utazási jegyeiket — az NKO által rendelkezésre bocsátott megrendelőlevel felhasználásával — a rendeltetési helyig és vissza maguk váltják meg az IBUSZ menetjegy irodáiban.

2 Az Akadémia tagjai részére — kívánságukra — az NKO továbbra is lebonyolítja a külföldi utazásokhoz szükséges jegyváltás adminisztrációját.

Budapest, 1964. december 21.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 104/1964. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudomány c. folyóirat szerkesztő bizottsága tagságában bekövetkezett változásról

(Elnökség, 1964. december 18.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Magyar Tudomány c. folyóirat szerkesztő bizottságába — *Bóka László* levelező tag elhalálozása folytán — *Tamás Lajos* akadémikust választja meg.

Budapest, 1964. december 21.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri rendelet

A munkaügyi miniszter 8/1964. (XII. 10.) Mü. M. számú

r e n d e l e t e

a munkaközvetítésről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 15/1956. (XII. 29.) számú rendelete 11. § (3) bekezdésében, a 26/1957. (V. 3.) számú rendelete 1. § (1) bekezdésében, valamint a 2020/1964. (VII. 19.) számú határozatában kapott felhatalmazás alapján — a területi munkaerő-gazdálkodási feladatok megoldásának elősegítése érdekében — az alábbiakat rendelem:

1. §.

(1) A munkaközvetítéssel befolyásolni kell a munkaerő tervszerű, a népgazdasági és helyi érdekekkel összhangban álló elosztását. E tevékenységgel elő kell segíteni

a) a munkára jelentkezők elhelyezését,

b) a vállalatok, a költségvetési és más szervek (a továbbiakban: vállalatok) munkás, alkalmazotti, valamint egyéb különleges munkaerőszükségletének kielégítését.

(2) A munkaközvetítés a dolgozók munkába irányításával vagy kötelező munkaközvetítéssel történik. Kötelező munkaközvetítés elrendelése esetében a vállalat munkaviszonyt csak a tanács munkaügyi szakigazgatási szervének közvetítése után létesíthet.

2. §.

(1) A munkaközvetítést a fővárosi, a megyei jogú városi, a járási, a járási jogú városi tanácsok végrehajtó bizottsága munkaügyi szakigazgatási szervei végzik. A munkaközvetítést a munkaügyi szakigazgatási szerv irányítása alatt működő munkaközvetítő irodák is elláthatják.

(2) A munkaügyi szakigazgatási szerv az illetékességi területén telepített vállalatokhoz, gyáregységekhez, illetve telephelyekhez közvetíthet munkaerőt.

3. §.

(1) A kötelező munkaközvetítést (15/1956. [XII. 29.] Korm. számú rendelet 10. §-ának (1) bekezdése) — ha ezt a helyi munkaerő-helyzet szükségessé teszi — a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottságának elnöke rendeli el.

(2) A kötelező munkaközvetítés elrendelhető:

— a megye (főváros, megyei jogú város) területén levő minden vállalatra és minden munkakörre vagy ezen belül

— egyes meghatározott területekre (pl. járásra), helységekre (városokra, községekre), vállalatokra, üzem-gyáregységekre, telephelyekre, munkakörökre, vagy

— azokra a munkakörökre, melyeknek betöltését jogszabály valamely feltételtől, így különösen kor, nem, egészségi állapot és lakhelytől teszi függővé.

(3) Nem rendelhető el kötelező munkaközvetítés:

a) az államhatalmi és államigazgatási szervek ügyintézői munkaköreire,

b) a fegyveres erőkre, fegyveres testületekre, valamint a rendészeti szervekre,

c) a választás útján betöltendő munkakörökre,

d) a társadalmi szervekre,

e) az osztályvezető és annál magasabb beosztású vezető munkakörökre,

f) a tudományos intézetek kutatói munkaköreire,

g) az egészségügyi, oktatásügyi és művészeti szakképzettséget igénylő munkakörökre,

h) a társadalmi tanulmányi ösztöndíjra kötött szerződés, illetőleg a kezdő szakemberekre vonatkozó rendelkezések szerint a felsőoktatási intézményeknél közzétett pályázati felhívások és a minisztérium (főfelügyeleti szerv) elosztása alapján betöltött munkakörökre,

i) azokra a munkakörökre, amelyekben a vállalat számára képzett és szakmunkás-vizsgát tett ipari tanulót alkalmazzák.

(4) A kötelező munkaközvetítés áthelyezés esetére nem vonatkozik.

4. §.

(1) A megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága elnökének a kötelező munkaközvetítés elrendelésénél figyelemmel kell lennie:

a) az egyes iparágak és vállalatok népgazdasági fontosságára, munkaerővel való ellátottságára és egyéb adottságaira, így különösen az idényjellegű ágazatok (mezőgazdaság, építőipar, konzervipar stb.), valamint a több helységben vagy nagyobb kiterjedésű igazgatási területen működő vállalatok sajátos igényeire,

b) a nők, továbbá a rokkantak és egyéb csökkent munkaképességűek, valamint a fiatalok és a szociális szempontból rászorultak fokozottabb munkába állítására.

(2) A kötelező munkaközvetítés elrendelésére, illetve megszüntetésére a munkaügyi szakigazgatási szervek és a vállalatok felügyeleti szervei tehetnek javaslatot.

(3) A felügyeleti szervek az irányításuk alá tartozó vállalatok tekintetében közvetítési sorrendet javasolhatnak.

5. §.

(1) A betöltetlen munkahelyek nyilvántartása és a munkaközvetítés előmozdítása céljából valamennyi vállalat köteles

a) negyedévenként a tárgyidőszakot megelőzően a területileg illetékes munkaügyi szakigazgatási szervhez (munkaközvetítő irodához) az előre látható munkaerő-szükségletet a 3. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével bejelenteni;

b) a tárgyidőszak folyamán jelentkező tényleges munkaerő-szükségletét a szükséglet jelentkezésekor a fenti módon ugyancsak bejelenteni.

(2) A munkaerő-szükségletről szóló bejelentésnek tartalmaznia kell munkakörönként a létszámot, férfi vagy nő megjelölést, a fizethető munkabért (a munkakörre érvényes bértételt), továbbá az alkalmazáshoz megkívánt egyéb feltételeket (szakképzettség, gyakorlat stb.).

(3) A dolgozók munkába állításának, illetőleg átirányításának megszervezése érdekében olyan esetekben, amikor átszervezés vagy egyéb intézkedés következtében egyszerre legalább tíz dolgozó munkaviszonyának megszüntetésére kerül sor, köteles a vállalat a felszabaduló munkaerők számát legkésőbb az intézkedés megtételekor a tanács munkaügyi szakigazgatási szervéhez bejelenteni. A bejelentésnél a (2) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell.

6. §.

A munkaügyi szakigazgatási szerv (munkaközvetítő iroda) felülvizsgálhatja a vállalat bejelentett munkaerő-szükségletét, illetve kérheti a munkaerő-szükséglet indokolását. Ha a vállalat a tervezett létszámát (irányszámát) elérte, illetőleg túllépte, és a további létszámemelést különleges termelési érdekek nem indokolják, a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága elnökének jóváhagyásával a munkaközvetítés megtagadható.

7. §.

(1) A munkaközvetítés a *melléklet* szerinti közvetítő (irányító) lappal történik.

(2) A vállalatok kötelesek a közvetítő (irányító) lap egy példányát egy évig megőrizni és azt az ellenőrző szervek kívánságára felmutatni. A közvetítőlap másik példányát a dolgozó alkalmazása után kiállítva a munkaügyi szakigazgatási szervnek (a munkaközvetítő irodának) vissza kell küldeni.

8. §.

(1) A munkára jelentkezőknek a közvetítéshez munkakönyvüket és személyi igazolványukat fel kell mutatniuk.

(2) A jelentkezőket szakképzettségük, a munkára való alkalmasságuk, a szociális helyzetük figyelembevételével és ezen belül általában a jelentkezésük sorrendjében kell közvetíteni.

(3) A vállalat a munkaközvetítés útján küldött dolgozót — amennyiben a munkakör ellátásához szükséges szakmai és egyéb feltételeknek nem felel meg — nem köteles alkalmazni. A dolgozó ugyancsak nem kötelezhető a munkaközvetítés során felajánlott munkakör elfogadására. Eredménytelenség esetén a közvetítés többízben is megismételhető.

(4) A vállalatok egyes dolgozók személy (név) szerinti közvetítését is kérhetik abban az esetben, ha azt a munkavállaló különleges szakképzettsége vagy egyéb vállalati érdek indokolja, és a helyi munkaerőgazdálkodási irányelvekkel nem ellentétes. Kötelező a dolgozó személy szerinti közvetítése, ha az adott vállalatnál történő munkába lépésére jogszabályi rendelkezés alapján kerül sor.

(5) A munkára jelentkezőt a munkaközvetítésből kizárni semmilyeú címen nem szabad.

(6) A munkaközvetítés ingyenes.

9. §.

A munkaügyi szakigazgatási szervek (munkaközvetítő irodák) kötelesek a területileg illetékes szakszervezeti szervek vagy megbízottaik részére a munkaközvetítéssel kapcsolatos mindennemű kérdésben felvilágosítást nyújtani és a vonatkozó iratokba betekintést biztosítani.

10. §.

A munkaközvetítéssel kapcsolatos rendelkezések megszegése esetén — a 3/1962. (II. 22.) Korm. számú rendelet alapján — a szabálysértési eljárás megindítása érdekében a feljelentést a megyei (fővárosi, megyei jogú városi), járási (járási jogú városi) munkaügyi szakigazgatási szervnek kell megtennie.

11. §.

(1) Ez a rendelet 1965. január 1. napján lép hatályba. Egyidejűleg az 1/1957. (I. 5.) MTH számú utasítás, továbbá a 9/1959. (VIII. 18.) Mü. M, az 1/1960. (II. 14.) Mü. M. és a 11/1961. (XII. 23.) Mü. M számú rendeletek hatályukat vesztik.

(2) A vendéglátóiparban és táncmulatságokon foglalkoztatott zenészek és énekesek munkaközvetítéséről szóló — 1/1959. (MK 1.) MM számú utasítással módosított — 38/1957. (MK 5.) MM számú utasítás rendelkezései változatlanul hatályban maradnak.

Veres József s. k.,
munkaügyi miniszter

Melléklet a 8/1964. (XII. 10.) Mü. M. számú rendelethez

.....
fejbélyegző

Közvetítő (irányító) lap

Név: .....

Kor: ..... Családi állás: .....

Egyéb feljegyzések: .....

.....

Közvetítve

.....vállalathoz

.....munkakörbe

..... 196... év .....

.....

P. H. aláírás

(első oldal)

A túloldalon megnevezett dolgozót alkalmaztuk:

.....

vállalati bélyegző

Nem alkalmaztuk:

.....

vállalati bélyegző

Az alkalmazott dolgozó közvetítőlapjának egy példányát kitöltve a munkaerőirányító irodának vissza kell küldeni, másik példányát a vállalatnál egy évig meg kell őrizni.

Fel nem vett dolgozónak az irányítólap mindkét példányát vissza kell adni.

(Hátoldal)

Közlemények

Pályázati felhívás az 1965. évi belföldi aspirantúrára

I.

A Tudományos Minősítő Bizottság pályázatot hirdet az 1965. évi szeptember 1-én kezdődő, az 1963. évi 19. Tvr.-ben szabályozott belföldi ösztöndíjas és levelező aspirantúrára. A felvétel során — eredményes felvételi vizsga esetén — előnyben részesülnek azok, akik a II. fejezetben felsorolt tudományszakokra és azokon belül a távlati tudományos kutatási terv részét képező témák kidolgozására pályáznak.

1. Belföldi ösztöndíjas és levelező aspirantúrára azok a 35 évnél nem idősebb szakemberek pályázhatnak, akik az egyetemi oklevél megszerzésétől számítva legalább 3 év szakmai gyakorlattal és kezdeti tudományos munkássággal rendelkeznek.

2. Az ösztöndíjas és levelező aspirantúrára pályázók szakmai és ideológiai ismeretekből felvételi vizsgát tesznek.

3. Az ösztöndíjas aspiránsok tanulmányi ideje 3, a levelező aspiránsoké 4 év. Az aspiránsok az előírt tanulmányok befejezése és a tudományos értekezésük megvédése után elnyerik a „tudományok kandidátusa" tudományos fokozatot.

4. A pályázati kérelmet a munkahely vezetőjének és személyzeti vezetőjének részletes írásbeli véleményével ellátva a felügyeletet gyakorló főhatóság személyzeti osztályán keresztül *1965. január 31-ig* kell a Tudományos Minősítő Bizottsághoz benyújtani.

A kérelemnek a következő adatokat kell tartalmaznia:

a) a választott tudományokat, a témát és annak indokolását, lehetőleg megjelölve, hogy a távlati tudományos kutatási terv mely fő feladatához vagy feladatához tartozik;

b) az aspirantúra formáját.

A kérelemhez az alábbi iratokat kell csatolni:

a) részletes önéletrajz,

b) az egyetemi oklevél másolatát (lehet fotókópia is),

c) a katonai kötelezettség teljesítésére vonatkozó igazolást,

d) a választott téma kutatásának részletes tematikai tervét,

e) eddig megjelent tudományos publikációk jegyzékét,

f) a pályázathoz rendszeresített kérdőívet, (ezeket a TMB titkárságán és a személyzeti osztályokon lehet beszerezni),

g) ösztöndíjas aspirantúrára jelentkezőknél a munkahely igazolását arra vonatkozóan, hogy az aspirantúra befejezése után is foglalkoztatni kívánja.

5. A határidő után beadott vagy nem kellően felszerelt kérelmeket a Tudományos Minősítő Bizottság nem veszi figyelembe.

6. A Tudományos Minősítő Bizottság a pályázat eredményéről 1965. júliusában értesíti az érdekelteket.

II.

A pályázatok elbírálása során az alábbi tudományágazatokra pályázók részesülnek előnyben:

I. TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Fizika

Félvezetők és lumineszkáló anyagok fizikája

Fémek és ötvözetek fizikája

Matematika
- Differenciál- és integrálegyenletek
- Operációkutató

Biológia
- Biofizika
- Molekuláris biológia
- Az idegrendszer biokibernetikája

Kémia
- Petrolkémia
- Gyógyszerkémia

II. ORVOSTUDOMÁNYOK

Kísérleti embriológia
Orvosi biokémia
Immunológia

III. AGRÁRTUDOMÁNYOK

Agrárökonómia
- Öntözéses üzemek üzemtana
- Kertészeti üzemek üzemtana

Mezőgazdaság gépesítése
- Mezőgazdasági gépek üzemelése

Állatorvostudomány
- Állathigiénie

Állattenyésztés
- Baromfigenetika és nemesítés

IV. MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Kohászat
- Acélgyártás

Energetika
- Hőenergetika

Híradástechnika
- Telemechanika

Automatika
Gépészet
- Korszerű gépipari fémtechnológia

V. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Közgazdaságtan
- Pénzgazdaságtan

Irodalomtudomány
- Modern filológia

Állam- és jogtudomány
- Munkajog

Filozófiai tudomány
- Esztétika és etika

Történelemtudomány
- Legújabbkori egyetemes történelem

Neveléstudomány
- Didaktika

Pszichológia
- Munkalélektan

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612: a Posta Központi Hírlap Irodánál, Budapest V., József nádor tér 1. Telefon: 180-850. Csekkszámla: egyéni 61 257, közületi 61 066
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60068 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. JANUÁR 26

TARTALOM

Miniszteri rendeletek	10/1964. (XII. 24.) Mü. M.	A munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről, nyilvántartásáról és a munkakönyvekbe történő bejegyzésekről szóló 1/1954. (MTH K 10.) MTH számú utasítás módosításáról és kiegészítéséről	9
	11/1964. (XII. 24.) Mü. M.	A munkavállalói igazolási lapról	10
	7/1964. (XII. 24.) SZOT	Az üzemi balesetek bejelentéséről és nyilvántartásáról szóló 2/1962. (III. 10.) Mü. M. számú rendelet módosításáról	12
	2/1965. (I. 8.) M. M.	A muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi 9. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról	13
Közlemény		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	24

Miniszteri rendeletek

A munkaügyi miniszter 10/1964. (XII. 24.) Mü. M. sz.

rendelete

a munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről, nyilvántartásáról és a munkakönyvekbe történő bejegyzésekről szóló 1/1954. (MTH K 10.) MTH számú utasítás módosításáról és kiegészítéséről

A Munka Törvénykönyve végrehajtási rendelete 218. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. §.

Az 1/1954. (MTH K 10.) MTH számú utasítás (a továbbiakban U.) 5. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A munkáltató a munkakönyv „bérkategóriája" elnevezésű rovatában a (3) bekezdése szerinti bejegyzésen felül a munkaviszony megszűnésekor köteles a dolgozó tizenkét havi keresete alapján számított egy havi átlagkeresetét (Mt. V. 140. §) bejegyezni."

2. §.

Az U. 6. §-ának (1)—(8) bekezdése helyébe az alábbi (1)—(5) bekezdés lép, a 6. § (9) bekezdése pedig (6) bekezdésre változik:

„(1) A munkáltató dolgozója munkaviszonyának megszűnésekor köteles a munkakönyvnek a „munkaviszony megszűnésének módja" rovatába a (2)—(5) bekezdésekben foglaltak szerint bejegyzést tenni.

(2) Az „áthelyezve" megjelölést kell a munkakönyvbe bejegyezni, ha a dolgozót más vállalathoz áthelyezték.

(3) A „felmondás a dolgozó részéről" bejegyzést kell a munkakönyvbe beírni, ha a dolgozó a munkaviszonyt felmondja, vagy a választott dolgozó a Mt. V. 47. §-ának *f)* pontja szerint szünteti meg munkaviszonyát. Nem e bejegyzést hanem az (5) bekezdésben megjelöltet kell alkalmazni, ha a dolgozó a Mt. V. 30. § (2) bekezdésének *a)—f)* pontjaiban meghatározott okból mondott fel.

(4) A „kilépett" bejegyzést kell a munkakönyvbe beírni, ha a munkaviszonyt

a) a dolgozó felmondás nélkül szünteti meg, vagy bár a munkaviszonyt felmondja, de az előírt időt nem tölti munkában,

b) a dolgozó a társadalmi tanulmányi szerződésben meghatározott idő eltelte, illetőleg a meghatározott munka befejezése előtt szünteti meg,

c) a dolgozó egy éven belül kétszer vagy többször vagy ilyen évet követő évben akár csak egyszer is felmondja, ide nem számítva a Mt. V. 30. § (2) bekezdése *a)—f)* pontjaiban említett esetekben történt felmondást,

d) a vállalat fegyelmi elbocsátással szünteti meg, vagy a megszüntetésre bírói ítélet folytán kerül sor, végül ha

e) — megválasztott dolgozó esetében — összeférhetetlenség megállapítása, választójogosultság elvesztése miatt, valamint fegyelmi határozat vagy büntető ítélet alapján történő visszahívás útján szüntetik meg.

(5) A „munkaviszony megszűnt" bejegyzést kell a munkakönyvbe beírni minden olyan esetben, amikor a munkaviszony nem a (2)—(4) bekezdésben említett módoknak megfelelően szűnt meg. Ennek megfelelően ezt a bejegyzést kell alkalmazni akkor is, ha a dolgozó

a) munkaviszonya a vállalat felmondása folytán szűnt meg,

b) munkaviszonya saját felmondása folytán a Mt. V. 30. § (2) bekezdésének *a)—f)* pontjaiban meghatározott okból vagy a Mt. 32. § szerinti felbontás alapján szűnt meg,

c) magánmunkáltatónál fennállott munkaviszonya felmondás vagy azonnali hatályú kilépése (Mt. V. 46. §) folytán szűnt meg,

d) határozott időre vagy meghatározott munkára szóló munkaviszonya a munkaszerződésben meghatározott idő elteltével szűnt meg,

e) munkaviszonya próbaidő alatt (Mt. 24. §) szünt meg,

f) választott dolgozó és munkaviszonya a (3)—(4) bekezdésben nem említett esetekben szűnik meg."

3. §.

Az U. 7. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„7. §. Ha a dolgozó a munkaviszony megszűnésének módjára utaló bejegyzést [6. § (2)—(5) bekezdés] sérelmesnek tartja, panasszal a Munka Törvénykönyvének a munkaügyi viták intézésére vonatkozó szabályai szerint élhet. Ha panaszának helyt adnak, a sérelmes bejegyzést a munkakönyvben a munkáltató helyesbíteni köteles."

4. §.

Az U. 10. § (2)—(3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) Ha a munkaviszonyt a dolgozó felmondja, és a munkáltató a munkaviszony megszűnéséig munkára kötelezi, a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos adatokat a munkaviszony megszűnése napján kell a munkakönyvbe beírni, és ezen a napon kell a munkakönyvet részére kiadni.

(3) Ha a munkaviszonyt a munkáltató szünteti meg felmondással, valamint, ha a dolgozó mondja fel, és a munkáltató a dolgozót a felmondás közlését követő időre, de legfeljebb tizenöt napra a munka teljesítése alól felmenti, a munkakönyvbe a munkaviszony megszűnésének napjaként ilyenkor is azt a napot kell beírni, amelyet a felmondás közlésekor a munkaviszony megszűnésének napjaként meghatároztak. A munkakönyvet azonban a dolgozó részére azon a napon ki kell adni, amikor a vállalatnál utoljára munkavégzésre köteles. Az új munkahelyen a munkaviszony keletkezésével kapcsolatos adatokat ilyen esetben is a 8. § rendelkezései szerint kell a dolgozó munkakönyvébe bevezetni. Tehát ha pl. a dolgozónak március 15-ére felmondanak, munkakönyvébe a munkaviszony megszűnésének napjaként március 15-ét kell bejegyezni, de a munkakönyvet március 1-én ki kell adni részére. Ha ez a dolgozó március 2-án egy másik vállalatnál munkába lép, ez a vállalat a munkábalépés napjaként március 2. napját vezeti be a munkakönyvbe, tekintet nélkül arra, hogy a korábbi bejegyzések szerint a dolgozó előző munkaviszonya március 15. napjáig állott fenn."

5. §.

(1) Az U. 13. §-a (2) bekezdésének a munkaviszony megszűnés bejegyzésére vonatkozó része és a 14. §-ának (3) bekezdése hatályát veszti.

(2) Az U.-ban előforduló „hozzájárulással kilépett" szavak helyett „munkaviszonya megszűnt" szavak irandók.

6. §.

E rendelet 1965. évi január hó 1. napjával lép hatályba.

Veres József s. k,
munkaügyi miniszter.

A munkaügyi miniszter 11/1964. (XII. 24.) Mü. M. számú

rendelete

a munkavállalói igazolási lapról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 33/1964. (XII. 18.) számú rendelete 16. §-ának (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbi rendeletet adom ki:

1. §.

(1) A munkaviszonynak az 1965. évi január hó 1. napját követő megszűnése esetén a vállalat a jelen rendelet *mellékleteként* közölt és a postahivatalokban beszerezhető „munkavállalói igazolási lap" elnevezésű űrlapot köteles kiállítani és a dolgozónak a munkakönyvvel együtt kiadni.

(2) Igazolási lapot kell kiállítani olyan dolgozó esetében is, akit a Mt. V. 215. §-ának rendelkezése folytán munkakönyv nélkül alkalmaztak.

(3) Az igazolási lapot másolattal kell készíteni. A másolatot a vállalatnak öt évig meg kell őriznie s szükség esetén annak alapján a dolgozó részére később másodlatot kell kiadnia.

Melléklet a 11/1964. (XII. 24.) Mü. M. számú rendelethez

MUNKAVÁLLALÓI IGAZOLÁSI LAP

Melléklet a ..... számú munkakönyvhöz

A.

A dolgozó **neve** (asszonyoknál leánynév is): .....
..... **anyja neve:** .....
és lakcíme: .....

1. A folyó évből munkaviszonyban töltött idő arányában az áthelyezett dolgozót megillető, de **még igénybe nem vett rendes szabadság** ..... munkanap.

2. Az új munkaviszonyban járó rendes szabadság **csökkentendő** ..... munkanappal (többletszabadság, igazolatlan mulasztás, munkaviszony szünetelése, vagy .....
..... miatt).

3. A folyó tanévben igénybevett **vizsgaszabadság** .....
munkanap, **munkaidőkedvezmény** ..... munkanap.

4. Az 196.... évi ..... hó ..... napján, ...szám alatt hozott .....
..... büntetést kiszabó **fegyelmi határozat**
a) **még végrehajtásra vár** annyiban, hogy .....
.....
b) **hatálya alatt áll** 196... évi ..... hó ..... napjáig.

B.

5. a tartozás

neme	hátralékos összege	egyhavi részlete	átutalandó egyszámlára (csekkre, címre)
Előleg			
Kártérítés			
Tartásdíj			
Tüzelő			
OTP kölcsön			

6. A közszolgálati alkalmazottak a korpótlék vagy személyi alapbér szempontjából beszámított összes szolgálati ideje:
..... év ..... hó ..... nap.

..... 196.... évi ..... hó .... nap.

Iktatószám: .....

P. H.

.....
(kitöltő aláírása)

A vállalat neve, címe: .....
.....

C.

Iktatószám: .....

EXPRESSZ-AJÁNLVA **küldendő:**

.....
(vállalatnak)

D.

Értesítjük Önöket, hogy ..... nevű, volt dolgozójukat, 196.... évi ..... hó ..... napjával alkalmaztuk.

A 11/1964. (XII. 24.) Mü. M. sz. rendelet alapján kérjük, küldjék meg a „munkavállalói igazolási lap"-on jelzett tartozások átutalási utasításait is magában foglaló rendelvényeket, hogy a levonásról gondoskodhassunk.

..... 196 .... évi ..... hó ..... napján.

.....
(a nyilvántartó aláírása)

Az alkalmazó vállalat címe:

.....

Figyelem! A nyomtatvány A., B., C. oldalán levő rovatokat a **kilépés szerinti vállalatnak** kell kitöltenie (tintával vagy géppel).

2. §.

(1) Az alkalmazó vállalat a dolgozót csak akkor állíthatja munkába, ha az a munkakönyvvel együtt az igazolást is átadja, kivéve, ha elsőízben lép munkaviszonyba.

(2) Az alkalmazó vállalat köteles az igazolási lapot abban az esetben is megkövetelni, ha a dolgozót a Mt. V. 215. §-ának rendelkezése folytán munkakönyv nélkül alkalmazza, vagy a dolgozónak új, bejegyzés nélküli munkakönyve van, de a személyi igazolványa 23—27. oldalán levő bejegyzések szerint előzőleg másutt munkaviszonyban volt.

3. §.

Az igazolási lap szerint a ki nem egyenlített tartozást (előleget, kártérítést stb.) az új vállalat köteles a dolgozó munkabéréből levonni és a korábbi vállalatnak átutalni. Ha a volt vállalat időközben megszűnt, az új vállalat köteles a levont tartozás átutalása végett a korábbi vállalat felügyeleti szervének rendelkezését kérni és annak megfelelően eljárni.

4. §.

(1) Az a vállalat, amely igazolást egyáltalában nem vagy helytelenül állít ki, valamint az a vállalat, amely a dolgozót az igazolás átadása nélkül alkalmazza, vagy amely az igazolásban foglaltakat figyelmen kívül hagyja, az előző vállalattal, illetőleg a hitelezővel szemben készfizetői kezesként felel a dolgozót terhelő tartozásoknak azokért a részleteiért, amelyeket ennek folytán nem vontak le.

(2) A vállalatnak az (1) bekezdés szerint eljáró ügyintézői az eljárásukkal okozott kárért fegyelmi és anyagi felelősséggel tartoznak.

5. §.

(1) E rendelet az 1965. évi január hó 1. napján lép hatályba.

(2) E rendelet nem érinti a 6/1955. (XII. 31.) SZOT számú szabályzat 112. §-a alapján rendszeresített „igazolvány a társadalombiztosítási szolgáltatásokról" című nyomtatványt.

(3) A fegyveres erők, fegyveres testületek és rendészeti szervek, valamint a vasutak és a posta körén belül történt áthelyezések alkalmával szükséges igazolás rendszerét az érdekelt miniszterek e rendelettől eltérően szabályozhatják. Az említett szervektől kilépők részére azonban az 1. § (1) bekezdésében meghatározott igazolást kell kiállítani, és az oda belépő új dolgozóktól szintén ilyen igazolást kell megkövetelni.

(4) Az eddig használatos nyomtatványok átmenetileg továbbra is felhasználhatók azzal az eltéréssel, hogy pótív hozzáfűzésével kell az újonnan rendszeresített igazolási lap 1—4. rovatában megjelölt kérdésekre választ adni.

Veres József s. k,
munkaügyi miniszter.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának 7/1964. (XII. 24.) SZOT számú

szabályzata

az üzemi balesetek bejelentéséről és nyilvántartásáról szóló 2/1962. (III. 10.) Mü M számú rendelet módosításáról

A 39/1963. (XII. 26.) Korm. számú rendelet 3. §-ával módosított 53/1953. (XI. 28.) MT számú rendelet 164. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsa az egészségügyi miniszterrel,a munkaügyi miniszterrel, a belügyminiszterrel, a legfőbb ügyésszel és a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben az üzemi balesetek bejelentésének és nyilvántartásának rendjét az alábbiak szerint módosítja:

1. §.

A 2/1962. (III. 10.) Mü. M. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (1)—(3) bekezdése helyébe az alábbi (1)—(3) bekezdésekben foglalt rendelkezések lépnek:

„(1) Amennyiben az üzemi baleset

a) a sérült halálát okozta;

b) három vagy több személy egyszerre (egy időben) történő sérülését okozta;

c) az orvos véleménye alapján életveszélyes sérülést vagy mérgezést okozott;

d) csonkulásos sérülést (a hüvelykujj, vagy két, illetve több ujj nagyobb részének elvesztése és ennél súlyosabb esetek) okozott;

e) érzékszerv (látó-halló-beszélőképesség stb.) elvesztését okozta;

f) feltűnő eltorzulást vagy bénulást, illetőleg elmezavart okozott;

a balesetről az illetékes rendőrkapitányságot, továbbá a minisztériumot, Budapesten az illetékes szakszervezet Budapesti Bizottságát, (ahol nincs ott a szakszervezeti központot), vidéken a Szakszervezetek Megyei Tanácsát távbeszélőn vagy táviratilag azonnal értesíteni kell.

A távbeszélőn történt bejelentést 24 órán belü írásban meg kell ismételni. A bejelentés megtételére a vállalat (gyáregység, telephely) vezetője távollétében a helyettese köteles.

(2) Amennyiben a halál, továbbá a csonkulás, az érzékszerv elvesztése, a feltűnő eltorzulás, a bénulás, az elmezavar a baleset következményeként későbbi időpontban, de legkésőbb három hónapon belül következett be, erről, az ettől számított 24 órán belül bejelentést kell tenni az (1) bekezdésben megjelölt szervekhez, az ott meghatározott módon. Ezt a bejelentést akkor is meg kell tenni, ha az (1) bekezdésben megjelölt sérülések miatt korábban már tettek bejelentést.

(3) Az (1) bekezdésben felsorolt esetekben a vállalat köteles gondoskodni arról, hogy a rendőrség és amennyiben lehetséges, az illetékes szakszervezeti szerv kivizsgálásáig a helyszín érintetlen maradjon, kivéve, ha az ennek folytán előállt bal-

eseti veszély vagy jelentős népgazdasági érdek a helyszín megváltoztatását szükségessé teszi. Ez utóbbi esetekben a helyszín megváltoztatására, illetőleg a munka folytatására a vállalat (gyáregység) vezetője, távollétében helyettese írásban engedélyt adhat. Az engedélyt indokolnia kell. A helyszín megváltoztatása, illetőleg a munka folytatása előtt a helyszínről rajzot, vagy fényképfelvételeket kell készíteni, és a tárgyi bizonyítékul szolgáló eszközöket meg kell őrizni."

2. §.

A R. 6. § (1)—(4) bekezdése helyébe az alábbi (1)—(5) bekezdések lépnek:

„(1) A vállalat köteles a táppénz kifizetésével egyidejűleg jegyzéket vezetni azokról, akik üzemi baleset vagy nem üzemi baleset miatt három napon túl táppénzben részesülnek (a továbbiakban: baleseti táppénzes jegyzék). A baleseti táppénzes jegyzékben fel kell tüntetni a táppénzben részesülő dolgozók nevét, továbbá a keresőképtelenség kezdetének és végének időpontját.

(2) A baleseti táppénzes jegyzéket — függetlenül a baleseti nyilvántartástól — az orvosi igazolás „balesettel összefügg: igen — nem" rovata alapján, amennyiben az nincs kitöltve, a kórisme figyelembevételével kell összeállítani. A balesetre utaló kórismék felsorolását az SZTK segélyezési ügyviteli útmutató tartalmazza.

(3) A vállalat — megbízottja által — köteles legalább kéthetenként a baleseti táppénzes jegyzéket és az üzemi baleseti nyilvántartást egyeztetni. Az egyeztetést a baleseti táppénzes jegyzéken aláírással és az ellenőrzés napjának feltüntetésével kell igazolni. A baleseti táppénzes jegyzéken feltüntetett, de a baleseti nyilvántartásban nem szereplő baleset körülményeit a sérültek személyes meghallgatása útján kell tisztázni. Az, hogy a sérült a baleset azonnali bejelentését elmulasztotta, és balesetének szemtanúja nem volt, az üzemi eredet megállapításának lehetőségét nem zárja ki.

(4) Ha a vállalat megbizottja — a sérült állításával egyezően — megállapítja, hogy a keresőképtelenséget

a) üzemi baleset okozta, köteles a baleset utólagos nyilvántartásba vételéről és bejelentéséről haladéktalanul gondoskodni;

b) nem üzemi baleset okozta, e megállapítását — a keresőképtelenség eredetének és körülményeinek rövid ismertetésével — köteles a baleseti táppénzes jegyzéken „nem üzemi baleset" megjegyzéssel és aláírással jelezni. A vállalat megbizottjának megállapításával való egyetértését a sérült aláírásával igazolja.

(5) Ha a vállalat megbízottja a sérült állításától eltérően azt állapítja meg, hogy a baleset nem üzemi eredetű, a baleseti táppénzes jegyzéket a sérülttel nem szabad aláíratni. Ilyen esetekben jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyben meg kell indokolni, hogy a sérült állítása miért nem volt elfogadható. A jegyzőkönyvben hivatkozni kell a sérült állításával ellentétes tanúvallomásokra, orvosi kórismére, egyéb bizonyítékokra. A jegyzőkönyvet a baleseti táppénzes jegyzékhez kell csatolni."

3. §.

(1) A R. 9. §. (1) bekezdésében említett 3. számú melléklet helyébe az e szabályzathoz csatolt *melléklet* lép.

(2) A R. 9. § (1) bekezdés *a)* pontja hatályát veszti.

4. §.

Ez a szabályzat 1965. január 1-én lép hatályba: a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) ennek megfelelően módosítsák végrehajtási utasításaikat.

Brutyó János s. k,
a Szakszervezetek
Országos Tanácsa
főtitkára

Megjegyzés: A mellékletet a Magyar Közlöny 1964. XII. 24-én megjelent 80. száma tartalmazza.

A művelődésügyi miniszter 2/1965./I. 8.) M. M. számú

rendelete

a muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi 9. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról

A muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi 9. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Tvr.) 21. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az ásatásokra vonatkozó rendelkezések tekintetében az építésügyi miniszterrel és a Magyar Tudományos Akadémiával egyetértésben — a következőket rendelem:

Muzeális tárgyak és gyűjtemények nyilvántartásba vétele és védetté nyilvánítása

1. §.

(1) A Tvr. védelme alatt álló muzeális tárgynak kell tekinteni minden olyan tárgyi, írásos és egyéb emléket, amely régészeti, történeti, természettudományi, irodalmi, képzőművészeti, iparművészeti, zeneművészeti, színháztörténeti, néprajzi, ipartörténeti, gazdasági, műszaki, tudománytörténeti szempontból, illetőleg a gazdasági, társadalmi vagy kulturális fejlődés szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

(2) Muzeális gyűjtemény a Tvr. alkalmazásában a muzeális tárgyaknak olyan egy helyen őrzött és kezelt csoportja, amely valamely egységes szempont alapján folytatott gyűjtés útján jött létre.

2. §.

(1) A Tvr. nem érinti az 1956. évi 5. számú törvényerejű rendelet, illetőleg az 1018/1956. (III. 9.) számú minisztertanácsi határozat hatálya alá tartozó könyvtárak feladatait és működését.

(2) Nem tartoznak a Tvr. hatálya alá azok az iratok, amelyek a levéltárakról szóló 1950. évi 29. számú törvényerejű rendelet védelme alatt állnak. Nem terjed ki továbbá a Tvr. hatálya viszonosság esetén a diplomáciai mentességet élvező külföldi állampolgárok tulajdonában levő, külföldről behozott muzeális tárgyakra.

(3) A műemlék vagy műemlék jellegű, illetőleg városképi jelentőségű épület (építmény) tartozékát képező beépített muzeális tárgyra nézve a jelen rendelettől eltérően a műemlékekre, műemlék jellegű, illetőleg városképi jelentőségű épületekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. E tárgyakról az illetékes múzeumok külön nyilvántartást vezetnek.

(4) Vita esetén a művelődésügyi miniszter dönt abban a kérdésben, hogy valamely tárgyat muzeális tárgynak, illetőleg valamely gyűjteményt muzeális gyűjteménynek kell-e tekinteni.

3. §.

(1) Minden olyan állami szerv, társadalmi szervezet, szövetkezet, továbbá más jogi személy és állampolgár, akinek tulajdonában vagy birtokában a Tvr. védelme alatt álló muzeális tárgy vagy muzeális gyűjtemény van, köteles azt az e rendeletben szabályozott módon 1965. évi július hó 1. napjáig bejelenteni.

(2) Nem kell bejelentést tenni:

a) azokról a magángyűjteményekről és egyedi muzeális tárgyakról, amelyeket az 1949. évi 13. számú, illetve az 1954. évi 4. számú törvényerejű rendelet alapján már a Tvr. hatálybalépése előtt bejelentettek.

b) a múzeumok anyagáról,

c) az alkotójuk tulajdonában levő muzeális tárgyakról,

d) a 2. § (1) bekezdésében megjelölt könyvtárak anyagáról.

(3) Az előző bekezdésekben szabályozott általános bejelentési kötelezettségtől függetlenül az, akinek a tulajdonába (birtokába) az 1965. évi július hó 1. napja után olyan muzeális tárgy jut, amelynek bejelentése még nem történt meg, köteles azt a szerzéstől (birtokbavételtől) számított harminc nap alatt bejelenteni. Ez a rendelkezés az állami kereskedelmi szervek által értékesítés céljából átvett muzeális tárgyakra is vonatkozik.

4. §.

A 3. §-ban meghatározott bejelentési kötelezettség különösen az alábbi hazai és külföldi eredetű muzeális tárgyakra terjed ki:

a) természettudományi anyag (ásvány-, kőzet-, őslény-, növény-, állat- és embertani anyag),

b) régészeti jellegű emlékek és numizmatikai tárgyak (pénzek, érmék, jelvények stb.),

c) történelmi emlékek,

d) tudománytörténeti, művelődéstörténeti emlékek,

e) hadtörténeti emlékek,

f) mezőgazdasági emlékek,

g) közlekedéstörténeti emlékek,

h) muzeális értékű könyvek, zeneművek, térképek és egyéb nyomtatványok, valamint kéziratok,

i) néprajzi (népművészeti) tárgyak,

j) képzőművészeti alkotások,

k) iparművészeti tárgyak,

l) irodalmi emlékek,

m) színház- és zenetörténeti emlékek,

n) sporttörténeti emlékek,

o) olyan műszaki jellegű tárgyak (létesítmény, berendezés, műtárgy, gép, szerkezet, készülék, szerszám, műszer, kísérleti eszköz, modell, ezekről készült fénykép és rajz stb.), amelyek a fejlődés, a technikatörténet vagy a műszaki oktatás szempontjából jelentős emlékek,

p) a politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális élet kiemelkedő személyeinek életére és működésére vonatkozó emlékek.

5. §.

(1) A 3. §-ban meghatározott bejelentést a tárgy tulajdonosa vagy — ha a tárgy nem az ő birtokában van — birtokosa köteles megtenni. Állami szervek és más jogi személyek tulajdonában vagy birtokában levő tárgyak bejelentésére a kezelő szerv köteles.

(2) Muzeális gyűjteményeket a rendelet *1. számú mellékletében*, egyedi muzeális tárgyakat pedig a *2. számú mellékletben* közölt és a múzeumoknál beszerezhető adatszolgáltatási lapon kell bejelenteni. A bejelentésben mindazokra a kérdésekre válaszolni kell, amelyeket az adatszolgáltatási lap tartalmaz.

(3) A bejelentést a tárgy jellegének megfelelően a 6. § (1) bekezdésében megjelölt illetékes országos múzeumnak kell megküldeni. Vegyes jellegű gyűjteményt ahhoz az országos múzeumhoz kell bejelenteni, amely a gyűjtemény jellegének leginkább megfelel.

6. §.

(1) A muzeális tárgyak számbavételével és védetté nyilvánításának előkészítésével, valamint a védett tárgyak nyilvántartásával és felügyeletével kapcsolatos igazgatási feladatokat a tárgy jellege szerint illetékes alábbi országos múzeumok, országos gyűjtőkörű egyéb múzeumok és intézmények (a továbbiakban: illetékes országos múzeumok) látják el:

a) A magyar föld és nép történetével kapcsolatos régészeti és történeti anyag 1849-ig, valamint a magyar és külföldi érmek és egyéb numizmatikai alkotások:

Magyar Nemzeti Múzeum, Bp. VIII., Múzeum krt. 14—16.

b) A magyar nép történetére vonatkozó, 1849 utáni anyag, valamint a magyar és nemzetközi munkásmozgalom egész történetére vonatkozó anyag:

Legújabbkori Történeti Múzeum, Bp. V., József nádor tér 7.

c) Magyar képzőművészeti alkotások (festmény, szobor, grafika, plakett):

Magyar Nemzeti Galéria, Bp. V., Kossuth L. tér 12.

d) Külföldi képzőművészeti alkotások, továbbá a nem magyarországi (itáliai, görög, egyéb) eredetű régészeti emlékek, az érmek és egyéb numizmatikai alkotások kivételével:

Szépművészeti Múzeum, Bp. XIV. ker., Dózsa György út 41.

e) Néprajzi, népművészeti tárgyak és a természeti népek tárgyi anyaga:

Néprajzi Múzeum, Bp. VIII., Könyves Kálmán krt. 40.

f) Magyarországi és külföldi iparművészeti (bútor-, textil-, üveg-, kerámia-, ötvös- stb.) anyag, kelet-ázsiai művészeti anyag:

Iparművészeti Múzeum, Bp. IX., Üllői út 33—37.

g) Természettudományi anyag:

Természettudományi Múzeum, Bp. VIII., Baross u. 13.

h) Irodalmi tárgyi emlékek:

Petőfi Irodalmi Múzeum, Bp. V., Károlyi u. 16.

i) Színháztörténeti tárgyi emlékek:

Színháztörténeti Múzeum, Bp. I., Krisztina krt. 57.

j) Műszaki és technikatörténeti emlékek:

Műv. Min. Műszaki Emlékeket Nyilvántartó és Gyűjtő Csoport, Bp. XI., Prielle Kornélia u. 7.

k) Muzeális értékű könyvek, zeneművek, térképek és egyéb nyomtatványok, valamint kéziratok:

Országos Széchényi Könyvtár, Bp. VIII., Múzeum krt. 14—16.

l) Zenetörténeti tárgyi emlékek:

Magyar Nemzeti Múzeum, Bp. VIII., Múzeum krt. 14—16.

m) Hadtörténeti emlékek:

Hadtörténeti Múzeum, Bp. I., Kapisztrán tér 2—4.

n) Sporttörténeti emlékek:

Sporttörténeti Múzeum, Bp. XIV., Műjégpálya, Népstadion út.

o) Mezőgazdaságtörténeti emlékek:

Mezőgazdasági Múzeum, Bp. XIV., Városliget, Széchenyi-sziget.

p) Közlekedéstörténeti emlékek:

Magyar Közlekedési Múzeum, Bp. XIV., Május 1. út 26.

r) Budapest város történetére vonatkozó emlékek:

Budapesti Történeti Múzeum, Bp. I., Szentháromság u. 2.

s) Az *a)—r)* pontokban fel nem sorolt egyéb tudománytörténeti és művelődéstörténeti tárgyakat annál a múzeumnál, amely a tárgy jellegének leginkább megfelel.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt feladatok ellátásában az e rendeletben meghatározott mértékben a tárgy őrzési helye szerint illetékes, a Tvr. 6. §-a alapján a művelődésügyi miniszter által kijelölt megyei múzeum, Budapesten a Budapesti Történeti Múzeum (a továbbiakban: megyei múzeum) is részt vesz.

7. §.

(1) Az illetékes országos múzeum a bejelentést felülvizsgálja, a bejelentett tárgyat a szükséghez képest a helyszínen megtekintheti, tanulmányozhatja, és a bejelentőt további adatok szolgáltatására hívhatja fel. Ezekre az intézkedésekre az illetékes országos múzeum abban az esetben is jogosult, ha a Tvr. védelme alatt álló olyan tárgyról szerez tudomást, amelynek bejelentését elmulasztották.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatkörben az illetékes országos múzeum megbízása alapján a megyei múzeum is eljárhat.

8. §.

(1) A művelődésügyi miniszter az illetékes országos múzeum vagy a megyei múzeum javaslata alapján határoz a muzeális tárgyak, illetőleg gyűjtemények védetté nyilvánításáról.

(2) A védetté nyilvánító határozatban pontosan meg kell jelölni a védetté nyilvánított tárgyat (gyűjteményt), tulajdonosának (birtokosának, kezelő szervének) nevét és címét, az őrzés helyét, a védettséggel kapcsolatban a tárgy (gyűjtemény) elhelyezése, őrzése és kezelése tekintetében megállapított korlátozásokat, a tulajdonosváltozással kapcsolatos bejelentési kötelezettségre való utalást, valamint a tárgy (gyűjtemény) nyilvántartására és felügyeletére illetékes múzeumot. Gyűjtemény védetté nyilvánítása esetében a védettség a beterjesztett leltárba felvett tárgyak összességére terjed ki.

(3) A védetté nyilvánító határozat egy-egy példányát meg kell küldeni a tárgy (gyűjtemény) tulajdonosának (birtokosának, kezelő szervének), valamint az illetékes országos múzeumnak és megyei múzeumnak. Gyűjtemény védetté nyilvánítása esetén a határozathoz mellékelni kell a leltár egy-egy záradékolt példányát is.

(4) Az 1949. évi 13. számú törvényerejű rendelet alapján védetté nyilvánított nemzeti érdekű magángyűjteményeket és muzeális értéktárgyakat a művelődésügyi miniszter újabb intézkedése nélkül a Tvr. alapján védett gyűjteményeknek, illetőleg tárgyaknak kell tekinteni.

9. §.

Ha a muzeális tárgy elveszti jelentőségét, a művelődésügyi miniszter az illetékes országosmúzeum javaslatára védettségét megszünteti.

10. §.

A védetté nyilvánított tárgyak és gyűjtemények országos szaknyilvántartásait az illetéke sországos múzeumok, területi nyilvántartását a megyei múzeumok vezetik. A nyilvántartás részletes szabályait a múzeumok ügyrendi szabályzata állapítja meg.

11. §.

(1) Az alkotójuk tulajdonában levő muzeális tárgyakról [Tvr. 10. § (3) bek.] az alkotás jellege szerint illetékes országos múzeum külön nyilvántartást vezet. Az ilyen muzeális tárgyak nem esnek a 3. §-ban szabályozott általános bejelentési kötelezettség alá, tulajdonosuk azonban köteles a múzeumnak a kívánt adatokat szolgáltatni és alkotásainak megtekintését lehetővé tenni.

(2) Az alkotás nyilvántartásba vételéről az illetékes országos múzeum értesíti az alkotót. Ha a nyilvántartásba vett alkotás tulajdonjogát az alkotó átruházza, köteles az új tulajdonos nevét és címét az országos múzeumnak nyolc nap alatt bejelenteni.

Közgyűjtemények

12. §.

A múzeumok és a muzeális közgyűjtemények (Tvr. 4. §) munkájának összehangolásáról a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

13. §.

A múzeumok tevékenysége kiterjed:

a) a hazai és nemzetközi jelentőségű muzeális tárgyi és dokumentációs anyag felkutatására, gyűjtésére, őrzésére és védelmére,

b) az anyag rendszerezésére, a tudományos és népgazdasági érdekeknek megfelelő nyilvántartására, feldolgozására és közlésére,

c) a tudományos eredményeknek kiállítások, ismeretterjesztő előadások, közlemények és kiadványok útján a népművelés szolgálatába állítására.

14. §.

(1) Múzeummá csak olyan muzeális gyűjtemény nyilvánítható, amelynek működése az anyag gyűjtésére, feldolgozására és ismertetésére egyaránt kiterjed.

(2) Múzeum létesítéséhez, illetőleg muzeális gyűjteménynek múzeummá való átszervezéséhez a gyűjtemény fenntartója a felügyeleti hatósága útján kérheti a művelődésügyi miniszter hozzájárulását. A kérelemmel kapcsolatban igazolni kell, hogy a fenntartó a múzeum elhelyezését, továbbá a működéséhez szükséges személyi és dologi feltételeket folyamatosan biztosítja.

15. §.

(1) Gyűjtőkörük tárgya és tevékenységük jellege szerint a múzeumok:

a) országos múzeumok (Tvr. 5. §),

b) országos gyűjtőkörű egyéb múzeumok,

c) megyei múzeumok (Tvr. 6. §),

d) tájmúzeumok.

(2) Az országos gyűjtőkörű egyéb múzeumok tevékenysége valamely különleges szakszempontra tekintettel megállapított anyag (pl. termelési ág, bélyeg, zene, sport stb.) gyűjtésére, feldolgozására és ismertetésére terjed ki.

(3) A megyei múzeumok és tájmúzeumok egy-egy meghatározott területre, illetőleg tájegységre vonatkozó muzeális anyag gyűjtésével, feldolgozásával és ismertetésével foglalkoznak.

16. §.

(1) Olyan muzeális gyűjteményeket, amelyek anyaguk terjedelménél, szervezetüknél és tevékenységüknél fogva még nem érik el a múzeumoktól megkívánt feltételeket (14. §), a fenntartó kérelme alapján a művelődésügyi miniszter muzeális közgyűjteménnyé nyilvánítja.

(2) Az (1) bekezdésben említett gyűjtemények közgyűjteménnyé nyilvánítását a fenntartó a felügyeleti hatósága útján a művelődésügyi miniszertől kérheti. A kérelemben röviden ismertetni kell a gyűjtemény anyagát, őrzési helyét és módját, a kezelő személy nevét, foglalkozását, szakképzettségét és a fenntartáshoz szükséges anyagi fedezet biztosítási módját. A művelődésügyi miniszter a szükséghez képest felhívhatja a kérelmezőt a gyűjtemény tárgyjegyzékének bemutatására is.

17. §.

(1) A 16. §-ban megjelölt muzeális közgyűjtemények anyaguk és tevékenységük jellegének megfelelően:

a) emlékházak, emlékszobák,

b) helytörténeti gyűjtemények,

c) üzemi gyűjtemények,

d) szakgyűjtemények.

(2) Az emlékházak és emlékszobák valamely kimagasló jelentőségű személyhez vagy történelmi eseményhez fűződő emlékanyagot őriznek és mutatnak be.

(3) Helytörténeti gyűjteményen egy adott helység történetével vagy néprajzával összefüggő emlékanyagot kell érteni.

(4) Az üzemi gyűjtemény valamely vállalat által létrehozott, az üzem történetével és fejlődésével kapcsolatos muzeális gyűjtemény.

(5) Szakgyűjtemények a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés egyes területeire vonatkozó vagy egyes intézmények (tanintézetek, művelődési házak stb.) működése során keletkezett muzeális gyűjtemények.

18. §.

A múzeum vagy muzeális közgyűjtemény létesítéséhez adott hozzájárulásban a művelődésügyi miniszter — más miniszter, illetőleg országos hatáskörű szerv vezetője (a továbbiakban: miniszter) felügyelete alatt álló gyűjtemény esetében az utóbbival egyetértésben — megállapítja a múzeum, illetve

muzeális közgyűjtemény nevét, jellegét, gyűjtőkörét és gyűjtőterületét. A hozzájárulásról az illetékes országos múzeumot és a megyei múzeumot — nyilvántartásbavétel céljából — értesíteni kell.

19. §.

A tanácsok által fenntartott múzeumok és a megye területén levő muzeális közgyűjtemények (17. §) tekintetében a művelődésügyi miniszter a felügyeleti jogkörét a megyei (megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottságának művelődésügyi osztálya, Budapesten a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának népművelési osztálya útján gyakorolja.

20. §.

(1) A múzeumok és muzeális közgyűjtemények anyagának teljesebbé tétele érdekében a művelődésügyi miniszter meghatározhatja a muzeális tárgy őrzési helyét. Ha az intézkedéssel érintett gyűjtemény más miniszter felügyelete alatt áll, a művelődésügyi miniszter az utóbbival egyetértésben jár el.

(2) Múzeum vagy muzeális közgyűjtemény megszűnése esetén a megszűnt gyűjtemény anyagát a művelődésügyi miniszter által — a fenntartó felügyeleti hatóságával egyetértésben — kijelölt más közgyűjteményben kell elhelyezni.

21. §.

(1) Az az állami szerv, társadalmi szervezet, szövetkezet vagy más jogi személy, amely a Tvr. hatálybalépése után muzeális gyűjtemény létesítése céljából gyűjtési tevékenységet kíván kezdeni, köteles erről a megyei múzeumhoz bejelentést tenni.

(2) A megyei múzeum a létesülő gyűjteményt nyilvántartásba veszi, gyarapodását rendszeresen figyelemmel kíséri, és a fenntartót a gyűjtött anyag tárolása, kezelése, megóvása és fejlesztése tekintetében szakértői támogatásban részesíti.

(3) A gyűjtemény fenntartója köteles a megyei múzeumnak az anyaggal kapcsolatban kért adatokat rendelkezésére bocsátani, továbbá a gyűjtemény kezelése és megóvása tekintetében megállapított szabályoknak eleget tenni. Ha a fenntartó e kötelezettségeinek nem tesz eleget, a megyei múzeum a gyűjteménynek közgyűjteményben való elhelyezésére tehet javaslatot.

(4) Ha a gyűjtött anyag terjedelme vagy jelentősége indokolja, a megyei múzeum a gyűjtemény muzeális közgyűjteménnyé, védett magángyűjteménnyé vagy az abban foglalt egyes tárgyak védetté nyilvánítására tesz javaslatot.

(5) Régészeti anyag gyűjtésével csak a 34. § (1) bekezdésében felsorolt intézmények foglalkozhatnak.

(6) Közgyűjteménynél működő alkalmazott a közgyűjtemény gyűjtési körébe tartozó muzeális tárgyakat csak a közgyűjtemény számára gyűjthet.

(7) Ha a fenntartó a muzeális tárgyak gyűjtését abbahagyja, köteles erről a megyei múzeumnak bejelentést tenni. A gyűjtött anyag további elhelyezéséről a megyei múzeum javaslatára a művelődésügyi miniszter dönt.

22. §.

A múzeumok és muzeális közgyűjtemények őrizetében levő tárgyakat tudományos szempontból a 43. § korlátai között bárki szabadon feldolgozhatja. A feldolgozás módját a múzeumok ügyrendi szabályzata állapítja meg.

23. §.

A múzeumok és muzeális közgyűjtemények felügyeletének és működésének, a muzeális anyag kezelésének, nyilvántartásának, leltározásának és vagyonbiztonságának részletes szabályait a művelődésügyi miniszter a múzeumok ügyrendi és nyilvántartási szabályzatában állapítja meg.

Jogi személyek tulajdonában álló egyéb muzeális gyűjtemények

24. §.

(1) A Tvr. 4. §-ában fel nem sorolt jogi személyek tulajdonában levő muzeális gyűjteményeket a művelődésügyi miniszter a 3. §-ban elrendelt bejelentés alapján nyilvántartásba veszi. Az ilyen gyűjtemények tekintetében a védett magángyűjteményekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben említett gyűjteményből fenntartója a művelődésügyi miniszter hozzájárulásával múzeumot létesíthet.

(3) A jogi személyek tulajdonában levő múzeumok és muzeális gyűjtemények felett a felügyeletet a megyei múzeumok gyakorolják.

Védett tárgyak és gyűjtemények

25. §.

(1) Az illetékes országos múzeum és a megyei múzeum a védett tárgy elhelyezési, őrzési és kezelési módját az őrzés helyén bármikor ellenőrizheti, azzal kapcsolatban a tulajdonostól, birtokostól, illetőleg kezelő szervtől (a továbbiakban: tulajdonos) adatok szolgáltatását kérheti, továbbá a tárgyról rajzot, film- vagy fényképfelvételt készíthet, és a tárgyat azonosításra alkalmas jelzéssel láthatja el.

(2) A védett gyűjtemény tulajdonosa köteles minden év március 31. napjáig az előző évi új szerzeményeit az illetékes országos múzeumnak és a megyei múzeumnak bejelenteni. A védettség az új szerzeményekre is kiterjed.

(3) A védett tárgy őrzési helyének vagy kezelési módjának megváltozását a tulajdonos köteles nyolc napon belül az illetékes országos múzeumnak bejelenteni. Haladéktalanul bejelentést kell tenni a védett tárgy állagában bekövetkezett rongálódásról, pusztulásról vagy a tárgyat közvetlenül fenyegető veszélyről is.

(4) A védett tárgy tulajdonosának személyében bekövetkezett változásról a régi és az új tulajdonos köteles nyolc nap alatt az illetékes országos múzeumnak bejelentést tenni.

26. §.

(1) Védett tárgyon végzendő megóvási (konzerválási), helyreállítási (restaurálási) és átalakítási

munkára a Tvr. 12. §-ának (2) bekezdésében előírt engedélyt az illetékes országos múzeumtól kell kérni. A kérelemben meg kell jelölni a tervezett munka jellegét és azt, hogy a munkát kivel szándékozik a tulajdonos elvégeztetni.

(2) A munkálatok elvégzésére az engedélyt az illetékes országos múzeum saját hatáskörében adja meg, az engedélyben a munka módját is meghatározhatja.

27. §.

(1) Védett tárgy tulajdonjogának átruházására az engedélyt 10 000 Ft értéken alul az illetékes országos múzeum, más esetben e múzeum javaslata alapján a művelődésügyi miniszter adja meg. Értékre való tekintet nélkül a művelődésügyi miniszter engedélye szükséges a védett gyűjteményhez tartozó egyes tárgyak elidegenítéséhez, valamint védett tárgy tulajdonjogának külföldi állampolgár részére való átruházásához.

(2) Nincs szükség engedélyre a múzeumok által és az öröklés útján történő tulajdonszerzés esetén, továbbá, ha a védett tárgy átruházása házastársak, egyeneságbeli rokonok vagy testvérek között ellenérték nélkül, belföldön lakó magyar állampolgár javára történik.

(3) Engedély nélkül szerezhető meg a védett tárgy tulajdonjoga árverés, illetőleg hatósági értékesítés (a továbbiakban: árverés) útján is. Az árverést elrendelő szerv az árverésről köteles a (4) bekezdésben említett szervet az elővásárlási jog gyakorlása végett értesíteni. Az árverési hirdetményben a tárgy védett jellegét fel kell tüntetni.

(4) Az engedély kiadására irányuló kérelmet a tárgy jellege szerint illetékes országos múzeumnál kell írásban előterjeszteni. A kérelemben ingyenes átruházás esetén a kedvezményezett nevét, foglalkozását és lakcímét, valamint az átruházás indokát, ellenérték mellett tervezett átruházás esetén pedig a tárgyat megszerezni kívánó személy nevét, foglalkozását, lakcímét és a felajánlott ellenérték összegét kell megjelölni. Az ellenérték melletti átruházásra irányuló kérelmet egyben az elővásárlás gyakorlása céljából vételre való felajánlásnak is kell tekinteni.

(5) A Tvr. 13. § (1) bekezdésében az állam javára biztosított elővásárlási jogot az illetékes országos múzeum, illetőleg a művelődésügyi miniszter vagy az általa kijelölt más múzeum gyakorolja.

(6) Az elővásárlási jog gyakorlása esetén az arra illetékes szerv köteles a tulajdonost írásban értesíteni arról, hogy a kérelemben foglalt feltételek szerint a védett tárgyat az állam javára megvásárolja. Ezzel az értesítéssel a kérelmező és az elővásárlási jog gyakorlására hivatott szerv között az adásvételi szerződés létrejön. Ha az engedélyező szerv az állam elővásárlási jogát nem kívánja gyakorolni és a tulajdonjog átruházása nem sért muzeális érdeket, engedélyt ad a védett tárgy elidegenítésére. A tulajdonátruházás csak a kérelemben megjelölt személy javára és az ott közölt feltételek szerint történhet. A régi tulajdonos a 25. § (4) bekezdésében megszabott kötelezettségén felül közölni köteles az új tulajdonossal, hogy az átruházott tárgy a Tvr. védelme alatt áll.

(7) Az előző bekezdések rendelkezéseit a Bizományi Áruház Vállalathoz értékesítésre benyújtott muzeális tárgyak tekintetében azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tárgyaknak az elővásárlási jog gyakorlása céljából való felajánlásáról, illetve a tárgy eladása iránti engedély elnyeréséről a vállalat gondoskodik a múzeumnál. A múzeum az elővásárlási jog gyakorlása, illetve az eladási kérelem elbírálása iránt nyolc nap alatt intézkedik, ha pedig az engedély megadására a művelődésügyi miniszter illetékes, a kérelmet három napon belül felterjeszti. A vállalat részére kiadott eladási engedély személyi és időbeli korlátozás nélkül érvényes.

(8) Védett tárgynak bírósági vagy államigazgatási eljárás során történt zár alá vételéről (foglalás, zálogolás, bűnügyi zárlat stb.) az illetékes országos múzeumot vagy a megyei múzeumot értesíteni kell.

28. §.

(1) Védett tárgynak vagy gyűjteménynek az ország területéről való kivitelére az engedélyt az illetékes országos múzeum útján kell a művelődésügyi minisztertől kérni. Ideiglenes kivitelre szóló engedélyben a miniszter a kivitel időtartamát is megállapítja.

(2) Az (1) bekezdésben említett engedély nem mentesít a tervszerű devizagazdálkodással kapcsolatos szabályokról szóló 1950. évi 30. számú törvényerejű rendelet 35. §-ának (1) bekezdésében előírt engedély megszerzése alól.

29. §.

(1) A muzeális tárgy közgyűjteményben való őrzésére irányuló letéti szerződést öt év tartamára írásban kell megkötni. A szerződésben az őrzésre átvett tárgyakat egyedileg meg kell határozni.

(2) A közgyűjtemény köteles az őrzésre átvett tárgyakat azonosításra alkalmas megjelöléssel ellátni és gondozni.

(3) Az őrzési időt a felek annak lejárta előtt — ugyancsak határozott időtartamra — írásbeli megállapodással több ízben is meghosszabbíthatják.

(4) Ha a letevő a tárgyakat az őrzési idő lejártával a közgyűjtemény írásbeli felhívására nem szállítja el, a művelődésügyi miniszter a védett tárgyaknak közgyűjteményben való elhelyezését rendeli el, azokat a tárgyakat pedig, amelyek nem állnak védettség alatt, jogosult a közgyűjtemény a Bizományi Áruház Vállalatnak értékesítés végett átadni vagy más módon értékesíteni. Az értékesítésből befolyt összeget a közgyűjtemény a letevő javára kezeli.

(5) A (4) bekezdés rendelkezései szerint lehet eljárni abban az esetben is, ha a letevő ismeretlen helyen tartózkodik és ez okból az őrzési idő lejárta után a letett tárgyak elszállítására nem hívható fel.

30. §.

Ha a védett tárgy épségét veszély fenyegeti, a múzeum felhívja a tulajdonost az elhelyezés, kezelés, illetőleg az őrzési mód megváltoztatására. Ha a tulajdonos a felhívásnak a megállapított ha-

táridőre nem tesz eleget, a múzeum a művelődésügyi miniszternek javaslatot tehet a tárgy közgyűjteményben való elhelyezésére (Tvr. 15. §). Ugyanilyen javaslat tehető akkor is, ha a tulajdonos a védett tárgyon a Tvr. 12. § (2) bekezdése ellenére engedély nélkül munkálatokat végez vagy végeztet, továbbá, ha a tárgy őrzési helyét bejelentés nélkül megváltoztatja, azt az előírt engedély nélkül átruházza, vagy a tárgynak az ország területéről engedély nélkül való kivitelét megkísérli.

31. §.

A művelődésügyi miniszter a tulajdonos kérelmére és az illetékes országos múzeum javaslata alapján engedélyt adhat arra, hogy a védett gyűjteményt tulajdonosa nyilvánosan bemutathassa, ha a gyűjtemény kulturális jelentősége ezt indokolttá teszi. A tulajdonos a gyűjtemény megtekintőitől a művelődésügyi miniszter által — a 4/1957. (ÁSZ 13.) ÁH számú utasítás alapján — megállapított belépődíjat szedhet.

Ásatások

32. §.

A Tvr. 16. §-ában meghatározott ásatásnak kell tekinteni minden olyan földmunkával egybekötött kutatást, amelynek célja régészeti, történeti, antropológiai vagy más, természettudományi szempontból jelentős muzeális tárgy, leletegyüttes vagy műemléki jelentőségű építmény felkutatása, illetőleg feltárása. Régészeti ásatásnak kell tekinteni a víz alatt régészeti célból folytatott kutatást is.

33. §.

(1) Az ásatási engedélyt a művelődésügyi miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Kutató Csoportja (a továbbiakban: Kutató Csoport) által végzendő ásatásokra az Akadémia adja ki, műemléki jelentőségű építmény feltárása esetében az építésügyi miniszterrel egyetértésben. Az engedély határozott időre, de legfeljebb egy naptári év tartamára szól.

(2) Az ásatások tervszerűségének biztosítása és az ásatási engedély kérelmek szakmai elbírálása az Ásatási Bizottság feladata. Az ásatási engedélyek kiadása a Bizottság javaslata alapján történik.

(3) A Bizottságnak hét tagja van, elnökét és két tagját a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, titkárát és két tagját a művelődésügyi miniszter, egy tagját pedig az építésügyi miniszter küldi ki.

(4) Az Ásatási Bizottság köteles félévenként működéséről a művelődésügyi miniszternek és a Magyar Tudományos Akadémia elnökének jelentést tenni. Különösen fontos ügyekben az Ásatási Bizottság határozathozatal előtt kikérheti a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Bizottságának véleményét.

34. §.

(1) Ásatást csak múzeumok, régészettel foglalkozó tudományos intézetek és az Országos Műemléki Felügyelőség végezhetnek.

(2) Az ásatás felelős vezetőjét az ásatási engedélyben meg kell jelölni. Az ásatási engedély át nem ruházható, az ásatás felelős vezetésével azonban az ásató intézmény szükség esetén más dolgozóját is megbízhatja. Ha a vezető személye a munkálatok folyamán megváltozik, erről az Ásatási Bizottság útján az engedélyező szervnek jelentést kell tenni.

35. §.

(1) Az ásatási engedély kiadására irányuló kérelmet — a (2) bekezdésben és a 45. §-ban foglalt kivétellel — a Magyar Nemzeti Múzeumnál kell benyújtani, amely azt szakvéleményével együtt az Ásatási Bizottsághoz továbbítja.

(2) A Kutató Csoport által végzendő ásatások engedélyezésére irányuló kérelmet a Kutató Csoport közvetlenül az Ásatási Bizottsághoz nyújtja be.

(3) A kérelmet a munkálatok megkezdése előtt legalább két hónappal kell előterjeszteni, és ahhoz mellékelni kell az előzetes kutatási tervet, valamint a tervezett ásatás helye szerint illetékes megyei (megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága művelődésügyi osztályának, illetőleg Budapesten a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága népművelési osztályának az ásatáshoz adott hozzájárulását.

(4) Az előzetes kutatási tervben az alábbi adatokat kell megjelölni:

a) a tervezett ásatás pontos helyét, az érintett ingatlanokat feltüntető helyszínrajzzal és az ingatlanok adataival (helyrajzi szám, nagyság, jelenlegi rendeltetés, a tulajdonos és a használó neve),

b) az ásatás felelős vezetőjének nevét, beosztását és szakképzettségét,

c) a munka időtartamát és ütemezését (hely és idő szerint),

d) az előkészítő munkálatok (terepbejárás, felmérés, topográfiai és történeti adatok), valamint a tervezett ásatással kapcsolatos korábbi kutatások eredményeinek ismertetését,

e) a tervezett ásatás jellegét és tudományos indokolását, a feltárás részleteit, módszereit, a várt tudományos és múzeumgyarapító eredményt,

f) az ásatásban részt vevő munkatársak nevét és tudományos munkásságuknak irányát,

g) az ásatás költségeit fedező szerv nevét, a támogatás teljes összegét és fedezeti forrását (költségvetési előirányzat-átcsoportosítás, póthitel),

h) az ásatással kapcsolatban szükséges ingatlanok használatának biztosítási módját és lehetőségeit (megegyezés, kisajátítás).

36. §.

(1) Az ásatási engedély kiadása az Ásatási Bizottság javaslata alapján történik.

(2) Az ásatási engedélyben meg kell jelölni:

a) az ásató intézménynek és az ásatás felelős vezetőjének nevét,

b) az ásatás pontos helyét, időtartamát és célját,

c) az ásatással kapcsolatban szakmai szempontból szükséges követelményeket.

(3) Az ásatási engedély egy-egy példányát az ásató intézményen kívül meg kell küldeni a területileg illetékes megyei (megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága művelődésügyi osztályának, Budapesten a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága népművelési osztályának és — nyilvántartásba vétel céljából — a Magyar Nemzeti Múzeumnak, a Kutató Csoportnak, valamint a területileg illetékes megyei múzeumnak. Barlangban végzendő ásatás esetén az ásatási engedély egy példányát az Országos Természetvédelmi Hivatalnak is meg kell küldeni [23/1962. (VI. 17.) Korm. sz. r. 6. § (2) bek.]

37. §.

(1) Az ásatáshoz szükséges ingatlan, továbbá az azt környező és az ásatás céljának eléréséhez, valamint az ásatás helyétől a legközelebbi közútig való közlekedés céljára szükséges terület használatát elsősorban az ingatlan tulajdonosával kötött megállapodás útján kell biztosítani.

(2) Ha az ingatlan használata az (1) bekezdésben megjelölt módon nem biztosítható, a szükséges területet az állam javára, az ásatás időtartamára vagy véglegesen ki lehet sajátítani. A kisajátítási eljárás megindítását az ingatlan fekvése szerint illetékes járási (járási jogú városi, megyei jogú városi, fővárosi) tanács végrehajtó bizottságának igazgatási osztályánál (csoportjánál) az ásató intézmény kérelmezi.

(3) Ha az (1) bekezdés alapján használt földterület alkotórészei (pl. gyümölcsfa, termés) az ásatás következtében egészben vagy részben elpusztulnának, illetőleg értékük vagy használhatóságuk csökkenne, az ásató intézmény köteles a tulajdonost kártalanítani.

38. §.

(1) Az ásatás felelős vezetője köteles:

a) az ásatási munkálatokat a tudományos, műszaki és gazdaságossági követelményeknek megfelelően a legnagyobb gondossággal és az ásatási engedélyben kikötött feltételek betartásával végezni,

b) az ásatási naplót rendszeresen vezetni,

c) a feltárt muzeális tárgyak megőrzéséről és állaguk ideiglenes megóvásáról gondoskodni,

d) az ásatásról annak befejezésétől számított két hónapon belül az Ásatási Bizottságnak jelentést tenni,

e) az ásatás befejezését követő hat hónapon belül az ásatás teljes dokumentációját az előírt példányszámban (42. §) elkészíteni és beterjeszteni,

f) az ásatás anyagát két éven belül leltározni,

g) az ásatás eredményét tudományosan feldolgozni,

h) a munkálatok szünetelése esetén a feltárt részek ideiglenes állagmegóvásáról (bekerítés, letakarás), befejezésük után pedig az ingatlan korábbi használatához szükséges tereprendezési munkák elvégzéséről gondoskodni.

(2) Egy naptári évnél hosszabb ideig tartó ásatás esetén az egyes években végzett munkaszakaszokról a jelentést és dokumentációt külön-külön kell elkészíteni, a munkaszakasz befejezésétől számított két, illetve hat hónapon belül.

39. §.

(1) A művelődésügyi miniszter és a Magyar Tudományos Akadémia az ásatásokat közvetlenül vagy az Ásatási Bizottság, illetőleg a kijelölt intézmény útján ellenőrzi; az ellenőrzés kiterjed az ásatás megszervezésére, továbbá tudományos, műszaki és pénzügyi lebonyolítására.

(2) Ha az ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az ásatás felelős vezetője a 38. §-ban meghatározott kötelezettségeit nem teljesíti, az ásatást engedélyező szerv az ásató intézményt más felelős vezető kijelölésére hívhatja fel vagy az ásatási engedélyt visszavonhatja.

40. §.

(1) Az ásatási naplót a munkálatokkal egyidőben kell vezetni és a helyszínen kell őrizni. Fel kell benne tüntetni az ásatás pontos helyét, továbbá naponkénti bejegyzésben a munkáslétszámot, az időjárást, a munkaórák számát, az ásatással kapcsolatos méréseket, megfigyeléseket és egyéb lényeges mozzanatokat, az előkerült kiemelkedő jelentőségű tárgyakat. A naplót a helyszínen készített rajzokkal és fényképekkel kell ellátni. A naplót úgy kell vezetni, hogy annak alapján a munkálatok irányítását szükség esetén más is átvehesse, és belőle az ásatás addigi menetét, eredményeit és célkitűzéseit megérthesse.

(2) Az ásatási naplót a munka befejezése után az ásatás felelős vezetője és munkatársai aláírják. Az ásatás felelős vezetője a napló eredeti példányát az ásató intézménynél helyezi el, az erről megfelelő számban készített másolatokat pedig az ásatási dokumentáció példányaihoz mellékeli.

41. §.

(1) Az ásatási jelentésben összefoglalóan ismertetni kell az ásatási munkálatok lefolyását, módszereit és eredményét, az ásatás során előkerült anyagot és a feldolgozásától várható tudományos eredményt. Az ásatás felelős vezetője a jelentésben javaslatot tesz az ásatás esetleges folytatására, valamint az előkerült tárgyak közgyűjteményben való elhelyezésére, restaurálására, illetve műemléki jelentőségű építmény feltárása esetében annak őrzésére, karbantartására és műemlékké nyilvánítására.

(2) Az ásatási jelentést az ásatás befejezését követő két hónapon belül négy példányban kell az Ásatási Bizottsághoz benyújtani, amely egy-egy példányt a Magyar Nemzeti Múzeumnak, a Kutató Csoportnak és a megyei múzeumnak továbbít.

42. §.

(1) Az ásatás teljes dokumentációja az ásatási naplóból, valamint a munkálatokkal kapcsolatban

készült alap- és metszetrajzokból, felmérésekből, rajzokból, fényképekből és egyéb feljegyzésekből áll. A dokumentációt úgy kell összeállítani, hogy az a lefolyt ásatás minden lényeges adatát tartalmazza.

(2) A dokumentációt két sorozatban kell elkészíteni. A Művelődésügyi Minisztérium által engedélyezett ásatás dokumentációjának első sorozatát a Magyar Nemzeti Múzeumhoz, a Magyar Tudományos Akadémia által engedélyezett ásatás dokumentációjának első sorozatát pedig a Kutató Csoporthoz kell benyújtani. A dokumentáció második sorozatát mindkét esetben ahhoz a megyei múzeumhoz kell megküldeni, amelynek területén az ásatás folyik.

43. §.

(1) Az ásatás felelős vezetője köteles az ásatás eredményének tudományos feldolgozásáról a munkálatok befejezésétől számított öt éven belül gondoskodni; ezt a határidőt a Régészeti Bizottság indokolt esetben meghosszabbíthatja. Ha a feldolgozás tudományos közlemény formájában nem jelenik meg, a kézirat egy példányát az ásatás dokumentációjának első sorozatát őrző intézménynél kell elhelyezni.

(2) Ha az ásatás felelős vezetője az (1) bekezdésben megállapított kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a feldolgozás nem megfelelő, a Régészeti Bizottság a dokumentáció első sorozatát őrző intézmény javaslatára a feldolgozással az ásatás felelős vezetőjének bevonásával munkaközösséget bízhat meg.

(3) Az ásatás eredményeinek tudományos feldolgozásáig, legfeljebb azonban az ásatás befejezésétől számított öt évig, illetőleg az (1) bekezdés alapján meghosszabbított határidő lejártáig az ásatási dokumentációt más személy csak az ásatás felelős vezetőjének írásbeli hozzájárulásával használhatja fel.

(4) A határidő lejárta után az ásatás fel nem dolgozott eredményeit az intézmény vezetőjének engedélyével fel lehet dolgozni.

44. §.

(1) Az ásatás során feltárt muzeális tárgyak állami tulajdonba kerülnek, azokat a művelődésügyi miniszter által az Ásatási Bizottság javaslata alapján kijelölt közgyűjteményben kell elhelyezni. A miniszter intézkedéséig a tárgyak őrzéséről és állaguk ideiglenes megóvásáról az ásatás felelős vezetője köteles gondoskodni.

(2) A Kutató Csoport által végzett ásatások anyaga a teljes tudományos feldolgozásig — legfeljebb azonban az ásatás befejezésétől számított öt évig — a Csoport kezelésében maradhat (43. §). Ezt a határidőt indokolt esetben a művelődésügyi miniszter a Régészeti Bizottság javaslatára meghosszabbíthatja. A tudományos feldolgozás befejezése, illetőleg a határidő eltelte után az anyagot a művelődésügyi miniszter által kijelölt közgyűjteményben kell elhelyezni.

(3) Ha az ásatás során műemléki jelentőségű építmény kerül felszínre, az Ásatási Bizottság javaslatot tesz az építmény műemlékké nyilvánítására, esetleg környezetének a Tvr. 18. §-a szerinti védelmére. Az ásatás tartama alatt az ideiglenes állagmegóvásról az ásató intézmény, az ásatás befejezése után az Országos Műemléki Felügyelőség a budapesti feltárások esetében a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának városrendezési és építési osztálya (Budapesti Műemlék Felügyelőség) gondoskodik.

(4) Az ásatás során feltárt muzeális tárgyak és műemléki jelentőségű építmények a szükséges hatósági intézkedésig (közgyűjteményben elhelyezés, műemlékké vagy védett területté nyilvánítás) is a Tvr-ben meghatározott védelem alatt állnak.

(5) Ha az ásatás során műemléki jelentőségű építmény kerül felszínre, annak egykori alkotó része vagy tartozéka (pl. kőfaragvány, padló- vagy falburkolat maradvány) csak az építésügyi miniszter előzetes hozzájárulásával helyezhető el közgyűjteményben.

45. §.

Az önálló őslénytani ásatásokra a 33—44. §-okban foglalt rendelkezéseket az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) az ásatási engedély iránti kérelmet a Természettudományi Múzeumnál kell benyújtani, amely azt javaslatával a művelődésügyi miniszterhez terjeszti fel,

b) az ásatásokat a Magyar Nemzeti Múzeum nem tartja nyilván,

c) az ásatásra vonatkozó tervdokumentációt csak a megyei múzeumnak kell megküldeni,

d) az ásatás során előkerült tárgyak közgyűjteményben való elhelyezésére a Természettudományi Múzeum tesz javaslatot.

Leletmentő ásatások

46. §.

(1) Ha a föld felszíne alól földmunka (építkezés, bányaművelés, mezőgazdasági munka stb.) során muzeális jelentőségű ingóság vagy építmény kerül elő, a munka felelős vezetője köteles erről a Tvr. 17. §. (1) bekezdésében előírt bejelentést 24 órán belül távirati úton megtenni. A bejelentést az alábbi múzeumokhoz kell megtenni:

a) a Budapesten talált leletekről a Budapesti Történeti Múzeumhoz (I., Szentháromság u. 2.),

b) Pest megyében a megyei múzeumi igazgatósághoz (Budapest V., Városház u. 7.),

c) Nógrád megyében a balassagyarmati megyei múzeumhoz,

d) Komárom megyében a tatai múzeumhoz,

e) Zala megyében a zalaegerszegi múzeumhoz,

f) az ország többi részében a megye székhelyén levő megyei múzeumhoz.

(2) A bejelentéssel egyidejűleg köteles a munka felelős vezetője a lelőhelyen folyó munkálatokat felfüggeszteni és gondoskodni arról, hogy a lelet és környezete a szakértői vizsgálatig a további kutatások lehetővé tétele érdekében érintetlenül, a

megtalálás időpontjának megfelelő állapotában maradjon.

(3) Építkezés esetén a kivitelező az előző bekezdésekben körülírt intézkedéseken kívül köteles az Országos Építésügyi Szabályzat I. kötetének 169. §-ában előírt intézkedéseket is megtenni.

47. §.

(1) A múzeum a bejelentés alapján köteles a lelőhelyet haladéktalanul megtekinteni, a felszínre került muzeális tárgy biztonságba helyezése, illetve a feltárult műemléki jelentőségű építmény állagának megóvása iránt intézkedni. Ezen felül joga van a lelőhely környezetében kutatást végezni annak megállapítása céljából, hogy ott további leletek felszínre kerülése várható-e.

(2) Ha a helyszíni szemle során megállapítást nyer, hogy a feltárult lelettel összefüggésben a munkálatokkal érintett területen további muzeális tárgyak (építmények) felszínre kerülése valószínű, a múzeum köteles haladéktalanul intézkedni a leletmentő ásatás megindítása iránt.

(3) Az előző bekezdések rendelkezései szerint kell eljárni abban az esetben is, ha a múzeum nem a munkálatok felelős vezetőjének bejelentése alapján, hanem más módon szerez tudomást muzeális jelentőségű tárgyaknak földmunka során történt felszínre kerüléséről. Ebben az esetben — a munkálatoknak nyolc napra való felfüggesztése iránt — építkezés esetében az elsőfokú építésügyi hatóságot, egyéb földmunka esetében pedig a községi tanács végrehajtó bizottságát, a városi (városi kerületi, fővárosi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága illetékes szakigazgatási szervét, illetve a szükséghez képest a munkálatokat végző szervet keresi meg.

48. §.

(1) A leletmentő ásatás célja, hogy a folyamatban levő földmunkák által érintett területen levő és a munkálatok során veszélyeztetett muzeális tárgyak (építmények) feltárását a termelés zavartalanságához fűződő népgazdasági érdekeknek megfelelően soronkívül biztosítsa.

(2) A múzeum leletmentést ásatási engedély nélkül is megkezdhet. Ilyen esetben a leletmentő ásatás megkezdését — a Magyar Nemzeti Múzeum útján — haladéktalanul be kell jelenteni az Ásatási Bizottságnak, és az ásatási engedély kiadása iránti kérelmet utólag, harminc napon belül kell előterjeszteni.

(3) Ha a leletmentő ásatás eredményes végrehajtása az építési munkák nyolc napon túl történő felfüggesztését, az építési engedély módosítását vagy érvényének megszüntetését teszi szükségessé, köteles a múzeum erről is haladéktalanul értesíteni a Magyar Nemzeti Múzeumot, amely az Országos Építésügyi Szabályzat I. kötete 169. §-ának megfelelően intézkedik az elsőfokú építésügyi hatóságnál. Olyan földmunka esetén, amely nem kapcsolatos építkezéssel, a múzeum a községi tanács végrehajtó bizottságával, illetőleg a városi (városi kerületi, fővárosi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága illetékes szakigazgatási szervével és a munkálatokat végző szervvel együttműködve biztosítja a leletmentő ásatás lehetőségét.

49. §.

(1) A leletmentő ásatás elvégzése általában a 46. § (1) bekezdésében felsorolt múzeumok feladata. Ha a múzeum az ásatást felkészültség hiányában nem tudja elvégezni, az ásatást a Magyar Nemzeti Múzeum átveheti.

(2) Indokolt esetben a Magyar Nemzeti Múzeum a leletmentő ásatás végzésére más intézményeket (Kutató Csoport, egyetemek régészeti tanszéke stb.) is felkérhet.

(3) A leletmentő ásatás lebonyolítására a 33—45. §-okban foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. Ha a leletmentő ásatás során feltárt ingatlan-emlék további fenntartása ezt szükségessé teszi, a lelőhelyen folyamatban levő építkezésre kiadott építési engedély módosítása vagy érvényének megszüntetése iránt a Magyar Nemzeti Múzeum tesz az elsőfokú építésügyi hatóságnak javaslatot (Országos Építésügyi Szabályzat I. kötet 169. §.).

50. §.

(1) Az, aki ásatás esetén kívül muzeális tárgyat talál, köteles azt a területileg illetékes múzeumnak felajánlani.

(2) Ha a múzeum a Ptk. 132. §-a alapján a tárgyra igényt tart, a dolog értékéhez mérten a találót megillető megfelelő díjat megállapítja és folyósítja.

Régészeti és történeti jelentőségű védett földterületek

51. §.

A Tvr. 18. §-ának alkalmazásában régészeti jelentőségűnek kell tekinteni a feltárt régészeti emlékeken kívül azokat a már ismert területeket is, amelyek a további régészeti vagy antropológiai kutatás számára különös jelentőséggel bírnak, és teljes feltárásukhoz fontos tudományos és művelődési érdekek fűződnek.

52. §.

Földterület védetté nyilvánítására javaslatot tehetnek:

a) a múzeumok,

b) a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Kutató Csoportja,

c) az Országos Műemléki Felügyelőség és a Budapesti Műemléki Felügyelőség,

d) az egyetemi tanszékek,

e) a tanácsok végrehajtó bizottságainak művelődésügyi szakigazgatási szervei.

53. §.

(1) A földterület védetté nyilvánítására vonatkozó javaslatot a Magyar Nemzeti Múzeumnál kell benyújtani, amely azt szakvéleményével és javaslatával együtt a művelődésügyi miniszterhez továbbítja.

(2) A javaslathoz mellékelni kell a védetté nyilvánítással érintett területnek az egyes ingat-

lanok telekhatárait is feltüntető helyszínrajzát. A javaslatban az alábbi adatokat kell megjelölni:

a) az érintett ingatlanok telekkönyvi adatait (község vagy város neve, betétszám, sorszám, helyrajzi szám),

b) az ingatlanok tulajdonosainak és birtokosainak — állami tulajdonban levő ingatlan esetén a kezelő szervnek — nevét és címét,

c) az ingatlanok művelési ágát és hasznosításának módját,

d) a terület régészeti, illetőleg történeti jelentőségét (pl. temető, telep, sánc, halom stb.),

e) a védettség javasolt időtartamát,

f) a javasolt korlátozásokat.

54. §.

(1) A földterület védetté nyilvánításáról a művelődésügyi miniszter szükség esetén helyszíni szemle után — mezőgazdasági rendeltetésű ingatlan esetén a földművelésügyi miniszterrel, erdészeti ingatlan esetében pedig az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjével egyetértésben — határoz.

(2) A földterületet védetté nyilvánító határozatban meg kell jelölni:

a) a védetté nyilvánított ingatlanok pontos telekkönyvi adatait,

b) az ingatlanok tulajdonosainak (birtokosainak, kezelő szervének) nevét és címét,

c) a védettséggel járó korlátozásokat,

d) a védettség időtartamát (határozott vagy határozatlan),

e) annak a szervnek a megjelölését, amely a védettséggel kapcsolatban szükséges intézkedésekre köteles.

(3) A védetté nyilvánító határozatot kézbesíteni kell a tulajdonos, az egyéb telekkönyvi érdekeltek, a kezelő szerv, a javaslattevő szerv, a Magyar Nemzeti Múzeum és a megyei múzeum részére. A határozat jogerőre emelkedése után a művelődésügyi miniszter a határozat egy példányának megküldésével megkeresi a telekkönyvi hatóságot, hogy az érintett ingatlanokra a védetté nyilvánítást és az abból eredő korlátozásokat jegyezze be.

(4) A védett földterületek felett az ellenőrzést a területileg illetékes megyei múzeum gyakorolja.

55. §.

Ha a védetté nyilvánított földterület elveszti régészeti vagy történeti jelentőségét, a művelődésügyi miniszter a védettséget határozattal megszünteti, és annak egy példányát jogerőre emelkedés után a védettség bejegyzésének törlése céljából a telekkönyvi hatóságnak megküldi. A határozatban fel kell tüntetni az érintett ingatlanok telekkönyvi adatait is.

Muzeális tárgyak értékesítése

56. §.

Muzeális tárgyak külföldre szállításához szükséges kiviteli bizonylatok kiadására a tárgy jellegének megfelelően a 6. § (1) bekezdésében felsorolt illetékes országos múzeumok jogosultak, az alábbi kiegészítésekkel:

a) a hazai és külföldi eredetű képzőművészeti alkotások tekintetében egyaránt a Magyar Nemzeti Galéria jár el a Szépművészeti Múzeum bevonásával,

b) iparművészeti és művelődéstörténeti alkotások tekintetében az Iparművészeti Múzeum jár el a Magyar Nemzeti Múzeum, a Legújabbkori Történeti Múzeum és a Budapesti Történeti Múzeum bevonásával.

57. §.

(1) Muzeális tárgyra vonatkozó kiviteli bizonylat kiadását az illetékes országos múzeumnál írásban kell kérni.

(2) A muzeális tárgy megszemlélése a múzeumban történik, a tárgy beszállításáról és elszállításáról a kérelmező köteles gondoskodni. Ha a beszállítás a tárgyak jellegénél, terjedelménél vagy mennyiségénél fogva rendkívüli nehézségbe ütközik, az érdekelt személy külön kérelmére a múzeum vezetője engedélyt adhat a szemlének a tárgy őrzési helyén való megtartására.

58. §.

(1) A kiviteli bizonylatban a megvizsgált tárgyat azonosításra alkalmas módon meg kell határozni, becsértékét meg kell jelölni, és állást kell foglalni a tárgynak az ország területéről való kivitelével kapcsolatban.

(2) Ha a tárgynak külföldre való kivitele művelődési érdekből nem kívánatos, a bizonylatban a „Kivitelre nem javasoljuk" minősítést kell alkalmazni.

(3) Ha a muzeális tárgy kivitele ellen nem merül fel kifogás, a múzeum a bizonylatban a „Kivitele ellen nincs kifogásunk" minősítést alkalmazza. Egyidejűleg köteles a tárgyat pecsétjével és az eltávolítást vagy kicserélést lehetetlenné tevő azonosító jellel (fémplomba) ellátni.

(4) Védett tárgyról vagy védett gyűjteményhez tartozó egyes tárgyakról kiviteli bizonylat nem adható ki.

(5) Nem adható kiviteli bizonylat muzeális tárgyaknak üzletszerű kivitelére, a külkereskedelmi vállalatok által exportált tárgyak kivételével.

59. §.

(1) Kiviteli bizonylat kiállításáért az alábbi összegű szemlediját kell a múzeum pénztárába befizetni:

100 Ft becsértékig: 5 Ft
500 Ft becsértékig: 10 Ft
500 Ft becsértéken felül a becsérték 2 százaléka.

(2) A tárgy őrzési helyén tartott szemle esetében az (1) bekezdésben megjelölt díjon felül a kérelmező a szemlén részt vett szakértők utazási (kiküldetési) költségeit is köteles megtéríteni.

(3) Az előző bekezdésekben meghatározott díjak kifizetéséig a kiviteli bizonylat nem adható ki.

(4) A kiviteli bizonylatok kiállításáért befolyt összegeket havonként összesítve a Múzeumok Központi Gazdasági Igazgatóságának bevételi számlájára kell befizetni.

Vegyes rendelkezések

60. §.

(1) E rendelet alapján hozott határozatok ellen az államigazgatási eljárás általános szabályai szerint van helye jogorvoslatnak.

(2) A 30. §-nak megfelelően a Tvr. 15. § alapján közgyűjteményben való elhelyezést elrendelő határozatot a bíróság előtt keresettel lehet megtámadni [1957. évi 4. tv. 57. § (1) bek. *d)* pont].

61. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba: ezzel egyidejűleg az 1620—34/1949. (XI. 16.) VKM számú rendelet és a 863—015/1952. (KK 12.) KM számú utasítás teljes egészében, az 1621—28/1949. (XI. 16.) VKM számú rendelet pedig a könyvekre és levéltári anyagra vonatkozó rendelkezései kivételével hatályát veszti.

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter.

1. számú melléklet a 2/1965. (I. 8.) MM számú rendelethez

Adatszolgáltatási lap muzeális gyűjtemények bejelentésére

A muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi 9. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 2/1965. (I. 8.) MM számú rendelet 3. §-a alapján bejelentem, hogy a csatolt jegyzékben felsorolt tárgyakból álló muzeális gyűjteményt tartom tulajdonomban (birtokomban):

1. A tulajdonos neve, foglalkozása és lakcíme:
.....
.....
2. A gyűjtemény őrzési helye (helység, utca, házszám): .....
.....
.....
3. Ha a gyűjteményt nem a tulajdonos őrzi, a kezeléssel megbízott személy (birtokos, kezelő szerv) neve, foglalkozása és lakcíme:.....
.....
.....
4. A gyűjtemény elhelyezési körülményeinek leírása: .....
.....
.....
.....
.....
.....

A tárgyakat feltüntető jegyzék négy példányát mellékelten felterjesztem.

....., 196... ..... hó ...n.

.....
a bejelentő aláírása

2. számú melléklet a 2/1965. (I. 8.) MM számú rendelethez

Adatszolgáltatási lap muzeális tárgyak bejelentésére

A muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi 9. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 2/1965. (I. 8.) MM számú rendelet 3. §-a alapján bejelentem, hogy az alábbi muzeális jellegű tárgyat (tárgyakat) tartom tulajdonomban (birtokomban):

1. A tárgyak megnevezése és pontos leírása (alakja, megmunkálási módjai, jelzése, felirata):
.....
.....
.....
.....
.....
2. A tulajdonos neve, foglalkozása és lakcíme:
.....
.....
3. A tárgy őrzési helye: .....
.....
.....
4. Ha a tárgyat nem a tulajdonos őrzi, a kezeléssel megbízott személy (birtokos, kezelő szerv) neve, foglalkozása és lakcíme: .....
.....
.....

....., 196.... ..... hó ...n.

.....
a bejelentő aláírása

Közlemény

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság.

INDEX: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010 MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46 az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon 185-612 a Posta Központi Hírlap Irodánál, Budapest V., József nádor tér 1. Telefon: 180-850. Csekkszámla: egyéni 61 257, közületi 61 066
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60068 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

14149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 3. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. FEBRUÁR 15.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	4/1965. (I. 31.) Korm. rendelet	A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet módosításáról	25
Az Akadémia Elnökségének határozatai	109/1965. sz. határozat	Az MTA Műszaki Tudományok Osztályához tartozó bizottságok újjászervezéséről és személyi összetételének megállapításáról	26
	115/1965. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia 1965. évi nagygyűlésének és közgyűlésének egyes kérdéseiről	27
	117/1965. sz. határozat	Az akadémiai tagok által írt könyveknek az Elnökség előtt való bemutatásáról	27
Miniszteri rendeletek és utasítások	2/1965. (I. 31.) PM	Egyes útlevelek és a valutakiutalást nyilvántartó lap illetékéről	27
	3/1965. (I. 31.) PM	A 3/1961. (II. 19.) PM számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről	28
	2/1965. (I. 31.) SZOT	A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendeletet módosító 4/1965. (I. 31.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról	29
	103/1965. (2) Mü. M.	A területi munkaügyi döntőbizottságok és a munkaügyi döntőbizottságok megalakításának módjáról, valamint a döntőbizottságok tagjainak oktatásáról	29
Közlemény		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	31

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 4/1965 (I. 31.) számú

rendelete

a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet módosításáról

1. §.

(1) A 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet 73. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Második állásból és mellékfoglalkozásból származó munkabér után a dolgozó nem tartozik nyugdíjjárulékot fizetni; a kivételeket a Szakszervezetek Országos Tanácsa a pénzügyminiszterrel egyetértésben szabályzatban állapítja meg."

(2) A 73. § jelenlegi (2) bekezdése (3) bekezdésre változik.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit az 1965. február hó 1-től járó munkabérekre kell alkalmazni.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány Elnökhelyettese.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 109/1965. számú

h a t á r o z a t a

az MTA Műszaki Tudományok Osztályához tartozó bizottságok újjászervezéséről és személyi összetételének megállapításáról

(Elnökségi Tanács, 1965. jan. 15.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség hozzájárul a Műszaki Tudományok Osztálya szervezetéhez tartozó

Szilikátkohászati Bizottság és a Könnyűipari Bizottság

megszűnéséhez, és az

Ipargazdaságtani Bizottság, Rétegtani és Őslénytani Bizottság, valamint a

Nem-szilárd Ásványi Nyersanyagok Bizottsága

létesítéséhez.

2 Az Elnökség hozzájárul ahhoz, hogy a Műszaki Tudományok Osztálya keretében a következő akadémiai bizottságok működjenek és a felsorolt személyeket választja meg a bizottságok elnökévé:

Bányászati Bizottság —

Zambó János lev. tag

Geodéziai Bizottság —

Tárczy-Hornoch Antal akadémikus

Geofizikai Bizottság —

Barta György, a műszaki tudományok doktora

Geokémiai Bizottság —

Pantó Gábor, a föld- és ásványtani tudományok doktora

Nem-szilárd Ásványi Nyersanyagok Bizottsága —

Kertai György, a műszaki tudományok doktora

Rétegtani és Őslénytani Bizottság —

Fülöp József, a föld- és ásványtani tudományok doktora

Építéstudományi Bizottság —

Palotás László, a műszaki tudományok doktora

Építészettörténeti és Elméleti Bizottság —

Major Máté akadémikus

Közlekedéstudományi Bizottság —

Csanádi György lev. tag

Településtudományi Bizottság —

Harrer Ferenc, az állam- és jogtudományok doktora

Vízgazdálkodási, Vízépítési és Hidrológiai Bizottság —

Mosonyi Emil lev. tag

Automatikai Bizottság —

Tarján Rezső, a műszaki tudományok doktora

Erősáramú Villamos Bizottság —

Kovács K. Pál lev. tag

Hőenergetikai Bizottság —

Heller László akadémikus

Gépészeti Bizottság —

Gruber József, a műszaki tudományok doktora

Kohászati Bizottság —

Verő József akadémikus

Híradástechnikai Bizottság —

Winter Ernő akadémikus

Ipargazdaságtani Bizottság —

Osztrovszki György lev. tag

Műszaki Tudománytörténeti Bizottság —

Vadász Elemér akadémikus

3 Az Elnökség hozzájárul ahhoz, hogy az

Automatizálási Kutató Intézetnél az Automatizálási Bizottság,

a Geodéziai Kutató Laboratóriumnál a Geodéziai Bizottság,

a Geofizikai Kutató Laboratóriumnál a Geofizikai Bizottság,

a Geokémiai Kutató Laboratóriumnál a Geokémiai Bizottság,

az Ipargazdaságtani Kutató Csoportnál az Ipargazdaságtani Bizottság lássa el a „Tudományos Tanács" funkcióját.

4 Az Elnökség az

ACTA TECHNICA főszerkesztőjéül

Geleji Sándor akadémikust,

az OSZTÁLY KÖZLEMÉNYEK főszerkesztőjéül

Geleji Sándor akadémikust,

az ÉPÍTÉS ÉS KÖZLEKEDÉSTUDOMÁNYI KÖZLEMÉNYEK főszerkesztőjéül

Major Máté akadémikust,

az ACTA GEOLOGICA főszerkesztőjéül

Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikust

választja meg.

Budapest, 1965. január 18.

Ligeti Lajos s. k., alelnök. *Rusznyák István* s. k., elnök.

Az MTA Elnöksége 115/1965. sz.

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia 1965. évi nagygyűlésének és közgyűlésének egyes kérdéseiről

(Elnökség, 1965. január 29.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a Magyar Tudományos Akadémia 1965. évi nagygyűlésének és közgyűlésének egyes kérdéseiről az alábbi határozatot hozta.

2 A nagygyűlés és a közgyűlés időpontja: 1965. április 20—23.

3 A nagygyűlés és a közgyűlés tárgyalási rendje: 1965. április 20-án de. nyilvános ülés, április 23-án du. zárt ülés. A „Tudomány és Társadalom" c. előadás időpontja április 20-án du. Az osztályok osztályüléseiket és a tudományos előadásokat április 21—22-én és 23-án de. tartsák meg.

4 *A közgyűlés tárgysorozata:*

41 A nyilvános ülésen:

Elnöki megnyitó

Elnökség beszámolója

A párt, ill. kormány képviselőjének felszólalása

Az akadémiai aranyérem és akadémiai jutalmak átadása

42 A zárt ülésen:

Az elnökségi beszámoló és a határozati javaslatok megvitatása, határozathozatal

Szervezeti kérdések

Új akadémiai tagok választása

Egyebek (indítványok, javaslatok)

43 Az 1963. évi közgyűlés határozata alapján, a közgyűlési anyag kiküldésével egyidejűleg a tagokat fel kell hívni arra, hogy amennyiben a határozati javaslatok módosítására vonatkozó indítványokat kívánnak előterjeszteni, azokat előzetesen írásban nyújtsák be az Elnökséghez.

5 Az akadémiai aranyérem és az akadémiai jutalmak odaítélésének előkészítése az előző évek gyakorlatának megfelelően a következők szerint történik.

51 Az akadémiai aranyérem odaítélésére vonatkozó javaslat kialakítására az Elnökség *Ligeti Lajos* alelnök elnökletével, továbbá *Szabó Imre* és *Kónya Albert* főtitkárhelyettesek közreműködésével bizottságot küld ki azzal, hogy a javaslatokat a bizottság elnöke az Elnökség március havi ülésére terjessze elő.

52 Az akadémiai jutalmak odaítélésére az Elnökség *Manninger Rezső* alelnök elnökletével, *Kónya Albert* főtitkárhelyettest, az osztálytitkárokat és a Pszichológiai Bizottság elnökét kéri fel a javaslatok kialakítására, azzal, hogy az Elnökség a javaslatokat szintén március havi ülésén tárgyalja.

6 A nagygyűlés és a közgyűlés keretében nyilvános osztályüléseket kell tartani, amelyeken az osztályok az Elnökség beszámolójához kapcsolódva, az osztályvezetőségek beszámolói alapján, az osztály tudományterületét érintő tudománypolitikai, tudományszervezési, illetve tudományfejlesztési kérdéseket vitatják meg.

7 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, hogy az esetleg szükségessé váló alapszabálymódosításokat úgy készíttesse elő, hogy azok legkésőbb az Elnökség március havi ülésén tárgyalhatók legyenek.

Budapest, 1965. február 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 117/1965. sz.

h a t á r o z a t a

az akadémiai tagok által írt könyveknek az Elnökség előtt való bemutatásáról

(Elnökség, 1965. január 29.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség tájékoztatása céljából az Akadémia tagjai által (esetleg társszerzőkkel) írt könyvek elnökségi ülésen kerüljenek bemutatásra.

2 Az Elnökség felkéri az Akadémia tagjait, hogy a belföldön vagy külföldön megjelent könyveik egy-egy példányát az Elnökségen való bemutatás céljából kölcsönképpen 1 hónapi időtartamra bocsássák az Elnökség rendelkezésére.

3 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, gondoskodjék a tagok által rendelkezésre bocsátott könyveknek az Elnökségi ülésen való bemutatásáról.

Budapest, 1965. február 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri rendeletek és utasítások

A pénzügyminiszter 2/1965. (I. 31.) P M számú

r e n d e l e t e

egyes útlevelek és a valutakiutalást nyilvántartó lap illetékéről

Az illetékekre vonatkozó jogszabályok módosításáról és a díjakról szóló 295/1950. (XII. 23.) MT számú rendelet 11. §-ában foglalt felhatalmazás

alapján — a belügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §.

(1) Az útlevél — a vele utazásra jogosult személyenként — a következő illeték alá esik:

a) Európára szóló magánútlevél, az útlevél érvényének meghosszabbítása vagy az útlevéllel ismételt kiutazás engedélyezése 1000 Ft

b) deviza igénybevételére nem jogosító magánútlevél 500 Ft

az útlevél érvényének meghosszabbítása 400 Ft

az útlevéllel ismételt kiutazás engedélyezése 300 Ft

c) magánútlevél, az útlevél érvényének meghosszabbítása és az útlevéllel ismételt kiutazás engedélyezése az Albán Népköztársaságba, a Bolgár Népköztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba, a Kínai Népköztársaságba, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Mongol Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba, a Román Népköztársaságba, a Szovjetunióba és a Vietnami Demokratikus Köztársaságba a *b)* pont szerint;

d) a kétoldalú egyezményekben részt vevő államokba a személyi igazolvánnyal érvényes útlevéllap 100 Ft; ennek ismételt kiutazásra engedélyezése 50 Ft;

e) az olyan 16 éven aluli személy után, aki a szülő vagy kísérő útlevelébe (útlevéllapjába) van bejegyezve, az *a)—d)* pontokban megállapított illetéket leróni nem kell.

(2) Csoportos utazásra útlevél kiállítása az útlevéllel utazásra jogosult személyenként a következő illeték alá esik:

a) az utazási vállalatok és a SZOT által szervezett társasutazásoknál, valamint az állami, társadalmi és szövetkezeti szervek által az (1) bekezdés *c)* pontjában felsorolt államokba szervezett utazásoknál — kivéve a kétoldalú egyezményekben résztvevő államokba szervezett utazásokat — csoportos útlevél esetén személyenként 100 Ft, egyéni útlevél esetén személyenként 500 Ft;

b) az *a)* pontban említett vállalatok és szervek által a kétoldalú egyezményekben résztvevő államokba szervezett utazásoknál személyenként 50 Ft;

c) az állami szervek és vállalatok, valamint a társadalmi szervezetek és szövetkezetek által — öt főt meghaladó résztvevővel, legfeljebb ötnapi kinttartózkodásra — szervezett utazásoknál az Osztrák Köztársaságba személyenként 400 Ft, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba személyenként 200 Ft;

d) az *a)—c)* pontokban fel nem sorolt egyéb csoportos utazásra az (1) bekezdés *a), c), d)* pontjai szerint.

2. §.

A Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott valutakiutalást nyilvántartó lap kiállításáért 100 Ft illetéket kell a lapon illetékbélyeggel leróni.

3. §.

(1) Ez a rendelet 1965. február 1-én lép hatályba. Rendelkezéseit az ettől az időponttól előterjesztett útlevélkérelmek, illetőleg kiállított valutakiutalást nyilvántartó lapok esetében kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybaléptével a 18/1963. (XII. 30.) P M számú rendelet hatályát veszti.

Garamvölgyi Károly s. k.,
pénzügyminiszterhelyettes.

A pénzügyminiszter 3/1965. (I. 31.) PM számú

rendelete

a 3/1961. (II. 19.) PM számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről

Az általános jövedelemadóról szóló 49/1960. (XI. 10.) Korm. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott, a 3/1963. (III. 2.) PM számú rendelettel módosított 3/1961. (II. 19.) PM számú rendelet (a továbbiakban: Vhr.) — a 49/1960. (XI. 10.) Korm. számú rendelet 22. §-ában foglalt felhatalmazás alapján — az alábbiak szerint módosítom, illetőleg kiegészítem:

1. §.

A Vhr. 75. §-ának bevezető része az alábbiak szerint módosul:

„Vhr. 75. §. A Vhr. 57. §-ának (1) bekezdésében megjelölt kifizető szervek az általános jövedelemadót az e §-ban meghatározott adóköteles tevékenységekért (jövedelemforrások után) magánszemélyek részére kifizetett díjakból — a bruttó kifizetések alapul vételével — az alábbi állandó adókulcsok alkalmazásával vonják le."

2. §.

A Vhr. 75. §-ának *f)* pontja az alábbiak szerint módosul:

„*f)* 1. 10%-os adókulccsal a belföldi munkáltatóval fennálló és a 4/1965. (I. 31.) Korm. számú rendelet alapján nyugdíjjárulék alá nem eső másodállásból és mellékfoglalkozásból (részfoglalkozásból) származó jövedelemből;

2. 3%-os adókulccsal a belföldi munkáltatóval fennálló — nyugdíjjárulék alá nem eső — első munkaviszonyból (főfoglalkozásból) származó jövedelemből."

3. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit először az 1965. évre járó jövedelmek adóztatásánál kell alkalmazni. A magánmunkáltatók által másodállásban vagy mellékfoglalkozásban foglalkoztatott munkavállalók az ebből származó jövedelmük után a 49/1960. (XI. 10.) Korm. számú rendelet 9. §-ának *a)* pontja szerint adóbevallási kötelezettség mellett adókivetés útján kötelesek adózni.

Dr. Timár Mátyás s. k.,
pénzügyminiszter.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának 2/1965. (I. 31.) SZOT számú

szabályzata

a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet módosító 4/1965. (I. 31.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról

A Szakszervezetek Országos Tanácsa a 4/1965. (I. 31.) Korm. számú rendeletben kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterrel egyetértésben a következő szabályzatot adja ki:

1. §.

Az a dolgozó, aki második állása vagy mellékfoglalkozása keretében fizikai munkát végez, a második állásból, illetőleg a mellékfoglalkozásból származó munkabére után nyugdíjjárulékot tartozik fizetni.

2. §.

Az a pedagógus, aki mind főfoglalkozása, mind mellékfoglalkozása alapján az alsó- és középfokú oktatási intézményekben foglalkoztatott dolgozók munkabérének megállapításáról szóló 10/1959. (M. K. 5.) MM számú utasítás hatálya alá tartozik, betegségi biztosítás alá eső mellékfoglalkozásából származó munkabére után is nyugdíjjárulékot köteles fizetni.

3. §.

(1) Az 1. és 2. § hatálya alá nem tartozó az a dolgozó köteles mellékfoglalkozásából származó munkabére után nyugdíjjárulékot fizetni, akit első munkaviszonyában (főfoglalkozásában) a munkakörére előírt teljes munkaidőnél rövidebb időn át foglalkoztatnak (részfoglalkozású dolgozó). Ha a mellékfoglalkozás következtében a dolgozó együttes munkaideje az első munkaviszonyára (főfoglalkozására) előírt teljes munkaidőt meghaladja, a mellékfoglalkozásnak a teljes munkaidőn belül eső részére járó munkabére után tartozik nyugdíjjárulékot fizetni.

(Pl.: A dolgozó első munkaviszonyában betöltött munkakörére előírt teljes munkaidő napi 8 óra. Munkaszerződése szerint viszont csak napi 6 óra a munkaideje. Mellékfoglalkozást is vállalt, amelyben a napi munkaideje 3 óra. Ebben az esetben a dolgozó az első munkaviszonyából származó munkabérén felül a mellékfoglalkozásából származó munkabérének csak napi 2 órára eső arányos része után tartozik nyugdíjjárulékot fizetni, minthogy az első munkaviszonyában ténylegesen eltöltött napi 6 órát, a mellékfoglalkozásából vett napi 2 óra egészíti ki az előírt teljes munkaidőre, vagyis a napi 8 órára.)

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni egyidejűleg fennálló több mellékfoglalkozás esetén is. E rendelkezés alkalmazásánál a dolgozót terhelő nyugdíjjárulék fizetése szempontjából a mellékfoglalkozásokat keletkezésük idejének sorrendjében kell figyelembe venni. Ha két vagy több mellékfoglalkozás egyidőben keletkezett, a kisebb elfoglaltsággal (rövidebb munkaidővel) járó mellékfoglalkozás sorrendben megelőzi a nagyobb elfoglaltsággal (hosszabb munkaidővel) járó mellékfoglalkozást.

(Pl.: A dolgozó első munkaviszonyában betöltött munkakörére előírt teljes munkaidő napi 8 óra. Első munkaviszonyában azonban csak napi 4 órás munkaidőre szerződött. Emellett van egy napi 3 órás mellékfoglalkozása is. Az (1) bekezdésben foglaltak szerint tehát mindkét állása után fizetnie kell a nyugdíjjárulékot.

1965. július 1-től napi 2 órás újabb mellékfoglalkozást vállal. Ebben az esetben az első munkaviszonyából és a napi 3 órás mellékfoglalkozásából származó munkabére után változatlanul tartozik a nyugdíjjárulékot tovább fizetni. Ezenfelül 1965. július 1-től a később kezdődött mellékfoglalkozásából származó munkabérének napi egy órára eső arányos része után kell nyugdíjjárulékot fizetnie.)

4. §.

Ez a szabályzat kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit az 1965. február hó 1-től járó munkabérekre kell alkalmazni.

Bruttyó János s. k.,
a Szakszervezetek Országos Tanácsa főtitkára.

A munkaügyi miniszter és a Szakszervezetek Országos Tanácsa 103/1965. (2) Mü. M. számú

együttes utasítása

a területi munkaügyi döntőbizottságok és a munkaügyi döntőbizottságok megalakításának módjáról, valamint a bizottságok tagjainak oktatásáról

Nem teljes szöveg

A munkaügyi döntőbizottság megalakítása

3. *a)* A munkaügyi döntőbizottságok (továbbiakban: MDB) megalakítására az 1965. évben folyó szakszervezeti választásoktól függően azoknak befejezése után kerülhet sor.

A helyi szakszervezeti szerv megválasztását követő tizenöt napon belül kell az újonnan megválasztott szakszervezeti szervnek és a vállalat igazgatójának (egységvezetőjének) együttesen az MDB elnökére (elnökhelyettesére) javaslatot tennie. Ezzel egyidejűleg kell mind az újonnan megválasztott szakszervezeti szervnek, mind a vállalat igazgatójának (egységvezetőjének) az MDB tagjait és póttagjait a szakszervezeti bizottság, illetőleg a vállalat részéről kijelölnie.

Az MDB-t legkésőbb az 1965. évi június hó 15. napjáig meg kell alakítani.

b) Az MDB póttagjainak számát a szakszervezeti bizottság és a vállalat igazgatója együttesen határozza meg, de legalább kettő-kettő, több egység részére alakított MDB-nél, valamint a közös MDB-nél, továbbá, ahol a vállalat sajátosságai miatt az ügyek bonyolultabbak lehetnek, négy-négy póttagot kell kijelölni.

c) A közös MDB elnökére (elnökhelyetteseire) vonatkozó javaslat megtétele, illetőleg a tagok és póttagok kijelölése előtt a Szakszervezetek Megyei Tanácsának meg kell hallgatnia a szakmaközi bizottságot is, ha a járásban szakmaközi bizottság működik.

d) Mind a vállalatnál működő, mind a közös MDB. elnökére (elnökhelyettesére) vonatkozó javaslat megtételénél, valamint a tagok (póttagok) kijelölésénél elsősorban az egyeztető bizottság korábban jól dolgozó, gyakorlott soros elnökeit és tagjait kell jelölni, ha egyébként a követelményeknek megfelelnek.

e) Közös MDB-t kell alakítani a járási tanácson kívül a városi (városi kerületi) tanácsoknál is, de ha a járási tanácsnál megalakított MDB a munkaügyi viták határidőn belüli elintézését biztosítani tudja, akkor a városi, illetőleg a városi kerületi tanácsnál az MDB megalakítása mellőzhető.

4. *a)* Az MDB elnökének (elnökhelyettesének) megbízására vonatkozó javaslatot a TMDB elnöke részére írásban kell megküldeni. A javaslatot indokolni kell, amelyben a javasoltak legfontosabb személyi adatainak (név, születési adatok, munkakör, illetőleg beosztás, mióta dolgozik a vállalatnál) feltüntetésén kívül meg kell írni, hogy a javaslattevő szervek miért tartják az MDB elnöki (elnökhelyettesi) tisztségre alkalmasnak a dolgozót. A javaslatot az érintett dolgozóval meg kell beszélni, és a javaslatban fel kell tüntetnie azt is, hogy megbízása esetén a tisztséget vállalja. A javasolt dolgozó erkölcsi bizonyítványát a javaslathoz csatolni kell.

b) a TMDB elnökének a javaslat beérkezésétől számított tizenöt napon belül döntenie kell. Döntés előtt a javaslatban foglaltak helyességéről meg kell győződnie. Különösen ellenőriznie kell, hogy az elnök (elnökhelyettes) beosztásánál, illetőleg munkakörénél fogva nem összeférhetetlen-e e tisztségre, és hogy a kívánt tartalmú és érvényes erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkezik-e. Ha a TMDB elnöke a javaslattal egyetért, a megbízást névre szólóan az érdekelteknek kiküldi, ha pedig a javasolt dolgozót nem tartja alkalmasnak az MDB elnöki (elnökhelyettesi) tisztségére, a javaslattevő szerveket tizenöt napon belül megteendő új javaslat tételére szólítja fel.

c) A fegyveres erők, a fegyveres testületek és rendészeti szervek, valamint a MÁV és a posta területén működő MDB elnökeit (elnökhelyetteseit) a TMDB-nek e szervek részére alakított külön tanácsainak munkaügyi döntőbírája bízza meg.

d) Az MDB az állandó elnök megbízása előtt nem kezdheti meg működését.

Oktatás

5. *a)* Mivel a 33/1964. (XII. 18.) Korm. számú rendelet 19. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a TMDB és az MDB megalakulásáig az egyeztető bizottságoknak és a területi egyeztető bizottságoknak már az új szabályok szerint kell eljárniuk, gondoskodniuk kell arról, hogy e szervek tagjai a munkaügyi rendelkezések módosításáról megfelelő tájékoztatást kapjanak.

b) Az oktatást az Mt. és Mt. V. megváltozott szabályairól iparáganként a szakszervezetek megyei (budapesti) bizottságai végzik, rendjét és lebonyolításának módját a Szakszervezetek Megyei (Budapesti) Tanácsa és a területi egyeztető bizottság elnöke együttesen állapítja meg. Ugyancsak ez utóbbi szervek végzik az oktatás irányítását.

c) A fegyveres erők, a fegyveres testületek és rendészeti szervek, valamint a MÁV és a posta területén működő egyeztető bizottságok tagjainak oktatását az érintett szakszervezeteknek és az említett szerveknél működő területi egyeztető bizottságok elnökeinek kell megszervezniük.

d) Az oktatást 1965. évi február hó 28. napjáig be kell fejezni.

6. Az 5. pont *a)—c)* alpontjaiban foglaltaknak megfelelően biztosítani kell az újonnan megalakított MDB-k elnökeinek (elnökhelyetteseinek), tagjainak és póttagjainak szervezett oktatását is. Az oktatáson csak azoknak kell részt venniük, akik korábban nem voltak egyeztető bizottsági tagok és így oktatásban nem részesültek. Az oktatást úgy kell ütemezni, hogy megyei szinten egy iparágon belül az MDB-k megalakulását követő tizenöt napon belül, de legkésőbb 1965. évi június hó 30. napjáig az oktatás befejezhető legyen.

7. *a)* Az oktatások megtartását a vállalatok igazgatóinak elő kell segíteniük és figyelemmel kell kísérniük. Biztosítaniuk kell, hogy az oktatásra behívott egyeztető bizottsági, illetőleg munkaügyi döntőbizottsági tagok az oktatáson részt vegyenek.

b) Az oktatáson részt vevő egyeztető bizottsági, illetőleg munkaügyi döntőbizottsági tagot igazolt utazási költségtérítés és ha az oktatáson való részvétel munkaidőbe esik, a szükséges időre átlagkereset illeti meg. Az utazási költség, illetőleg az átlagkereset megtérítése a vállalatot terheli.

8. *a)* A Szakszervezetek Megyei (Budapesti) Tanácsa és a területi egyeztető bizottság elnöke iparáganként oktatási ütemtervet köteles készíteni.

b) Az egyeztető bizottságok tagjainak oktatásáról készített ütemtervet 1965. évi január hó 31.

napjáig meg kell küldeni a Munkaügyi Minisztériumnak és a Szakszervezetek Országos Tanácsának, az egyes iparágakra vonatkozó ütemterveket pedig az érintett szakszervezetek elnökségének és a felügyeletet gyakorló minisztériumoknak.

c) Az MDB-k elnökeinek (elnökhelyetteseinek), tagjainak és póttagjainak oktatásáról készített ütemtervet a *b)* alpontban említett szerveknek 1965. évi március hó 31. napjáig kell megküldeni.

9. A Szakszervezetek Megyei (Budapesti) Tanácsa és a területi munkaügyi döntőbizottság elnöke a munkaügyi döntőbizottságok megalakításáról és az oktatás lebonyolításáról a 8. pont *b)* alpontjában említett szerveknek 1965. évi július hó 15. napjáig összefoglaló jelentést kötelesek küldeni.

10. A munkaügyi döntőbizottságok megalakulását, az oktatások lebonyolítását a miniszterek és a szakszervezetek segítsék, és a munkaügyi döntőbizottságok előírásszerű működésének megvalósítása érdekében a területükön szükséges intézkedést tegyék meg.

Bruttyó János s. k.,
a Szakszervezetek Országos Tanácsa főtitkára.

Veres József s. k.,
munkaügyi miniszter.

Közlemény

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi titkárság

INDEX: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Irodánál, Budapest V., József nádor tér 1. Telefon: 180-850. Csekkszámla: egyéni 61 257, közületi 61 066
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60261 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. MÁRCIUS 16.

TARTALOM

Személyi rész 33

Az Akadémia Elnökségének határozatai
- 123/1965. sz. határozat — Az elnökségi bizottságok helyzetének rendezéséről és egyes elnökségi bizottságok újjáalakításáról 33
- 125/1965. sz. határozat — Az 1966—70. évekre vonatkozó ötéves könyvkiadási tervről 36

Miniszteri rendeletek és utasítások
- 1/1965. (II. 18.) Mü. M. — Egyes munkaügyi rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről 37
- 1/1965. (II. 21.) Eü. M. — A sugárzó (radioaktív) anyagokról és készítményekről szóló 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 1/1964. (V. 7.) Eü. M. számú rendelet módosításáról 38
- 3/1965. (II. 11.) SZOT — A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjával kapcsolatos kérdések szabályozásáról szóló 5/1959. (V. 8.) Mü. M. számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről 38

Közlemények
- 47/1965. — A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete pályázati hirdetményéről 39
- A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 39

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

90. születésnapja alkalmából, élete munkássága elismeréséül *Seidner Mihály* Kossuth-díjas tervező mérnöknek, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának,

60. születésnapja alkalmából, a félvezető kutatás, különös tekintettel az elektrolumineszcencia terén kifejtett eredményes működése elismeréséül *Szigeti György* Kossuth-díjas akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai Kutató Intézete igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 123/1965. számú

h a t á r o z a t a

az elnökségi bizottságok helyzetének rendezéséről és egyes elnökségi bizottságok újjáalakításáról

(Elnökség, 1965. február 26.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség úgy határozott, hogy f. év március 1-től kezdődően az alábbi elnökségi bizottságok működjenek:

Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága
Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság
Műszerügyi Bizottság

Könyvtári Bizottság
Szociális Bizottság
Szegedi Akadémiai Bizottság
Kiállítási Bizottság
Pszichológiai Bizottság
Szervezéstudományi Bizottság
Kibernetikai Bizottság
Területi Kutatási (Regionális) Bizottság
MTA—OAB Közös Bizottság
Az ICSU (Intern. Council of Scientific Unions) Magyar Nemzeti Bizottsága
Magyar Pugwash Bizottság.

2 Az eddig elnökségi bizottságként működő alábbi bizottságok f. év március 1-től kezdődően az illetékes tudományos osztály bizottságaként működjenek:

Helyesírási Bizottság az I. Osztályban,
Demográfiai Bizottság a II. Osztályban,
Elvi Gyógyszerkutató és Antibiotikum Bizottság az V. Osztályban,
Meteorológiai Bizottság a VI. Osztályban,
Tudományfilozófiai Nemzeti Bizottság a II. Osztályban,
Tudománytörténeti Magyar Nemzeti Bizottság a II. Osztályban,
MTA Űrkutatási Bizottság a III. Osztályban,
Nemzetközi Agykutató Szervezet Interdisciplinary Brain Research Organisation (IBRO) Magyar Nemzeti Bizottsága az V. Osztályban,
Nemzetközi Csendes Nap-év (International Quiet Sun Year, IQSY) Magyar Nemzeti Bizottsága a VI. Osztályban,
az Anthropológiai és Ethnográfiai Tudományok Nemzetközi Uniója Magyar Nemzeti Bizottsága az I. Osztályban.

Az Elnökség tudomásul veszi, hogy Ligeti Lajos alelnök felmentését kéri a Helyesírási Bizottság elnöki tisztsége alól, s elnökké Benkő Lorándot, a nyelvészeti tudományok doktorát választja meg. Egyébként ezeknek a bizottságoknak személyi összetételében nincs változás.

3 Az Elnökség az alább felsorolt elnökségi bizottságok újjáalakítását — a személyi javaslatok elfogadásával — jóvá hagyja.

31 Területi Kutatási (Regionális) Bizottság

Elnök:

Trautmann Rezsó, a műszaki tudományok kandidátusa.

Alelnök:

Kádas Kálmán, a műszaki tudományok kandidátusa.

Titkár:

Kóródi József, a földrajztudományok kandidátusa.

Tagok:

Beér János, az állam- és jogtudományok doktora
Enyedi György, a földrajztudományok kandidátusa
Erdei Ferenc akadémikus
Faragó Kálmán a műszaki tudományok kandidátusa
Fülöp József, a föld- és ásványtani tudományok doktora
Harrer Ferenc, az állam- és jogtudományok doktora
Hetényi István, az OT elnökhelyettese
Huszár István, a KSH első elnökhelyettese
Kertai Ede a műszaki tudományok kandidátusa
Klinger András osztályvezető
Kőszegi László, a földrajztudományok kandidátusa
Márton János osztályvezető
Osztrovszki György levelező tag
Pécsi Márton, a földrajztudományok doktora
Perczel Károly, a műszaki tudományok kandidátusa
Perényi Imre, a műszaki tudományok doktora
Radó Sándor, a földrajztudományok doktora
Simonovits István, az orvostudományok kandidátusa
Turányi István, a műszaki tudományok doktora.

32 Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága

Elnök:

Szabó Imre akadémikus.

Titkár:

Nagy Lajos, az MTA Nemzetközi Kapcsolatok Osztályának vezetője.

Tagok:

I. O. *Trencsényi-Waldapfel Imre* akadémikus
II. O. *Mátrai László* akadémikus
III. O. *Budó Ágoston* akadémikus (helyettese: *Tarján Imre*)
IV. O. *Mócsy János* akadémikus
V. O. *Babics Antal* akadémikus
VI. O. *Bognár Géza* akadémikus
VII. O. *Gerecs Árpád* akadémikus
VIII. O. *Straub F. Brunó* akadémikus
Pszich. Biz. *Gegesi Kiss Pál* akadémikus
Gujdi Barna, az MTA Személyzeti Oszt. vezetője.

33 Műszerügyi Bizottság

Elnök:

Barta István levelező tag.

Titkár:

Székely Mária, a biológiai tudományok kandidátusa.

Tagok:

Bognár Rezső akadémikus

Bozsó Ernő, a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője

Gruber József, a műszaki tudományok doktora

Tarján Imre, a fizikai tudományok kandidátusa

Zsebők Zoltán, az orvostudományok doktora.

34 Könyvtári Bizottság

Elnök:

Ligeti Lajos akadémikus.

Titkár:

Rózsa György, az Akadémiai Könyvtár igazgatója.

Tagok:

Király István, az irodalomtudományok kandidátusa

Kőhalmi Béla, az irodalomtudományok kandidátusa

Lengyel Béla levelező tag

Major Máté akadémikus

Mátrai László akadémikus

Osztrovszki György levelező tag

Rényi Alfréd akadémikus

Révész Imre akadémikus

Trencsényi-Waldapfel Imre akadémikus.

35 Szociális Bizottság

Elnök:

Kónya Albert levelező tag.

Titkár:

a Jóléti Csoport vezetője.

Tagok:

Gegesi Kiss Pál akadémikus

Gömöri Pál levelező tag

Haranghy László levelező tag

Lakó György levelező tag

Láng Géza levelező tag

Schay Géza akadémikus

Szigeti György akadémikus

Turán Pál akadémikus

Zólyomi Bálint levelező tag

Gujdi Barna, az MTA Személyzeti Osztálya vezetője.

36 Szegedi Akadémiai Bizottság

Elnök:

Budó Ágoston akadémikus.

Titkárok:

Alföldi Lajos, az orvostudományok kandidátusa

Ketskeméty István, a fizikai tudományok kandidátusa

Szentpéteri István, az állam- és jogtudományok andidátusa.

Tagok:

Antalffy György, a jogtudományok kandidátusa

Ábrahám Ambrus akadémikus

Beck Mihály, a kémiai tudományok doktora

Bodi Árpád tudományos munkatárs

Buza László akadémikus

Domján Gyula, az orvostudományok kandidátusa

Duró Lajos, a neveléstud. kandidátusa

Fodor Géza, a matematikai tudományok kandidátusa

Förgeteg Sándor a mezőgazdasági tudományok kandidátusa

Grasselly Gyula, a föld- és ásványtudományok doktora

Hajdu Péter, a nyelvészeti tudományok kandidátusa

Halász Előd, az irodalomtudományok kandidátusa

Ivánovics György akadémikus

Jancsó Miklós akadémikus

Julesz Miklós, az orvostudományok doktora

Kalmár László akadémikus

Kedvessy György, a gyógyszerészeti tudományok kandidátusa

Kiss Árpád levelező tag

Kolosváry Gábor levelező tag

Márta Ferenc, a kémiai tudományok kandidátusa

Megyeri János, a biológiai tudományok kandidátusa

Mérei Gyula, a történelemtudomány kandidátusa

Obermayer Ernő levelező tag

Petri Gábor, az orvostudományok kandidátusa

Porszász János, az orvostudományok kandidátusa

Rédei László akadémikus

Solymosi Frigyes, a kémiai tudományok kandidátusa

Szabó Zoltán akadémikus

Szádeczky-Kardoss Samu, a nyelvészeti tudományok kandidátusa

Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus

Wagner Richárd, a földrajzi tudományok kandidátusa

Zsoldos Ferenc, a biológiai tudományok kandidátusa.

Intézőbizottság tagjai:

Antalffy György, a jogtudományok kandidátusa

Budó Ágoston akadémikus

Buza László akadémikus

Förgeteg Sándor, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa,

Jancsó Miklós akadémikus

Kalmár László akadémikus

Petri Gábor, az orvostudományok kandidátusa.

37 Kiállítási Bizottság

Elnök:

Major Máté akadémikus.

Titkár:

Kapócs Ferenc, az MTA Kutatási Ellátási Szolgálat igazgatója.

Tagok:

I—II. O. *Ortutay Gyula* akadémikus
III. O. *Fenyves Ervin*, a fizikai tudományok doktora
IV. O. *Mócsy János* akadémikus
V. O. *Zsebők Zoltán*, az orvostudományok doktora
VI. O. *Osztrovszki György* levelező tag
VII. O. *Bognár Rezső* akadémikus
VII. O. *Lengyel Sándor* a kémiai tudományok doktora
VIII. O. *Zólyomi Bálint* levelező tag
Antal Jánosné h. osztályvezető
Bozsó Ernő főosztályvezető.

4 Az illetékes tudományos osztályokhoz átszervezett bizottságoknak titkárait és tagjait az irányítóként kijelölt osztály osztálytitkára hivatott felkérni, az elnök személyére vonatkozóan pedig az Elnökségi Tanácshoz kell előterjesztést tenni.

41 Megállapítja az Elnökség, hogy a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság, Pszichológiai Bizottság, Szervezéstudományi Bizottság, MTA—OAB Közös Bizottság, Magyar Pugwash Bizottság, az ICSU (Intern. Council of Scientific Unions) Magyar Nemzeti Bizottsága és a Kibernetikai Bizottság személyi újjáalakítására ez idő szerint nincs szükség.

42 Az Elnökség a Műszerügyi Bizottság feladatkörét és működését a következőkben határozza meg:

421 a tervszerű műszerellátás érdekében az Elnökség felkérésére vagy saját kezdeményezéséből véleményt nyilvánít, illetőleg javaslatot tesz, elsősorban a rendelkezésre álló keretek felosztására, a nagyműszerek koncentrálására és a műszerellátásban érdekelt akadémiai szervek működésének koordinálására,

422 a Terv- és Pénzügyi Titkárság útján ellátja a Műszerügyi Szolgálat és a Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat akadémiai felügyeletét és irányítását.

423 A Bizottság működésével kapcsolatos ügyviteli feladatokat a Terv- és Beruházási Osztály látja el.

424 A Műszerügyi Szolgálat felügyeletével és irányításával összefüggő gazdasági ügyek intézéséért felelős pénzügyi előadót a Bizottság elnökével egyetértésben a Terv- és Beruházási Osztály vezetője jelöli ki. A Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat akadémiai felügyeletével és irányításával összefüggő intézkedések előkészítéséért és végrehajtásáért a Terv- és Pénzügyi Titkárság Vállalati Osztálya felelős.

5 Felhívja az Elnökség a főtitkárt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a Kibernetikai Bizottság és „Az automatikai kutatások, továbbá a kibernetika és alkalmazásának fejlesztése" c. komplex bizottság feladatainak összehangolására.

Budapest, 1965. március 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 125/1965. sz.

h a t á r o z a t a

az 1966—70. évekre vonatkozó ötéves könyvkiadási tervről

(Elnökség, 1965. február 26.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség az Akadémia ötéves könyvkiadási tervét az alábbiak szerint hagyja jóvá:

11 Az Elnökség a tudományos osztályok számára előírja, hogy az 1966—1970. évi könyvkiadási terv I. részében szereplő műveket a harmadik ötéves tervperiódusban adják ki az alábbi ívkeretekben:

	Szerzői ív
Elnökség	130
I. Osztály	1740
II. „	2000
III. „	250
IV. „	1200
V. „	500
VI. „	600
VII. „	370
VIII. „	700
Pszichológiai Bizottság	550

A tudományos osztályok az egyes művek ívterjedelmét fenti kereteken belül módosíthatják.

111 A VII. Osztály ötéves könyvkiadási tervének I. részét Török—Mika: Emissziós színképelemzés I., II. című művel ki kell egészíteni.

12 Az Elnökség felsőbb szervek jóváhagyásától függően az ötéves könyvkiadási terv II. részeként az alábbi ívkereteket hagyja jóvá azzal, hogy ezeknek a kereteknek a terhére kiadandó művek tekintetében a tudományos osztályok, az Akadémiai Kiadó és az elnökségi keret esetében a KFB határoznak. A terv e részére vonatkozó elgondolásokat az Elnökség előzetes tájékoztatásnak tekinti.

	Szerzői ív
Elnökség	600
I. Osztály	4 260
II. „	5 600
III. „	800
IV. „	1 800
V. „	1 900
VI. „	2 000
VII. „	700
VIII. „	650
Pszichológiai Bizottság	1 370
Akadémiai Kiadó	30 000

2 A tudományos osztályok rendszeresen kísérjék figyelemmel az ötéves könyvkiadási tervben szereplő művek elkészülését, és amennyiben bármelyik mű megjelentetése elháríthatatlan akadályokba ütköznék, ezt a körülményt haladéktalanul közöljék a KFB-vel.

3 A tudományos osztályok a II. részben szereplő — korábban már jóváhagyott — műveket vizsgálják meg 1965. június 1-ig, hogy megjelentetésüknek megvannak-e a reális lehetőségei, témájuk még aktuális-e stb., különös tekintettel arra, hogy az akadémiai könyvkiadás kívánt mennyiségi fejlesztése egyelőre nincs biztosítva.

Budapest, 1965. március 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri rendeletek és utasítások

A munkaügyi miniszter 1/1965. (II. 18.) Mü M számú

rendelete

egyes munkaügyi rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány felhatalmazása alapján a következőket rendelem:

1. §.

Minden olyan esetben, amikor valamely 1965. évi január hó 1. napját megelőzően hatálybalépett jogszabály önkényes kilépését vagy a Mt. 30. §-a (1) bekezdés *f)* pontja szerinti felmondást említ, helyette „jogszabálynak meg nem felelően történt munkaviszony megszüntetés"-t, illetőleg „a munkaviszony folyamatosságát megszakító (tehát nem a Mt. V. 30. § (2) bekezdésének *a)—f)* pontjában felsorolt okból történt) dolgozói felmondás"-t kell érteni.

2. §.

A 33/1951. (I. 31.) M T számú rendelet 35. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A más helységbe áthelyezett — lakás hiányában családjától különélni kényszerült — dolgozót megilleti négyhetenként a családjához való utazás és visszautazás ténylegesen felmerült költsége."

3. §.

(1) Az 1/1954. (M T H K 10) M T H számú utasítás (a továbbiakban: U.) kiegészül az alábbi 5/*A* §-sal:

„5/*A*. §. Az Mt. V. 30/A. § rendelkezései szerint munkaviszonyként számításba vett időket — a 33/1964. (XII. 18.) Korm. számú rendelet 18. § (2) bekezdésének értelmében — a dolgozó munkakönyvének harmadik oldalán fel kell tüntetni. Az »Évtől-évig« rovatba kell bejegyezni a figyelembe veendő idő tartamát (pl.: 1935. VII. 1—1938. XII. 31.), a »Megnevezés« rovatba a beszámítás jogcímét (pl.: baloldali magatartás), a »Bejegyzés alapjául szolgáló okirat« című rovatba pedig annak a külön jogszabálynak a megjelölését, amely a bejegyzés szerinti időtartamot munkaviszonyban töltött időként ismerte el."

(2) Az U. kiegészül az alábbi 6/*A*. §-sal:

„6/*A*. §. Ha a dolgozó munkaviszonya megszűnésekor a 6. § (5) bekezdése értelmében munkakönyvébe »munkaviszony megszűnt« bejegyzés került, s a dolgozó az előírt harminc napon túl lép újabb munkaviszonyba, de a munkábaállás a 9/1964. (XII. 24.) Mü M számú rendelet (a továbbiakban: Mü M R.) 2. §-a szerint folyamatosságot fenntartó meghosszabbított határidőn belül történt, akkor a »munkaviszony megszűnt« bejegyzés mellé a következő megjegyzést kell tenni: »a Mü M R. 2. § (1) bek. .... pontja szerint folyamatos.« E megjegyzés mellett utalni kell a meghosszabbítást megalapozó körülményt igazoló iratra, a beírás időpontjára, valamint el kell látni aláírással és le kell bélyegezni."

(3) Az U. 15/*D*. § (1) bekezdése úgy módosul, hogy a „sorkatonai szolgálat" időtartamát szünetelő munkaviszonyként a munkakönyvbe nem kell bejegyezni.

4. §.

A 9/1964. (XII. 24.) Mü M számú rendelet a következő 2/*A*. §-sal egészül ki:

„2/*A*. §. Ha a dolgozó munkaviszonya a folyamatosságot megszakító módon szűnik meg, az ahhoz fűződő következményeket (szabadság és munkabérkorlátozás, üdülésből, jutalmazásból kizárás stb.) az előírt időtartam elteltéig alkalmazni kell akkor is, ha közben a dolgozó munkaviszonya újból, de a folyamatosságot nem érintő módon szűnik meg. (Ha pl.: a dolgozó 1965. február 1. napjával »kilépett«, a 20. § szerinti munkabér, valamint keresetkorlátozás egy évig változatlanul fennáll akkor is, ha a dolgozó újabb munkaviszonya pl. március 31-ével, a vállalat részéről történt felmondás miatt szűnt meg, azt a munkakönyvben »munkaviszonya megszűnt" jelölték.)«

5. §.

E rendelet rendelkezéseit 1965. évi január hó 1. napjától kezdődően kell alkalmazni.

Veres József s. k.,
munkaügyi miniszter.

Az egészségügyi miniszter 1/1965. (II. 21.) Eü M számú

rendelete

a sugárzó (radioaktív) anyagokról és készítményekről szóló 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 1/1964. (V. 7.) Eü M számú rendelet módosításáról

A 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet 12. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az Országos Atomenergia Bizottság elnökével és a belügyminiszterrel egyetértésben — az alábbiakat rendelem:

1. §.

Az 1/1964. (V. 7.) Eü M számú rendelet 3. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Sugárzó anyagok és készítmények tudományos egészségügyi, ipari és mezőgazdasági célokra történő felhasználására (beleértve a tárolást is) »A« típusú radioizotóp laboratórium esetében (lásd az MSZ 62—61. számú szabvány 7. 1 pontját) az egészségügyi miniszter, »B« és »C« típusú laboratórium esetében a területileg illetékes közegészségügyi-járványügyi állomás engedélye szükséges."

2. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Szabó Zoltán s. k.
egészségügyi miniszter.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának 3/1965, (II. 11.) SZOT számú

szabályzata

a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjával kapcsolatos kérdések szabályozásáról szóló 5/1959. (V. 8.) Mü M számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről

A 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendeletben (a továbbiakban: Rny.) foglalt és a 16/1964. (VII. 19.) Korm. számú rendelet 8. §-a szerint módosult felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsa a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjával kapcsolatos egyes kérdéseket a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben a következőkben szabályozza.

1. §.

Az 5/1959. (V. 8.) Mü M számú rendelet (a továbbiakban: Vr.) a következő 156/*A*. §-sal egészül ki:

„156/*A*. §. (1) Az Rny. 87. §-ában megjelölt bizottság egészben vagy részben visszaadhatja — legkorábban azonban az engedélyezés hónapjának első napjától — a büntetőbírói ítélet következtében elveszített nyugdíjat, ha a dolgozót a büntetőítélet hátrányos következményei alól mentesítették.

(2) Az Rny. 51. §-ának alkalmazásánál a tíz évi újabb szolgálati időt az (1) bekezdés hatálya alá tartozó esetben a büntetőbírói ítélet következtében elveszített nyugdíj megállapításától kell — a 156. §. rendelkezései szerint — számítani."

2. §.

A Vr. 186. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„186. §. (1) Érvényes útlevéllel átmenetileg külföldön tartózkodó nyugdíjas nyugellátásának folyósítását a külföldi tartózkodás kilencven napot meghaladó tartamára szüneteltetni kell.

(2) Az (1) bekezdés szerint folyósítható nyugellátást a külföldről visszaérkezés után kell kifizetni. A kifizetendő összegből le kell vonni a nyugdíjas által külföldre távozása előtt felvett nyugellátásnak a külföldi tartózkodás tartamára eső részét. A külföldi tartózkodás miatt szüneteltetett nyugellátást legkorábban a visszaérkezés napját követő naptól kezdődően lehet újból folyósítani. Az elszámolás szempontjából a külföldi tartózkodás tartamának az eltávozás napját követő naptól a visszaérkezés napjáig eltelt napokat kell tekinteni.

(3) A külföldi tartózkodás kilencven napot meghaladó tartamára — méltányos esetben — a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságának vezetője engedélyezheti a nyugellátás vagy egy részének kifizetését."

3. §.

A Vr. 270. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szabadságvesztés büntetés tartama az Rny. 78. §-ában megállapított záros határidőbe nem számít be."

4. §.

Ez a szabályzat kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekre is alkalmazni kell. A 2. § rendelkezéseit azokra a nyugdíjasokra kell alkalmazni, akik e szabályzat hatálybalépését követően távoznak külföldre.

Brutyó János s. k.,
a Szakszervezetek Országos Tanácsa
főtitkára

Közlemények

47/1965.

Pályázati Hirdetmény

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete pályázatot hirdet tudományos segédmunkatársi, illetve munkatársi állásra. Az állás elnyeréséhez földrajzszakos egyetemi végzettség szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

1. az egyetemi végzettség igazolását,

2. önéletrajzot, amely a személyi adatokon kívül tartalmazza a jelölt eddigi tudományos munkásságát, nyelvismeretét és tudományos érdeklődését, valamint, hogy eddig hol működött.

A pályázónak a természeti földrajzban kell különösen jártasnak lennie, éspedig elsősorban a karsztkutatásban. Ilyen irányú eddigi tevékenységét különösen részleteznie kell.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézetének igazgatójához kell benyújtani (Postacím: Pécs, 1, Pf. 154. Az Intézet székhelye: Pécs, Kulich Gyula u. 22.).

Pécs, 1965. február 25.

Dr. Szabó Pál Zoltán s. k.,
intézeti igazgató

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság

INDEX: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010 MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46 az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Irodánál, Budapest V., József nádor tér 1. Telefon: 180-850. Csekkszámla: egyéni 61 257, közületi 61 066. Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60429 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

14149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 5. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. MÁRCIUS 29.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1965. évi 5. tvr.	A Magyar Népköztársaság Állami Díja, a Kossuth-díj, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze és a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze kitüntető címek adományozásáról szóló 1963. évi 36. számú törvényerejű rendelet módosításáról	41
	1006/1965. (II. 28.) Korm. határozat	Az 1027/1964. (IX. 29.) Korm. számú határozat módosításáról	41
Miniszteri utasítások	9/1965. (Tg. É. 7.) OT	A szocialista országokkal folytatott műszaki-tudományos tapasztalatcsere tervezésének, lebonyolításának, finanszírozásának és értékelésének ügyrendjéről	42
	2/1965. KF	A kiadói szerződések és az írói tevékenységgel kapcsolatos egyes szerződések feltételeiről szóló 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendelet alkalmazásáról	45
		A kiadói szerződések es az írói tevékenységgel kapcsolatos egyes szerződések feltételeiről szóló 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendelet alkalmazásáról tájékoztatás	46
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	50
		Szabadalmi közlemények	51

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1965. évi 5. számú

törvényerejű rendelete

a Magyar Népköztársaság Állami Díja, a Kossuth-díj, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze és a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze kitüntető címek adományozásáról szóló 1963. évi 36. számú törvényerejű rendelet módosításáról

1. §. Az 1963. évi 36. számú törvényerejű rendelet 3. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„3. §. (2) A Magyar Népköztársaság Állami Díjával és a Kossuth-díjjal együttjáró fokozatonkénti összeget, továbbá megosztott díj esetén a megosztásra vonatkozó szabályokat a Minisztertanács állapítja meg."

2. §. Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.

Kiss Károly s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1006/1965. (II. 28.) számú

határozata

az 1027/1964. (IX. 29.) Korm. számú határozat módosításáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az 1027/1964. (IX. 29.) Korm. számú határozat V. fejezet 4. pontjának első és harmadik bekezdését hatályon kívül helyezi.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

Miniszteri utasítások

Az Országos Tervhivatal elnökének 9/1965. (Tg. É. 7.) OT számú

utasítása

a szocialista országokkal folytatott műszaki-tudományos tapasztalatcsere tervezésének, lebonyolításának, finanszírozásának és értékelésének ügyrendjéről

A szocialista országokkal folytatott műszaki-tudományos együttműködés és műszaki segítségnyújtás tervszerűbbé tétele és eredményeinek hatékonyabbá tétele érdekében — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a műszaki-tudományos tapasztalatcsere tervezésének, lebonyolításának, finanszírozásának és értékelésének rendjét az alábbiakban szabályozom:

I.

Általános rendelkezések

1. §.

Ennek az utasításnak a hatálya kiterjed:

a) a kétoldalú gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottságok (a továbbiakban: GEB) —,

b) a kétoldalú műszaki-tudományos együttműködési bizottságok (a továbbiakban: MTEB) —,

c) a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű központi államigazgatási szervek (a továbbiakban: minisztériumok) —,

d) a minisztériumok irányítása alá tartozó vállalatok, intézetek és intézmények (a továbbiakban: vállalatok)

műszaki tudományos együttműködés, illetve műszaki segítségnyújtás (a továbbiakban: tapasztalatcsere) megvalósítását célzó tevékenységére.

2. §.

A tapasztalatcsere formái:

a) szakemberek tanulmányútja, mely 3 naptól 6 hétig terjedhet;

b) műszaki dokumentációk átadása, átvétele;

c) kutató- és tervezőintézetek együttműködése a feladatok megosztása céljából;

d) ipari üzemek együttműködése a műszaki fejlesztési feladatok megosztása céljából;

e) szakemberek továbbképzése, üzemi-technikai oktatása, gyakornokok betanítása (hosszabb időtartamú: 1 hónaptól 24 hónapra terjedhet);

f) konzultáns szakértők, tanácsadók kiküldése, meghívása;

g) minták és műszerek cseréje kísérleti célokra;

h) kísérletek lefolytatása;

i) részvétel konferenciákon, kongresszusokon.

3. §.

(1) Szovjetunió viszonylatában a tapasztalatcsere a Magyar—Szovjet Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési Kormányközi Bizottság MTE Albizottságának irányításával történik, amely Albizottság tevékenységéről köteles a GEB előtt beszámolni.

Románia viszonylatában MTE Bizottság,

Jugoszlávia viszonylatában pedig MTE Vegyesbizottság irányításával történik a tapasztalatcsere, amely bizottságok kötelesek a GEB előtt tevékenységükről beszámolni.

(2) Csehszlovákia, Bulgária, Lengyelország és az NDK viszonylatában a tapasztalatcsere közvetlen együttműködés keretében bonyolódik a GEB felügyelete alatt. Ezen utasítás hatálybalépésekor közvetlen kapcsolatokkal rendelkező szervek felsorolását a melléklet tartalmazza.

(3) A távolkeleti szocialista országok — Mongólia, Kína, Korea, Vietnam — viszonylatában a tapasztalatcserét a MTEB-ok irányítják.

II.

Tapasztalatcsere igények előkészítése

4. §.

(1) A minisztériumoknak évenként — a tárgyévet megelőző év október 15. napjáig — tapasztalatátvételi tervjavaslatot kell készíteniük viszonylati bontásban, az éves tervjavaslat elkészítésére vonatkozó OT utasítás „Nemzetközi tapasztalatcsere terv" fejezete alapján.

A minisztériumoknak a tapasztalatcsere tervjavaslat elkészítésénél figyelembe kell venniük a termelési, a beruházási terveket, a műszaki fejlesztés következő évi feladatait és távlati koncepcióit, valamint az Országos Tervhivatal és a Pénzügyminisztérium részéről megállapított és a tárgyévet megelőző év szeptember 5 napjáig velük közölt pénzügyi irányszámokat.

(2) A minisztériumi tapasztalatcsere tervjavaslatot a miniszter hagyja jóvá.

(3) A miniszteri jóváhagyás után a minisztériumoknak a tárgyévet megelőző év november 15. napjáig részletesen ki kell dolgozniuk és orosz, illetőleg német nyelvre le kell fordíttatniuk a tapasztalatcsere igényeket.

(4) Az évközben felmerülő igények előkészítésénél is értelemszerűen kell alkalmazni az (1)—(3) bekezdésben foglaltakat.

5. §.

(1) Közvetlen együttműködés esetén a minisztériumoknak egyéb megállapodás hiányában a tárgyévet megelőző év december 15. napjáig kell tématervüket a külföldi partnerekhez megküldeniük, a részletes anyagok kíséretében. E tématerveknek tartalmazniuk kell az említett szervek felügyelete alá tartozó egymással közvetlenül együttműködő intézmények tématerveit is. Az igény-

felsorolás és a részletes anyagok két-két magyar nyelvű és két-két idegen nyelvű példányát meg kell küldeni a TESCO Nemzetközi Műszaki-Tudományos Együttműködési Iroda (a továbbiakban: TESCO) részére. A TESCO az egyik példányt megküldi az illetékes magyar külkereskedelmi kirendeltségnek.

(2) A közvetlen kapcsolatokkal nem rendelkező minisztériumoknak éves igényeiket a TESCO-hoz kell megküldeniük. Ennek intézése a (3) bekezdés szabályai szerint történik.

(3) Közvetett együttműködés esetén a minisztériumoknak a tárgyévet megelőző év november 20. napjáig kell a TESCO-hoz megküldeniük éves igényeiket a részletes anyagokkal és fordításokkal együtt; a TESCO-nak december 20-ig kell a MTEB magyar tagozatai elé terjesztenie jóváhagyás végett a minisztériumok éves igényeit. A TESCO köteles a MTEB magyar tagozatai által jóváhagyott anyagot 15 napon belül a külföldi partner bizottságoknak megküldeni.

6. §.

(1) A Szovjetunió felé felvetendő műszaki segítségnyújtásnak minősülő MTE-n kívül (a 2. § *a), e), f)* pontjainak megfelelő) igények összeállításánál a minisztériumoknak a tapasztalatátvételi tervből kell kiindulniuk, s figyelemmel kell lenniük az államközi megállapodásokból származó műszaki segítségnyújtási feladatokra, valamint a műszaki-tudományos együttműködés terén előirányzott témákra.

(2) A szovjet fél részére a tapasztalatcsere igényeket a tárgyévet megelőző év május 31. napjáig kell átadni. Ennek érdekében a minisztériumoknak a tárgyévet megelőző év március 15. napjáig meg kell küldeniük a TESCO részére egy magyar és egy orosz nyelvű példányban a Szovjetunióba irányuló éves tapasztalatcsere igényeiket.

(3) A Szovjetunióba irányuló tapasztalatcsere igényeket a TESCO a Magyar—Szovjet Műszaki-Tudományos Együttműködési Albizottsággal egyeztetve köteles összesíteni és a külkereskedelmi miniszter útján a Gazdasági Bizottság elé terjeszteni.

(4) A GB által jóváhagyott igénylistát a TESCO köteles május 31-ig a szovjet félnek megküldeni.

(5) A minisztériumok kötelesek a GB által jóváhagyott témák részletes munkaprogramját a tárgyévet megelőző év május 1. napjáig három magyar nyelvű és tíz orosz nyelvű példányban a TESCO-hoz megküldeni.

Külföldi partnerek igényeinek véleményezése

7. §.

(1) A külföldi partnerek igényeinek véleményezése: közvetlen együttműködésnél az illetékes minisztériumnak kell megvizsgálnia, az érdekelt egyéb tárcákkal — és a külkereskedelmet érintő kérdésekben a Külkereskedelmi Minisztériummal —, koordinálnia és a külföldi partner felé 6 héten belül megválaszolnia.

(2) Közvetett együttműködésnél a külföldi partner a TESCO-val közli igényeit. A TESCO, a GEB, illetve MTEB magyar tagozatainak megbízása alapján az igényeket köteles az illetékes minisztériumoknak, valamint a Külkereskedelmi Minisztériumnak megküldeni állásfoglalás nyilvánítása végett. Az illetékes minisztérium 5 héten belül köteles a TESCO-nak véleményt adni.

Az igények teljesíthetőségéről az átadástól számított 6 héten belül, a minisztériumok véleményei alapján, a GEB, illetve a MTEB magyar tagozatainak megbízásából a TESCO folyamatosan köteles a külföldi partnereket értesíteni.

(3) A Külkereskedelmi Minisztérium felhatalmazása alapján, mind a közvetett, mind a közvetlen együttműködésnél a TESCO jogosult a külkereskedelem álláspontját képviselni.

(4) A külföldi partnerek igényeinek véleményezésénél figyelembe kell venni az igények elbírálásának irányelveit tartalmazó, 1959. november 11-én kelt 66/1959. sz. NGKB határozatot, és az 1949. évi szófiai alapegyezmény irányelveit.

8. §.

A külföldi partner igényeinek elbírálásánál az egyes tárcák között felmerülő vitás kérdések esetében a GEB, illetve a MTEB dönt.

III.

Tapasztalatcsere igények jóváhagyása és az ülésszakokon történő jegyzőkönyvezése

9. §.

(1) A tapasztalatcserék megvalósítása érdekében az igények teljesítésére vonatkozó állásfoglalásokat, illetve határozatokat folyamatosan, levelezés útján kell meghozni, hogy a tapasztalatcserék az ülésszaki tárgyalások bevárása nélkül lebonyolításra kerüljenek.

(2) Az ülésszakokon tárgyalásra és jegyzőkönyvezésre kerülő anyagok összeállítása a GEB, illetve a MTEB megbízása alapján a TESCO feladata. A minisztériumok kötelesek ehhez a TESCO részére a kért adatokat megadni.

(3) Az ülésszakok megszervezése, a műszaki-tudományos együttműködési igényeknek a külföldi partnerrel történő egyeztetése, határozottá nyilvánítása — kivéve a 10. § (1) bekezdés szerinti eseteket —, jegyzőkönyvezése, a GEB, illetve MTEB feladata.

(4) A TESCO részt vesz a GEB és MTEB üléseken.

10. §.

(1) Közvetlen együttműködés esetén az illetékes minisztérium pozitív válasza alapján a tapasztalatcsere kérés határozattá válik, és annak lebonyolítását azonnal meg lehet kezdeni.

(2) A közvetlen együttműködésben részt vevő minisztériumok kötelesek évente összefoglaló jelentést készíteni a GEB-nek a hozott határozatokról

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

és azok teljesítéséről. Az összefoglaló jelentés egy példányát az illetékes minisztériumok kötelesek tájékoztatásul a TESCO részére is megküldeni.

(3) Közvetett együttműködés esetén a külföldi partner válaszát a TESCO-hoz küldi. A TESCO-nak kell értesítenie az illetékes minisztériumokat a beérkező válaszokról, és az értesítés egy másolatát meg kell küldeni az illetékes magyar külkereskedelmi kirendeltség részére is.

(4) A teljesíthető témák bonyolítását az ülésszakok bevárása nélkül, folyamatosan meg kell kezdeni.

(5) A TESCO köteles a MTEB megbízása alapján a teljesítő minisztériumok és a partner válaszainak figyelembevételével az ülésszaki jegyzőkönyvet összeállítani és jóváhagyásra a MTEB magyar tagozata elé terjeszteni.

(6) A TESCO a közvetlenül együttműködő kutató- és tervezőintézetek, valamint vállalatok munkaterveiben foglalt témák realizálásáról a GEB, illetve MTEB ülésszaka elé jelentést készít. A minisztériumok ehhez a TESCO részére a kért adatokat kötelesek megadni.

(7) Az ülésszakok határozatait a GEB, illetve MTEB magyar tagozatai a TESCO útján küldik meg az érdekelt minisztériumok részére.

11. §.

Az MTE-n kívüli szovjet műszaki segítségnyújtás keretében kezdeményezett tapasztalatcsere igényekre vonatkozó szovjet állásfoglalásról a TESCO köteles az érdekelt minisztériumokat értesíteni és a lebonyolítás érdekében szükséges intézkedéseket az érdekelt minisztériumokkal együttműködve haladéktalanul megtenni.

IV.

Tapasztalatcsere lebonyolítása

12. §.

(1) Az érdekelt minisztériumok kötelesek gondoskodni arról, hogy a jóváhagyott tapasztalatátvételi témák lebonyolítása, körültekintő felkészülés után, egyenletes ütemben, a jóváhagyástól számított lehetőleg hat hónapon belül megtörténjék.

(2) A lebonyolítással kapcsolatos operatív feladatok ellátása a TESCO hatáskörébe tartozik. A lebonyolítás részletszabályait a külkereskedelmi miniszter szabályozza. Ez a SZABÁLYZAT irányadó a minisztériumok operatív tevékenysége vonatkozásában is.

V.

A tapasztalatok bevezetése, értékelése

13. §.

(1) A minisztériumok, valamint a vállalatok igazgatói kötelesek gondoskodni arról, hogy a tapasztalatcsere keretében szerzett tapasztalatok (beleértve a tanulmányúton vagy továbbképzésben részt vett szakemberek jelentéseiben foglalt ismertetéseket, javaslatokat, a beszerzett műszaki dokumentációkat, szaktanácsadók beszámolójelentéseit stb.) az adott körülményeknek megfelelően hasznosításra kerüljenek.

(2) A kedvezményezett vállalatok, intézetek és intézmények évente, március 1. napjáig kötelesek a GEB, illetve MTEB részére a TESCO-n keresztül beszámolót adni az előző évben beszerzett tapasztalatok hasznosításáról és a bevezetett baráti tapasztalatok eredményeiről.

VI.

A tapasztalatcserék finanszírozása

14. §.

A minisztériumoknak külön-külön kell tervezniük:

a) a műszaki-tudományos tapasztalatcserékkel (MTE közvetett — közvetlen) kapcsolatos utazási devizaigényeket, beleértve a kutató-, tervezőintézetek együttműködésével, az 1—6 hónapos műszaki-tudományos tanulmányutakkal, az úgynevezett MTE-n kívüli, szovjet viszonylatú műszaki-tudományos együttműködéssel kapcsolatos utazási igényeket is;

b) a szakemberek tartós (6—24 hónapos) tanulmányútjával kapcsolatos utazási igényeket (3346/1961. Korm. hat.).

15. §.

(1) A 14. § *a)* pontjában meghatározott igények utazási devizakerete az OT—PM által közösen kialakított globális utazási kereten belül kerül megállapításra, minisztériumonkénti bontásban. A közölt kereten belül kell biztosítani a kutató-, tervezőintézetek együttműködésével, az MTE jellegű 1—6 hónapos, valamint szovjet viszonylatban az úgynevezett MTE-n kívüli műszaki-tudományos együttműködési utazások devizaigényeinek kielégítését is.

(2) A szakemberek tartós (6—24 hónapos) tanulmányútjára a Magyar Külkereskedelmi Bank az erre a célra biztosított globális keret terhére a Tudományos és Felsőoktatási Tanács javaslata alapján engedélyezi az utazási devizát.

(3) Műszaki dokumentációk beszerzésére, szakértők és tanácsadók meghívására, technikai segítségnyújtás címen az MNB Devizagazdálkodási Főosztály Engedélyezési Osztályánál a TESCO részére külön devizakeret van biztosítva.

(4) Vendéglátási alapon a szakértőcsere kizárólag az egyes államokkal kormányszinten kötött tudományos és kulturális együttműködési egyezmények, illetve munkatervek alapján biztosított cserekontingens-kereteken belül valósítható meg.

VII.

Záró rendelkezések

16. §.

A műszaki-tudományos tapasztalatcserével foglalkozó szervek ezen ÜGYREND szabályainak a

figyelembevételével kötelesek kidolgozni, illetve módosítani saját ügyrendjüknek e tevékenységre vonatkozó rendelkezéseit.

17. §.

Ez az utasítás 1965. március 15. napján lép hatályba.

Dr. Hetényi István s. k.,
az Országos Tervhivatal
elnökhelyettese.

Melléklet a 9/1965. (Tg. É. 7.) OT sz. utasításhoz

A műszaki-tudományos tapasztalatcsere terén közvetlen kapcsolatot tartanak:

Csehszlovák viszonylatban:

Nehézipari Minisztérium
Kohó- és Gépipari Minisztérium
Könnyűipari Minisztérium
Élelmezésügyi Minisztérium
Földművelésügyi Minisztérium
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium
Építésügyi Minisztérium
Egészségügyi Minisztérium
Művelődésügyi Minisztérium
Országos Erdészeti Főigazgatóság
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság
Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal
Központi Földtani Hivatal
Magyar Szabványügyi Hivatal

NDK viszonylatban:

Kohó- és Gépipari Minisztérium
Könnyűipari Minisztérium
Nehézipari Minisztérium
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság
Országos Vízügyi Főigazgatóság
Országos Mérésügyi Hivatal
Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal
Magyar Szabványügyi Hivatal
Központi Földtani Hivatal

Lengyel viszonylatban:

Kohó- és Gépipari Minisztérium
Nehézipari Minisztérium
Könnyűipari Minisztérium
Élelmezésügyi Minisztérium
Földművelésügyi Minisztérium
Belkereskedelmi Minisztérium
Építésügyi Minisztérium
Országos Erdészeti Főigazgatóság
Országos Vízügyi Főigazgatóság
Központi Földtani Hivatal
Országos Mérésügyi Hivatal
Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal
Magyar Szabványügyi Hivatal

Bolgár viszonylatban:

Kohó- és Gépipari Minisztérium
Nehézipari Minisztérium
Könnyűipari Minisztérium
Élelmezésügyi Minisztérium
Földművelésügyi Minisztérium
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium
Építésügyi Minisztérium
Művelődésügyi Minisztérium
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság
Magyar Szabványügyi Hivatal

A Kiadói Főigazgatóság vezetőjének 2/1965. KF számú

rendelkezése

a kiadói szerződések és az írói tevékenységgel kapcsolatos egyes szerződések feltételeiről szóló 4/1964. (IX. 26.) MM számú rendelet alkalmazásáról

A művelődésügyi miniszter 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendeletének (a továbbiakban: R.) 50—51. §-aiban kapott felhatalmazás alapján az alábbiak szerint rendelkezem:

1. Az egy szerzői ív (40 000 betűhely) kiszámításának módjára érvényben marad a Kiadói Főigazgatóság 3—32—1094/1954. számú utasítása azzal, hogy az utasítás 3. (1) bek., továbbá 5. pontok időközben történt új szabályozás folytán hatályukat vesztik.

2. Az írói műben szereplő ábrák (illusztrációk) díjazásának feltételeire és összegére alkalmazni kell a Kiadói Főigazgatóság 10—9—51/1955. számú körlevelét azzal, hogy annak 4. pontja hatályát vesztette.

3. A szerzői korrektúrával kapcsolatos költségek levonásának szabályozására érvényben marad a Kiadói Főigazgatóság 10—9—23/1956. számú határozata.

4. Magyar szerző művének idegen nyelvű kiadásáért járó díjakat, ha a művet Magyarországon adják ki, a Kiadói Főigazgatóság vezetőjének 1/1958. sz., az idegen nyelven kiadott művek szerzői jogdíjára vonatkozó határozata szerint kell megállapítani.

5. Az egyes művek jutalmazásának és pályázatok kiírásának részletes szabályait külön rendelkezések tartalmazzák. Ezek további intézkedésig érvényben maradnak.

6. A R. 11. §. (3) bek. szabályozza a fordítások I. kiadása esetén fizethető előleget. Amennyiben a fordítás elfogadásától számított egy éven belül a fordítás nem jelenik meg, úgy a korábban kifizetett 85% jogdíjon felül az egy év elteltétől számított 15 napon belül kell a hátralékos 15%-ot kifizetni.

7. A R. 13. § (3) bek.-e nem vonatkozik az idegen nyelvből magyarra fordított művek ellenőrző szerkesztési (kontraredigálási) díjaira. Ezeket a díjakat az ellenőrzött szövegnek a kiadóhoz történt benyújtásától számított 60 nap alatt kell kifizetni.

8. A R. 15. §-a értelmében átírásra került mű (adaptálás) esetén az eredeti mű szerzőjét a R. mellékletét képező megfelelő táblázat szerint kell díjazni.

9. A R. 16. § (2) bek. szerint a szerzőnek fel nem róható okból kiadásra nem került műve után ki-

fizetett jogdíját levonásba kell hozni abban az esetben, ha a mű utóbb az eredeti kiadónál, vagy más kiadónál megjelenik. E rendelkezés gyakorlati végrehajtása érdekében a kiadók a szerzőkkel kötendő szerződés szövegébe vegyenek fel megfelelő rendelkezést, melyben a szerző nyilatkozik arról, hogy a szerződés tárgyát képező műre korábban előleget vagy egyéb díjazást felvett-e.

10. A R. 18. §-a az örökösöket megillető jogdíjtételekről rendelkezik. Abban az esetben, ha a szerző életében megkötött szerződés alapján a szerző halála után jelenik meg a mű (posztumusz művek), úgy az örököst a szerződésben megállapított jogdíj teljes összegében megilleti. Minden más esetben alkalmazni kell a jogdíj táblázatoknak az örökösökre vonatkozó jogdíjtételeit.

11. A R. 22. §-a értelmében az alappéldányszámra vonatkozó (fordításoknál I. kiadásra vonatkozó) jogdíj csak abban az esetben fizethető ki, ha a kötelező olvasmány (eredeti vagy fordítás) első ízben jelenik meg mint kötelező olvasmány. Egyébként az első kiadástól (megjelenéstől) számított 4 éven belül a tankönyvekre vonatkozó rendelkezések figyelembevételével további jogdíj nem jár, az ezt követő időben megjelenő újabb kiadásokra pedig a tankönyvekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni (II. kiadásnál 25%, további kiadásoknál 10—10%).

12. A R. életbelépése (1965. I. 1.) előtti időben megkötött szerződések alapján I. kiadásban megjelenő művekre csak a szerződésben meghatározott jogdíjakat szabad kifizetni. A szerződési feltételek nem változtathatók meg.

A korábban megkötött szerződések alapján II. vagy további kiadásokban megjelenő műveket a R. mellékletét képező jogdíjtáblázatokban foglalt díjtételekkel kell díjazni az alábbi számítási módozatok mellett:

a) Az I. sz. melléklet (szépirodalmi művek) I/B, I/C és I/E táblázatai eltérnek a korábbi díjazási módszertől. Abban az esetben, ha a táblázatokban meghatározott alappéldányszámot nem érte el az I. vagy általában korábbi kiadás, úgy a korábban ténylegesen megjelent példányszám és a R. szerinti alappéldányszám közötti különbözetet az alappéldányszámra megállapított jogdíj arányos részével ki kell egészíteni és az új kiadás további példányszámait a díjtáblázat megfelelő tételével kell díjazni (pl. 8000 példányban megjelent I. kiadásban ifjúsági regény. Most II. kiadásban 12 000 példányban jelenik meg. Az I/B. táblázat szerint 10 000 példányig 1040—2000 Ft ív jogdíj fizethető, 1000 példányra vetítve tehát 104—200 Ft. Mivel korábban 8000 példányban jelent meg a mű, a II. kiadásból 2000 példányra 208—400 Ft jogdíj fizethető ívenként, a további 10 000 példányért pedig — mivel a mű 12 000 példányban jelenik meg — a díjtáblázat szerint 1000 példányonként 100—150 Ft).

b) A R. II. számú mellékletének II/A és II/B táblázatai a tudományos, szakmai és ismeretterjesztő művek jogdíjaira vonatkozó díjtételeket tartalmazzák, ezek alapján kell a további kiadások díját kiszámítani akkor is, ha az I. kiadás a R. hatálybalépése előtt jelent meg. Abban az esetben, ha korábban megjelent ismeretterjesztő mű II. vagy további kiadásaiért az új díjtáblázatok szerinti jogdíj kevesebbet tenne ki, mint a műre 1965. január 1-e előtt megkötött és az I. kiadás során kifizetett jogdíj 25%-a, illetve 10%-a (aszerint, hogy a mű 1965. január 1-e után II. vagy további kiadásban jelenik meg), úgy a most érvénybe lépett díjtáblázatok szerinti díjat, a korábban felvett jogdíj 25%-ára, illetve 10%-ára ki kell egészíteni.

13. A R. III. számú mellékletének III/B táblázata a versfordítások és verses színművek fordításának díjtételeit tartalmazza. A táblázatban a 2000 sort meghaladó szövegért megállapított csökkentett díjtételeket csak a 2001-ik sortól folytatólagosan kell számításba venni (pl. a 3500 soros mű díjazása úgy történik, hogy 1—2000 sorig 5—8 Ft, 2001—3500 sorig 3—5 Ft fizethető).

14. A szótárak és lexikonok díjazásánál alkalmazni kell a R. 28. § (4) bek.-ben írt rendelkezéseit.

15. A R. V/A táblázata 1. és 2. pontjához (Instrumentális művek — Vokális művek) fűzött 2. megjegyzés kiegészül a következőkkel: „Ha a szólamanyag újabb kiadásban külön kiadványként jelenik meg, úgy a szólamanyagot is magában foglaló partitúra díjának 20%-a fizetendő."

16. A zeneműkiadás során a zenepedagógiai művek lektori díjait a következőkben állapítom meg:

Zenepedagógiai művek lektori díjai	művenként
a) Iskolák, albumok teljes (kotta és szöveg szempontjából történő, metodikai stb.) szakmai lektorálása	400—800 Ft
b) Előadási darabok hangszeres lektorálása	100—300 Ft
c) Szerkesztett művek (albumok, stb.) előzetes tartalmi ismertetése alapján véleményező lektorálás, állásfoglalás a tekintetben, hogy az összeállítás megfelelő-e	200—400 Ft

17. A R. egyes további rendelkezéseivel kapcsolatban figyelembe veendő szempontokat az egyidejűleg kiadott „Tájékoztató" tartalmazza.

18. A Kiadói Főigazgatóság az 1965. január 1. után megkötendő szerződésekre műfajonként külön megállapítja az egy ívre fizethető átlagos szerzői jogdíjak összegét.

19. Jelen rendelkezéseket 1965. január 1-ével kezdődő hatállyal kell alkalmazni.

Dr. Simó Jenő s. k.,
főigazgató.

A kiadói szerződések és az írói tevékenységgel kapcsolatos egyes szerződések feltételeiről szóló 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendelet alkalmazásáról tájékoztató

A 4/1964. (XI. 26.) MM számú rendelet (a továbbiakban: R.) kiadása több okból vált szükségessé. Az írói jogdíjakat, a kiadói szerződések egyes kér-

déseit különböző jogszabályok vagy jogszabályi érvényű intézkedések már korábban szabályozták. Ezek a szabályozások időközben részben módosultak; az utóbbi évek gyakorlata különösképpen pedig kulturális forradalmunk jelenlegi szakasza szükségessé tette új átfogó jogszabály kiadását.

A R. elsősorban azt a célt szolgálja, hogy a most megadott lehetőségekkel élve tartalmukban és művészi, illetve tudományos feldolgozásukban az eddiginél magasabb szintű művek jelenjenek meg a szépirodalom, a tudomány és az ismeretterjesztés területén.

Ennek elérése érdekében bátran kell élni azokkal a módszerekkel, amelyek a jövőben alkotandó művek megrendelésére adnak lehetőséget. Ezzel együtt jár az a kötelezettség, hogy az egyes műveket értéküknek megfelelően díjazzák kiadóink.

A R. a díjazásra vonatkozóan az eddiginél differenciáltabb rendszert vezetett be. Az új rendszer (díjtáblázatok) igyekszik eltüntetni azokat a díjazásbeli nagy különbségeket, amelyek a különböző műfajban alkotók között eddig jelentkeztek, mindenkor meghagyván azonban azt a lehetőséget, hogy ugyanabban a műfajban az értékesebb alkotásért magasabb díj legyen kifizethető (alsó és felső határok rendszere). A kiadók tehát a kiadói szerződések megkötése során és az egyes művek jogdíjának megállapítása alkalmával mindenkor különös gonddal járjanak el, és élve a különbségtétellel, a jogszabály által biztosított keretek között vezessék be az eddiginél árnyaltabb díjazást.

A rendeletnek egyáltalában nem az a célja, hogy minden műfajban és minden alkotást az eddiginél magasabb összeggel díjazzanak a kiadók. Az új jogdíjrendszer lehetőséget nyújt arra, hogy a tudományos, szakmai és ismeretterjesztő műveknél a társadalmi szempontból elsőrendűen fontos témák megfelelő szintű feldolgozása adott esetben az eddiginél magasabb díjazásban is részesülhessen; ugyanígy a szépirodalom területén kulturális politikánk célkitűzéseinek leginkább megfelelő szocialista eszmeiségű és magas művészi színvonalú művekre magasabb jogdíj legyen megállapítható. Az, hogy az új jogdíjrendszerben a felső határok felemelésével az eddiginél nagyobb keretek között állapítható meg az egy-egy műért fizethető díjazás, egyben nagyobb lehetőséget is biztosít a kiadóknak a konkrét műért fizetendő jogdíj helyes megállapításához. A kiadók tehát a nagyobb keretek között az említett szempontokra tekintettel kötelesek mindenkor különös gonddal eljárni egyrészt a szerződésben meghatározandó és a műért fizethető alsó és felső jogdíjak megállapításánál, másrészt pedig akkor, amikor a mű elkészülte után azt elfogadják, és a szerződésben megállapított jogdíj határok között a tényleges kifizetésre kerülő jogdíjat állapítják meg. A jogdíjak mértékét tehát mindenkor a műnek színvonala határozza meg és nem a szerzők régebbi munkásságának eredményei.

A R. további célja az is, hogy néhány, eddig szétszórtan megállapított rendelkezést egy jogszabályban, összefoglaljon, az élet által felvetett és eddig meg nem oldott egyes kérdésekre rendelkezéseket adjon, és néhány olyan műfajra vonatkozóan is díjazást állapítson meg, amelyre eddig tételes rendelkezések nem voltak.

A R. helyes alkalmazása céljából a jogszabály egyes fontosabb rendelkezéseihez az alábbi megjegyzéseket fűzzük.

(A R. 1. §-ához)

A tankönyvek, lexikonok, szótárak és szabványok díjazására eddig külön jogszabályt alkotott rendelkezések az R.-be bedolgozást nyertek, továbbá új rendelkezéseket tartalmaz a R. a zeneművek, reklám és propaganda célra készült művek kiadására vonatkozóan.

Azt a kérdést, hogy a szerző devizabelföldinek tekintendő-e vagy sem, kétség esetében a Kiadói Főigazgatóság dönti el.

A jogszabályt nemcsak az állami kiadóvállalatok kötelesek alkalmazni, hanem bármely szerv (intézmény, vállalat stb.), amely a művet megrendeli, vagy már elkészült mű kiadási, illetve a kiadással kapcsolatos felhasználási jogát megszerzi. Tehát bármely intézmény vagy szerv (közület), amely engedélyt kap arra, hogy művet kiadjon, a jogszabály szerint köteles eljárni.

A folyóiratok számára készült írói művekre vonatkozóan érvényben van ez idő szerint az 500.560/1951. (O. T. Á. H.) számú rendelet 12. §-a (ezzel kapcsolatban a 9. §-a is a szaklapokra vonatkozóan). Az irodalmi lapokra a külön kiadott jogdíj gazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseket kell figyelembe venni. Ezen felül az egyes kiemelt szaklapokban megjelenő alkotásokra a külön engedélyekben adott díjak fizethetők.

(A R. 2—3. §-ához)

A kiadói szerződésben jövőben alkotandó mű esetében kétféle módon állapítható meg a jogdíj. A R. 2. §-a szerint a jogdíjtáblázatokban megadott alsó és felső határok között legalább 40%-os eltéréssel két jogdíjösszeg írandó be a szerződésbe. A szerző tehát a szerződés aláírásakor tudomásul veszi, hogy a kiadó a kézirat elfogadásakor a szerződésben megállapított alsó és felső határ közötti jogdíjat fogja fizetni. Ez annyit jelent, hogy a kiadónak jogában áll a szerződésben meghatározott alsó határértéket is a kézirat elfogadásakor jogdíjként megállapítani, és ez ellen a szerző nem tiltakozhat, mert a szerződésben ezt az összeget mint munkájának minimális ellenértékét előre elfogadta. Ilyen szerződés megkötésekor tehát a kiadóra kettős feladat hárul, éspedig:

a) a kiadónak meg kell állapítania, hogy a táblázati határértéken belül mi legyen a fizetésre kerülhető jogdíj alsó és felső határa;

b) a kézirat elfogadásakor el kell döntenie, hogy az általa korábban megállapított határértéken belül mit fizet jogdíj címén.

Amennyiben az alappéldányszámot meghaladó példányszámban kerül a mű kiadásra, úgy a további jogdíjakat is az alsó és felső határértékek között

olyan összegben kell megállapítani, amely arányos az alappéldányszámon belül megállapított díjtétellel.

Ez az eljárás azt célozza, hogy a jövőben alkotandó művek tényleges elfogadása esetén valójában megfelelő módon a mű kerüljön értékelésre.

A R. 3. §-a lehetővé teszi, hogy a jövőben alkotandó eredeti művek esetében fix összegű jogdíjat fizessen a kiadó. A fix összeg meghatározása oly módon történik, hogy a kiadó a szerző által beadott tematikai terv (szinopszis) alapján a szerzővel közösen meghatározza az ívterjedelmet, megállapítja, hogy a mű jellegére (műfajára), a feldolgozott témára, a feldolgozás módjára az olvasórétegre és más egyéb szempontokra tekintettel, ívenként milyen összegű szerzői jogdíjat kíván fizetni, és az így meghatározott ívjogdíjat a terv szerinti ívterjedelemmel beszorozza. A kapott összeg adja a szerződésben szerepeltethető fix összegű honoráriumot. Abban az esetben, ha a szerző az előre meghatározott ívmennyiségnél nagyobb vagy kisebb terjedelmű kéziratot ad át, és azt a kiadó elfogadja, úgy a kiadó nem fizethet a fix összegű honoráriumnál többet még akkor sem, ha a kéziratot a változtatott nagyobb terjedelemben elfogadja. A kiadónak természetesen jogában áll nagyobb vagy kisebb terjedelem esetén átdolgozást kérni és a szerzőt a műnek (kéziratnak) az eredetileg meghatározott terjedelemre való kiegészítésére, illetőleg csökkentésére felszólítani.

Fix összegű honorárium kikötése mellett, ha a szerző az eredetileg vállaltnál 15%-ot meghaladóan kisebb terjedelmű kéziratot szolgáltat, úgy a kiadó vagy bővítést kérhet, vagy jogában áll a fix összegű honoráriumot az eredetileg vállalt terjedelem 15%-án felüli terjedelemkülönbözetnek megfelelő honorárium összeggel arányosan csökkenteni. (Pl. a szerző 20 ív terjedelmű tudományos művet tervezett, a kiadó 1400,— Ft ívhonoráriumot állapított meg, fix összegű honorárium 28 000,— Ft. A szerző a kézirat leadásakor 15 ívnyi anyagot adott át. A 15% a 20 ívet alapul véve 3 ívnek felel meg, a szerző további két ívvel kevesebbet szolgáltatott, tehát a fix összegű honorárium a két ívre eső 2800,— Ft-tal csökkenthető.)

(A R. 4. §-ához)

A Kiadói Főigazgatóság az egyes kiadókkal külön megtárgyalja a R. e rendelkezései alapján a szerzőkkel kötendő megállapodások szövegét. Ugyancsak külön szabályozza a Kiadói Főigazgatóság a magyar nyelven megjelent és utóbb idegen nyelven Magyarországon kiadott művek kiadói közötti kapcsolat és érdekeltség kérdéseit.

(A R. 5. §-ához)

Amennyiben a kiadói ügyleti időtartam (négy év) elteltével újabb kiadásra kerül sor, úgy a R.-ben meghatározott és a kiadási és forgalombahozatali jog átengedéséért — a szerzői jogdíjon felül — maximálisan fizethető a 20%. A kiadó tehát e címen 20%-nál kevesebb összeget is fizethet.

Kiemelkedő művek esetében előfordulhat, hogy a négy év eltelte után újabb kiadásra kerülő mű esetében a 20%-ig kifizethető díj nem az eredeti szerződésben meghatározott jogdíj alapulvétele mellett nyerhet kifizetést, hanem ennél magasabb összeg után számítva. (Pl.: 1960. évben a kiadó tudományos mű megírásáért 1000 forintos ívjogdíjat fizetett. A mű további két kiadásban megjelent, 1964. december 31-ig. A kiadói ügylet letelte után az 1965—68. évekre újabb szerződést kell kötni. A kiadási és forgalombahozatali jogért járó maximális 20% 1500 Ft után is számítható, mert a R. megfelelő jogdíjtáblázata a tudományos művekért fizethető jogdíjak felső határát 2000,— Ft-ban állapította meg.)

Előfordulhat, hogy a szerződésben kikötött négyévi időtartam lejár, utána a mű nem jelenik meg, és újabb két év elteltével kerülne újabb kiadásra. Ebben az esetben a mű újabb megjelentetésekor (a mű tervbeállításakor) kell a további négy évre az újabb szerződést megkötni, tehát nem szükséges az egyes szerződések folyamatossága. (Pl.: a négyéves időtartam 1964. december 31-én lejárt, 1967-ben tervbe állítjuk az újabb kiadást. Az új szerződést 1967-től számított négy évre kell megkötni.)

(A R. 6. §-ához)

Egy szerzői ív 40 000 betűhelyet tartalmaz. Verses művek esetében 500 verssor tekintendő egy ívnek.

A (3) bek.-ben meghatározott 16 A/5 alakú nyomtatott oldalon egy nyomdai ívet kell érteni.

(A R. 7. §-ához)

Ha a szerző részletekben adja át a kiadónak kéziratát, úgy a négyhónapos nyilatkozatra nyitvaálló határidő a kézirat utolsó részének a kiadó által történt átvételétől számít. Ennélfogva nagyon fontos, hogy a kiadók a kéziratok átvételét írásban elismerjék, és szabályszerű nyilvántartásban vezessék.

Új rendelkezés az, hogy a négyhónapos nyilatkozási határidő tankönyvekre nem vonatkozik. A rendelkezés kiadásának oka az, hogy a tankönyvek (reformtankönyvek) megírt és megszerkesztett anyagának elbírálása nem történhetik meg a más művekre megállapított négy hónapon belül.

Ugyancsak új rendelkezés az is, hogy a kiadó és a szerző megállapodhatnak abban, hogy a négyhónapos nyilatkozásra nyitvaálló határidő meghosszabbodik. A R. szerint legkésőbb a négyhónapos határidő előtt 30 nappal kell ezt a megállapodást megkötni. Egyes műveknél már a szerződés megkötésekor nyilvánvaló, hogy a négyhónapos határidő a lektori vélemények beszerzésére, a belső szerkesztői álláspont kialakítására nem lesz elegendő. Éppen ezért helyes, ha ilyen műveknél már a szerződés megkötésekor a kiadó és szerző a szerződésben megállapodnak abban, hogy a kézirat utolsó részletének leadásától számított mennyi időn belül köteles a kiadó az elfogadás tárgyában nyilatkozni.

Megjegyzendő, hogy ha a kiadó átdolgozásra visszaadja a kéziratot a jogszabályban meghatározott vagy a szerzővel megállapított elfogadási határidő újból akkor kezdődik, amikor az átdolgozott kézirat utolsó részletét a szerző a kiadónak átadta.

(A R. 8. §-ához)

Azt a kézirati példányt kell a mű megjelenésétől számított hat hónapig megőrizni, amelyet a szerző a kiadónak átadott, és amelyen semminemű változtatás nem történt. A hat hónap eltelte után helyes, ha a kiadó felszólítja a szerzőt, hogy két héten belül rendelkezzen ezzel a kézirati példánnyal, mert ilyen rendelkezés elmaradása esetében a kézirati példányt selejtezni fogja.

A kézirat átírásának (leírásának) költségét különösen akkor lehet áthárítani a szerzőre, ha a szerző olyan kéziratot ad át, amelyen az általa eszközölt utólagos változtatások szerepelnek, és amely ilyen alakban nyomdába nem adható. A levonásról előzetesen a szerzőt írásban értesíteni kell, nehogy a végelszámolás során a szerző a levonás ellen utólagos kifogásokat tehessen.

(A R. 9. §-ához)

A szerzői változtatások költségét akkor kell levonni a szerzői jogdíj 15%-át meg nem haladó mértékben, ha az utólagos változtatások költségei a mű szedési költségének 10%-át meghaladták. A szedési költség nem azonos a nyomdai költséggel, a szedési költség a nyomdaszámlában külön sorban szerepel, a szerzői változtatások költségét ehhez kell viszonyítani. A kiadónak mindenkor meg kell állapítania, hogy melyek a szerzői és melyek a kiadói változtatások, a szerző terhére a kiadói változtatások nem számíthatók fel.

(A R. 10. és 11. §-ához)

Az életműszerződés alapján kifizethető előlegeket a R. 11. §-ában meghatározott mértékek figyelembevételével mindenkor úgy kell megállapítani, hogy az egyes években az életműszerződésben meghatározott művekből megjelenő kiadványokat kell alapul venni. (Pl.: életműszerződést köt a kiadó húsz műre évenkénti két mű megjelentetésével. A két mű jogdíját kell először kiszámítani és abból a R. 11. §-a szerint kifizethető előlegeket megállapítani. Ezek az előlegek fizethetők havi részletekben is.)

(A R. 12. §-ához)

Olyan művek esetén, amelyeknél a jogdíj az alappéldányszám szerint igazodik, az előleget csak az alappéldányszámra eső jogdíj után szabad kifizetni.

(A R. 13. §-ához)

Új rendelkezés az, hogy írói mű új (további) kiadása esetén a kiadó a nyomdába adáskor a szerzői jogdíjra 50% erejéig előleget fizethet.

Hangsúlyozni kell, hogy a 13. § (2) bek. szerint a négy év eltelte után megkötendő újabb szerződés esetén a további kiadásért járó szerzői jogdíjon felül fizethető 20%-os díj nem előleg és ezt az új szerződés aláírásakor ki kell fizetni.

(A R. 14. §-ához)

Az átdolgozás mérvét az eredeti mű terjedelméhez viszonyítva mindenkor a kiadó állapítja meg és e szerint fizeti az átdolgozás díját. Amennyiben az átdolgozás 50%-nál nagyobb mértékben szükséges, és így is történik meg, akkor új műről van szó.

Ha a kiadó az átdolgozást nem a szerzővel végezteti el, abban az esetben mindenkor a szerző (vagy jogutóda) beleegyezését kell kérni ahhoz, hogy más harmadik személy végezhesse el az átdolgozást.

(A R. 17. §-ához)

Új rendelkezés, amely lehetővé teszi, hogy ismételt átdolgoztatások után sem sikerült mű esetében a szerző bizonyos mérsékelt díjat kapjon. A rendelkezés alkalmazásánál figyelmet kell fordítani arra, hogy csak ismételt visszaadás és ismételt javítás után is alkalmatlan mű esetében fizethető a díj akkor, ha a szerző a maga részéről mindent elkövetett, hogy a mű sikerüljön. (Előfordult, hogy átdolgozásra való visszaadás után változatlan formában vagy minimális javítással került vissza a kiadóhoz a kézirat, noha előzőleg az átdolgozás szempontjait a kiadó a szerzővel megbeszélte. Ilyen esetben a szerző nem tekinthető jóhiszeműnek és számára díj nem fizethető.)

(A R. 20. §-ához)

Az író életében megjelenő összegyűjtött versek nem azonosak a válogatott versekkel. Valójában „összes versekről" van szó, mégis azonban azzal, hogy az összes versekből az író kívánságára egyes versek az „összegyűjtött versekből" kimaradhatnak. Abban az esetben, ha az „összegyűjtött versek"-ben új verseket is közread a kiadó, úgy ezekért természetesen az új versekért járó díjat kell fizetni.

(A R. 21. §-ához)

Sorozatnak tekintendő általában az a kiadványcsoport, amely mint „sorozat" jelenik meg (tehát a kiadványcsoport minden kiadványán fel van tüntetve a sorozat vagy nevének megjelölése) vagy az a kiadványcsoport, amely előre meghatározott témakörből kiválogatott műveket, előre meghatározott olvasóréteg számára tartalmaz, és nyomdatechnikailag azonos kiállításban (formában, köntösben stb.) jelenik meg, tehát a vásárló által is az egyes kiadványok megjelenési formájukat tekintve a sorozatba tartozónak ismerhetők fel. A most említett feltételeknek együttesen kell fennforogniuk ahhoz, hogy a kiadványcsoport sorozatnak legyen minősíthető.

(A R. 28. §-ához)

A tudományos és szakmai műveknél is alkalmazni kell azt a rendelkezést, hogy élő szerző esetében a mű 1946. augusztus 1. előtti kiadásait nem lehet figyelembe venni, továbbá azt is, hogy ha a mű a szerző életében a 100 000 példányt elérte, úgy az ezt követő újabb kiadás esetén ismét az első kiadásért járó, majd az ezt követő kiadások esetében a II. kiadásért megállapított díjtételek alkalmazandók.

(A R. 29. §-ához)

Új rendelkezés, amelyet figyelembe kell venni akkor, ha ugyanaz a mű tankönyvként és szakkönyvként is megjelenik.

(A R. 30. §-ához)

Az ismeretterjesztő művekre új díjtáblázati rendelkezések léptek életbe. Már megjelent ismeretterjesztő művek második kiadása esetében fizethető jogdíjakat, illetve azok kiszámításának módját a Kiadói Főigazgatóság vezetőjének 2/1965. KF számú rendelkezése szabályozza.

(A R. 31—35. §-ához)

A tankönyvekre vonatkozóan a R. pontos meghatározást ad abban a kérdésben, hogy mely művek tekinthetők tankönyveknek. Vita esetén szerződés nem köthető, hanem a tankönyv jelleget az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) dönti el.

Új rendelkezés az, hogy a kiadói jog időtartama az eddigi hat évről a kézirat elfogadásától számított négy évre csökken. Változatlanul marad az a rendelkezés, hogy négy év alatt tankönyv újabb kiadása esetén jogdíj nem fizethető.

(A R. 36—38. §-ához)

Fordításoknál előfordul, hogy a fordító hibájából a szöveget stiláris szerkesztésre más harmadik személynek munkába kell adni. Ebben az esetben a stiláris szerkesztésre történő kiadásról és az ezzel kapcsolatos költségeknek a fordítóra történő terheléséről az összeg közlésével a fordítót írásban köteles a kiadó előzetesen értesíteni.

Új rendelkezés az, hogy a fordításoknál is alkalmazni kell azt, hogy az 1946. augusztus 1. napja előtti fordításokat figyelembe venni nem kell. (Pl.: 1944-ben megjelent fordítást 1965-ben új kiadásban ad ki a kiadó, ezt I. kiadásnak kell tekinteni.)

Ugyancsak új rendelkezés az is, hogy ha a fordítás 100 000 példányban már megjelent, és újabb kiadásban jelenik meg, akkor a fordításért az I. kiadás díját kell kifizetni. (Ez az eljárás azonban csak egyszer alkalmazható a fordításoknál is.)

Ugyancsak új rendelkezés az is, hogy a fordításokra is alkalmazni kell a 28. § (2) bekezdését. Ez annyit jelent, hogy ha a fordítás I. kiadásánál nem a maximális fordítói díjat fizette a kiadó, úgy a mű sikere, a fordítás színvonala miatt indokolt II. kiadásnál a második kiadásért járó díj kiszámításának alapjául az eredeti fordítói díjnál magasabb, de az I. kiadásra maximálisan megállapított felső határt veheti alapul. (Pl. prózai mű idegen nyelvről magyar nyelvre I. kiadásban kerül fordításra. A meghatározott 320—700 Ft határon belül a kiadó ívenként 500 Ft fordítói díjat fizet. A II. kiadás után járó 25%-ot — az említett feltételek fennforgása esetén — 700 Ft alapul vétele mellett fizetheti.)

(A R. 39—42. §-ához)

A lexikonok és szótárak több éven keresztül készülnek a kiadó szerkesztőségeinek közreműködésével. Nyomdai előállításuk is az átlagosnál hosszabb időt vesz igénybe, ezért a kiadó a kiadási jogát az egyes kéziratok tekintetében nem a kézirat elfogadásától hanem a mű megjelenésének napjától számított 4 évre szerzi meg.

(A R. 43. §-ához)

A zeneművek tekintetében alkalmazni kell az új rendelkezéseket. Abban az esetben, ha olyan művek kiadásáról vagy olyan munkaműveletek díjazásáról van szó, amelyeket a rendelet nem tartalmaz, úgy a kiadó a R. 50. §-a alapján a díj megállapítása céljából a Kiadói Főigazgatóság vezetőjéhez köteles fordulni.

(A R. 45. §-ához)

A rendelkezés lehetővé teszi, hogy azokban az esetekben, ha a szerkesztő alkotó tevékenységet végez, a meghatározott esetekben a II. és további kiadások után díjat kaphasson. Az itt meghatározott rendelkezést kiterjesztően alkalmazni nem szabad.

(A R. 50—51. §-ához)

A Kiadói Főigazgatóság vezetője 2/1965. KF számú rendelkezésében a felvett kérdésekről megfelelően intézkedett.

(545/1965.)

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság

SZABADALMI KÖZLEMÉNYEK

Találmányi bejelentések közzététele

Elektromos ipar

MA—1257 (42 m 10—16; G 06 c) MTA Automatizálási Kutató Intézet, Budapest. Feltaláló: Kálmán Róbert aspiráns, Budapest. — **Ellenállásmátrix kétoldalú kihasználásának elvén alapuló analóg számológép.** Bejelentés napja: 1963. június 13. Szolgálati találmány.

Szervetlen és nehézvegyipar

MA—1283 (21 f 31—44; H ol k) MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézet, Budapest. Feltalálók: Winter Ernő akadémikus, Budapest, Szelényi Tibor dr. tudományos főmunkatárs, Budapest, Millner Tivadar akadémikus, Budapest, Neugebauer Jenő tudományos munkatárs, Budapest. — **Tökéletesített izzólámpa.** Bejelentés napja: 1963. szeptember 20. Szolgálati találmány.

Egyéb

MA—1263 (17 a; F 25 b) Magyar Tudományos Akadémia, Budapest. Feltaláló: Szűcs László okleveles gépészmérnök, Budapest. — **Termikus folyadéknyomásfokozó berendezés.** Bejelentés napja: 1963. július 5. Szolgálati találmány.

MA—1290 (30 a; A 61 b) Medicor Művek, Budapest, mint a MTA Kutatási Ellátási Szolgálata, Budapest jogutódja. Feltaláló: Katona István főelőadó, Budapest. — **Vibrációs méhnyaktágító készülék.** Bejelentés napja: 1963. október 4. Szolgálati találmány.

SZABADALMAK ÁTRUHÁZÁSA

Az **MTA Geofizikai Kutató Laboratóriuma,** Sopron, a **149.491** lajstromszámú (GE—292 alapszámú), „Kompenzátor a talajellenállás számértékének közvetlen leolvasására" és a **149.492** lajstromszámú (GE—323 alapszámú), „Fotoregisztrációs ellenállásmérő berendezés középföldelésű árnyékolással" című szabadalmak **tulajdonjogát a Gamma Optikai Művek-re,** Budapest, **ruházta át.**

VÉDJEGY KÖZLEMÉNYEK

VÉDJEGYEK LAJSTROMOZÁSA

108.081 **1964. október 23.**

Magyar Tudományos Akadémia
Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalata,
Budapest, XIV., Komocsy u. 29—32.

Áru: Kutatásokhoz szükséges műszerek, berendezések és készülékek.

Áruosztály: 9.

(Kivonat a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő 1965. évi, februári 2. számából.)

INDEX: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010 MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjá-ban, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky ut 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61.257, közületi: 61.066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60499 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

14145

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. ÁPRILIS 13.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	127/1965. sz. határozat	dr. Krompecher István akadémiai tagságának rendezéséről	53
	135/1965. sz. határozat	A Tudományos Minősítő Bizottság munkájáról	53
	136/1965. sz. határozat	Az 1961. évi alapminősítés célkitűzései megvalósításáról, valamint az 1964. évi kiegészítő minősítések végrehajtásáról	54
Miniszteri utasítások	8/1965. (Eü. K. 5.) Eü. M.	A sugárzó (radioaktív) anyagokra és készítményekre vonatkozó egyes rendelkezések végrehajtásáról	54
Közlemények	25.080/1965.	A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete pályázati hirdetményéről	59
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	59

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 127/1965. számú

h a t á r o z a t a

dr. Krompecher István akadémiai tagságának rendezéséről

(Elnökség, 1965. március 26.)

Nem teljes szöveg

Az Elnökség megállapítja, hogy az Akadémia újjászervezése alkalmával az Ideiglenes Intéző Bizottság dr. Krompecher István tagsága felülvizsgálatánál figyelmen kívül hagyta az 1949. évi Alapszabályok 49. §-ában a külföldön élő tagokra vonatkozó rendelkezést. Ezért az Elnökség dr. Krompecher István levelező tagságát — a tanácskozó tagságára vonatkozó intézkedés hatályon kívül helyezésével — 1965. április 1-ével visszaállítja. Működési helyéül — szakterületének megfelelően — a VIII. Biológiai Tudományok Osztályát jelöli ki.

Budapest, 1965. március 29.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 135/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Tudományos Minősítő Bizottság munkájáról

(Elnökség, 1965. március 26.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség megtárgyalta a Tudományos Minősítő Bizottság munkájáról szóló jelentést és a következő határozatot hozta:

2 A szervezett képzésben részt nem vevő jelöltek értekezését csak abban az esetben kell előopponáltatni, ha a jelölt nem tudományos intézetben, vagy egyetemi tanszéken dolgozott; ebben az esetben az előopponálás célja annak a megállapítása, hogy a jelölt feltételezhetően — körülményei és adottságai folytán — képes volt-e a benyújtott disszertáció elkészítésére. Abban az esetben, ha a jelölt tudományos intézetben, vagy egyetemi tanszéken dolgozik, előopponenciára nincs szükség, a disszertáció munkahelyi vitájáról készült jegyzőkönyvet azonban a disszertációhoz csatolni kell.

3 A kandidátusi disszertációt két negatív opponensi vélemény, a tudományok doktora cím elnyerésére irányuló disszertációt pedig többségi negatív opponensi vélemény esetén a továbbiakban nem kell vitára tűzni.

4 Az aspiránsok részére jogszabályilag biztosított 6 hónapos tanulmányutat rövidebb időre nem lehet csökkenteni. Érvényt kell szerezni annak, hogy az aspiránsok a 6 hónapos tanulmányút alatt külföldön tudományos munkát végezzenek, és ezzel a tanulmányút hozzájáruljon tudományos felkészültségük növeléséhez. Ez nem érinti olyan rövid kiküldetések lehetőségét, amelyek célja csak néhány adat megszerzése céljából könyvtári, levéltári vagy laboratóriumi munka.

5 Az Elnökség felkéri a TMB elnökét, hogy a tudományok kandidátusai 5 évenkénti felülvizsgálatának módszerét dolgozza ki, és azt ez év őszén terjessze az Elnökség elé. A TMB egyébként minden év végén kérje be a kandidátusoktól publikációik jegyzékét, és azt a TMB tartsa nyilván.

Budapest, 1965. március 29.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 136/1965. számú

h a t á r o z a t a

az 1961. évi alapminősítés célkitűzései megvalósításáról, valamint az 1964. évi kiegészítő minősítések végrehajtásáról

(Elnökség, 1965. március 26.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az 1961. évi személyi alapminősítésekben lefektetett célkitűzések megvalósításáról, és az 1964. évi kiegészítő minősítések elkészítéséről szóló előterjesztést elfogadja, és az abban foglaltak alapján az alábbiakat határozza.

1 Az elkövetkező minősítéseknél törekedni kell arra, hogy az akadémiai kutatóhelyeken a kutatók minősítése során egységes követelményeket támasszanak a vezetők elsősorban a kutatómunkára való képesség megítélésében. E szempontból irányadónak kell tekinteni, hogy az akadémiai munkahelyeken nemcsak általában tehetséges, hanem önálló gondolkodásra képes, a kutatómunkához szükséges szorgalommal és áldozatkészséggel rendelkező, a tervszerű munkába fegyelmezetten bekapcsolódó munkatársak dolgozzanak.

2 A kutatói kapacitás növelése és színvonalának emelése érdekében az eddigieknél bátrabban és következetesebben kell élni a minőségi cserék lehetőségével. Az önálló kutatómunka végzésére nem alkalmas munkatársakat más, nem kutatói munkakörbe kell irányítani. A Személyzeti Osztály ehhez nyújtson segítséget.

3 A minősítésekben foglalt célkitűzések teljesítése érdekében az intézetek és kutatóhelyek minősítésre illetékes vezetői évenként egyszer vizsgálják meg, hogy az egyes kutatók feladataik végrehajtásában hol tartanak, milyen segítségre van szükségük. Amennyiben a segítség nyújtása saját erőből nem oldható meg, forduljanak a tudományos osztályokhoz, szükség esetén az Osztályvezetőségek is foglalkozzanak a kérdéssel.

4 A szakmai fejlődést elősegítő külföldi tanulmányutak tervezésére a jövőben nagyobb gondot kell fordítani. Intézeti és tudományos osztály szinten egyaránt arra kell törekedni, hogy elsősorban azok a kutatók részesüljenek kiküldetésben, akiknek a minősítésében a tanulmányút célkitűzésként szerepel.
Az intézeteknek, a tudományos osztályoknak, a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának és a Személyzeti Osztálynak a jövőben egyaránt arra kell törekedniük, hogy a kiküldetési tervek a káderfejlesztési tervekkel szorosabb összhangban legyenek, s a kiküldetési tervek elkészítésének alapját a minősítésekben reálisan megtervezett tanulmányutak képezzék.

5 A kutatók nyelvtudásának további fejlesztéséhez a jövőben is minden segítséget meg kell adni. Az intézetek és kutatóhelyek vezetői ösztönözzék kutatóikat, hogy megszerzett nyelvtudásukat — állami nyelvvizsgák keretében — előadóképes szintre emeljék.

6 A marxista világnézeti műveltség színvonalának emelése érdekében az intézetek vezetői kezdeményezzék, hogy elsősorban a fiatal korosztályhoz számító kutatók minél nagyobb számban végezzék el a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem 2 éves szakosított filozófiai tanfolyamát.

7 A szakmai színvonal emelése, a vezetők szakmai tekintélye érdekében elengedhetetlen követelmény, hogy valamennyi vezetéssel megbízott dolgozó tudományos fokozattal rendelkezzen. Célul kell kitűzni és ehhez messzemenő segítséget nyújtani, hogy a jelenleg fokozattal nem rendelkező vezetők 3 éven belül tudományos minősítést szerezzenek. Ennek hiányában a vezetői munkakör betöltésére vonatkozó megbízatást vissza lehet vonni.

Budapest, 1965. március 29.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri utasítások

Az egészségügyi miniszter 8/1965. (Eü. K. 5.) Eü. M. számú

u t a s í t á s a

a sugárzó (radioaktív) anyagokra és készítményekre vonatkozó egyes rendelkezések végrehajtásáról

A sugárzó (radioaktív) anyagokról és készítményekről szóló 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet, valamint a végrehajtása tárgyában kiadott 1/1964. (V. 7.) Eü. M. számú rendelet és az ezt módosító

1/1965. (II. 21.) Eü. M. számú rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtása érdekében a következőket rendelem:

I.

A közegészségügyi-járványügyi állomások szervezeti és működési szabályzatának kiegészítése

1. §.

A közegészségügyi-járványügyi állomások (a továbbiakban: KÖJÁL) a 8200—12/1954. (Eü. K. 24.) Eü. M. számú utasítás mellékleteként kiadott szervezeti és működési szabályzata az alábbi IV. résszel egészül ki:

„A területileg illetékes KÖJÁL ellátja a „B" és „C" szintnek megfelelő izotoplaboratóriumok és ipari röntgen munkahelyek helykijelölésével, terveik jóváhagyásával, üzembehelyezésük (működésük) engedélyezésével, működési engedélyük esetleges módosításával, a sugárzó anyagok és készítmények felhasználásának, tárolásának és szállításának engedélyezésével, az üzemeltetés közben észlelt hiányosságok megszüntetésének elrendelésével kapcsolatos feladatokat.

A KÖJÁL a sugáregészségügyi csoport, illetőleg az Országos „Frédéric Joliot-Curie" Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Intézet (a továbbiakban: Intézet) előzetes véleménye és vizsgálata alapján intézkedik.

A véleményezés és a vizsgálat:

Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Hajdú-Bihar, Heves és Szabolcs-Szatmár megye, Debrecen, Miskolc és Szeged megyei jogú város területén a Debrecen megyei jogú városi,

Baranya, Fejér, Győr-Sopron, Komárom, Somogy, Tolna, Vas, Veszprém, Zala megye és Pécs megyei jogú város területén a Baranya megyei KÖJÁL-nál működő sugáregészségügyi csoport,

Bács-Kiskun, Nógrád, Pest és Szolnok megye területén pedig az Intézet feladatkörébe tartozik.

A sugáregészségügyi csoportok az engedéllyel rendelkező szervek ellenőrzésére — az illetékes KÖJÁL-lal egyetértésben — évi munkaterveket készítenek. A munkatervet úgy kell összeállítani, hogy minden engedéllyel rendelkező szerv helyszíni vizsgálatára legalább félévenként egy alkalommal — ott, ahol a felhasználás mértéke indokolttá teszi, ennél gyakrabban is — sor kerüljön. Rendkívüli esetben — a területileg illetékes KÖJÁL igazgatójának felhívására — köteles a sugáregészségügyi csoport a sugárveszélyes munkahelyen vagy sugárszennyezett helyen soronkívül is sugáregészségügyi vizsgálatot tartani.

Budapest Fővárosi KÖJÁL ellátja az ország egész területén a radioaktív hulladékok begyűjtését és elszállítását a izotophulladék tárolóba (izotop-temetőbe); ellátja a tároló (temető) üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat."

II.

Az Egészségügyi Minisztérium feladata

2. §.

Az „A" szintnek megfelelő izotoplaboratóriumok helykijelölésével, terveik jóváhagyásával, üzembehelyezésük (működésük) engedélyezésével, működési engedélyük esetleges módosításával, sugárzó anyagok és készítmények felhasználásának, tárolásának és szállításának engedélyezésével, az üzemeltetés közben észlelt hiányosságok megszüntetésének elrendelésével kapcsolatos feladatokat — az Intézet véleménye és vizsgálata alapján — az Egészségügyi Minisztérium látja el.

III.

Az 1/1964. (V. 7.) Eü. M. számú rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtása

3. §.

Az 1/1964. (V. 7.) Eü. M. számú rendelet (továbbiakban: Vhr) 3. §-ához

(1) Sugárzó anyagok és készítmények felhasználására (beleértve a tárolást is) az engedély a sugárvédelmi vizsgálat eredményétől függően „B" szintnek megfelelő laboratórium esetében egy, a „C" szintnek megfelelő laboratórium esetében két évi időtartamra adható ki. A jelen utasítás hatályba lépése előtt adott engedélyek „B" szintnek megfelelő laboratórium esetében egy, „C" szintnek megfelelő laboratórium esetében két év lejárta után hatályukat vesztik; ezt megelőzően tehát megújításra szorulnak. Az engedély csak újabb sugárvédelmi vizsgálat eredményétől függően újítható meg.

(2) Az engedélyt a Vhr. 2. számú mellékletének I. fejezetében előírtnak megfelelően előterjesztett kérelem alapján — a jelen utasítás mellékletének megfelelő űrlap felhasználásával — kell kiadni.

(3) A kiadott engedély, valamint a vele kapcsolatos határozat egy-egy másolati példányát meg kell küldeni az 1. §. szerint illetékes sugáregészségügyi csoportnak (Intézetnek), az Országos Atomenergia Bizottság Izotop Intézetének (Budapest, XII., Konkoly Thege-u.) és a Belügyminisztérium Igazgatásrendészeti Osztályának (Budapest, VIII., Mosonyi u. 9.).

(4) A kiadott engedélyekről a KÖJÁL-nak és a területileg illetékes sugáregészségügyi csoportnak (Intézetnek) nyilvántartást kell vezetnie.

4. §.

(Vhr. 6. §-ához)

(1) A Vhr. 6. §-ának (5) bekezdésében említett esetekben a sugárzó anyag vagy készítmény szállításához az engedélyt az a KÖJÁL adja, melynek működési területéről a szállítás történik. Az engedély csak egy szállításra szólhat. A kiadott szállítási engedély egy másolati példányát meg kell küldeni a fogadó állomásra területileg illetékes KÖJÁL-nak. A szállítási engedély tartalmazza a kiindulási és

MAGYAR

fogadó állomás helyének megjelölését, valamint annak az útvonalnak a hivatalos számát, melyen a szállító eszköz halad. A szállító eszköz csak kétkerék-nyomtávú lehet.

(2) Az ország egész területére szóló szállítási engedélyt az Egészségügyi Minisztérium közegészségügyi-felügyeleti és járványügyi főosztálya (V. főosztály) adja ki.

(3) Az izotopszállítmány átvételére csak szakképzett dolgozó jogosult. Az átvétel biztonságának érdekében a munkáltató által kijelölt és átvételre jogosult dolgozó részére a területileg illetékes KÖJÁL az átvételre való jogosultságról igazolást állít ki, amely a személyi igazolvány egyidejű felmutatásával érvényes. A szállítást végző gépkocsi vezetője, valamint kísérője együtt felelősek azért, hogy a szállítmányt a KÖJÁL által igazolvánnyal ellátott szakképzett személy vegye át.

5. §.

(Vhr. 8. §-ának (1) bekezdéséhez és a 13. §-hoz)

Sugárzó anyagoktól származó szennyezettségről, vagy annak nyomán fellépő ártalomról szóló bejelentés esetén a KÖJÁL értesíteni tartozik a bejelentésről a Belügyminisztérium Igazgatásrendészeti Osztályát, az illetékes sugáregészségügyi csoportot (Intézetet) és szükség szerint ez utóbbi szakirányítása alapján a soronkívül foganatosítandó sugárvédelmi vizsgálat eredményétől függően a KÖJÁL a következő intézkedéseket teszi:

a) a szennyezett munkahelyeken a munkát azonnali hatállyal felfüggeszti mindaddig, míg a szennyezésmentesítés (dekontaminálás) eredményesen be nem fejeződik;

b) szükség esetén a területileg illetékes rendőrhatóságot kéri fel a szennyezett helyek (terület) őrzésére;

c) elrendeli a szennyezett tárgyak és személyek szennyezés-mentesítését, ha azt az engedélyes a Vhr. 13. §-a alapján nem végezte volna el. Ezt követően műszeresen ellenőrizteti a mentesítés eredményességét és intézkedik a munkahelyen a munka megkezdésének engedélyezése iránt;

d) ha az előírt aktivitásig egyes tárgyak nem dekontaminálhatók, azokat radioaktív hulladékként az izotophulladék-tárolóba szállítja, a kiömlött vagy kiszóródott és összegyűjtött sugárzó anyaggal együtt;

e) ha a munkahely padlója, vagy a falnak egy része szennyeződött oly mértékben, hogy az nem dekontaminálható, intézkedik a padló vagy falrész eltávolításáról és az eltávolított részek radioaktív hulladékként az izotophulladék-tárolóba való szállíttatása iránt.

6. §.

(Vhr. 8. §-ának (2) bekezdéséhez)

(1) Ha a KÖJÁL arról szerez tudomást, hogy sugárzó anyagot vagy készítményt tartalmazó küldemény őrizetlenül maradt, vagy egyéb rendellenességet észlel (sugárzó anyagot rendeltetés-ellenesen használnak, az előre jelzett szállítmány a közölt határidőre nem érkezik meg, a szállítmány elvész stb.), köteles a területileg illetékes rendőrhatósággal együttműködésben a rendellenesség megszüntetésére irányuló intézkedéseket — szükség esetén a feladó és a címzett bevonásával — haladéktalanul megtenni.

(2) Ha a KÖJÁL-nak tudomására jut, hogy sugárzó anyagot, illetve készítményt tartalmazó szállítmány göngyölege megsérült, köteles a sérült szállítmány elhelyezéséről vagy a többi szállítmánytól való elkülönítéséről gondoskodni és az esetleg szükséges dekontaminálás iránt intézkedni.

7. §.

(A Vhr. 9. §-ához)

(1) A sugárzó anyagok és készítmények rendeltetésszerű felhasználása során foglalkoztatott személyek szakképzettségéről az engedélyben a (2)—(4) bekezdésben foglaltak szerint kell rendelkezni.

(2) Az adott munkakörben megkívánt (egyetemi, főiskolai, technikusi, laboratóriumi asszisztensi, ápolónői, közegészségügyi-járványügyi ellenőri stb.) végzettségen, illetőleg képesítésen felül

a) az orvosoknak igazolniuk kell, hogy az Orvostovábbképző Intézet,

b) az egyéb dolgozóknak pedig, hogy az Országos Atomenergia Bizottság oktatási szakbizottsága által szervezett izotop-tanfolyamot elvégezték; e szakképzettségen túlmenően

c) a munkahelyek sugárvédelmi felelőseinek el kell végezniük az Egészségügyi Minisztérium és az Országos Atomenergia Bizottság oktatási szakbizottsága által rendezett sugárvédelmi továbbképző tanfolyamot;

d) a szakképzettséggel rendelkező dolgozóknak pedig részt kell venniük az „A" és „B" szintnek megfelelő laboratóriumban évenként két, egyéb munkahelyen évenként egy alkalommal a munkáltató által szervezett sugárvédelmi továbbképző oktatáson; a dolgozó szakképzettséghez kötött munkakörben az *a)* és *b)* pontokban említett szakképzettség birtokában is csak akkor foglalkoztatható, ha a továbbképző oktatásokon sikeresen részt vett.

(3) Az engedélyben a munkáltatót fel kell hívni arra, hogy a (2) bekezdés *d)* pontjában említett oktatások megszervezéséről gondoskodjék.

(4) A szakmunkásoknak és a kisegítő munkát végző dolgozóknak (takarítók, szállítómunkások stb.) nem kell szaktanfolyamot végezniük. Az engedélyben azonban kötelezni kell a munkáltatót (sugárvédelmi felelőst), hogy ezeket a dolgozókat munkájukkal kapcsolatos sugárvédelmi ismeretekre oktassa ki. Az oktatás megtörténtéről feljegyzést kell készíteni, azt a dolgozóval alá kell íratni, és személyi iratai között meg kell őrizni.

(5) A (2) bekezdés *a)* és *c)* pontjában említett tanfolyamok tematikáját az Országos Atomenergia Bizottság oktatási szakbizottságával egyetértésben

kell megállapítani, a *b)* és *d)* pontokban említett szaktanfolyam, illetőleg továbbképző oktatás tematikáját pedig a szakbizottság állapítja meg.

(6) A (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjában említett szaktanfolyam elvégzésére a területileg illetékes KÖJÁL indokolt esetben 1965. december 31-ig haladékot, a szaktanfolyam elvégzése alól pedig az Egészségügyi Minisztérium felmentést adhat.

8. §.

(A Vhr. 21. §-ának (2) bekezdéséhez)

Az engedéllyel rendelkező szerveket, a szakképzettséghez kötött munkakörben foglalkoztatott dolgozók nevét és szakképzettségét, valamint az azokban bekövetkezett változásokat a KÖJÁL — a kiadott felhasználási (szállítási) engedélyek, valamint a munkáltatók bejelentései alapján — nyilvántartja.

9. §.

(A Vhr. 22. §-ához)

(1) A sugárzó anyagokra és készítményekre vonatkozó biztonsági és nyilvántartási szabályok megtartásának ellenőrzése céljából az illetékes KÖJÁL köteles minden engedéllyel rendelkező szervnél a jelen utasítás 1. §-ában említett munkaterv szerint helyszíni vizsgálatot tartani. A vizsgálat az illetékes sugáregészségügyi csoport (Intézet) közreműködésével történik. A KÖJÁL ellenőrzi:

a) az engedélyben meghatározott feltételek megtartását;

b) a sugárzó anyagok felhasználását abból a szempontból, hogy az az engedélyezett technológiával és az engedélyezett célra történik-e;

c) az izotopokkal végzett munkát és azok tárolását abból a szempontból, hogy az engedélyben meghatározott izotopfajtákkal és mennyiségekkel végeznek-e munkát, és csak az engedélyezett izotopfajtákat és mennyiségeket tárolják-e;

d) a biztonságos munkához szükséges felszerelési tárgyak és eszközök meglétét, alkalmasságát, tárolási feltételeit, az ellenőrző műszerek hitelességét stb.;

e) a dolgozók egyéni védőfelszerelésének meglétét, alkalmasságát, tárolását, viselését, tisztítási és ellenőrzési feltételeit, valamint az egyéni dozimeter-ellátottságot és annak viselési idejét stb.;

f) a trezor alkalmas-e az engedélyezett izotopok tárolására (a trezor felszínén mért dózisteljesítmény);

g) a nyitott izotopokkal végzett munkát, megfelel-e az ilyen munkára meghatározott követelményeknek;

h) történt-e sugárveszélyes munkahelyen vagy annak környezetében szennyeződés;

i) a radioaktív hulladék kezelését és tárolását;

j) az előírt dekontaminációs készletet;

k) a dolgozók előírt orvosi vizsgálatainak megtörténtét [30.453/1962. (Eü. K. 1963. évf. 17.) Eü. M. számú hivatalos közlemény];

l) az előírt nyilvántartások vezetését és mindazt, amit a hatékony sugárvédelem érdekében szükségesnek tart.

(2) Az ellenőrzésről a vonatkozó általános szabályok szerint jegyzőkönyvet kell felvenni. Az ellenőrzött kimutatásokat és nyilvántartásokat az ellenőrzés megtörténtét és annak eredményeit feltüntető záradékkal kell ellátni, és a záradékot az ellenőrző szervnek alá kell írnia.

(3) Az e §. alapján tett intézkedésekről a Belügyminisztérium Igazgatásrendészeti Osztályát értesíteni kell.

10. §.

(Vhr. 24. §-ához)

(1) A KÖJÁL a sugárzás ártalmas következményeinek elhárítása érdekében

a) sugárzási ártalom gyanúja esetén az érdekelt személyt megfigyelés alá helyezheti, meghatározott helyek látogatásától eltilthatja, és kötelezheti meghatározott időpontokban orvosi vizsgálaton való megjelenésre, illetve eseti vagy meghatározott ideig tartó orvosi kezelésre;

b) tárgyak, helyiségek, épületek és ingatlanok kötelező szennyezésmentesítését (dekontaminálását) rendelheti el, korlátozhatja vagy megtilthatja ezek használatát, ingatlanok tekintetében azonban csak átmeneti jelleggel;

c) elrendelheti a szennyezett tárgyaknak az izotophulladék-tárolóba való szállítását.

(2) Ha ingatlan használatának végleges eltiltása vagy a szennyezett építmény (építményrész) lebontása válik szükségessé, erre a KÖJÁL véleményes javaslatot terjeszt fel intézkedésre az Egészségügyi Minisztérium V. főosztályához

(3) A KÖJÁL minden olyan esetben, amikor a 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet 7. és 8. §-a alapján kártalanításra vagy kártérítésre kerülhet sor, köteles az Állami Biztosító Főigazgatóságát (Budapest, IX., Üllői út 1.) már az egészségi állapotra kiható személysérülés vagy tárgyrongálódás bekövetkeztekor értesíteni, majd a hozott határozat egy példányát a Főigazgatóságnak is megküldeni.

11. §.

(1) A 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet 11. §-ának (2) és (3) bekezdésében meghatározott esetekben a szabálysértési eljárást a rendőrség folytatja le. Ezért a szabálysértést észlelő egészségügyi szerv köteles a szabálysértésről a jegyzőkönyv egy példányát illetékességből a Belügyminisztérium Igazgatásrendészeti Osztályának megküldeni.

(2) A KÖJÁL igazgatója és állami közegészségügyi felügyelője a 173/1951. (IX. 16.) MT számú rendelet 6. §-ában biztosított jogkörében a bizton-

sági szabályok egyéb megszegése miatt szabhat ki pénzbirságot.

12. §.

(1) Ez az utasítás az Egészségügyi Közlönyben történt közzététele napján lép életbe; egyidejűleg a 16/1962. (Eü. K. 9.) és a 15/1963. (Eü K. 9.) Eü. M. számú utasítás hatályát veszti.

(2) Ennek az utasításnak a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium I. Vasúti Főosztályának felügyelete alá tartozó vasutak és üzemi vállalatok területén történő végrehajtása során is alkalmazni kell a 63/1954. Eü. M. -KPM számú együttes utasítás rendelkezéseit (megjelent az Egészségügyi Közlöny 1954. évi 13. számában.).

Szabó Zoltán s. k.,
egészségügyi miniszter.

Melléklet a 8/1965. (Eü. K. 5.) Eü. M. számú utasításhoz

Szám:...../196...

Hiv. sz.: ..... Melléklet .... db.

Tárgy: .....
.....

ENGEDÉLY

sugárzó anyagok, készítmények felhasználására, tárolására, illetve szállítására

A sugárzó (radioaktív) anyagokról és készítményekről szóló 10/1964. (V. 7.) Korm. rendelet 3. §. (4) bekezdése és az 1/1964. (V. 7.) Eü. M. számú rendelet 3., ill. 6. §-a alapján az alább megnevezett intézet, intézmény, vállalat részére sugárzó anyagok felhasználására, tárolására, illetve szállítására engedélyt adok.

Az engedély érvényességi ideje: 196... év..... hó ..... napig, —

Az engedélyes intézet, intézmény, vállalat megnevezése, telephelye és felelős vezetője: .....
.....
.....

A sugárzó anyag, készítmény felhasználásának célja: .....
.....

Az engedélyezéssel kapcsolatos munkakörök és ezek betöltéséhez szükséges szakképzettség:[1] .....
.....
.....
.....

[1] Ha ezen rovat kitöltéséhez a rendelkezésre álló hely kevés, úgy a csatolt külön íven kell a választ megadni.

Az engedélyes köteles az engedély alapjául szolgáló tárgyi feltételek vagy a bejelentett személyek körében, vagy szakképzettségében bekövetkezett minden változást 8 napon belül a területileg illetékes közegészségügyi járványügyi állomásnak bejelenteni.

I.

Felhasználási engedély

Budapest Fővárosi .....
megyei, mj. városi állami közegészségügyi felügyelő[2]

196..... hó ....napján kelt ..
.....számú határozata alapján üzemelési engedéllyel rendelkező laboratórium megfelel az MSZ 62—61. számú szabvány szerint „A", „B", „C" szerinti szintnek.[2]

Ennek alapján engedélyezem, hogy az alább felsorolt sugárzó anyagokat és készítményeket az engedélyes felhasználhatja és tárolhatja.

1. Nyitott radioaktív anyagokból:

a) Általános felhasználásra (MSZ 62—61. sz. szabvány „A", „B", „C"[2] típusú laboratóriumokra előírt izotop fajták és mennyiségek.

Egy alkalommal felhasználható izotop fajták és mennyiségek: .....
.....
.....

Tárolható mennyiség:
.....

b) Tételesen meghatározott felhasználásra (izotop fajták egyenként felsorolva)

Egy alkalommal felhasználható izotop fajták és mennyiségek:
.....
.....

Tárolható mennyiség .....
.....

2. Zárt sugárforrások.
Fajtája és mennyisége: .....
.....

Tárolható mennyiség: .....

A felhasználás, illetve a tárolással kapcsolatos előírások:
.....
.....

3. ..... gyártmányú
..... sugárzó anyagot tartalmazó műszer felszereléséhez .....
.....
üzemben ..... célból történő felhasználásához, hozzájárulok.

II.

Szállítási engedély

1. A szállítható sugárzó anyag, készítmény, műszer megnevezése és aktivitása: .....
.....

[2] A megfelelő szöveget alá kell húzni, a többit áthúzással törölni.

2. A szállítás útiránya (honnan-hová):.....
.....

3. Milyen járművel történhet a szállítás:.....
.....

4. A szállítással kapcsolatos előírások:.....
.....

a) Az 1/1964. (V. 7.) Eü. M. számú rendelet 18. §-ában előirtakat be kell tartani.

b) A végzendő szállításról és vizsgálatokról a területileg illetékes KÖJÁL-t 14 nappal a vizsgálat ideje előtt értesíteni kell.

c) A gépkocsit az MSZ 62—61. számú szabvány előírásainak megfelelő sugárvédelemmel kell ellátni.

5. A szállítással kapcsolatos egyéb előírások:....
.....
.....
.....

III.

A dolgozók továbbképzése

A szakképzettséggel rendelkező dolgozóknak részt kell venniük az „A" és „B" szintnek megfelelő laboratóriumban évenként két, egyéb munkahelyeken évenként egy alkalommal a munkáltató által szervezett sugárvédelmi továbbképző oktatáson; a dolgozó szakképzettséghez kötött munkakörben a 8/1965. (Eü. K. 5.) Eü. M. számú utasítás 7. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett szakképzettség birtokában is csak akkor foglalkoztatható, ha a továbbképző oktatásokon sikeresen résztvett.

Kapják:

1. Engedélyes.....
.....
2. BM Igazgatásrendészeti Osztály, Budapest, VIII., Mosonyi u. 9.
3. OAB Izotop Intézet, Budapest, XII., Konkoly-Thege út.
4. Közegészségügyi Járványügyi Állomás Igazgatója,.....
3. Területileg illetékes sugáregészségügyi csoport:
.....
.....
.....,196...év.....hó .nap

P. h.

Az engedélyt kiadó szerv.

Közlemények

Pályázati hirdetmény

25.080/65.

A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete (Budapest V., Reáltanoda u. 13—15.) pályázatot hirdet igazgatóhelyettesi állás betöltésére.

Az állás betöltéséhez a következő szakmai követelmények teljesítése szükséges.

Az egyetemi diploma megszerzését követő legalább 10 éves eredményes tudományos munkásság a matematikai és annak alkalmazásai terén, tudományos fokozat, továbbá hosszabb szervezési gyakorlat a matematika és alkalmazásai terén folyó kutatómunka szervezésében és irányításában. Alapos tájékozottság a matematika és annak alkalmazásainak lehetőleg minél szélesebb területén.

A pályázathoz csatolni kell

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet;
2. tudományos fokozatot igazoló okiratot;
3. a pályázó eddigi működésének leírását;
4. a pályázó tudományos munkáinak jegyzékét;
5. önéletrajzot.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályához címezve a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete igazgatójához kell benyújtani *1965. május 15-ig.*

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt. A kinevezett igazgatóhelyettes illetményének tekintetében a 127/1960/18/Mü. M. sz. utasításban foglaltak az irányadók.

Budapest, 1965. március 30.

Rényi Alfréd s. k.,
igazgató.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatálban. Csekkszámlaszám: egyéni 61.257, közületi: 61.066. NNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60577 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 7. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1965. MÁJUS 11.

TARTALOM

Személyi rész 61

Törvények, rendeletek, határozatok — 1010/1965. (IV. 4.) Korm. határozat — Az 1965. évi Állami Díjak, Kossuth-díjak, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze és a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címek odaítéléséről 65

Az Akadémia Elnökségének és a KFB-nek határozatai — 138/1965. sz. határozat — A Kiállítási Bizottság előterjesztéséről az 1965. évi Budapesti Nemzetközi Vásárról és a Varsói Kiállításról 66

31/1965. K.F.B. — A különlenyomat-borítók készítésének megszüntetéséről 67

Közlemények — 324/1965. PM. IX. — A második állásból és mellékfoglalkozásból származó, valamint a munkaviszonyon kívüli jövedelmek adóztatásáról 67

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 69

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából, eredményes munkájuk elismeréséül

Gerecs Árpád Kossuth-díjas akadémikusnak, az ELTE Kémiai-Technológiai Tanszéke tanárának,

Kalmár László Kossuth-díjas akadémikusnak, a Szegedi József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézete igazgatójának,

Mócsy János Kossuth-díjas akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztálya osztálytitkárának,

Révész Imre akadémikusnak, nyugalmazott református püspöknek a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata,

Bozsó Ernőnek, az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága vezetőjének,

Egyed Jánosnak, a kémiai tudományok kandidátusának, az MTA Központi Kémiai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának,

Erdélyi Eleknének, az MTA Elnökségi Titkársága osztályvezetőhelyettesének,

Juhász Józsefnek, az MTA Nyelvtudományi Intézete tudományos munkatársának,

Latkovics Györgyné kandidátusnak, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete tudományos munkatársának,

Maróthy János kandidátusnak, a Bartók Archívum tudományos munkatársának,

Patyi Sándornak, az MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya szaktitkárának,

Vácz István kandidátusnak, az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának,

dr. Vermes Miklósnak, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete tudományos főmunkatársának a

MUNKA ÉRDEMREND
ezüst fokozata,

Breuer Juditnak, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézete tudományos munkatársának,

Csendes Béla kandidátusnak, az MTA Közgazdaságtudományi Intézete tudományos főmunkatársának,

Nagy Istvánnak, az Akadémiai Nyomda Tervosztálya vezetőjének,

Szalai Dezső kandidátusnak, az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete tudományos munkatársának,

Vajda Gusztávnak, az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága főelőadójának,

Zavecz Gyulának, az Akadémiai Nyomda dolgozójának a

MUNKA ÉRDEMREND
bronz fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia 1965. április 23-án tartott CXXV. közgyűlése új rendes, levelező és tiszteleti tagokat választott.

Az új rendes, levelező és tiszteleti tagok a közgyűlés választása után:

rendes tagok:

Sőtér István
Szalay Sándor
Varga Ottó
Gömöri Pál
Gillemot László

levelező tagok:

Benkő Loránd
Klaniczay Tibor
Szabolcsi Miklós
Bognár József
Elekes Lajos
Háy László
Kovács István
Pécsi Márton
Nagy Károly
Tandori Károly
Ubrizsy Gábor
Csáki Frigyes
Kertai György
Pantó Gábor
Nagy Ferenc
Balogh János

tiszteleti tagok:

Werner Hartke
A. N. Kolmogorov
Szegő Gábor
Lukjanyenko Pavel Pantelejmonovics
B. Petrovszkij
A. B. Sabin
Janusz Groszkowszki
Stefan Nadasan
Hans Nowotny

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége

Manninger Rezső akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökének, azokért a kimagasló eredményekért, amelyeket mind szaktudománya művelése, mind a tudományszervezés területén elért

akadémiai aranyérmet

adományozott.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége a kiemelkedő tudományos eredmények elismeréséül ez évi közgyűlésén kiosztotta az *akadémiai jutalmakat.*

Az akadémiai jutalom I. fokozatában és a velejáró 10 000 Ft-os jutalomban részesült:

I. Osztály

Harmatta János, a nyelvészeti tudományok doktora, egyetemi tanár:

az „Ókori Keleti Történeti Chrestomathia" és a „Nagy baktriai felirat" című műveiért. Az első munka koncepciójában és módszereiben egyaránt kimagaslik a nemzetközi szakirodalom hasonló alkotásai közül. E könyv a magyar ókorkutatásnak hosszú időre alapvető szakkönyve lesz. A második könyv egy eddig ismeretlen nyelvet, az ókori Baktriának a nyelvét tárja fel a tudomány számára.

II. Osztály

Berend T. Iván, a történelemtudomány doktora, a Közgazdaságtudományi Egyetem dékánja,

Hanák Péter, a történelemtudomány kandidátusa, a Történettudományi Intézet osztályvezetője,

Lackó Miklós, a történelemtudomány kandidátusa, a Történettudományi Intézet tudományos munkatársa,

Ránki György, a történelemtudomány doktora, a Történettudományi Intézet igazgatóhelyettese,

Siklós András, a történelemtudomány kandidátusa, az ELTE docense,

Szabad György, a történelemtudomány kandidátusa, az ELTE docense,

Székely György, a történelemtudomány kandidátusa az ELTE tanszékvezető egyetemi tanára,

Varga János, a történelemtudomány kandidátusa, a Történettudományi Intézet tudományos munkatársa,

R. Várkonyi Ágnes, a történelemtudomány kandidátusa, a Történettudományi Intézet tudományos főmunkatársa, osztályvezetőhelyettes,

Vörös Antal, a Történettudományi Intézet tudományos munkatársa,

Pamlényi Ervin, a TTI osztályvezetője: „Magyarország Története" I., II. kötet megírásáért és szerkesztéséért. Az 1964-ben megjelent munka Magyarország gazdasági, társadalmi és politikai történetét az őstörténettől a szocializmus építésének korszakáig egységes marxista koncepció gazdag, új anyag elemzése alapján valósághű ábrázolásban mutatja be.

III. Osztály

Náray Zsolt, a fizikai tudományok kandidátusa, igazgatóhelyettes,

Sándory Mihály, a KFKI Laboratóriumának vezetője,

Baránszky Jób Imre, a KFKI tudományos főmunkatársa,

Lukács József, a KFKI tudományos munkatársa,

Iványi Gyula, a KFKI tudományos munkatársa,

Bogdány János, a KFKI tudományos munkatársa:

a tranzisztoros analizátorcsalád kifejlesztésében végzett tudományos tevékenységükért. A kollektíva egy 256, valamint egy 512 csatornás tranzisztorált analizátor tárolórendszert fejlesztett ki, amelyekhez a fizikai kutatások céljaira nagyszámú konverter típusú segédberendezés is kifejlesztésre került. A kidolgozott berendezések számottevően bővítik a nukleáris módszerek alkalmazási körét, elsősorban orvosi és biológiai vizsgálatok vonatkozásában.

VI. Osztály

Horváth Zoltán, a műszaki tudományok doktora, egyetemi tanár: Elméleti vizsgálataival a magyar metallurgiai kutatómunkát, valamint a metallurgiai felső oktatást a legmodernebb termodinamikai alapokra fektette. Tudományos munkássága elsősorban a mangán, a cink és az alumínium kohászatához kapcsolódik, melyben nemzetközi viszonylatban számos kiemelkedő tudományos és gyakorlatilag hasznosítható eredményt ért el.

VII. Osztály

Benedek Pál, a kémiai tudományok doktora és

László Antal, a kémiai tudományok doktora:

„A vegyészmérnöki tudomány alapjai" című könyvükért, melyben több éves saját kutatási eredményeik mellett a fizika, a kémia és a közgazdaságtan legalapvetőbb törvényeiből kiindulva ezekből matematikai eszközökkel levezették a vegyipari termelés egész rendszerének alapösszefüggéseit. Kutatási eredményeiket a modern vegyészmérnökképzés oktatásának fejlesztésénél is érvényesítik.

Az akadémiai jutalom II. fokozatában és a velejáró 8000 Ft-os jutalomban részesült:

I. Osztály

Szauder József egyetemi tanár, az irodalomtudományok kandidátusa:

„A romantika útján" című 1961-ben megjelent művéért, melyben egy tanulmánysorozatot rendez egységes koncepcióba, megadva ez által a magyar irodalom romantikus szakaszának átfogó rajzát.

II. Osztály

Csendes Béla, a közgazdasági tudományok kandidátusa, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet csoportvezetője és

Vági Ferenc, a közgazdasági tudományok kandidátusa, a Közgazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető docense:

„A jövedelmezőség és termelés a szövetkezeti gazdaságokban" című könyvükért és egyéb ez irányú nagyszámú publikációjukért, melyben a mezőgazdasági termelőszövetkezeteink fejlődésének egyik legfontosabb kérdésével, a jövedelmezőséggel foglalkoznak. Tudományos munkásságuknak nemcsak az agrárközgazdasági elmélet szempontjából van jelentősége, hanem a gyakorlat égető kérdéseinek megoldásához is támpontot nyújt.

III. Osztály

Molnár József, a matematikai tudományok doktora, egyetemi tanár és

Heppes Aladár, a matematikai tudományok kandidátusa, a Matematikai Kutató Intézet tudományos munkatársa:

a Diszkrét geometriában elért, nemzetközileg is elismert alapvető eredményeikért, melyeket számos publikációban jelentettek meg.

IV. Osztály

Babos Sándor, az állatorvostudományok kandidátusa, az Állategészségügyi Kutató Intézet tudományos munkatársa:

a kullancsok rendszertanával, biológiájával, főleg a protozoonos betegségek terjesztésében betöltött szerepükkel kapcsolatos tudományos eredményeiért. Munkáját közép-európai országokra is kiterjesztette, melynek eredményeként a közelmúltban megjelent „Zeckenfauna Europas" című magas színvonalú könyve. (Európa kullancsfaunája.)

Csete László, a közgazdaságtudományok kandidátusa, az Agrárgazdaságtani Kutató Intézet osztályvezetője,

Márton János, az Agrárgazdaságtani Kutató Intézet tudományos főmunkatársa:

„A mezőgazdaság belterjessége" című témakör kutatásában elért eredményeikért, illetőleg a hasonló címmel kiadott könyv egyes fejezeteinek a megírásáért. A munkát az összes illetékes folyóiratok egyértelmű elismeréssel méltatták.

V. Osztály

Endrőczy Elemér, az orvostudományok kandidátusa, a Pécsi Orvostudományi Egyetem docense:

Néhány elemi magatartási folyamat központi idegrendszeri szerveződésének tanulmányozásáért, továbbá a neuroendokrin folyamatok tanulmányozásáért folytatott értékes kutatásaiért és eredményeiért.

VI. Osztály

Alpár Gyula, a Geodéziai Kutatólaboratórium osztályvezetője,

Halmos Ferenc, a műszaki tudományok kandidátusa, a Geodéziai Kutatólaboratórium tudományos munkatársa,

Orbán Aladár, a Geodéziai Kutatólaboratórium tud. munkatársa:

az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv „Egységes vizsgálati rendszer kidolgozása a geodéziai műszerek teljesítőképességének hiteles elbírálására" című téma keretében a fenti kutató-

kollektíva új, szabatos, a hazai műszergyártásunk szempontjából is nagyfontosságú vizsgálati módszereket dolgozott ki. Az elért konkrét tudományos eredményeiket a hazai és külföldi szakemberek bevezetendőnek tartják.

VII. Osztály

Inczédy János, a kémiai tudományok kandidátusa, a Budapesti Műszaki Egyetem általános Kémiai Tanszékének adjunktusa:

az ioncserélők analitikai alkalmazásának kutatása terén, az ioncserélők működéselmélete magyarázatának továbbfejlesztésében elért kiemelkedő tudományos eredményeiért, amelyeket két idegen nyelvre is lefordított és külföldön is nagyra értékelt szakkönyvében fektetett le. Kutatásai a magyar iparnak is nagy segítséget nyújtottak.

VIII. Osztály

Hoffmann Tibor, a fizikai tudományok doktora, a Távközlési Kutató Intézet osztályvezetője és

Ladik János, a Központi Kutató Intézet tud. munkatársa:

a biológiai Kutatómunkában nagy jelentőségű információelmélet alkalmazása terén betöltött kezdeményező munkájukért a DNS molekula ismert szerkezeti elvei mellett elsőnek ismerték fel a bázisok lokalizált elektronjainak kölcsönhatásából származó összetartó erőket. Vizsgálták az elektrosztatikus tér és az ultraibolya sugárzás hatását a DNS molekula szerkezetére és ezt kvantummechanikai megfontolásokkal is alátámasztották.

Pszichológiai Bizottság

Kardos Lajos, a pszichológiai tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár:

„Általános pszichológia" című jelentős könyvéért, mely igen színvonalas összefoglalása az általános lélektani kutatások főbb eredményeinek, s melyek egyúttal jelentős eszközei a pszichológus tanárképzésnek is.

Az akadémiai jutalom III. fokozatában és a vele járó 6000 Ft-os jutalomban részesült:

II. Osztály

Király Tibor, a jogtudományok kandidátusa, az ELTE Jogtudományi Kara dékánja:

„A védelem és a védő a büntető ügyekben" című munkájáért, melyben nehéz szakmai kérdéseket teljes jogászi felkészültséggel, tudományos színvonalon old meg. Mind elméleti, mind gyakorlati körökben igen népszerű, megállapításai a bírósági gyakorlatban hasznosításra kerülnek.

Szamel Lajos, a jogtudományok doktora, egyetemi tanár:

„Az államigazgatás vezetésének alap-problémái" című könyvéért, melyben nagyon aktuális feldolgozatlan problémakört magas elvi szinten dolgozott ki, ezenkívül a témakörnél általánosabb körre vonatkozóan is értékes elméleti megállapításokat tartalmaz.

Vértes László, a föld- és ásványtani tudományok kandidátusa, a Nemzeti Múzeum régésze:

„Tata. Egy közép-paleolitikus település" című munkájáért, melyben kiváló példát nyújtott a komplex vizsgálatok lehetőségeire. A munka számos tudományág jól szervezett együttműködésének eredményeképpen külföldön is elismert kidolgozott vizsgálati módszerek alkalmazásával kimerítő és módszertanilag példamutató feldolgozása egy őskori lelőhely teljes leletanyagának.

III. Osztály

Ladányi Károly, a fizikai tudományok kandidátusa, az Elméleti Fizikai Kutató Csoport tudományos munkatársa:

a statisztikus atommodell alkalmazásai és továbbfejlesztése, a statisztikus atommodell és a hullámmechanika közötti kapcsolat vizsgálata, valamint a fémek statisztikus elméletének alkalmazásai, az elemi részecskék nemlineáris elmélete terén végzett jelentős munkásságáért, melyeket számos publikációban jelentetett meg.

Kiss Dezső a fizikai tudományok kandidátusa, a KFKI főosztályvezetőhelyettese:

az n, gamma reakciók kísérleti vizsgálata terén elért eredményeiért. Értékes eredményeket kapott a szögkorrelációs méréseknél, amelyek során több atommagnívó esetében sikerült ismeretlen spinértékeket meghatároznia. Eredményeit több publikációban megjelentette.

IV. Osztály

Cselőtei László, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, egyetemi tanár:

a zöldségnövények vízforgalma és öntözési rendszerének alapjai című témakörben több éves kísérletsorozat alapján elkészített nagy jelentőségű szintetikus munkájáért. Kutatómunkájának eredményeit a tervező szervek, a főhatóságok és a közvetlen gyakorlat is hasznosítja.

Gyurkó Pál, az Erdészeti és Faipari Egyetem tudományos munkatársa:

kimutatta, hogy fontosabb hazai fafajaink mykorrhizagombái az év folyamán igen lényeges növekedésbeli és telepmorfológiai változásokat tanúsítanak. Továbbá, hogy az ugyanazon gombafaj különböző teleptípusainak az anyagcseréje is eltérő. A mykorrhizagombánál az irodalomban eddig nem ismert légmicéliumokon képződő vegetatív spórákat írt le. E szimbionta szervezetek alapvető élettani sajátosságainak, valamint tenyésztulajdonságainak vizsgálatával elősegítette a mykorrhizaoltóanyag előállítását.

V. Osztály

Hársing László, az orvostudományok kandidátusa, a Budapesti Orvostudományi Egyetem docense:

a vesefiziológiai kutatásai során — nemzetközileg is elismert — elért újabb eredményeiért.

Németh László, az orvostudományok kandidátusa, az Onkopathológiai Kutató Intézet osztályvezetője:

a daganatellenes szerek pharmacológiai kipróbálására kidolgozott értékes toxicológiai-pharmacológiai módszereiért.

ifj. Kelemen Endre, a szekszárdi Megyei Kórház főorvosa:

az akut abdominalis betegségek és sérülések fizikális diagnózisa terén kifejtett munkásságáért és e tárgyban írt nagy sikerű könyvéért.

Regöly Mérei Gyula, az orvostudományok kandidátusa, a II. Kórbonctani Intézet tudományos főmunkatársa:

„Az ősemberi és későbbi emberi maradványok rendszeres kórbonctana. Palaeopathológia II. kötet" című értékes irodalmi munkásságáért.

VI. Osztály

Bosznay Ádám, a műszaki tudományok kandidátusa, egyetemi tanár:

a szerkezetek rezgéseinek meghatározására vonatkozó módszerek összegyűjtésével és az újak megalkotására vonatkozó kísérleteivel kapcsolatos igen magas színvonalú kutatásaiért, melyet az e témakörben megjelent könyve is igazol.

Veres Gergely, a Kalorikus Gépészeti Akadémiai Munkaközösség tudományos munkatársa, és

Szücs László, a Kalorikus Gépészeti Akadémiai Munkaközösség tudományos munkatársa:

a nagyhőfogyasztású iparágak energotechnológiai vizsgálata során nevezetesen a timföldgyártás új technológiájának kialakításában elért kimagasló eredményeikért, amellyel lehetővé vált a hazai timföldiparnak a fajlagos energiafelhasználását lényegesen csökkenteni.

Kovács György, a műszaki tudományok doktora, az Országos Vízügyi Főigazgatóság osztályvezetője:

a szivárgás hidraulikájának vizsgálata során kifejtett eredményes tevékenységéért. Ebben a tárgykörben elsősorban az öntözőcsatornák, lecsapolócsatornák és a talajvíztükör kölcsönhatásával foglalkozott a konform leképezés újabb módszereinek bevezetésével. Kutatásai igen hasznosan segítik a gyakorlatot.

Sitkei György, a műszaki tudományok doktora, a Budapesti Műszaki Egyetem Mezőgazdasági Géptani Tanszék főmunkatársa:

a belsőégésű motorokban létrejövő hőátadási folyamatok tanulmányozása terén elért eredményeiért. Új hőátadási egyenleteket vezetett le és azokat kísérletekkel is igazolta. A munka iránt külföldön is nagy érdeklődés tapasztalható.

VII. Osztály

Nagy Lajos György, a Műszaki Egyetem Fizikai-Kémiai Tanszék adjunktusa, a kémiai tudományok kandidátusa:

Brunauer—Emmett—Teller módszerrel egyenértékű független módszer kidolgozásáért, amely az adszorbensek fajlagos felületének meghatározására szolgál. Az abszorpciós kutatásain kívül figyelemreméltó eredményeket ért el az aktivációs analízis és nyomjelzéses technika kifejlesztése terén is.

VIII. Osztály

Sebestyén Olga, a biológiai tudományok kandidátusa, ny. osztályvezető:

„Bevezetés a limnológiába" című munkájáért, mely az első magyar édesvízi hidrobiológiai kézikönyv. A könyv a limnológia ismeretanyagának alapjait tudományos szempontok és elvek szerint dolgozza fel, és értékes segítséget nyújt a limnológus halászati szakember, hidrológus, higiénikus, balneológus munkájához.

Gárdos György, a biológiai tudományok kandidátusa, az Országos Vértranszfúziós Szolgálat tud. osztályvezetője:

az iontranszport mechanizmusának kutatása terén több mint egy évtizede végzett munkásságáért, melynek során felfedezte, hogy az aktív kationtranszport elektronszükségletét az ATP hidrolízise során felszabaduló energia biztosítja. Kimutatta, hogy az ATP hasítás és az aktív kationtranszport között stöchiometrikus összefüggés fedezhető fel, ugyanakkor koncentrációgraviens irányában folyó ionmozgás is anyagcsere által regulált folyamat.

Jakucs Pál, a biológiai tudományok kandidátusa, a TTM Növénytár muzeológusa:

„A molyhos-tölgyes bokorerdők fitocönológiai viszonyai Délkelet-Közép-Európában" című könyvéért, mely komoly elismerést aratott. Sikereket ért el azonkívül a távlati kutatási terv növényföldrajzi térképezési témájában, a térbeli elosztás törvényszerűségeinek kutatása terén is.

Meteorológiai Bizottság

Ambrózy Pál, az Országos Meteorológiai Intézet osztályvezetőhelyettese:

a természetes szinoptikai periódusok vizsgálata terén végzett vizsgálataiért és eredményeiért, melyek gyakorlati alkalmazás szempontjából is hasznosak, növelik az előrejelzési térképek használhatóságát.

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1010/1965. (IV. 4.) számú

h a t á r o z a t a

az 1965. évi Állami Díjak, Kossuth-díjak, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze és a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címek odaítéléséről

Nem teljes szöveg

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a szocialista társadalmi rend építéséért folyó tevékenység során elért nagy jelentőségű tudományos,

termelési, gyógyítási, pedagógiai eredmények elismeréséül

az Állami Díj I. fokozatával tünteti ki

Sávoly Pál Kossuth-díjas, az Út- Vasúttervező Vállalat szakági főmérnökét, a Hídiroda vezetőjét

Magyarország első kábelhídjának, az Erzsébethídnak tervezéséért, gazdaságios és korszerű megoldásáért,

dr. Dumbovich Borist, a Gyógyszerkutató Intézet tudományos osztlyvezetőjét,

dr. Borsy Józsefet, az orvostudományok kandidátusát, a Gyógyszerkutató Intézet tudományos osztályvezetőjét,

dr. Toldy Lajost, a kémiai tudományok kandidátusát, a Gyógyszerkutató Intézet tudományos főmunkatársát

az idegrendszerre ható gyógyszerek új irányzatú hazai kutatásában elért eredményekért (megosztott díj),

dr. Zambó János Kossuth-díjas egyetemi tanárt, az MTA levelező tagját, a miskolci nehézipari Műszaki Egyetem rektorát

a „Bányászeti telepítések analitikája" című könyvében összefoglalt tudományos munkásságáért,

néhai dr. Sztrókay Pált, a műszaki tudományok doktorát, a Ganz Villamossági Művek volt okleveles gépészmérnökét

a vasúti és közúti villamos vontatás területén kifejtett munkásságáért;

az Állami Díj II. fokozatával tünteti ki

dr. Fenyves Ervin, egyetemi tanárt, a fizikai tudományok doktorát, a Dubnai Egyesített Atomkutató Intézet igazgatóhelyettesét

a kozmikus sugárzás területén végzett egy évtizedet meghaladó munkássága eredményeiért,

dr. Gáspár Rezsőt, a fizikai tudományok doktorát, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárát

a kvantumkémia területén elért eredményeiért,

dr. Radnót Magda egyetemi tanárt, az MTA levelező tagját, a Budapesti Orvostudományi Egyetem I. sz. Szemészeti Klinika igazgatóját

a szemészeti pathológia és endocrinológia területén elért eredményeiért,

dr. Sik Endrét, a történelemtudomány doktorát a „Fekete Afrika története" című könyvéért,

dr. Turányi Istvánt, a műszaki tudományok doktorát, az Építőipar és Közlekedési Műszaki Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárát

a közlekedés üzemtana magyarországi tudományos megalapozásával elért eredményeiért, a forgalomtervezés és irányítás gépesítése terén kifejtett munkásságáért;

az Állami Díj III. fokozatával tünteti ki

dr. Noszkay Aurélt, az orvostudományok doktorát, a János Kórház osztályvezető főorvosát

négy évtizedes kiemelkedő gyógyító, tudományos és társadalmi munkájáért,

dr. Gábor Lászlót, a műszaki tudományok doktorát, az Építőipar és Közlekedési Műszaki Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárát

az épületszerkezettan magyarországi tudományos megalapozásáért és az „Épületszerkezettan" című művéért,

---

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a szocialista társadalmi rend építéséért folyó tevékenység során elért kiemelkedő kulturális és művészeti eredmények, valamint a művészetekkel összefüggő tudományos-szervező tevékenység elismeréséül

a Kossuth-díj I. fokozatával tünteti ki

Szabolcsi Bence Kossuth-díjas akadémikust, a Zeneművészeti Főiskola tanárát

a magyar és nemzetközi zenetudományban elért eredményeiért, valamint pedagógiai tevékenységéért.

Kállai Gyula s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 138/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Kiállítási Bizottság előterjesztéséről az 1965. évi Budapesti Nemzetközi Vásárról és a Varsói kiállításról

(Elnökségi Tanács, 1965. április 9.)

Nem teljes szöveg

Az Elnökség az Akadémia Varsói Kiállításáról a Kiállítási Bizottság által készített beszámolót és a bécsi kiállítással kapcsolatban nyújtott tájékoztatót tudomásul veszi. A Varsói Kiállítás megrendezésében és a sikeres lebonyolításban való tevékeny részvételükért elismerését fejezi ki:

Váczi Lászlónak, a varsói Magyar Nagykövetség másodtitkárának,
dr. Szalai Béla főelőadónak,
Mátyássy Zsolt főelőadónak,
Bedécs Sándor belső építésznek,
Mózer Pál belső építésznek,
Bárdi Rudolf és
Fekete József grafikus művészeknek.

Budapest, 1965. április 12.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság 31/1965. számú

h a t á r o z a t a

(1965. április 15.)

a különlenyomat-borítók készítésének megszüntetéséről

1 A különlenyomatok elkészítésének jelenlegi időtartamát felére csökkenti, ha a különlenyomatokat borító nélkül készítik.

2 A különlenyomatok elkészítésének meggyorsítása érdekében a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság utasítja az Akadémiai Nyomdát, hogy az akadémiai folyóiratok különlenyomatait borítók nélkül készítse, az alábbi feltételek mellett:

21 minden egyes folyóirat oldalon, a lap alján kis betűkkel fel legyen tüntetve a folyóirat címe és a kötet száma, továbbá a naptári év;

22 a különlenyomatok borító nélkül történő elkészítését folyamatosan a következő új kötettől, ill. évfolyamtól kezdődően kell bevezetni.

Budapest, 1965. április 16.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság elnöke.

Közlemények

324/1965. PM IX. számú közlemény

a második állásból és mellékfoglalkozásból származó, valamint a munkaviszonyon kívüli jövedelmek adóztatásáról

A második állásból és mellékfoglalkozásból származó jövedelmek adóztatását érintő 4/1965. (I. 31.) Korm. számú, a 3/1965. (I. 31.) PM számú rendelet és a 2/1965. (I. 31.) SZOT számú szabályzat, valamint a munkaviszonyon kívüli jövedelmek adóztatására vonatkozó 3/1965. (I. 25.) Korm. számú rendelet egyöntetű végrehajtása érdekében a Munkaügyi Minisztériummal és a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságával egyetértésben az alábbiakat közöljük:

A hivatkozott rendelkezések alkalmazásánál meg kell különböztetni a munkaviszonyból és a munkaviszonyon kívüli jogviszonyból származó jövedelmet. A munkaviszonyból származó munkabér ugyanis csak akkor kerül adózás alá, ha ezzel kapcsolatban a munkavállalót nyugdíjjárulékfizetési kötelezettség nem terheli. A munkaviszonyon kívüli jövedelmek után pedig minden esetben adózni kell.

Ezekkel az általános szabályokkal kapcsolatban a legutóbb megjelent rendeletek egyrészt a munkaviszonyon alapuló, másrészt a munkaviszonyon kívüli jogviszonyból származó jövedelmek adóztatására vonatkoznak.

1. A második állásból és a mellékfoglalkozásból, illetőleg a nyugdíjjárulék alá nem eső egyéb munkaviszonyból származó munkabér adóztatása

A munkaviszonyon alapuló és betegségbiztosítással járó második állásnál és mellékfoglalkozásnál a 4/1965. (I. 31.) Korm. számú rendelet — figyelemmel a 2/1965. (I. 31.) SZOT számú szabályzatban foglaltakra — megszüntette a munkavállalók nyugdíjjárulékfizetési kötelezettségét és ugyanakkor a 3/1965. (I. 31.) PM számú rendelet az ilyen munkabéreket 10%-os adó alá vonta.

Így az említett rendeletek a második állásban és mellékfoglalkozásban levők adókötelezettségét vezették be azzal, hogy az általuk korábban fizetett 3%-os nyugdíjjárulék helyett 10%-os adót kötelesek fizetni. A második állás és mellékfoglalkozás fogalmát a munkaviszonyt érintő egyes kérdések szabályozásáról szóló 1964. évi 29. számú törvényerejű rendelet 8. §-a határozza meg. Eszerint, ha a dolgozó munkaideje az egyes munkaviszonyokban azonos időtartamra esik (az első állás törvényes munkaideje *alatt* máshol is végez munkát) második állásról, ha pedig nem azonos időtartamra esik (az első állás munkaidején túl máshol vállal munkát) mellékfoglalkozásról van szó. A nyugdíjas, a mezőgazdasági és a kisipari termelőszövetkezeti tag, valamint általában a szabadfoglalkozásúak (kisiparosok stb.) e minőségét e rendelkezések alkalmazásában első állásnak (főfoglalkozásnak) tekinteni nem lehet.

A munkavállaló adófizetési kötelezettsége, illetőleg a nyugdíjjárulékfizetési kötelezettség alól való felmentése nem érinti a munkáltató társadalombiztosítási járulék fizetési kötelezettségét, valamint a munkavállalónak a társadalombiztosításból eredő szolgáltatásokra (táppénz stb.) vonatkozó jogosultságát. Nem változtak a nyugellátás alapját képező munkabérátlag számítására, továbbá a munkaviszony-nyilvántartólapok béradatainak vezetésére vonatkozó szabályok sem.

A 4/1965. (I. 31.) Korm. számú rendelet csak általánosságban intézkedik a második állás és mellékfoglalkozás munkabérével kapcsolatban a nyugdíjjárulékfizetési kötelezettség megszüntetéséről, mert ugyanakkor felhatalmazást biztosít a Szakszervezetek Országos Tanácsának, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben az általános szabály alól kivételeket állapíthat meg.

A 2/1965. (I. 31.) SZOT számú szabályzat ezeket a kivételeket az alábbiakban határozza meg:

a) Továbbra is fenntartja a nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségüket és így a 10%-os adó fizetése alól mentesülnek a második állásban vagy mellékfoglalkozásban fizikai munkát végzők, még akkor is, ha első munkaviszonyukban (főfoglalkozásukban) nem fizikai munkát végző dolgozók.

Fizikai munkát végző alatt — a rendelkezések alkalmazásában — azt a személyt kell érteni, aki nem vezető állású, nem adminisztratív és nem műszaki dolgozó, hanem szakmunkás vagy a kisegítő alkalmazottak állománycsoportjába tartozó olyan dolgozó, akit munkaviszonyban egészben vagy túlnyomó részben testi munkát igénylő munkakörben foglalkoztatnak (pl. a portás, a fűtő, a takarító, a

gépkocsivezető, az anyagmozgató, a segédmunkás stb.). Ha ebben a kérdésben vita merül fel, a kifizető szerv székhelye szerint illetékes megyei, megyei jogú városi, illetőleg a fővárosi tanács vb. pénzügyi osztályának a véleményét kell kikérni, amely a SZOT Társadalombiztosítási Igazgatóságával egyetértésben határoz.

b) A szabályzat szerint ugyancsak mentesülnek az adózás alól és továbbra is nyugdíjjárulékfizetési kötelezettség terheli az alsó- és középfokú oktatási intézménynél mellékfoglalkozásban foglalkoztatott azokat a pedagógusokat, akik a 10/1959. (M. K. 5.) MM számú utasítás hatálya alá tartoznak. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a 204/1964. (M. K. 10.) MM számú utasítás 84. §-ában meghatározott túlmunkát is az ezzel összefüggő jogviszonyból folyó kötelezettségnek kell tekinteni.

Nem mentesülnek az adózás alól egyrészt azok, akik felsőoktatási intézménynél második állásban vagy mellékfoglalkozásban oktatók, valamint azok sem, akik főfoglalkozásukban nem pedagógusok és az oktatást csak második állásban vagy mellékfoglalkozásban végzik. Másrészt adófizetésre kötelezettek azok a pedagógusok (oktatók) is, akik nem a kötelező óraszámuk terhére más oktatási intézménynél a munkakörükre megállapított kötelező óraszám 50%-át el nem érő óraadást vállalnak, valamint önköltséges alapon rendezett oktatásban vagy egy-egy tanfolyamon működnek közre. A más oktatási intézmény meghatározásával kapcsolatban egy oktatási intézménynek számít a vele szervezeti egységben levő, egy épületben vagy esetleg kihelyezett tagozatként, de azonos iskolatípusban működő esti vagy levelező tagozat is. Ez általában azonban elnevezésükből is kitűnik.

c) A szabályzat részben mentesíti a 10%-os adózás alól azokat, akik a főfoglalkozásukban a munkakörükre előírt teljes (pl. napi 8 órai) munkaidőnél rövidebb időre (pl. napi 4 órára, félnapra) kötöttek csak munkaviszonyt, és emellett mellékfoglalkozásuk is van. Az ilyen személyeknél a mellékfoglalkozásukból annyi időre járó bért lehet az adózás alól mentesíteni, amennyi a főfoglalkozásukra előírt teljes munkaidőre (pl. napi 8 órára) egészíti ki a tényleges napi munkaidőt. Az ezt túlhaladó időre járó bér azonban 10%-os adó alá esik.

A 3/1965. (I. 31.) PM számú rendelet 2. §-ában két állandó (fix) adókulcs szerepel:

az egyiket (10%) a nyugdíjjárulék alá nem eső második állásból és mellékfoglalkozásból;

a másikat (3%) pedig a nyugdíjjárulék alá korábban sem esett, rendszerint az első állás (főfoglalkozás) munkaviszonyából származó munkabérre kell alkalmazni.

Ilyen utóbbi eset a munkaviszonyból származó, de napi 10 forintot, illetőleg havi 250 forintot meg nem haladó munkabér, a fizetett szabadság megváltása, mert ezekre sem a betegségi biztosítás, sem a nyugdíjbiztosítás nem terjed ki.

A 3%-os adókulcsot tehát az említett esetekre lehet alkalmazni. A második állásból és a mellékfoglalkozásból származó hasonló munkabéreket — a 2/1965. (I. 31.) SZOT számú szabályzatban foglalt kivételektől eltekintve — nem 3%-os, hanem minden esetben 10%-os adó terheli.

A második állás és mellékfoglalkozás adóztatásával kapcsolatos és ismertetett rendelkezéseket az 1965. február 1. napjától járó munkabérekre kell alkalmazni. Ennélfogva az 1965. január havi illetmények után még 3%-os nyugdíjjárulékot kellett levonni, és a 10%-os adólevonást első esetben a február havi bruttó munkabérek alapulvételével kellett teljesíteni.

2. *A munkaviszonyon kívüli jövedelmek adóztatása*

Az általános jövedelemadóról szóló 49/1960. (XI. 10.) Korm. számú (a továbbiakban: R), valamint az ennek végrehajtása tárgyában kiadott és a 3/1963. (III. 2.) PM számú rendelettel módosított 3/1961. (II. 19.) PM számú rendelet (a továbbiakban: Vhr.) szerint, ha állami, gazdasági vagy társadalmi szerv magánszemély részére adóköteles tevékenységért (jövedelemforrás után) — a kisipari és a magánkereskedelmi tevékenység kivételével — ellenértéket fizet ki, köteles az adó alapját és az utána járó adót kiszámítani, levonni és befizetni.

A legutóbb megjelent 3/1965. (I. 25.) Korm. számú rendelet a munkaviszonyon kívüli jövedelmek adóztatására szolgáló és az R. 20. §-ának (3) bekezdésében megjelölt progresszív adókulcstáblázat alsó határánál alkalmazott 3%-os adókulcsot 6%-ra módosította.

A progresszív adókulcstáblázatot tehát — a Vhr. 59. §-ában meghatározott adómentes költséghányad (rezsi) figyelembevételével — továbbra is kizárólag a munkaviszonynak nem minősíthető tevékenységből (jövedelemforrásból) származó jövedelmek adóztatásánál kell alkalmazni.

A módosító rendelkezést az 1965. évi jövedelmekkel kapcsolatban már alkalmazni kell olyképpen hogy a rendelet megjelenése után kifizetésre kerülő jövedelmet a korábban kifizetett jövedelmekkel — a régi szabályoknak megfelelően — össze kell vonni és az összevont jövedelmekre már az új adókulccsal (6%) kell az adót megállapítani. Az így kiszámított adóba a korábban már 3%-kal levont adót be kell tudni és csak a különbözetet kell megkövetelni, amelyben jelentkezik a korábbi és az új adókulcs szerinti különbözet is.

3. *A munkaviszony és a munkaviszonyon kívüli jogviszony meghatározása*

A rendelkezések alkalmazásában munkaviszonyt kell vélelmezni akkor, ha a munkáltató és a munkavállaló — a Munka Törvénykönyvének megfelelő — munkaszerződést kötöttek és ezt a munkavállaló munkakönyvébe bejegyezték. Második állás és mellékfoglalkozás esetében pedig ezeken túlmenően akkor, ha az első állás (főfoglalkozási) munkáltatójának a hozzájárulását is kikérték. Ezektől függetlenül minden esetben munkaviszonyt kell vélelmezni a nyugdíjas havonként folyamatosan történő foglalkoztatása esetén, valamint a fizikai munkát végzőknél mind az első állás (főfoglalkozás) mind a második állás vagy mellékfoglalkozás esetében, akár állandó vagy alkalmi jellegű foglalkoztatásról

van szó. A rendelkezések alkalmazásában a bedolgozókat a munkaviszonyban állókkal azonosan kell elbírálni.

A munkaviszony vitás eseteiben a biztosításba bevont személyek után nyugdíjjárulék, illetőleg jövedelemadó fizetése tárgyában megjelent 2—10/8/1963. SZTK közlemény 4. pontjában (megjelent a Pénzügyi Közlöny 1963. évi 20. számában) foglaltakat kell alkalmazni és a foglalkoztatás rendszerességét kell vizsgálni. Az említett SZTK közlemény szerint a rendszeres foglalkoztatásnak tekintendő esetekben — társadalombiztosítás, illetőleg adózás vonatkozásában — ugyancsak munkaviszonyt kell vélelmezni és a munkáltató társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettsége mellett, amennyiben ez a dolgozó első állása (főfoglalkozása), a munkavállalónak nyugdíjjárulékot kell fizetnie. Hasonló körülmények között történő foglalkoztatás esetén, amennyiben az második állás vagy mellékfoglalkozás, a munkavállaló 10 százalékos adót fizet, hacsak nem esik az 1. pontban említett kivételek alá.

Az SZTK közlemény szerint rendszeresnek kell tekinteni az olyan foglalkoztatást, amikor a dolgozó ugyanannál a munkáltatónál a munkakörére megállapított havi törvényes munkaidő legalább felének a ledolgozására vállalkozott, illetőleg amennyiben a munkaidő nem mérhető, keresete a munkakörére megállapított havi bér alsó határának legalább 50%-át elérte. Ellenkező esetben a foglalkoztatás rendszeressége nem áll fenn és így — társadalombiztosítás és adózás vonatkozásában — minden esetben munkaviszonyon kívüli jogviszonyt kell vélelmezni.

Az elmondottakkal kapcsolatban azonban nyomatékosan felhívjuk a figyelmet arra, hogy nem lehet rendszeres munkavállalásnak tekinteni és — társadalombiztosítás, valamint adózás vonatkozásában — munkaviszonyt vélelmezni.

a) az esetenkénti megbízás alapján végzett munkáknál (pl. alkalmi előadásnál, fellépésnél, fordításnál, szakértői vélemény adásánál, tervezésnél, vizsgáztatásnál stb.);

b) a munkaviszonyból egyébként sem származható jövedelemforrásoknál (pl. az irodalmi, a képző- és iparművészeti tevékenységnél, az ingó- és ingatlanvagyon bérbeadásánál, a részesgazdálkodásnál, a találmány vagy találmányi szabadalom értékesítésénél stb.).

Ilyen esetekben tehát a foglalkoztatás rendszerességét nem kell vizsgálni, és minden esetben munkaviszonyon kívüli jogviszonyt kell vélelmezni, valamint — a megbízó társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettsége nélkül —, a vállalkozótól progresszív vagy állandó adókulccsal, a megfelelő adót le kell vonni.

A jelenleg fennálló rendelkezések szerint tehát munkaviszony alapján létesült első állás (főfoglalkozás) általában a munkáltatóra társadalombiztosítási járulékfizetési, a munkavállalóra pedig nyugdíjjárulékfizetési kötelezettséget hárít. A munkaviszony alapján létesült második állás és mellékfoglalkozás után, ha a biztosítási kötelezettséget jogszabályi rendelkezés nem zárja ki, a munkáltató társadalombiztosítási járulékot, a munkavállaló pedig 10%-os adót vagy — a 2/1965. (I. 31) SZOT számú szabályzatban felsorolt esetekben — 3%-os nyugdíjjárulékot köteles fizetni. A munkaviszonyon kívüli jogviszonyból, valamint a betegbiztosítással nem járó munkaviszonyból származó jövedelem után pedig a megbízónak társadalombiztosítási járulékot fizetnie nem kell, a munkát vállaló (a jövedelmet élvező) azonban progresszív adót, illetőleg a Vhr. 75. §-ában meghatározott esetekben állandó mértékű (fix) adót köteles fizetni.

4. *Az adólevonással kapcsolatos egyéb teendők*

A kifizető szerv az adó levonásával egyidőben a 21/1964. (VIII. 25.) Korm. számú rendelet 8. §-a szerint az adó 10%-át községfejlesztési hozzájárulás címén ugyancsak köteles levonni. A községfejlesztési hozzájárulás levonását csak akkor kell mellőzni, ha — az esetenként történő kifizetések alkalmával — a levont adó 10%-a 3 forintot nem éri el. A kifizető szerv a levont adót a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig a Vhr. 64. §-ában megjelölt pénzügyi szervhez, a levont községfejlesztési hozzájárulást pedig negyedévenként a negyedévet követő hónap 15. napjáig az adózó lakóhelye szerint illetékes megyei, megyei jogú városi, illetőleg a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elosztási számlájára köteles fizetni.

Az adó befizetésével egyidőben bejelentést is kell tenni. A bejelentésben meg kell jelölni különkülön, hogy az R. 20 §-a (progresszív adó), valamint a Vhr. 75. §-a (fix adó) alapján és azon belül a 10%-os és az egyéb állandó adókulccsal sommásan (nem adózóként), milyen összegű kifizetés után mennyi adó került levonásra. Bejelentésként fel lehet használni az „átutaló lapot" és a bejelentést az „átutaló lap" rendelkezésre álló üres helyen is meg lehet tenni.

Az adó levonására kötelezett szerv az általa teljesített és a progresszív adózás alá eső kifizetésekről adóalanyonként külön nyilvántartást köteles vezetni a Vhr. 61. §-ának (2) bekezdésében meghatározott módon. Nem kell adóalanyonként külön nyilvántartást vezetni az állandó (fix) adókulccsal levont adókról — így a második állás és mellékfoglalkozás esetében sem —, mert itt a progresszív adóztatás hiánya miatt a jövedelmek évközben történő összevonásának jelentősége nincs.

Az adó levonásáért a kifizető szervét egyetemleges fizetési kötelezettség terheli. Egyébként az adólevonással kapcsolatos rendelkezések megsértése miatt az R. 26. §-ának (3) bekezdése szerint adócsalási, illetőleg pénzügyi szabálysértési eljárásnak van helye.

Pénzügyminisztérium
Lakosságadóztatási főosztály.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság.

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612: a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61.257, közületi: 61.066. NNB egyszámlaszám: 8.

Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60711 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. JÚNIUS 22.

TARTALOM

Az Akadémia Közgyűlésének és Elnökségének határozatai		A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlésének határozata a Vietnam népe ellen irányuló agresszióról	71
	7/1965. sz. határozat	Az 1965. évi közgyűlés határozatainak végleges szövegéről és a határozatok végrehajtásának megszervezéséről	72
	8/1965. sz. határozat	Az Akadémia IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya és a X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya szervezési kérdéseiről	73
	9/1965. sz. határozat	Az 1966. évi közgyűlésig terjedő időszakban akadémiai összes-ülések tartásáról	75
	10/1965. sz. határozat	Az akadémiai rendezvények tartásának idejéről	75
	11/1965. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia 1966. évi közgyűlésének időpontjáról	76
	14/1965. sz. határozat	Az Acták és Studiák éves ívkeretének megállapításáról és új Acták megindításáról	76
	15/1965. sz. határozat	A tanácskozási joggal megválasztott osztályvezetőségi tagok helyzetéről levelező taggá való választásuk után	78
	17/1965. sz. határozat	A TMB Nyelvtudományi-, Orientalisztikai- és Klasszikafilológiai Szakbizottsága elnökének jelöléséről	78
Az Akadémia Elnökének utasítása	1/1965. MTA (A. K. 8.)	Az akadémiai ügyintézés egyszerüsítéséről	78
Miniszteri utasítás	125/1965. (PK 19.) PM	A minisztériumok és országos hatáskörű szervek előirányzat- és hitelátcsoportosítási hatásköréről	86
Közlemények	25 051/1965.	A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete pályázati hirdetményéről	90
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	90

A Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlésének és Elnökségének határozatai

A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlésének

h a t á r o z a t a

a Vietnam népe ellen irányuló agresszióról

Teljes szöveg

A Magyar Tudományos Akadémia 125. közgyűlése mély megdöbbenését fejezi ki a Vietnami Demokratikus Köztársaságot az Amerikai Egyesült Államok részéről ért agresszió miatt, s egyben nyomatékosan tiltakozik az ellen, hogy idegen hatalom beavatkozzék a dél-vietnami nép függetlenségi harcába.

A magyar tudomány képviselői messzemenően egyetértenek a világ haladó közvéleményének azzal a követelésével, hogy szűnjenek meg a Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni légitámadások, és az Egyesült Államok vonják ki csapataikat Dél-Vietnamból.

A Magyar Tudományos Akadémia teljes szolidaritást vállal a szocializmust építő és az agresszió ellen hősiesen harcoló Vietnami Demokratikus Köztársasággal és a dél-vietnami népnek a vietnami nemzeti felszabadító front által vezetett függetlenségi harcával.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Az MTA Elnöksége 7/1965. számú

h a t á r o z a t a

az 1965. évi közgyűlés határozatainak végleges szövegéről és a határozatok végrehajtásának megszervezéséről

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az 1965. évi közgyűlés határozatainak szövegét az alábbiak szerint hagyja jóvá.

I.

A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlése jóváhagyóan tudomásul veszi az Elnökség 1965. évi beszámolóját. A közgyűlés az Akadémia 15 éves működését értékelve megállapítja, hogy az újjászervezett Akadémia szocializmust építő társadalmunk szerves részévé vált, s mindinkább a hazai tudományos élet elismert központjává fejlődik.

A) *A közgyűlés a következő időszak főbb feladatait az alábbiakban határozza meg:*

1. A szocializmus teljes felépítésének elősegítésére fokozza az Akadémia erőfeszítéseit a dialektikus materializmus érvényesítéséért a tudományban és ezen keresztül egész társadalmunkban. Segítse elő, hogy az alapkutatások minél szorosabb kapcsolatba kerüljenek a társadalmi gyakorlattal, és olyan eredményt érjenek el, amelyek lehetővé teszik majd a gyors fejlődés által a jövőben felvetendő problémák tudományos megoldását.

2. Fokozottabban érvényesítse az Akadémia országos felelősségét a társadalomtudományok hazai fejlesztéséért; foglalkozzék többet a társadalomtudományok elvi-elméleti és módszertani kérdéseivel, a szocialista tudat kialakításának problémáival, valamint a társadalmi gyakorlat kérdéseinek elméleti tanulmányozásával.

3. Az Akadémia koncentráljon kellő erőket a termeléshez viszonylag legszorosabban kapcsolódó alapkutatásokra, illetőleg az elvi jelentőségű alkalmazott kutatásokra, de fordítson figyelmet arra is, hogy lehetőségeinkkel összhangban levő széles területen folyjanak a tudományok fejlődésének belső törvényszerűségei által megszabott alapkutatások is.

4. Az Akadémia törekedjék a tudományos fejlődés számbavételére az Akadémián eddig nem képviselt tudományterületeken is, kísérje figyelemmel a meglevő tudományterületek határterületein végbemenő fejlemények fővonalait; szükség szerint hívja fel az illetékes országos szervek figyelmét az olyan új vagy kialakulóban levő tudományágakra, kutatási irányokra, amelyek behatóbb tanulmányozást vagy az általános jellegű oktatás, ill. a szakképzés rendszerében való meghonosítást indokolják. Mozdítsa elő ezeknek a tudományágaknak hazai megismerését és művelését.

5. A tudományos osztályok végezzék el a hazai viszonyok között legfontosabb tudományágak helyzetének lehető egzakt felmérését, és mélyreható marxista elemzéssel értékeljék eddigi fejlődésüket. A legfontosabb tudományágazatok ily módon készült elemzésének a megvitatása legyen a következő nagygyűlések tárgya.

6. Az akadémiai kutatóintézeti hálózat fejlesztése során az erre legalkalmasabb néhány kutatóintézetet olyan nagyságúvá kell fejleszteni, hogy az alapkutatások széles bázisává váljanak.

7. A tanszéki kutatások fejlesztésével kapcsolatban nagy figyelmet kell fordítani a tanszékek együttműködésére a komplex kutatásokban. Gondoskodni kell az akadémiai kutatóintézetek és a tanszékek műszerfelszerelése hatékony kihasználásáról és arról, hogy a műszerpark ésszerű keretek között rendelkezésre álljon más kutatóhelyek számára is, különösen figyelembe véve a korszerű nagy műszerek gyors elavulását.

8. Segítse elő az Akadémia azon népgazdasági szempontból legfontosabb kutatások megállapítását, amelyekre a harmadik ötéves tervidőszakban nagy erőket kell koncentrálni.

9. Támogassa a tudományágazatok általános fejlesztési tervének kidolgozását és az évenkénti tematikai tervek helyett 2—3 éves tervek rendszerére való áttérést. Törekedjék a kutatás-tervezés és beszámolás bürokratizmusának kiküszöbölésére.

10. Az akadémiai testületi szervek működésének előmozdítására érvényt kell szerezni annak az elvnek, hogy az alsóbb szervek a felsőbbeknek a lényeges elemeket kiemelve olyan mennyiségű és minőségű információkat adjanak, ami szükséges és elégséges a megfelelő elhatározásokhoz.

11. Élénkíteni kell az egészséges tudományos vitaszellemet, és küzdeni kell a szubjektivizmus ellen. Ennek érdekében elő kell segíteni a nyilvános előadó üléseken a magas színvonalú tudományos vitákat, továbbá a tudományos művek alapos bírálatát.

12. Az osztályvezetőségek fokozottabban segítsék elő a tudományterületek együttműködését, különösen a komplex kutatások kibontakozását. Mozdítsák elő a különböző intézményekben dolgozó, ill. különböző osztályokhoz tartozó kutatók tervszerű együttműködését.

13. Az Akadémia kezdeményezze egy korszerűen felszerelt, alap-, alkalmazott és fejlesztési tudományos kutatásokat szolgáló országos adatfeldolgozó központ létrehozását.

14. A tudományos bizottságok az Akadémia intézményeiben folyó kutatótevékenység fővonalaiban való irányítása és ellenőrzése mellett növeljék a befolyásukat az Akadémián kívüli alapkutatásokra, hogy hatékonyabban érvényesüljön az Akadémia országos felelőssége az alapkutatások elvi-módszertani vonatkozásaiban.

B) *A közgyűlés határozata szervezeti kérdésekkel kapcsolatban:*

1. Az Akadémia testületi demokratizmusának erősítésére és a szervezeti működés javítására, az összes-ülések rendszerére, a tagoknak szélesebb informálására és a testületi tevékenységbe való bevonására, továbbá a bizottsági rendszer felülvizsgálatával kapcsolatban tett intézkedések beváltak, de ezekben az irányokban még további fejlesztésre van szükség.

2. A társadalomtudományok és a műszaki tudományok fejlődésének előmozdítására a II., ill. a VI. Osztály kettéosztásával új osztályként a IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, ill. X. osztályként a föld- és bányászati tudományok részére új osztályt kell létesíteni. A II. Osztály neve ezentúl Filozófiai és Történettudományok Osztálya legyen. Ennek megfelelően kell módosítani az alapszabályokat.

3. Az Elnökség az illetékes tudományos osztályok javaslata alapján és az érdekelt akadémiai tagok meghallgatása után állapítsa meg a föld- és a bányászati tudományok részére szervezett új osztály elnevezését, az osztályok kettéosztása folytán az érintett tudományágak szervezeti helyét, továbbá, hogy az Akadémia tagjai közül kik legyenek az új osztályok tagjai; határozza meg az új osztályok szervezetéhez tartozó tudományos bizottságokat és kutatóintézményeket, gondoskodjék az osztályvezetőségek, valamint az osztálytitkárok két évre szóló megválasztásáról.

II.

A közgyűlés határozatainak végrehajtásával kapcsolatban az Elnökség az alábbiak szerint határoz.

1 Az Elnökség megbízza

11 *az Akadémia elnökét*, hogy a közgyűlésnek a Vietnam népe ellen irányuló agresszióval kapcsolatos állásfoglalását juttassa el a Vietnami Demokratikus Köztársaság Tudományos Tanácsához;

12 *Szabó Imre* főtitkárhelyettest, és az I., II., továbbá a megválasztandó IX. Osztály osztálytitkárát, hogy a társadalomtudományok hazai fejlesztéséért az Akadémiára háruló országos felelősség érvényesítése érdekében — a figyelembe vehető összes tényezők ismeretében — állapítsák meg: milyen új feladatokat ró az Akadémiára, ill. a tudományos osztályokra a társadalomtudományok fejlesztéséért vállalt országos felelősség, és szükséges-e az eddigi módszereken változtatni; Szabó Imre főtitkárhelyettes erről f. év november 1-ig tegyen jelentést az Elnökségnek;

13 *Erdei Ferenc* akadémikust mint a Szervezéstudományi Bizottság elnökét, hogy dolgozzon ki javaslatot egy korszerűen felszerelt alap-, alkalmazott és fejlesztési tudományos kutatásokra szolgáló országos adatfeldolgozó központ létrehozására; a javaslatot f. év december 1-ig terjessze az Elnökség elé;

14 *Barta István* levelező tagot mint a Műszerügyi Bizottság elnökét, hogy vizsgálja meg az akadémiai kutatóintézetek és tanszékek műszerbeli felszerelését; az Akadémia műszerparkjának hatékonyabb kihasználására dolgozzon ki javaslatot, és ezt 1966. február 1-ig terjessze az Elnökség elé.

2 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, hogy a közgyűlés határozatainak végrehajtásáról — a következő közgyűlést megelőző időszakban — tegyen jelentést az Elnökségnek, és erről számoljon be a közgyűlésnek.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

Az MTA Elnöksége 8/1965. számú

h a t á r o z a t a

Az Akadémia IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya és a X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya szervezési kérdéseiről

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, továbbá a X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya szervezetével kapcsolatban a következőket határozza.

I.

IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya

1 Az osztályhoz tartozó

11 *tudományágak:*

közgazdaságtudomány
ágazati gazdaságtudományok
állam- és jogtudomány
szociológia
demográfia
statisztika

12 *tagok:*

tiszteleti: Honkasalo, B.
Csernokolev, Titko Nikolov
Heady, Earl O.

rendes: Búza László
Erdei Ferenc
Friss István
Hevesi Gyula
Nizsalovszky Endre
Szabó Imre

levelező: Bognár József
Eörsi Gyula
Háy László
Kovács István
Osztrovszki György
Szalai Sándor
Szászy István

13 *bizottságok:*

Közgazdaságtudományi Bizottság és az országos távlati tudományos kutatási terv 61., 62., 63., 64. és 65. sz. főfeladatait koordináló bizottságai.
Állam- és Jogtudományi Bizottság
Szociológiai Bizottság
Demográfiai Bizottság
Ipargazdaságtani Bizottság
Mezőgazdasági Ökonómiai és Üzemszervezési Bizottság

14 *kutatóintézmények:*

Közgazdaságtudományi Intézet
Állam- és Jogtudományi Intézet
Szociológiai Kutatócsoport
Ipargazdaságtani Kutatócsoport
Afro-Ázsiai Kutatócsoport

15 *támogatott tanszékek:*

ELTE Állam és Jogtudományi Kar, Statisztikai Tanszék
ELTE Állami- és Jogtudományi Kar, Magyar Jogtörténeti Tanszék

16 *tudományos társaság:*

Magyar Közgazdasági Társaság

17 *folyóiratok:*

Közgazdasági Szemle
Állam- és Jogtudomány
Jogtudományi Közlöny
Acta Juridica

171 A II. Osztály Osztályközleményei ívkeretéből 20 ívet kap a IX. Osztály.

2 A II. és IV. Osztály az átadandó tudományágakban jóváhagyott művek éves és távlati könyvkiadási tervét átadja az új osztálynak.

3 A II. Osztálytól az átadandó tudományterületekben működő akadémiai kutatóintézmények és támogatott tanszékek 1965-re megállapított költségvetési keretei, valamint a szétosztott TKFA keretek átkerülnek az új osztályhoz. Ezenkívül a II. Osztály átadja a nemzetközi kapcsolatainak alapjaiból az 1965-re betervezett arányos részesedést. A IX. Osztály prémiumalapját a II. és IV. Osztálytól átadandó tudományágakra jutó arányos rész képezi.

4 A II. Osztály szakigazgatási apparátusából a IX. Osztályhoz kerül: 1 főelőadó, 1 gyors- és gépíró (tanszéktől berendelve), 1 külső előadó (szociológia). Az osztály pénzügyi teendőit a IV. Osztálylyal közös pénzügyi főelőadó végzi. Az új osztály elhelyezéséhez a II. Osztály egy szobával járul hozzá.

5 A II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya szervezete és a IV. Agrártudományi Osztály szervezete — a IX. és X. Osztály részére átadott tudományágaknak és az ahhoz kapcsolódó szervezeti kereteknek megfelelően — változik.

II.

X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya

6 Az Elnökség az új, X. Osztályt „Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya" elnevezéssel hagyja jóvá.

7 Az osztályhoz tartozó

71 *tudományágak:*

földtan
őslénytan
ásvány-, kőzet- és teleptan
geokémia
geofizika
geodézia
bányászat
földrajz
meteorológia

72 *tagok:*

rendes: Szádeczky-Kardoss Elemér
Tárczy-Hornoch Antal
Vadász Elemér
Vendel Miklós
Vendl Aladár

levelező: Egyed László
Kertai György
Pantó Gábor
Pécsi Márton
Tarján Gusztáv
Zambó János

73 *bizottságok:*

(tudományos)
Földtani Bizottság
Nem-szilárd Ásványi Nyersanyagok Komplex Bizottsága
Geokémiai Bizottság
Geofizikai Bizottság
Meteorológiai Bizottság
Geodéziai Bizottság
Földrajztudományi Bizottság
Bányászati Bizottság
„Az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása" c. kiemelt kutatási terület komplex bizottsága

(nemzetközi)
Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió Magyar Nemzeti Bizottsága
Földtani Tudományok Nemzetközi Uniója
Nemzetközi Negyedkori Kutatások Asszociációja (INQUA)
Nemzetközi Csendes Napév (IQSY)
Nemzetközi Kőzetmechanikai Unió Irodája

74 *kutatóintézmények:*

Geokémiai Kutatólaboratórium
Geofizikai Kutatólaboratórium
Geodéziai Kutatólaboratórium
Földrajztudományi Kutatócsoport
Olajbányászati Kutatólaboratórium

75 *munkaközösségek és támogatott tanszékek:*

Bányászati Munkaközösség
ELTE Földtani Tanszék
ELTE Geofizikai Tanszék
ELTE Kőzettani és Geokémiai Tanszék
ELTE Meteorológiai Tanszék

76 *tudományos társaságok:*

Magyar Földrajzi Társaság
a MTESZ tagegyesületei közül tudományos felügyelet szempontjából:
Magyar Földtani Társulat
Magyar Meteorológiai Társaság
Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
Magyar Geofizikusok Egyesülete
Geodéziai és Kartográfiai Egyesület (a VI. Osztállyal együtt)

77 a II. Osztálytól átkerülő *folyóiratok:*

Földrajzi Értesítő
Földrajzi Közlemények

771 Az Elnökség elfogadja, hogy az Acta Technica keretéből az eddigi geo-series (30 B/5-ös ív) álljon az Acta Geologica keretének kiegészítéseként a X. Osztály rendelkezésére; az Acta Technica profiljába tartozó tudományos közlemények továbbra is az Acta Technicában jelenjenek meg. 1966-tól kezdődően a X. Osztály számára külön Osztályközleményt kell biztosítani.

8 A II. és VI. Osztály az átkerülő tudományágakban jóváhagyott művek éves és távlati könyvkiadási tervét átadja az új osztálynak.

9 Az osztályhoz tartozó tudományterületeken működő akadémiai kutatóintézmények, munkaközösségek és támogatott tanszékek 1965-re megállapított költségvetési és beruházási keretei átkerülnek a II. és VI. Osztálytól a X. Osztályhoz. Ezenkívül a II. és VI. Osztály átadja a nemzetközi kapcsolatainak alapjaiból az 1965-re betervezett arányos részesedést. A X. Osztály prémiumalapját a II. és VI. Osztálytól átadandó tudományágakra jutó arányos rész képezi.

10 A VI. Osztály szakigazgatási apparátusából a X. Osztályhoz kerül 1 főelőadói státus és 1 külső előadó, a II. Osztálytól pedig 1 külső előadó. A pénzügyi előadói tevékenységet a VI. Osztály pénzügyi főelőadója látja el. A X. Osztály elhelyezéséhez a VI. Osztály két szobát átenged.

11 A VI. Műszaki Tudományok Osztályának szervezete — a IX. és X. Osztály részére átadott tudományágaknak és az azokhoz kapcsolódó szervezeti kereteknek megfelelően — változik.

III.

12 A IX. és X. Osztály szervezetéhez értendők azok a koordináló bizottságok, amelyek nem tartoznak ugyan az Akadémiához, de amelyeknél az Akadémia — valamely tudományágát illetően — érdekelt.

13 Az új osztályok a bizottságok személyi összetételét az érdekelt osztályokkal összhangban állapítsák meg (pl. Mezőgazdasági Ökonómiai és Üzemszervezési Bizottság).

14 A IX. és X. Osztály az osztálytitkárok, az osztályvezetőségek és az osztályokhoz tartozó bizottságok megválasztása tekintetében az Alapszabály szerint járjon el.

15 Az Elnökség a IX. és X. Osztály szervezési munkálatainak előkészítésével az Elnökségi Titkárságot bízza meg. A szervezési munka úgy ütemezendő, hogy az új osztályok működésüket folyó év július hó 1-ével megkezdhessék.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

Az MTA Elnöksége 9/1965. számú

h a t á r o z a t a

az 1966. évi közgyűlésig terjedő időszakban akadémiai összes-ülések tartásáról

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a jövő évi közgyűlésig terjedő időszakban 4, esetleg 5 összes-ülés tartását irányozza elő.

2 Az összes-ülések tárgya és előadói:

Tudomány és ideológia

Előadó: Szabó Imre akadémikus

A gazdasági mechanizmus elvi problémái

Előadó: Bognár József levelező tag

A fehérje-termelés az alkalmazott genetika tükrében

Előadó: Horn Artúr levelező tag

A hazai biológiai kutatások helyzete és perspektívája

Előadó: Straub F. Brunó akadémikus

Tudományos életünk irányításának problémái

Előadó: Erdey-Grúz Tibor akadémikus

3 Az előadásokat 1—2 korreferátum kövesse: esetleg korreferens nélkül is lehet összes-ülést tartani. Az összes-üléseken az Akadémia tagjain kívül a meghívottak szűk köre vehet részt. Az összes-üléseket folyó év szeptember és november, továbbá jövő év január és március havában kell tartani.

4 Az összes-ülések előadásainak időtartama 3/4 óra, egy-egy korreferátumé 1/4 óra.

5 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, kérje fel az összes-ülések előadóit, és felhatalmazza, hogy az előadókkal egyetértésben felkérje a korreferenseket.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

Az MTA Elnöksége 10/1965. számú

h a t á r o z a t a

az akadémiai rendezvények tartásának idejéről

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

1 A tudományos munka ülések általi megzavarásának csökkentése érdekében az Elnökség elhatározza, hogy az Akadémia folyó év szeptem-

ber 1-től kezdődően üléseit, tanácskozásait, értekezleteit a hét első felében (hétfőtől szerdáig) tartja. Ez alól csak a nagy kongresszusok, illetőleg a nemzetközi tanácskozások kivételek.

2 A hét második felében (csütörtöktől szombatig) — halaszthatatlan sürgös ügyek kivételével — az Akadémia tagjait, a tudományok doktorait és kandidátusait egyénileg sem szabad behívni az Akadémiára. Ez alól csak a külföldiek részvételével tartott fogadások kivételek.

3 Az Elnökség felhívja a főtitkárt és az osztálytitkárokat, hogy az előző pontokban foglaltakat érvényesítsék az összes akadémiai rendezvények időpontjának megállapításánál.

4 Az Elnökség — az előzetes tárgyalások alapján — felkéri a földművelésügyi, az egészségügyi és a művelődésügyi minisztert, hogy hasonló intézkedéssel mozdítsák elő a hét második felében a zavartalan kutatómunkát.

5 Folyó év szeptemberétől kezdődően az elnökség minden hó utolsó keddjén 16 órakor tartja rendes ülését.

6 Az Elnökség az 51/1961. és a 48/1964. sz. határozatát hatályon kívül helyezi.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

Az MTA Elnöksége 11/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia 1966. évi közgyűlésének időpontjáról

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

Az Elnökség elhatározza, hogy a Magyar Tudományos Akadémia jövő évi rendes közgyűlését 1966. május 2—4-én kell tartani. A közgyűlés programját úgy kell kialakítani, hogy a zárt ülés délelőtt kezdődjék.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

Az MTA Elnöksége 14/1965. számú

h a t á r o z a t a

az Acták és Studiák éves ívkeretének megállapításáról és új Acták megindításáról

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség az Acták és Studiák megjelentetésének egyes kérdéseiről, éves ívkeretük meghatározásáról, új idegen nyelvű folyóiratok megindításáról, az alábbiakat határozza :

11 Az Acták és Studiák rendszeres megjelenése érdekében — 1966 év végéig — el kell érni, hogy a folyóiratszámok, illetve kötetek az előre meghatározott hónaponkénti ütemezés szerint, egyenletesen, egyenlő időközökben jelenjenek meg. Az Acták általában füzetenként, kivételes esetekben kettős füzetenként jelenjenek meg. Ennek érdekében a szerkesztőségek 1966-ra állapodjanak meg a Kiadóval az egyes folyóiratszámok kéziratleadásának pontos határidejében. A kéziratok leadásának és megjelenésének 1966. évi ütemezését az Osztályvezetőségek folyó év november 30-ig hagyják jóvá.

12 Az egyes Acta füzetek szakmailag lektorált, megszerkesztett, magyar nyelvű kéziratának „kiadói átfutási ideje" (fordítás, nyelvi lektorálás, tipografizálás) 1,5 maximum 2 hónap legyen. Kivételt képez, ha az egyes tanulmányok ábráihoz idegen nyelvre lefordítandó szöveg van. Ebben az esetben a „kiadói átfutási idő" meghosszabbodhat. Amennyiben az Akadémiai Kiadó az egyes Acta füzetek lefordított, nyelvileg ellenőrzött, megszerkesztett kéziratát kapja meg, a „kiadói átfutás" ideje 10—15 nap legyen.

2 Az Elnökség — a tudományos osztályok véleménye alapján — a már meglevő Acták tudományos szerkesztésének nemzetközivé tételétől eltekint. Új folyóiratok indításánál azonban erre a lehetőségre figyelemmel kell lenni. Az Acta Uralica megindításáról a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának véleménye után dönt az Elnökség. Az összehasonlító irodalomtörténeti idegen nyelvű folyóirat megindításának ügyét a baráti országok irodalomtörténeti intézetei vezetőinek tanácskozása után az I. Osztály ismét vizsgálja meg.

3 Az Elnökség a több tudományágat magába foglaló Acták belső profiljának érdekében a Series-ek indításával egyetért. E tekintetben az illetékes osztályvezetőség jogosult dönteni.

4 Az Elnökség egyetért azzal, hogy az új Acták és Studiák megindítása szükségessé teszi az Acta ívkeretek új felosztását.

41 Az éves ívkeretek a január 1. és december 30. között megjelenő kötetekre vonatkoznak, a kötet számozásától függetlenül. Az Akadémiai Kiadó köteles gondoskodni arról, hogy az egyes kötetek, illetőleg füzetek borítóján levő impresszumban, illetve a tartalomjegyzék végén a tényleges megjelenés időpontja szerepeljen. Ez utóbbi biztonságos megvalósíthatóságának érdekében a szerkesztőségek december 20—30. közötti időszakra nem ütemezhetik Acta füzetek megjelentetését.

42 Ha a szerkesztő az ütemtervben meghatározott időpontig nem adja le az esedékes füzet teljes kéziratát, akkor megszűnik az Akadémiai Kiadónak és Nyomdának az átfutási időre való kötelezettsége.

43 Amennyiben valamelyik szerkesztőség a folyóirat részére megszabott éves ívkeretet nem

használja fel, az ívkeret a következő évre nem vihető át.

44 Az éves ívkereteken kívül szupplementumokat az Akadémiai Kiadó nem jelentethet meg. Az éves ívkeretben a kötet címnegyedek és tartalomjegyzékek, továbbá a borítók bennfoglaltatnak.

5 Az Acták éves ívkeretének kialakításánál figyelembe kell venni

51 hogy az Acták külföldi előfizetés-gyűjtése elősegítése érdekében az Acták és Studiák 25—30, a megjelenés formátumának megfelelő, nyomdai ívben kifejezett terjedelmű kötetekben jelenjenek meg :

52 hogy az új Acták, ill. Studiák és az évek óta megjelenő Acták és Studiák tudományterületei ne fedjék egymást ;

53 hogy mely folyóiratok nem használták ki feltűnő mértékben az utóbbi két évben éves ívkeretüket.

6 Az Acták éves ívkeretének új felosztása a következők szerint történjék :

61 az alábbi Acták éves ívkeretét le kell csökkenteni :

611 az Acta Chimica éves ívkeretét 45 B/5-ös ívvel,

612 az Acta Physiologica éves ívkeretét 15 B/5-ös ívvel,

613 az Acta Morphologica éves ívkeretét 15 B/5-ös ívvel,

614 az Acta Technica éves ívkeretét 10 B/5-ös ívvel,

615 az Acta Historiae Artium éves ívkeretét 5 A/4-es ívvel,

616 az Acta Orientalia éves ívkeretét 5 B/5-ös ívvel.

62 1966 január 1-től meg kell indítani :

621 az Acta Biochimica et Biophysicát 30 B/5-ös ívterjedelemben. A VIII. Osztály gondoskodjék arról hogy az Acta Physiologicához beküldött, az új Acta témakörébe tartozó cikkek, már az új Actában jelenjenek meg ;

622 az Acta Phytopathologicát 25 B/5-ös ívterjedelemben. A IV. Osztály gondoskodjék arról, hogy az Acta Agronomicához beküldött, az új Acta témakörébe tartozó cikkek, már az új Actában jelenjenek meg ;

623 az Acta Oeconomicát, 30 B/5-ös ívterjedelemben.

63 1966 január 1-től az Acta Physica éves ívkeretét 10 B/5-ös ívvel fel kell emelni.

7 Az Elnökség elhatározza, hogy a X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya, az Acta Geologica és az Acta Technica Geo-Series-ére biztosított 30—30 B/5-ös íve felhasználásával Acta Geologica néven 60 B/5-ös éves ívkeretben évente 2 kötet Actát jelentessen meg.

8 Az 1965. évi ívkeret egy alkalommal történő felemelésével kapcsolatban az Elnökség

81 jóváhagyja, hogy az Acta Physiologica — tekintettel a felhalmozott kéziratmennyiségre — 1965. évben, egy alkalommal — 90 B/5-ös ívkeretben jelenjen meg ;

82 nem hagyja jóvá a Studia Musicologica éves ívkeretének egy alkalommal történő felemelését. Felszólítja az Akadémiai Kiadót vizsgálja meg, hogy az 1964-ben Budapesten tartott IFMC tanácskozás anyagát kongresszusi kiadványként a Kultúra megrendelésére — meg lehetne-e jelentetni ;

83 az Acta Agronomica ívkeretének egy alkalommal való néhány ív terjedelmű felemelését a IV. Osztály osztálytitkára beszélje meg az Akadémiai Kiadóval.

9 Fentiek értelmében az Elnökség az Acták és a folyóirat jellegű Studiák éves ívkeretét 1966-tól kezdődően — további intézkedésig — az alábbiak szerint állapítja meg :

Acta Antiqua	B/5	30 ív
Acta Agronomica	B/5	30 ív
Acta Archaeologica	A/4	30 ív
Acta Biochimica et Biophysica	B/5	30 ív
Acta Biologica	B/5	30 ív
Acta Botanica	B/5	30 ív
Acta Chimica	B/5	115 ív
Acta Chirurgica	B/5	30 ív
Acta Ethnographica	B/5	30 ív
Acta Geologica	B/5	60 ív
Acta Historiae Artium	A/4	25 ív
Acta Historica	B/5	30 ív
Acta Juridica	B/5	30 ív
Acta Litteraria	B/5	30 ív
Acta Linguistica	B/5	30 ív
Acta Mathematica	B/5	30 ív
Acta Medica	B/5	60 ív
Acta Microbiologica	B/5	30 ív
Acta Morphologica	B/5	30 ív
Acta Oeconomica	B/5	30 ív
Acta Orientalia	B/5	25 ív
Acta Paediatrica	B/5	30 ív
Acta Physica	B/5	50 ív
Acta Physiologica	B/5	60 ív
Acta Phytophatologica	B/5	25 ív
Acta Technica	B/5	120 ív
Acta Veterinaria	B/5	30 ív
Acta Zoologica	B/5	30 ív
Studia Musicologica	B/5	30 ív
Studia Slavica	B/5	30 ív
Index		5 ív
Összesen :		1175 ív

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

Az MTA Elnöksége 15/1965. számú

h a t á r o z a t a

a tanácskozási joggal megválasztott osztályvezetőségi tagok helyzetéről, levelező taggá való választásuk után

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

Az Elnökség úgy határozott, hogy azok a tanácskozási joggal megválasztott osztályvezetőségi tagok, akiket az Akadémia ez évi közgyűlése levelező taggá választott, osztályvezetőségi tagságukat megválasztásuk időtartamára megtartják.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

Az MTA Elnöksége 17/1965. számú

h a t á r o z a t a

a TMB Nyelvtudományi-, Orientalisztikai- és Klasszika-filológiai Szakbizottsága elnökének jelöléséről

(Elnökség, 1965. május 28.)

Teljes szöveg

Az Elnökség jóváhagyja *Bárczi Géza* akadémikusnak a TMB Nyelvtudományi-, Orientalisztikai- és Klasszika-filológiai Szakbizottsága elnökévé történt jelölését.

Budapest, 1965. május 31.

Ligeti Lajos s. k.,
alelnök.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1965. MTA (A. K. 8.) sz.

u t a s í t á s a

az akadémiai ügyintézés egyszerűsítéséről

Az Akadémia központi ügyintézésének, valamint a főfelügyelete alá tartozó intézmények ügyvitelének ésszerűsítése és meggyorsítása érdekében az alábbiak szerint módosítom az ügyintézést.*

* *A dőlt betűkkel* nyomott szöveg az intézeteket közvetlenül érinti.

I. Általános ügyintézés

A)

1. Az évenként augusztus 1-én esedékes **kutatóhelyi beszámolók helyett** csak az általános értékelő és összefoglaló jelentést kell adni az Elnökségi Titkárság által megadott szempontok szerint.

2. A Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya, a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága és a Jóléti Csoport **operatív gazdálkodási tevékenységét** központilag a Gazdasági Hivatal lássa el.

3. Az egyetemi tanszékeken dolgozó akadémiai alkalmazottak **segély-** és fizetési **előleg** iránti kérelmeit az illetékes tudományos osztály szaktitkára bírálja el és engedélyezze. A tudományos osztály szaktitkára segélyt legfeljebb 500 forintig, illetményelőleget pedig legfeljebb 800 forintig engedélyezhet a Költségvetési Osztály által közölt kereten belül. A megjelölt értékhatár fölött az egységes keret terhére illetményelőleg engedélyezésére a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetőjének javaslata alapján a főtitkár jogosult.

4. Azokban az ügyekben, amelyekben a tudományos osztályok javaslatai alapján központi akadémiai, illetőleg hivatali szervek döntésére van szükség, az illetékes tudományos osztály **javaslatával megegyező döntés**ről közvetlenül a kérelmet előterjesztő intézetet, illetőleg személyt kell értesíteni. Az értesítés másolatát, tudomásulvétel végett, egyidejűen meg kell küldeni az illetékes osztálynak.

B)

5. Az Elnökség tájékoztatása céljából az Elnökségi Titkársághoz beterjesztett éves kutatási **terv**hez, illetőleg kutatóhelyi **beszámolók**hoz nem kell mellékelni témalapokat, tervindokolást és témabeszámolókat.

6. Az országos távlati tudományos kutatási terv **főfeladati beszámolói**hoz csak egy példányban kell a tudományos osztályok jelentését csatolni.

7. Az Elnökség részére évenként február 28-ig adott ún. rövid **előzetes beszámoló**hoz a kutatóhelyek általános beszámolóit nem kell mellékelni.

8. **Nem kell iktatni** és irattározni azokat az értesítéseket, amelyek alapján további intézkedésre, eljárásra stb. nincs szükség (pl. előadásokra szóló meghívók, publikációkra való tájékoztató figyelmeztetések stb.).

9. Az Elnökségi Titkárság gondoskodjék arról, hogy a központi **testületi szervek**nek és ezen szervek vezetőinek azokból a **határozatai**ból, illetőleg utasításaiból, amelyek akadémiai kutatóhelyeket vagy kutatókat érintenek, az illetékes tudományos osztályok szaktitkárságai annyi példányt kapjanak, amennyi a kutatóhelyekhez továbbküldés céljából szükséges. A központi **hivatali szervek** vezetői az intézményeket, illetőleg azok dolgozóit érintő intézkedéseik kiadásánál ugyanúgy járjanak el.

10. Az osztályok időben és megfelelő módon **tájékoztassák** a felügyeletük alatt álló intézménye-

ket az akadémiai központi testületi szervek és vezetőik olyan határozatairól és utasításairól, amelyek őket érintik.

11. Az Akadémia tagjainak és dolgozóinak kérelmére a Jóléti Csoport a **lakásügyek** megoldásában nyújtson segítséget és szükség szerint járjon el az illetékes hivatali szerveknél.

II. Személyzeti ügyintézés

A)

12. Az Akadémián, illetőleg a felügyelete alá tartozó *intézményekben a* **kinevezési és fegyelmi** *jogkört az 1. sz. melléklet, a szabadságok engedélyezését a 2. sz. melléklet szabályozza.*

13. A tudományos **osztályvezetők** és tudományos **főmunkatársak** kinevezésénél a Személyzeti Osztály véleményét ki kell kérni.

14. *A támogatott kutatóhelyeken* **(tanszékeken)** *szervezett akadémiai kutató állásokra történő kinevezéseknél a kutatóhely vezetője (tanszékvezető) az egyetem állami és pártvezetőivel előzetesen egyeztesse az osztálytitkárhoz felterjesztett kinevezési javaslatot.*

15. *A Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya által lebonyolított tanulmányutak esetében — beleértve a rendezvényeken való részvételt is — az erről szóló hivatalos értesítést egyben a* **kiküldetés időtartamára** *rendkívüli fizetéses* **szabadság** *engedélyezésének kell tekinteni.* Amennyiben a kiutazás időtartama a két hónapot meghaladja, a Személyzeti Osztály intézkedjék, és a hazai illetmények mértékének megállapításában az erre vonatkozó rendelkezések szerint járjon el.

16. A kutatóintézetekre vonatkozó rendelkezéseket a személyzeti ügyintézés tekintetében értelemszerűen alkalmazni kell az **Akadémia Könyvtár**ra.

17. Az Akadémia hivatali dolgozóinak **állami oktatás**ban elért tanulmányi előmenetelét, eredményeit és a vizsgák letételére vonatkozó kötelezettségeik teljesítését a Személyzeti Osztály ellenőrizze.

18. A Magyar Tudományos Akadémia állományában dolgozók **aspiránsfelvételi** és **tudományos minősítés**sel kapcsolatos kérelmei, valamint a Magyar Tudományos Akadémia állományába kerülő végző ösztöndíjas aspiránsokra vonatkozó elosztási javaslatok tekintetében a Személyzeti Osztály, az illetékes szaktitkárság meghallgatása után mondjon véleményt.

B)

19. *A* **fizetés nélküli szabadságok** *engedélyezéséről értesíteni kell az illetmények számfejtőségét, a támogatott kutatóhelyeken dolgozók egy hónapot meghaladó fizetés nélküli szabadságának engedélyezéséről pedig az illetékes tudományos osztályhoz is jelentést kell tenni.*

20. *A kutatóhely vezetője a kinevezésekre, a fegyelmi eljárásokra és a rendkívüli szabadságok engedélyezésére, azok felsorolásával és rövid indokolásával a kutatóhely évi tudományos* **beszámolójában** *térjen ki.*

21. Az **aspiránsok**ra, a tudományok **kandidátusai**ra és **doktorai**ra vonatkozó nyilvántartást a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága köteles vezetni.

III. A nemzetközi kapcsolatok és tudományos rendezvények ügyintézése

A)

22. A **tudományos tanácskozások**kal kapcsolatos — nem operatív gazdálkodási jellegű — ügyeket általában a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya intézze. Ennek megfelelően vegye át az Elnökségi Titkárságtól az alábbi teendőket:

a) az 1 éves és 3 éves tervek előkészítését;

b) az előterjesztések készítését az Elnökséghez a tudományos osztályok által javasolt tudományos tanácskozásokra vonatkozóan;

c) előterjesztés készítését a főtitkárhoz a tudományos tanácskozások 2000 Ft-t meghaladó költségvetésének jóváhagyására;

d) a jóváhagyott költségvetések eljuttatását az érdekeltekhez;

e) a jóváhagyott tudományos tanácskozások indokolt módosítására javaslattételt a főtitkárnak, illetőleg tájékoztatást a megfelelő akadémiai szervek számára;

f) a lebonyolított tanácskozásokra vonatkozó gazdasági beszámolók értékelését;

g) a tudományos tanácskozásokról a tudományos osztályok véleménye alapján az Elnökség tájékoztatására összefoglaló jelentések készítését.

23. A Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya a **tudományos tanácskozások előirányzatá**val kapcsolatban az alábbi feladatokat lássa el:

a) az elnökségi határozatban jóváhagyott tudományos tanácskozások költségvetéseiben a kiadások és bevételek előirányzata helyességének vizsgálata és véleményezése;

b) a főtitkári jóváhagyással ellátott költségvetésből a tanácskozás állami támogatásának megfelelő összegnek az állami költségvetésbe való beépítése;

c) az illetékes tudományos osztály kérelmére a Gazdasági Hivatal utasítása a tanácskozás lebonyolítását végző szerv részére az Osztály által meghatározott összeg átutalása iránt;

d) a tanácskozások beérkező számláinak az osztály záradékolása után történő felülvizsgálata és megküldése a Gazdasági Hivatalnak.

B)

24. A Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága által a tárgyévet megelőzően jóváhagyott, tervezett utakról a **tanulmányutasoknak szóló értesítés**t — a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya tájékoztatása alapján — az illetékes tudományos osztály küldje meg. Egyúttal szólítsa fel a kiutazókat az idegen nyelvű munkatervek és az útlevél kiállításához szükséges okmányok beküldésére.

25. A **külföldi vendég** érkezésének pontos idejéről a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya — amennyiben az illetékes szaktitkárság már közölte a fogadó

intézet és kísérő nevét — közvetlenül a fogadó intézetet, illetőleg a kísérőt értesítse.

26. *A tudományos együttműködési munkatervekbe foglalt* **közös kutatási témák***kal kapcsolatos levelezést az érdekelt intézetek — már az előkészítés stádiumában is — egymás között közvetlenül bonyolítsák le, az illetékes tudományos osztály egyidejű tájékoztatásával.* A Nemzetközi Kapcsolatok Osztályát csak akkor vonják be, ha az együttműködés során kiutazás vagy vendégfogadás igénye merül fel.

27. Az illetékes szaktitkárság lássa el az Akadémián tartott **szakmai fogadások**kal járó összes teendőket (a meghívandók jegyzékének összeállítását, a meghívók szétküldését, teremfoglalást, vendéglátás megrendelését stb.). A pénzügyi fedezetet a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya biztosítsa.

28. A vendégeknek a Magyar Tudományos Akadémia elnökénél vagy főtitkáránál teendő látogatását az illetékes osztály szaktitkársága szervezze meg.

IV. Gazdasági ügyintézés

A)

29. A **költségvetési** létszám és kiadási előirányzat tervezetét, ezen belül a fejlesztésnek tudományterületek szerinti fő arányait az Akadémia Elnöksége határozza meg.

30. Az Elnökség határozata alapján megtervezett s a Pénzügyminisztériummal folytatott tárgyalások után meghatározott **akadémiai költségvetés** létszám- és kiadási előirányzatait az Országgyűlés jóváhagyásától függően az Elnökségi Tanács osztja szét a tudományos osztályok között.

31. A **létszám és alapbér módosítás**ának engedélyezése:

a) létszám- és havi alapbér — üres állás terhére történő — évközi engedélyezésére a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője jogosult, a Személyzeti Osztály vezetőjének véleményezése alapján,

b) létszám- és havi alapbér központi tartalékból történő évközi engedélyezésére a kutató- és segédszemélyzeti állás esetében a főtitkár, gazdasági és technikai létszám esetében pedig a Személyzeti Osztály vezetőjének véleményezése alapján a Terv- és Pénzügyi Titkárság jogosult;

c) az engedélyezett létszám ütemezésének módosítását a Költségvetési Osztály vezetője engedélyezheti.

32. **Időszaki munkahónap** és **éves alapbérkeret** évközi engedélyezésére a Költségvetési Osztály vezetője jogosult.

33. **Póthitel** engedélyezése a központi tartalékból:

a) a III. n. évi felmérés alapján történő, valamint az elvi jelentőségű póthitelek esetében a főtitkár jogosult;

b) a fenti kategóriába nem tartozó esetekben a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője jogosult;

c) póthitel engedélyezésére osztálytartalékból a Költségvetési Osztály egyidejű értesítésével az illetékes osztálytitkár jogosult.

34. A költségvetés rovatai között évközi **előirányzat-átcsoportosítás**t, valamint a javadalmas szervek között évközi hitelátcsoportosítást engedélyezhet:

a) a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője, amennyiben az előirányzat, illetve hitel-átcsoportosítás alágazatok között történik (pl. kutatóintézet és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára között);

b) a Költségvetési Osztály vezetője, amennyiben az átcsoportosítás azonos alágazatba tartozó költségvetési címek között, illetve folyószámlás szervek között történik (pl. kutatóintézetek és a tudományos kutatások támogatása költségvetési címek között vagy a Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet Kísérleti Telepek és a Magyar Tudományos Akadémia Kutatási Ellátási Szolgálata között);

c) a Pénzügyi Csoport vezetője, amennyiben az átcsoportosítás egy költségvetési címen, illetve egy költségvetési folyószámlás szerven belül történik;

d) a Költségvetési Osztály egyidejű írásbeli értesítése mellett az illetékes tudományos osztály szaktitkára, amennyiben az átcsoportosítás egy címen belül és az engedélyezett osztálykereten belül történik (pl. az osztály felügyelete alá tartozó kutatóintézetek között);

e) a Költségvetési Osztály egyidejű írásbeli értesítése mellett ugyancsak a szaktitkár a Tudományos Kutatások Fejlesztési Alapja előirányzat-átcsoportosítást az osztály tudományos irányítása alá tartozó támogatott kutatóhelyek között.

35. *a) Az egyes rovatokon belül (hitelátruházási tilalom alá nem eső tételek esetén)* **hitelátruházás** *engedélyezésének joga a kutatóintézet igazgatóját illeti meg;*

b) a kutatóintézetek jóváhagyott költségvetési előirányzatán belül a 05 és 06 rovat között a költségvetési év I., II. és III. negyedévében az intézet gazdasági vezetőjének javaslata alapján a kutatóintézet igazgatóját illeti meg az előirányzat-átcsoportosítás joga.

Az igazgató csak a tárgynegyedév 3. hónapjának 15. napjáig engedélyezhet a két rovat között előirányzat-átcsoportosítást. Az átcsoportosítást a Terv- és Pénzügyi Titkárság által előírt formában minden negyedév harmadik hónapjának 20. napjáig a tudományos osztály útján a Terv- és Pénzügyi Titkárság Költségvetési Osztályának írásban jelenteni kell;

c) a IV. negyedévben intézeti igazgató előirányzat-átcsoportosítást nem engedélyezhet;

d) az igazgató normás tételek jóváhagyott előirányzatát nem változtathatja meg.

36. **Magánosoktól történő beszerzés** engedélyezésére az intézmény vezetőjének jogkörét meghaladó esetekben a központi szervek, továbbá a kutatóintézetek, valamint a tanszéki és egyéb támogatott kutatóhelyek számára a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője jogosult.

37. **Értékhatárt meghaladó és nem típus beszerzések** engedélyezésére a központi szervek, továbbá a kutatóintézetek, valamint a tanszéki és egyéb támogatott kutatóhelyek számára a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője jogosult.

38. *a) A 44/1961 (XII. 2.) Korm. sz. rendelettel módosított 81/1950. (III. 19) MT. sz. rendelet 2. és 3. §-ában foglalt rendelkezés alapján engedélyezhető* **szolgálati idő beszámítás***ra kutatóintézeti dolgozók esetében az intézet igazgatója jogosult.* Az intézeti igazgató, valamint a tanszéki kutatóhelyek dolgozói esetében a jogkör a felügyeletet ellátó tudományos osztály osztálytitkárát, illetve az illetékes elnökségi bizottság elnökét illeti meg;

b) a 81/1950. (III. 19) MT. sz. rendelet 5/A. §- (1) bekezdése alapján **kivételesen beszámítható szolgálati idő** tekintetében a szakszervezet javaslatára a Magyar Tudományos Akadémia Költségvetési Osztályának vezetője, a hivatkozott számú MT. rendelet 5. §. (2) bekezdése alapján kivételesen beszámítható szolgálati idő tekintetében pedig a Terv- és Pénzügyi Titkárság előterjesztése alapján az Akadémia főtitkára határoz.

39. **Nyelvpótlék** *engedélyezésére*

a) a kutatóintézetekben — a jóváhagyott béralap keretei között — az intézet igazgatója, az igazgató, valamint tanszék és egyéb támogatott kutatóhelyek dolgozói részére — a Terv- és Pénzügyi Titkárság előzetes hozzájárulásával — a tudományos osztály szaktitkára;

b) az Akadémia Könyvtára esetében — a jóváhagyott béralap keretei között — a Könyvtár igazgatója, az igazgató részére a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője;

c) az Akadémia központi igazgatása létszámában — a jóváhagyott béralap keretei között — az Elnökségi Titkárság vezetője jogosult.

40. **Veszélyességi és egyéb pótlék** *engedélyezése*

a) kutatóintézetekben személycsere esetén — a jóváhagyott béralap keretei között — az intézet igazgatójának, a Tudományos Minősítő Bizottság esetében a Tudományos Minősítő Bizottság Titkárság vezetőjének;

b) intézetekben egyéb esetekben, valamint a tanszéki és egyéb támogatott kutatóhelyek esetében általában (beleértve az ösztöndíjas tudományos gyakornokokat is) — az illetékes tudományos osztály javaslata alapján — a Költségvetési Osztály vezetőjének *jogkörébe tartozik.*

41. *Gépkocsivezetők* **rakodási pótlék***ának engedélyezésére* a központi gépkocsi-szolgálatban az Elnökségi Titkárság vezetője, *kutatóintézetekben az intézet igazgatója jogosult.*

42. A **túlmunkaórák** számának kivételes esetben havi 12 órára történő felemelését a Költségvetési Osztály vezetője engedélyezheti, a szakszervezettel egyetértésben. A felemelés legfeljebb negyedévi időtartamra szólhat.

43. **Munka- és védőruhakeret** engedélyezése a Költségvetési Osztály vezetőjének hatáskörébe tartozik.

44. **Soronkívüli előléptetési keret** engedélyezése (a Pénzügyminisztérium engedélyezésétől függően) a Költségvetési Osztály vezetőjének jogkörébe tartozik.

45. A **költségvetési beszámolók** rendje:

a) az Akadémia felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és költségvetési folyószámlás szervek az I. negyedévi gazdálkodásról ne adjanak beszámoló jelentést. A főkönyvi számlákat zárják le, a főkönyvi kivonatot készítsék el, és azt a szerv vezetőjével aláíratva minden év április hó 25-ig a szerv irattárában helyezzék el;

b) a III. negyedévi gazdálkodásról szóló beszámoló jelentést az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények a Terv- és Pénzügyi Titkárság által megszabott egyszerűsített formában készítsék el, és terjesszék fel.

46. A Magyar Tudományos Akadémia féléves és egyszerűsített III. negyedéves beszámolóját a Költségvetési Osztály vezetője, az év végi beszámolót a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője készítteti el.

47. **Könyvjóváírás**sal történő átadás engedélyezésére a Magyar Tudományos Akadémián belül az átadó szerv felügyeletét ellátó tudományos osztály szaktitkára, illetőleg a Gazdasági Hivatal vezetője, más tárcához történő átadás engedélyezésére — a felügyeletet ellátó osztály hozzájárulásával — a Költségvetési Osztály vezetője jogosult.

48. **A gépkocsik ügyintézése:**

a) a tárca gépkocsielőadói feladatok tekintetében az irányítást a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője lássa el;

b) a központi gépkocsi-szolgálatot az Elnökségi Titkárság vezetője irányítja;

c) a gépkocsik elosztását az Elnökségi Titkárság vezetőjével egyetértésben a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője intézi.

49. A **Tudós Klub** általános irányítása az Elnökségi Titkárság vezetőjének jogkörébe tartozik, gazdasági ügyeit a Gazdasági Hivatal intézi.

V. Vállalati ügyintézés

50. A **vállalatok terveit** a Minisztertanács által jóváhagyott akadémiai terven belül, a Vállalati Osztály vezetője írja elő.

51. Egyes munkakörökben az **éjjeli munka** korlátozását vagy megtiltását a Vállalati Osztály vezetője rendelheti el, az illetékes Szakszervezeti Bizottsággal egyetértésben.

52. A dolgozóknak más vállalathoz történő **áthelyezés**éhez hozzájárulást a kinevezési jogkör gyakorlására jogosult adhat.

53. A két hétre járó **pihenőnap**nak egyes esetekben egymást követő két napra való kiadását – a szakszervezettel egyetértésben – a vállalat igazgatója engedélyezheti.

54. **Különélési díj**at 6 hónap letelte után további 6 hónapra a vállalat igazgatója engedélyezhet.

55. A **túlmunkaórák szám**ának kivételes esetben havi 12 órára történő felemelését a Vállalati Osztály vezetője engedélyezheti, a szakszervezettel egyetértésben. A felemelés legfeljebb negyedévi időtartamra szólhat.

56. Heti **pihenőnapon munka végzés**ét – a szakszervezettel egyetértésben – a vállalat igazgatója rendelheti el.

57. Üzemi **normaalapok** jóváhagyására a vállalat igazgatója jogosult.

58. **Szakmai tanfolyamok**nak munkaidő alatt történő megtartását a vállalat igazgatója engedélyezheti.

59. Naponta kétszeri, vagy háromszori vállalati' költséghozzájárulás nélküli **étkeztetés** engedélyezésére a vállalat igazgatója jogosult.

60. **Munkásszállás** kategóriába sorolására a vállalat igazgatója jogosult.

61. Munkásszállás **térítési díj**ának fizetési módját a vállalat igazgatója határozza meg.

VI. Vegyes és hatályba léptető rendelkezések

62. Az intézetek **szervezeti szabályzat**át – az Elnökségi Titkársággal, valamint a Terv- és Pénzügyi Titkársággal való konzultálás után – az illetékes tudományos osztály osztálytitkára hagyja jóvá.

63. A fenti rendelkezéseket a szervezeti szabályzatokban, illetőleg ügyrendekben megfelelően érvényesíteni kell. Az utasítással ellentétes ügyrendek és szabályzatok módosítására az érdekelt központi szervek, illetőleg kutatóhelyek vezetői 60 napon belül tegyenek előterjesztést.

64. A **gyakran előforduló (típus) ügyek** egyszerűbb intézése és könnyebb áttekinthetősége érdekébena hivatali szervek megfelelő, előre nyomtatott intézkedési űrlapokat készítsenek. A hivatali **ügyintézési űrlapok** bevezetését az Elnökségi Titkárság vezetője, a gazdasági természetűeket pedig a Terv- és Pénzügyi Titkárság vezetője engedélyezi.

65. Az **Akadémia és intézményei helyiségei**nek ülések és más tudományos rendezvények céljára való időrendi beosztása az épület gondnokának (ill. gondnoki teendőkkel megbízott dolgozójának) a feladata. Ő felelős azért, hogy a szükséges berendezési tárgyak és kellékek rendelkezésre álljanak, a helyiség és a megközelítésére szolgáló épületrészek megfelelő állapotban legyenek, továbbá a bejáratnál útbaigazító-tábla irányítsa a résztvevőket.

66. Ez az utasítás az 1965. évi július 1-én lép hatályba.

67. Az utasítás hatálybalépésével egyidejűen az alábbi rendelkezések hatályukat vesztik:

A Magyar Tudományos Akadémia és felügyelete alá tartozó intézmények vezetői és egyéb dolgozóinak kinevezési (alkalmazási) jogköréről szóló 5/1956. MTA (A. K. 9.) sz.;

a Magyar Tudományos Akadémia és a felügyelete alá tartozó intézmények személyzeti munkája végzéséről szóló 6/1958. MTA (A. K. 7.) számú utasítás egyes rendelkezéseinek kiegészítéséről és módosításáról szóló 2/1959. MTA (A. K. 5.) sz. elnöki utasítás.

Az alábbi rendelkezések pedig a fentieknek megfelelően módosulnak, illetőleg kiegészülnek:

a Magyar Tudományos Akadémia és a felügyelete alá tartozó intézményekben a személyzeti munka végzéséről szóló 6/1958. MTA (A. K. 7.) sz. eln. ut. 5. pont *f)* alpontja, 9. pont, 11. pont *b)* alpontja és a 17. pont;

a dolgozók részére engedélyezhető szabadságról és illetmény megállapításról külföldi tanulmányút esetén a 3/1959. MTA (A. K. 5.) sz. eln. ut. 8., 11. §.; az MTA Szervezeti és Működési Szabályzatának 21. §. (2) *e), g)* és *j)* pontjai, 23. §-a (2) bekezdésének *f), g)* és *h)* pontjai;

az akadémiai kutatóhelyek éves kutatási tervének elkészítéséről és jóváhagyásáról szóló 9/1963. MTA (A. K. 14.) eln. ut. 4. §. (2) és 17. §. (1) bek.;

az akadémiai éves tudományos kutatási beszámolójelentések elkészítéséről szóló 1/1964. MTA (A. K. 2.) sz. eln. ut. 7. §. (4) bek. *a), b), c)* pontjai, (5) bekezdése, 8. §-a, valamint a 13. §. (1) bekezdése.

Budapest, 1965. június 16.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

1. sz. melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1965. MTA (A. K. 8.) számú utasításához

A kinevezési jogkör szabályozása

Az állás megjelölése:	A kinevezésre jogosult:
a) **a kutató intézetekben** (kutatóhelyeken)	
igazgató (kutatóhely vezetője)	elnök
igazgatóhelyettes	főtitkár
főkönyvelő	TPT vezetője
osztályvezető főmunkatárs	osztálytitkár (tanszéki kutatóhelyeken a tanszékvezetőnek az egyetemi helyi szervekkel egyeztetett javaslata alapján), az Akadémiai Könyvtárnál a főtitkár
az intézet többi dolgozója	igazgató, a tanszéki kutatóhelyeken az osztálytitkár (az egyetemi szervekkel egyetértésben)
b) **a hivatali apparátusban**	
Elnökségi Titkárság vezetője TPT vezetője Személyzeti Osztály vezetője TMB Titkárság vezetője NKO vezetője	elnök
vezetői kategória revizorok	főtitkár
ügyintézők ügyviteli alkalmazottak kisegítő állománycsoportba tartozók	Elnökségi Titkárság vezetője
c) **a vállalatokban**	
igazgató	főtitkár
főmérnök (és az egy tekintet alá eső beosztásúak)	főtitkár
főkönyvelő	TPT vezetője
vállalatok egyéb dolgozói	igazgató
d) **a központi szolgáltató szervekben**	
vezető	főtitkár
vezetőhelyettes	főtitkár
főkönyvelő	TPT vezetője
egyéb dolgozók	a szolgáltató szerv vezetője
e) **a tudományos társaságokban**	
állandó főfoglalkozású dolgozók	szaktitkár

2. sz. melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1965. MTA (A. K. 8.) számú utasításához

A szabadságok engedélyezésének szabályozása

a) **Rendes szabadság** (jogszabály alapján járó rendes-, szülési-, tanulmányi- stb. szabadság)

Az állás megjelölése:	Engedélyező:
aa) a kutató intézetekben (kutatóhelyeken)	
intézeti igazgató (kutatóhely vezetője)	osztálytitkár; az Akadémiai Könyvtárnál a főtitkárhelyettes
az intézet, ill. kutatóhely többi dolgozója	intézeti igazgató, a kutatóhely vezetője
ab) a hivatali apparátusban	
a központi részlegek vezetői	főtitkár
szaktitkárok	Elnökségi Titkárság vezetője (osztálytitkárral egyetértésben)
vezető beosztásúak és igazgatási dolgozók	illetékes főosztályvezető, osztályvezető
ac) a vállalatokban	
igazgató	TPT vezetője
főmérnök (és az egy tekintet alá eső beosztásúak)	
főkönyvelő	
a vállalat többi dolgozója	igazgató
ad) a központi szolgáltató szervekben	
vezető	TPT vezetője
többi dolgozó	a szolgáltató szerv vezetője
ae) a tudományos társaságokban	
állandó- és részfoglalkozású dolgozók	a társaság főtitkára

b) **Rendkívüli (fizetéses) szabadságok** (beleértve az alkotó szabadságokat is)

Fizetéses szabadság

Az állás megjelölése:	Időtartam:	Engedélyező:
ba) a kutatóhelyeken		
igazgató	2 hónapnál több	főtitkárhelyettes
igazgató	2 hónapig	osztálytitkár; az Akadémiai Könyvtárnál a főtitkárhelyettes
többi dolgozó	2 hónapnál több	főtitkárhelyettes
többi dolgozó	1–2 hónapig terjedő	osztálytitkár, az Akadémiai Könyvtárnál a főtitkárhelyettes
többi dolgozó	1 hónapig	kut. hely vezetője
bb) a hivatali apparátusban		
központi részlegek vezetői	–	főtitkár
vezető beosztásúak és igazgatási dolgozók	1 hónapnál több	főtitkár
vezető beosztásúak és igazgatási dolgozók	1 hónapig	Elnökségi Titk. vez.
bc) a vállalatokban		
igazgató	1 hónapnál több	főtitkár
igazgató	1 hónapig	TPT vezetője
többi dolgozó	1 hónapnál több	TPT vezetője
többi dolgozó	1 hónapig	igazgató

Az állás megjelölése:	Időtartam:	Engedélyező:
bd) a központi szolgáltató szervekben		
vezető	1 hónapnál több	főtitkár
vezető	1 hónapig	TPT vezetője
többi dolgozó	1 hónapnál több	TPT vezetője
többi dolgozó	1 hónapig	a szolgáltató szerv vezetője
be) a tudományos társaságokban		
állandó főfoglalkozású és részfoglalkozású dolgozók	6 hónapon túl	osztálytitkár
állandó főfoglalkozású és részfoglalkozású dolgozók	6 hónapig	szaktitkár
c) **Fizetés nélküli szabadság**		
ca) a kutatóhelyeken		
igazgató	2 hónapon túl	főtitkárhelyettes
igazgató	2 hónapig	osztálytitkár; az Akadémiai Könyvtárnál a főtitkárhelyettes
többi dolgozó	6 hónapon túl	főtitkárhelyettes
többi dolgozó	6 hónapig	osztálytitkár; az Akadémiai Könyvtárnál a főtitkárhelyettes
többi dolgozó	3 hónapig	kut. hely vezetője
dolgozó nő (gyermeke 3. évének betöltéséig, a gyermek gondozására)	időhatár nélkül	igazgató
cb) a hivatali apparátusban		
központi részlegek vezetői	—	főtitkár
vezető beosztásúak és igazgatási dolgozók	3 hónapon túl	főtitkár
vezető beosztásúak és igazgatási dolgozók	3 hónapig	Elnökségi Titk. vez.
dolgozó nő (gyermeke 3. évének betöltéséig, a gyermek gondozására)	időhatár nélkül	osztályvezető
cc) a vállalatokban		
igazgató	3 hónapon túl	főtitkár
igazgató	3 hónapig	TPT vezetője
többi dolgozó	6 hónapon túl	TPT vezetője
többi dolgozó	3–6 hónapig	váll. oszt. vez.
többi dolgozó	3 hónapig	igazgató
dolgozó nő (gyermeke 3. évének betöltéséig, a gyermek gondozására)	időhatár nélkül	igazgató
cd) a központi szolgáltató szervekben		
vezető	3 hónapon túl	főtitkár
vezető	3 hónapig	TPT vezetője
többi dolgozó	6 hónapon túl	TPT vezetője
többi dolgozó	3–6 hónapig	Terv- és Beruh. O. vez.
többi dolgozó	3 hónapig	a szolg. szerv. vezetője
dolgozó nő (gyermeke 3. évének betöltéséig, a gyermek gondozására)	időhatár nélkül	a szolgáltató szerv vezetője
ce) a tudományos társaságokban		
állandó főfoglalkozású és részfoglalkozású dolgozó	6 hónapon túl	osztálytitkár
állandó főfoglalkozású és részfoglalkozású dolgozó	6 hónapig	szaktitkár
dolgozó nő (gyermeke 3. évének betöltéséig, a gyermek gondozására)	időhatár nélkül	szaktitkár

Miniszteri utasítás

A pénzügyminiszter 125/1965. (PK 19.) PM számú

utasítása

a minisztériumok és országos hatáskörű szervek előirányzat- és hitelátcsoportosítási hatásköréről

A) *Az előirányzatátcsoportosításra vonatkozó általános rendelkezések*

1. §

(1) Előirányzatátcsoportosítás (a továbbiakban: átcsoportosítás) alatt valamely kiadási rovat évi előirányzatának csökkentésével (zárolásával) ellensúlyozott olyan pótelőirányzat engedélyezését kell érteni, amely a jelen utasítás rendelkezéseinek megfelelően történik.

(2) Átcsoportosítás általában abban az esetben engedélyezhető,

— ha a felmerült szükséglet kielégítése a költségvetési cím feladata, és az a költségvetés összeállításakor még ismeretlen volt, vagy

— ha évközben az előirányzat tervezésének alapjául szolgáló tényezők változásai miatt a cím költségvetésében megállapított előirányzatok a feladatok megvalósításához nem elegendők.

(3) Az átcsoportosításba nem vonhatók be a „Vállalatok pénzgazdálkodása (pénzellátása)", a „Beruházások" címek, továbbá azok az előirányzatok (fejlesztési címek), amelyek a költségvetési szervek központilag kezelt szélesebb területet érintő hálózatbővítésének és egyéb fejlesztésének fedezetét tartalmazzák.

2. §

(1) Az átcsoportosítást a miniszter, illetve az önálló költségvetési fejezetet képező országos hatáskörű szerv vezetője (a továbbiakban : miniszter) rendelheti el.

(2) A miniszter az átcsoportosítás jogát az általa kijelölt személyekre átruházhatja.

(3) A miniszter az önálló költségvetési címet képező költségvetési szerv vezetőjét is felhatalmazhatja az 5. § előírásai szerint átcsoportosítás engedélyezésére. E felhatalmazás alapján csak a szerv költségvetési előirányzatain belül engedélyezhető átcsoportosítás.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott esetekben a jogkör gyakorlására feljogosított személyek nevét a Pénzügyminisztériumhoz be kell jelenteni.

3. §

(1) Az átcsoportosítás végrehajtható :

a) a költségvetési cím kiadási rovatainak előirányzatai között,

b) a különböző költségvetési címek azonos vagy különböző kiadási rovatainak előirányzatai között.

(2) Átcsoportosítás útján engedélyezett pótelőirányzattal új költségvetési cím, illetőleg új javadalmas szerv, költségvetési folyószámlás szerv, jóléti intézmény nem létesíthető.

(3) Azoknak a kiadási rovatoknak az előirányzatai, amelyek az átcsoportosítás útján zárolás miatt csökkentek, újabb átcsoportosítással felemelhetők.

4. §

(1) Az átcsoportosítás nem irányulhat olyan előirányzatok felemelésére, amelyeknek növelését a tárgyévi költségvetésre vonatkozó költségvetési tervezési utasítás vagy más jogszabály megtiltja. Az átcsoportosítással — ha a pénzügyminiszter másként nem rendelkezik — nem biztosítható fedezet a munkabérek, a jutalom, a segély, a reprezentáció és az élelmezési norma összegének növelésére.

(2) Átcsoportosítás fedezetéül nem vehető figyelembe a népgazdasági tervben jóváhagyott, továbbá a 104/1959. (PK 2.) PM számú utasításban felsorolt mutatószámokon alapuló fejlesztés elmaradása vagy időbeli eltolódása következtében feleslegessé váló előirányzat.

B) *Átcsoportosítás a címek előirányzatain belül*

5. §

(1) A cím előirányzatán belül a különböző kiadási rovatok között az átcsoportosítás értékhatárra való tekintet nélkül engedélyezhető.

(2) A rovatok közötti átcsoportosításba nem vonhatók be :

az „Állományba tartozók bére",

az „Egyéb bérek",

a „Támogatás, pénzügyi lebonyolítás",

a „Felújítás",

az „Állóeszközbeszerzés és kisebb építkezés" rovatok előirányzatai.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alól — az egészségügyi, szociális és kulturális szerveknél — kivételt képez, ha az „Állományba tartozók bére" rovatról az „Egyéb bérek" rovatra azért kell (alapbér-, pótlék-, túlóradíj-, prémium-előirányzat) átcsoportosítást végrehajtani, mert a tervezett feladatokat az előirányzat összeállításánál figyelembe vett főfoglalkozásúak helyett részfoglalkozásúakkal (mellékfoglalkozásúakkal, továbbá óradíjasokkal, alkalmi munkát végzőkkel — állományon kívüliekkel —) valósítják meg. Az „Egyéb bérek" rovatról az „Állományba tartozók bére" rovatra csak a jogszabályokon alapuló pótlékok megállapításához, illetve a túlmunkadíjak folyósításához szükséges munkabér biztosítása céljából szabad átcsoportosítani.

(4) Az oktatási intézményeknél az „Állományba tartozók bére" rovatról az „Egyéb bérek" rovatra óradíj, vizsgadíj címén átcsoportosítható előirányzat mértékére a Pénzügyminisztérium külön rendelkezései irányadók.

(5) A (3) bekezdésben szabályozott átcsoportosítások kapcsán — a létszámátcsoportosítás esetét kivéve — a pénzügyminiszter által jóváhagyott alapbér, soron kívüli (szakképesítési) előléptetési, valamint béremelési (bérkorrekciós) keretek nem módosíthatók.

C) *Átcsoportosítás a különböző címek előirányzatai között*

6. §

(1) Átcsoportosítás értékhatárra tekintet nélkül engedélyezhető a minisztérium (fejezet) költségvetése különböző címeinek azonos és különböző rovatai között az igazgatási ágazat előirányzatai főösszegének növelése nélkül.

(2) Átcsoportosítás értékhatárra való tekintet nélkül engedélyezhető a költségvetési szerveknél a 201/1957. (PK 44.) PM számú utasítás előírásai szerint végrehajtható létszámátcsoportosítással kapcsolatban különböző címek azonos rovatai között.

(3) Az (1) bekezdés szerinti átcsoportosítás következtében a minisztérium (fejezet) összesített költségvetésében az 5. § (2) bekezdésben megnevezett rovatokon az előirányzat nem növekedhet. Kivételt képeznek az 5. § (3) bekezdése szerinti az „Állományba tartozók bére" és „Egyéb bérek" rovatokat érintő átcsoportosítások.

D) *Az átcsoportosítással összefüggő pénzfedezet biztosítása*

7. §

(1) Az átcsoportosítással növelt tárgynegyedévi előirányzat igénybevételéhez szükséges pénzeszközöket a pénzügyminiszter által rendelkezésre bocsátott (a Magyar Nemzeti Banknál vezetett cím-hitelszámlákon megnyitott) hitelek összegén belül hitelátcsoportosítás útján lehet biztosítani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti feltételnek megfelelő hitelátcsoportosítással lehet biztosítani az előirányzatok eredeti negyedéves részletezésétől eltérő összegű felhasználásához szükséges pénzeszközöket is.

(3) A hitelátcsoportosítást a miniszter az általa a jog gyakorlására kijelölt személy útján engedélyezheti.

(4) Hitelátcsoportosítás nem engedélyezhető az 1. § (3) bekezdése szerinti előirányzatokra megnyitott hitelek terhére.

E) *Átcsoportosítás a költségvetési folyószámlás szervek előirányzatainál*

8. §

(1) A jelen utasítás szerinti átcsoportosítás — az előírások értelemszerű alkalmzásával — a folyószámlás (költségvetési folyószámlás szervek, jóléti intézmények) szervek előirányzatai tekintetében is engedélyezhető.

(2) Az 5. § szerinti előírásoknak megfelelő átcsoportosítás egy-egy folyószámlás szerv előirányzatain belül hajtható végre.

(3) A különböző folyószámlás szervek előirányzatainak azonos és különböző rovatai között az átcsoportosítás értékhatárra tekintet nélkül engedélyezhető. Az átcsoportosítással egyidejűleg a bevételi előirányzatok szükséges módosítása is végrehajtható.

(4) A folyószámlás szerveknél végrehajtott átcsoportosítás következtében e szervek támogatására szolgáló előirányzat együttes összege nem emelkedhet.

(5) Költségvetési cím (javadalmas költségvetési szerv) és folyószámlás szerv előirányzatai között átcsoportosítás nem engedélyezhető.

F) *Vegyes rendelkezések*

9. §

(1) Az átcsoportosításokról havonként a tárgyhónap 20. napjáig a Pénzügyminisztérium részére „Jegyzék"-en (1. és 2. számu melléklet) be kell számolni. A „Jegyzék"-eket az előirányzatátcsoportosításra jogosult személyek aláírásával (és a minisztérium körbélyegzőjével) kell ellátni.

(2) A Pénzügyminisztérium a beküldött „Jegyzék"-eket és az utasítás rendelkezéseinek megfelelően végrehajtott átcsoportosítások miatt bekövetkezett előirányzatmódosításokat felülvizsgálja és feljegyzi ; az utasításban foglaltakkal ellentétes átcsoportosításokat hatálytalanítja.

(3) A hitelátcsoportosítás miatt szükséges hitelnyitásokat és törléseket 4 példányban kiállított számlajegyzékbe (a 31—163/1956. I. d. PM számú rendelkezés mellékletét képező „25%-os számlajegyzék") kell foglalni és azt az (1) bekezdésben megállapított határidőre a Pénzügyminisztérium részére meg kell küldeni. A hitelátcsoportosítási jogkör gyakorlására jogosultnak a számlajegyzék egy példányát alá kell írnia.

(4) Ez az utasítás 1965. június 1. napjával lép hatályba. Egyidejűleg a 62.500/1958. I. a. PM számú rendelkezésben foglalt előírások hatályukat vesztik.

Sulyok Béla s. k.,
a pénzügyminiszter
első helyettese.

1. számú melléklet a 125/1965. (PK 19.) PM számú utasításhoz

.....

(fejezet megnevezése)

Jegyzék

a saját hatáskörben 19..... hóban végrehajtott előirányzat-átcsoportosításokról

Tétel száma	Cím száma	Rovat száma	Cím és rovat megnevezése	Pótelő-irányzat	Zárolás	A pótelőirányzat és zárolás negyedéves részletezése				Felj. igazo-lása
				éves összeg		I.	II.	III.	IV.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Kitöltési utasítás

(Az 1. sz. melléklethez)

1. A Jegyzékben egymás alatt külön-külön csoportban (I., II. és III. részekre elkülönítve) kell felvenni az utasítás 5. §-ának (1) és a 6. § (1) és (2) bekezdései szerinti átcsoportosításokat. Az egyes csoportok 5. és 6. összeoszlopát külön-külön összegezni kell.

2. A folyószámlás szervek előirányzatainál végrehajtott átcsoportosításról külön jegyzéket kell összeállítani az 1. pont szerinti tagolás értelemszerű alkalmazásával.

3. Az átcsoportosítással érintett címeket és rovatokat (azokat, amelyeknél pótelőirányzat és azokat is, amelyeknél zárolás jelentkezik) a Jegyzék 2—4. oszlopába kell bejegyezni. Az egymással összefüggő átcsoportosításokat, tehát a pótelőirányzatot és zárolási ellentételét közös tételszám alatt kell a Jegyzékbe felvenni. A 2. oszlopba a cím ötjegyű (fejezetszám nélkül) számát, a 3. oszlopba a rovat számát, a 4. oszlopba a cím megnevezését (aláhúzva) és alája a rovat megnevezését kell beírni.

4. A Jegyzék 7—10. oszlopaiba mind az 5. oszlopban feltüntetett pótelőirányzat, mind a 6. oszlopban feltüntetett zárolási évi összegének negyedévenkénti részletezését kell feljegyezni.

5. A Jegyzék 11. oszlopa annak igazolására szolgál, hogy az átcsoportosítást a megfelelő nyilvántartásokban feljegyezték. Ide tehát a feljegyzést végző dolgozó kézjegye kerül.

6. Az átcsoportosítások jogcímének ellenőrzése céljából a Jegyzéken szöveges tájékoztatást kell adni a végrehajtott átcsoportosítások indokairól.

2. számú melléklet a 125/1965. (PK 19.) PM számú utasításhoz

.....

(fejezet megnevezése)

Létszám- és alapbérkeret átcsoportosítási jegyzék
a saját hatáskörben 19..... hóban végrehajtott létszám- és alapbérkeret átcsoportosításokról

A) Alsó- és felsőhatáros bérrendszernél:

Költségvetési cím		Engedélyezett		Emelkedés		Csökkenés		Engedélyezett	
		összlétszám	havi átlagbérkeret	létszám	alapbér	létszám	alapbér	összlétszám	havi alapbérkeret
száma	megnevezése	az átcsoportosítás előtt						az átcsoportosítás után	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

B) Fokozatos előlépésen alapuló bérrendszernél:

Költségvetési cím		Engedélyezett összlétszám az átcsoportosítás előtt	Emelkedés					Csökkenés			Engedélyezett összlétszám az átcsoportosítás után
			.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
			munkakörben								
száma	megnevezése										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

C) Időszaki főfoglalkozásúaknál:

Költségvetési cím		Engedélyezett évi		Emelkedés		Csökkenés		Engedélyezett évi	
		munkahónapok száma	alapbér	munkahónap	alapbér	munkahónap	alapbér	munkahónapok száma	alapbér
száma	megnevezése	az átcsoportosítás előtt						az átcsoportosítás után	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Megjegyzés:

1. A jegyzékeket el kell készíteni az összes átcsoportosítással érintett címekről
2. A bevételeik felhasználására jogosult költségvetési szervekre (költségvetési folyószámlás szervek, hivatali bölcsödék és napközi otthonok, hivatali üdülők, hivatali konyhák stb.) vonatkozó adatokat, amennyiben ezek között létszám- és alapbér átcsoportosítás történt, a fejezetösszesítés után külön sorban kell feltüntetni.

Közlemények

Pályázati hirdetmény

25.051/65.

A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete (Budapest V., Reáltanoda u. 13—15.) pályázatot hirdet igazgatóhelyettesi állás betöltésére.

Az állás betöltéséhez a következő szakmai követelmények teljesítése szükséges.

Hosszabb eredményes tudományos munkásság a matematikai és annak alkalmazásai terén, tudományos fokozat, továbbá hosszabb szervezési gyakorlat a matematika és alkalmazásai terén folyó kutatómunka szervezésében és irányításában. Alapos tájékozottság a matematika és annak alkalmazásainak lehetőleg minél szélesebb területén.

A pályázathoz csatolni kell:

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet;
2. tudományos fokozatot igazoló okiratot;
3. a pályázó eddigi működésének leírását;
4. a pályázó tudományos munkáinak jegyzékét;
5. önéletrajzot.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályához címezve a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete igazgatójához kell benyújtani *1965. június 30-ig.*

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt. A kinevezett igazgatóhelyettes illetményének tekintetében a 127/1960/18/Mü. M. sz. utasításban foglaltak az irányadók.

Budapest, 1965. május 26.

Rényi Alfréd s. k.,
igazgató.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság.

INDEX: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010 MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjá-ban, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky ut 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61.257, közületi: 61.066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60912 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 9. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1965. JÚLIUS 1.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	7/1965. (VI. 13.) Korm. rendelet	A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet módosításáról és az 1959. január 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított alacsony összegű nyugdíjak felemeléséről	91
	8/1965. (VI. 13.) Korm. rendelet	A családi pótlékról szóló 38/1959. (VIII. 15.) Korm. számú rendelet módosításáról	94
Az Akadémia elnökének utasítása	2/1965. MTA (A. K. 9.)	A munkaértekezletekről	94
Miniszteri rendeletek és utasítások	3/1965. (VI. 4.) MM	A műszaki-tanárok és technikus-tanárok képzéséről	95
Közlemények	25.715/1965.	A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete pályázati hirdetménye	96
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	96

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 7/1965. (VI. 13.) számú

rendelete

a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet módosításáról és az 1959. január 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított alacsony összegű nyugdíjak felemeléséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1958. évi 40. számú törvényerejű rendeletben (a továbbiakban: Tny.) kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §

A 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: Rny.) 17. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„Rny. 17. §. (1) Házastársi pótlékra az öregségi és a rokkantsági teljes vagy résznyugdíjban részesülő az a nyugdíjas jogosult, akinek a nyugdíja a havi 1000 forintot nem éri el."

2. §

Az Rny. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Rny. 18. §. A házastársi pótlék összege havi 100 forint. Ha azonban a nyugdíj a havi 900 forintot meghaladja, házastársi pótlék címén az az összeg jár, amely a nyugdíjat havi 1000 forintra egészíti ki."

3. §

Az Rny. a következő 47/A §-sal egészül ki:

„Rny. 47/A §. Az árvaellátás legkisebb összege havi 175 forint, szülőtlen árva esetében pedig havi 350 forint."

4. §

Az Rny. 59. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Rny. 59. §. Ha az özvegyi nyugdíjra jogosult nő saját munkaviszonya alapján is jogosult nyug-

MAGYAR

ellátásra, de a Tny. 38. §-a alapján választott nyugellátásának az összege a havi 800 forintot nem éri el, kérheti e nyugellátás kiegészítését a másik nyugellátás összegével, legfeljebb havi 800 forintra."

5. §

(1) Az 1965. július 1. napjától húsz százalékkal — legfeljebb havi 1000 forintra — fel kell emelni a (2) bekezdésben felsorolt jogszabályok alapján megállapított azokat a sajátjogú nyugellátásokat,

a) amelyeknek az 1965. június 30-án érvényes jogszabályok szerint járó összege a havi 1000 forintot nem éri el, és

b) amelyeket a Tny. alapján megállapított öregségi és rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint egészben vagy részben folyósítani kell.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései alapján fel kell emelni:

a) az 1928. évi XL. törvény alapján megállapított öregségi és rokkantsági járadékokat, illetőleg ellátásokat;

b) az 1912. évi VIII. törvény, az 1927. évi XXI. törvény, illetőleg a 6180/1945. (VIII. 14.) ME számú rendelet rendelkezései szerint hatvanhat százalékot meghaladó munkaképességcsökkenés alapján megállapított baleseti járadékot;

c) a bányanyugbérre vonatkozó rendelkezések (1925. évi XXXIV. törvény) alapján megállapított bányanyugbéreket;

d) az 1912. évi LXV. törvény alapján megállapított nyugdíjakat és nyugbéreket;

e) a volt vállalati nyugdíjbiztosítottakra vonatkozó szabályok szerint megállapított vállalati nyugdíjakat;

f) a 14/1956. (XII. 1.) Korm. számú határozat rendelkezései alá eső nyugdíjakat;

g) az Rny. 110. §-ában meghatározott sajátjogú egyesített nyugellátásokat;

h) az 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított öregségi és rokkantsági nyugdíjakat;

i) a 12.260/1945. (1946. I. 17.) ME számú rendelet, valamint a 6800/1948. (VI. 27.) Korm. számú rendelet alapján megállapított nyugellátásokat.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott jogszabályok alapján megállapított azokat a nyugellátásokat,

a) amelyeknek a folyósítása munkaviszony, keresőfoglalkozás vagy egyéb okból szünetel, illetőleg

b) amelyek folyósítására az Rny. 114. §-a alapján a Tny. hatálybalépése előtt érvényben volt rendelkezések az irányadók,

attól a naptól kell az (1) bekezdés rendelkezései szerint felemelni, amelytől a nyugellátást a Tny. alapján megállapított öregségi és rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint kell egészben vagy részben folyósítani.

(4) Ha a (2) bekezdésben meghatározott jogszabályok alapján megállapított nyugellátásban részesülő nyugdíjas az 1965. július 1. napján a Tny. 2. §-ának (1) bekezdésében meghatározott öregségi korhatárt még nem érte el, és rokkantnak sem tekinthető, az (1) bekezdés rendelkezései szerint felemelt nyugdíjra legkorábban attól a naptól jogosult, amikor az öregségi korhatárt eléri vagy megrokkan.

(5) A (3) és (4) bekezdés szerint meghatározott esetekben a nyugellátás felemelt összegét annak az összegnek alapulvételével kell megállapítani, amely az 1965. június 30. napján érvényes jogszabályok szerint a nyugdíjast a felemelés időpontjában megilletné.

6. §

(1) Az 1965. július 1. napjától tíz százalékkal — legfeljebb havi 1000 forintra — fel kell emelni az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított, továbbá a 69/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet 8—9. §-a szerint meghatározott összegben járó azokat az öregségi és rokkantsági nyugdíjakat,

a) amelyeknek az 1965. június 30-án érvényes jogszabályok szerint járó összege a havi 1000 forintot nem éri el és

b) amelyeket a Tny. alapján megállapított, öregségi és rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint egészben vagy részben folyósítani kell.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt azokat az öregségi és rokkantsági nyugdíjakat,

a) amelyeknek a folyósítása munkaviszony, keresőfoglalkozás vagy egyéb okból szünetel, illetőleg

b) amelyek folyósítására az Rny. 114. §-a alapján a Tny. hatályba lépése előtt érvényben volt rendelkezések az irányadók, attól a naptól kell az (1) bekezdés rendelkezései szerint felemelni, amelytől a nyugdíjat a Tny. alapján megállapított öregségi és rokkantsági nyugdíjakra vonatkozó rendelkezések szerint kell egészben vagy részben folyósítani. Ebben az esetben a nyugdíj felemelt összegét annak az összegnek alapulvételével kell megállapítani, amely az 1965. június 30. napján érvényes szabályok szerint a nyugdíjast a felemelés időpontjában megilletné.

7. §

Az 1938. évi XII. törvény alapján megállapított járadékokat az 1965. július 1. napjától havi 260 forintról havi 330 forintra fel kell emelni. A felemelt járadékot abban az esetben is folyósítani kell, ha a járadékos munkaviszonyban áll vagy keresőfoglalkozást folytat.

8. §

Abban az esetben, ha a nyugdíjasnak az 5—7. §-ban megjelölt nyugellátását a megállapítás után elszenvedett üzemi baleset (foglalkozási betegség) alapján járó baleseti járadék harminc, illetőleg ötven százalékával kiegészítették, a nyugellátásnak a baleseti járadékrész nélkül számított összegét kell felemelni és az így felemelt összeget kell a baleseti járadékrész összegével kiegészíteni.

9. §

(1) Abban az esetben, ha az 1952. január 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított rokkantsági járadék, bányanyugbér, baleseti járadék, valamint az 1951. évi 30. számú és az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet alapján megállapított rokkantsági nyugdíj összege az Rny. 121. §-a szerint módosul, a módosított összeg figyelembevételével a nyugellátásnak a jelen rendelet 5—6. §-a szerint felemelt összegét újból meg kell állapítani.

(2) Az Rny. 110. §-ában meghatározott egyesített, sajátjogú nyugellátásban részesülő nyugdíjast az Rny. 111. §-a (1) és (2) bekezdése szerint járó különbözet abban az esetben is megilleti, ha a különbözetre nyugellátásának a jelen rendelet 5. §-a szerint történt felemelése után válik jogosulttá.

10. §

(1) Az a nyugdíjas, akinek az 5. § (2) bekezdésében megjelölt jogszabályok alapján megállapított nyugellátása helyett

a) erről a nyugellátásról a 20/1957. (III. 22.) Korm. számú rendelet szerint történt lemondása,

b) az 1956. október 23. napján fennállott munkaviszonyának legkésőbb 1957. március 31. napján történt megszüntetése,

c) nyugdíjazását követően legalább tíz évi újabb szolgálati idő megszerzése,

d) nyugdíjazását követően bekövetkezett üzemi baleset (foglalkozási betegség)

címén az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet vagy a Tny. alapján öregségi vagy rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg, az 1965. december 31. napjáig kérheti e nyugdíja folyósításának a megszüntetését és korábbi nyugellátásának az 5. § szerint felemelt összegben történő folyósítását.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell arra a dolgozóra is, akinek az 1952. január 1. napja előtt érvényben volt jogszabályok szerint megállapított baleseti járadék helyett az Rny. 52. §-a alapján állapítottak meg öregségi vagy rokkantsági nyugdíjat.

(3) Az a dolgozó, akinek az 5. § (2) bekezdésében megjelölt jogszabály alapján megállapított nyugellátásáról történt lemondása óta nyugdíjat még nem állapítottak meg, az (1) bekezdésben meghatározott választási jogával nyugdíjigényének előterjesztésekor élhet.

11. §

(1) A külföldre folyósított nyugellátásokat a jelen rendelet alapján felemelni nem lehet. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra a nyugellátásokra, amelyeket államközi társadalombiztosítási egyezmény alapján kell külföldre folyósítani.

(2) Nem lehet a jelen rendelet alapján felemelni azokat a nyugellátásokat, amelyek összegét a Tny. 42. §-a, illetőleg a Tny-nek az 1963. május 1. előtt érvényben volt 43. §-a alapján csökkentették.

12. §

(1) Az 1965. június 30-án érvényes rendelkezések szerint házastársi pótlékban részesülő nyugdíjasok házastársi pótlékára az Rny. 17—18. §-ának a jelen rendelet 1—2. §-ával módosított rendelkezéseit 1965. július 1. napjától megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az 1965. június 30-án érvényes rendelkezések szerint házastársi pótlékra nem jogosult nyugdíjas nyugellátását kérelemre kell — a házastársi pótlékra jogosultság egyéb feltételeinek fennállása esetén — az Rny. 17—18. §-ának módosult rendelkezései szerint házastársi pótlékkal kiegészíteni.

(3) A Tny. hatálybalépése előtt érvényben volt jogszabályok alapján megállapított házastársi pótlékot változatlan összegben kell továbbfolyósítani, ha az 1965. július 1. napjától járó nyugellátás és a megállapított házastársi pótlék együttes összege az 1000 forintot meghaladja.

13. §

Az Rny. 59. §-ának a jelen rendelet 4. §-ával módosított rendelkezéseit kérelemre az 1965. július 1. napja előtt a Tny. vagy korábbi jogszabály alapján megállapított nyugellátások esetében is — az Rny. 110. §-a (2) bekezdésének *c)* pontjában megjelölt nyugellátások kivételével — alkalmazni kell.

14. §

Az Rny-nek a jelen rendelet 3. §-ával megállapított 47/A §-a rendelkezéseit az 1965. július 1. napja előtt a Tny. vagy korábbi jogszabály alapján megállapított árvaellátásokra is alkalmazni kell.

15. §

Ez a rendelet az 1965. július 1. napján lép hatályba, végrehajtásáról a Szakszervezetek Országos Tanácsa gondoskodik. Egyidejűleg az Rny. 49. §-a hatályát veszti.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 8/1965. (VI. 13.) számú

rendelete

a családi pótlékról szóló 38/1959. (VIII. 15.) Korm. számú rendelet módosításáról

1. §

A 38/1959. (VIII. 15.) Korm. számú rendelet 14. §-a (1)—(2) bekezdéseinek helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az egy naptári hónapra járó családi pótlék összege a következő:

két gyermek után összesen 200 forint,

három gyermek után összesen 360 forint,

minden további gyermek után gyermekenként további 120 forint.

(2) Az 1. § (2) bekezdésében megjelölt fogyatkozásban szenvedő egy gyermek után havi 90 forint családi pótlék jár. Annak a dolgozónak, aki két gyermek után jogosult családi pótlékra, és ezek közül egyik gyermeke vagy pedig mindkét gyermeke az 1. § (2) bekezdésében megjelölt fogyatkozásban szenved, a két gyermek után havi 240 forint családi pótlék jár. Három vagy ennél több gyermek után a dolgozót minden esetben az (1) bekezdésben megjelölt összegű családi pótlék illeti meg."

2. §

Ez a rendelet az 1965. évi július hó 1. napjával lép hatályba; rendelkezéseit az 1965. évi július hónapjára járó családi pótlékok tekintetében kell első ízben alkalmazni.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 2/1965. MTA (A. K. 9.) számú

utasítása

a munkaértekezletekről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány és a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének 1001/1965. (I. 16.) számú határozatában kapott felhatalmazás alapján a Közalkalmazottak Szakszervezete Elnökségével egyetértésben az Akadémia hivatali szervei és intézményei munkaértekezleteinek rendjét az alábbiak szerint szabályozom:

1. A munkaértekezletek célja, hogy a vezetés egyrészt meghatározott időnként áttekintést és értékelést adjon az elvégzett munkáról, ismertesse a következő tervidőszak legfontosabb feladatait, meghatározza a végrehajtás feltételeit, az ezzel összefüggő munkaszervezési és ügyintézési kérdéseket; másrészt bevonja a dolgozókat a vezetés munkájába, a kutatási, szervezési, továbbá az ezekkel összefüggő gazdasági és igazgatási feladatok legcélszerűbb megoldásába, a végrehajtás ellenőrzésébe.

2. A Magyar Tudományos Akadémia hivatali szerveinek fontos munkaértekezlete a havonta tartandó szaktitkári értekezlet. Ezenkívül a központi hivatali és szakigazgatási szervek dolgozói részére időnként, de legalább negyedévenként munkaértekezletet kell tartani. Ezeket lehet nagyobb szervezeti egységenként (főosztályonként) vagy ahol ez nem célszerű, kisebb szervezetenként (osztályonként, csoportonként) tartani. Évente egyszer — általában a közgyűlést követő egy-két hónapon belül — az akadémiai hivatali szervek dolgozói részére összevont munkaértekezletet kell tartani. A negyedéves munkaértekezletek megtartásáért a szervezeti egység vezetője, ezek ellenőrzéséért, továbbá a szaktitkári és az összevont hivatali értekezlet megtartásáért az Elnökségi Titkárság vezetője felelős.

3. A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó kutatóintézmények és az előirányzatos folyószámlás rendben gazdálkodó szervek (a továbbiakban: intézmények) vezetői a helyi szakszervezeti szerv képviselőjével együtt — sajátosságuknak megfelelően — maguk határozzák meg a munkaértekezletük rendjét. Évente azonban egyszer — az év első negyedében — összevont munkaértekezletet kell tartani, amely kapcsolódjék az intézeti beszámolókhoz és tervjelentésekhez, továbbá a személyi minősítések célkitűzésének értékeléséhez. A munkaértekezletek megtartásáért az intézmény vezetője felelős. A munkaértekezletekre meg kell hívni a felügyeletileg illetékes tudományos osztályt. A felügyeletet ellátó tudományos osztályok ellenőrizzék a munkaértekezletek megtartását és az elfogadott javaslatok megvalósítását. Az intézmény éves beszámoló jelentése adjon értékelést a munkaértekezletekről, a jelentősebb javaslatokról, hasznosításukról, esetleg azok szélesebb körben való alkalmazásának lehetőségéről.

4. Az előző pontokban foglalt szabályokon túl minden esetben össze kell hívni a munkaértekezletet, ha az illetékes vezető és a szakszervezet azt szükségesnek tartja.

5. Az Akadémia által támogatott kutatóhelyek munkaértekezletének rendjére a támogatott szervre vonatkozó szabályok az irányadók.

6. A munkaértekezleteket a helyi szakszervezettel együttesen kell szervezni és tartani. A napirendet előre meg kell határozni a mindenkori problémáknak és feladatoknak megfelelően. A veze-

tő a szakszervezet képviselőjét vonja be a munkaértekezletek előkészítésébe, a napirend megállapításába és a helyesnek bizonyult javaslatok végrehajtásának megszervezésébe.

7. A munkaértekezleteken elhangzott helyes javaslatok megvalósítására irányuló intézkedések megtételéért a vezető felelős. A vezető az elhangzott javaslatokra, panaszokra 15 napon belül köteles az előterjesztő részére választ adni. Intézkedéseiről a következő munkaértekezleten köteles beszámolni.

8. Az évenként egyszer tartandó összevont munkaértekezletről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely röviden tartalmazza a tárgyalt napirendet, az elhangzott javaslatokat, panaszokat és a kialakult állásfoglalásokat. A jegyzőkönyvet a vezető és a szakszervezet képviselője írja alá. A jegyzőkönyv egy példányát a szakszervezet rendelkezésére kell bocsátani.

9. A szakszervezet jogosult ellenőrizni, hogy a munkaértekezlet megtartásáért felelős vezető gondoskodik-e a munkaértekezletek rendszeres megtartásáról, a helyes javaslatok, észrevételek megvalósításáról vagy a jogos panaszok orvoslásáról; emellett a vezetőktől tájékoztatást kérhet a soron következő rendes vagy rendkívüli munkaértekezlet tartásának időpontjáról, a napirendbe tervbe vett tanácskozások tárgyáról.

10. A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó vállalatok az utasítás értelemszerű alkalmazásával munkarendjükben, az illetékes szakszervezettel egyetértésben állapítsák meg termelési tanácskozásaik rendjét. A termelési tanácskozások megtartását az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága ellenőrzi.

Ez az utasítás kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1965. június 15.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri rendeletek és utasítások

A művelődésügyi miniszter 3/1965. (VI. 4.) MM számú

rendelete

a műszaki-tanárok és technikus-tanárok képzéséről

A műszaki tantárgyakat oktatók műszaki képzettségének és pedagógiai felkészültségének biztosítása érdekében a felsőoktatási intézmények egyes kérdéseiről szóló 35/1962. (IX. 16.) Korm. számú rendelet 3. § (1) bekezdésének *b)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az ott megjelölt szervekkel egyetértésben, az alábbiakat rendelem:

1. §

(1) A Budapesti Műszaki Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Gépészmérnöki Karán és Villamosmérnöki Karán műszaki-tanárképző szak, valamint — átmeneti jellegű — technikus-tanárképző tanfolyam létesül.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt szakon, illetőleg tanfolyamon a képzés az 1965/66. tanévben indul meg.

A műszaki-tanárképzés

2. §

(1) A műszaki-tanárképző szakon a képzési idő 5 év.

(2) A képzési idő alatt a hallgatók az I—VI. félévben a műszaki ismereteket a képzés szakirányának megfelelő felsőfokú technikum nappali tagozatának tanulmányi munkájában való részvétel útján sajátítják el, a VII—X. félévben az Egyetemen — a levelező tagozatra irányadó tanulmányi rend szerint — végzik további tanulmányaikat, és az Egyetem által kijelölt középfokú oktatási intézményben oktatási (szakmai) gyakorlaton vesznek részt.

3. §

A hallgatók az I—VI. félévben kötelesek a felsőfokú technikum tantervében előírt kötelező tantárgyakat hallgatni, a kötelező gyakorlatokat elvégezni és — az államvizsga kivételével — minden vizsgát letenni.

4. §

(1) A középfokú oktatási intézményben műszaki tantárgyakat pedagógiai képesítés nélkül, felsőfokú technikumi végzettség alapján oktatók az Egyetemen 2 éven át folytatott kiegészítő levelező tanulmányok útján szerezhetik meg a műszaki-tanári képesítést.

(2) Az (1) bekezdés alapján jelentkezőknek a levelező tagozatra való felvételére és tanulmányaira a 165/1963. (MK 18.) MM számú utasítás nem alkalmazható.

5. §

A műszaki-tanárképző szak hallgatóinak felvételére a 3/1964. (VI. 28.) MM számú rendelettel módosított 3/1963. (V. 19.) MM számú rendeletet kell alkalmazni, a 4. § (1) bekezdése alapján jelentkezők kivételével, akik a felvételi vizsga alól mentesülnek.

6. §

A műszaki-tanárképző szak hallgatói tanulmányaik befejezése után az Egyetemen államvizsgát tesznek. A sikeres államvizsgát tett hallgatók részére az Egyetem a képesítés szakirányát feltüntető műszaki-tanári oklevelet állít ki, amely alsó- és középfokú oktatási, valamint a szakmunkásképző intézményekben a megfelelő műszaki tantárgyak oktatására, továbbá a képesítés szakirányának megfelelő felsőfokú technikumi végzettséghez kötött munkakörök betöltésére képesít.

A technikus-tanárképzés

7. §

(1) Az Egyetemen szervezett 3 éves levelező tanfolyam elvégzése útján technikus-tanári képesítés szerezhető.

(2) A tanfolyamra azok vehetők fel, akiknek valamely műszaki tantárgy szakmai elméleti oktatásában legalább kétéves gyakorlatuk van, tanári munkakört látnak el, és középfokú ipari technikumi képesítő oklevéllel, ipari szakközépiskolai képesítő bizonyítvánnyal, illetőleg ipari jellegű középiskolai érettségivel vagy gimnáziumi érettségivel és szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkeznek. A felvételi keretszám 3%-a erejéig az Egyetem rektora egyéni elbírálás alapján a tanfolyamra olyan jelentkezőket is felvehet, akiknek nincs középfokú iskolai végzettségük, azonban valamely műszaki tantárgy szakmai elméleti oktatásában legalább ötéves oktatási gyakorlatot tudnak igazolni, és szakmunkásbizonyítvánnyal, mesterlevéllel, ipari szakiskolai vagy felsőipariskolai végzettséggel igazolt ipari szakképesítésük van.

8. §

A tanfolyamon tantervi követelményeit teljesítő és sikeres záróvizsgát tett hallgatók technikus-tanári képesítést igazoló bizonyítványt kapnak, amely főiskolai végzettséggel egyenlő értékű képesítést igazol és alsó-, valamint középfokú oktatási, továbbá szakmunkásképző intézményekben műszaki tantárgyak oktatására jogosít.

Vegyes rendelkezések

9. §

Az Egyetemen 1962. évben indított technikus-tanárképzésben részt vett olyan személyek, akik részére az Egyetem a képzés befejezéséről igazolást állított ki, 1966. december 31-ig az Egyetem technikus-tanárképző tanfolyamán tett sikeres záróvizsgával e rendeletben meghatározott technikus-tanári képesítést szerezhetnek.

10. §

A műszaki-tanárképző szakon kiegészítő tanulmányokat (4. §) folytató hallgatókat a műszaki egyetemek, a technikus tanárképző tanfolyam hallgatóit pedig a tanárképző főiskolák levelező hallgatói részére biztosított tanulmányi kedvezmények illetik meg.

11. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter.

Közlemények

Pályázati hirdetmény

25.715/65

A Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete (Budapest V., Reáltanoda u. 13—15.) pályázatot hirdet az Intézet Numerikus, grafikus és gépi matematikai módszerek osztálya osztályvezetői állása betöltésére.

Az állás betöltéséhez a következő szakmai követelmények teljesítése szükséges.

Az egyetemi diploma megszerzését követő legalább 10 éves tapasztalat és önálló tudományos munkásság a numerikus analízis terén; alapos tájékozottság a számítástechnika modern módszereit és segédeszközeit, különösen az elektronikus számológépeknek a matematikai kutatásban és a matematika gyakorlati alkalmazásai érdekében való felhasználását illetően; hosszabb gyakorlat az említett szakterületen folyó munka irányításában.

A pályázathoz csatolni kell:

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet;
2. tudományos fokozatot igazoló okiratot;
3. a pályázó eddigi működésének leírását;
4. a pályázó tudományos munkáinak jegyzékét;
5. önéletrajzot.

A pályázatot az MTA Matematikai és Fizikai Osztályához címezve az MTA Matematikai Kutató Intézetének igazgatójához kell benyújtani 1965. augusztus 15-ig.

A kinevezett osztályvezető illetményének megállapításánál a 127(1960)18/Mü. M. Sz. utasításában foglaltak az irányadók.

Budapest, 1965. június 14.

Rényi Alfréd s. k.,
igazgató.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság.

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közületi: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.60978 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 10. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1965. JÚLIUS 15.

TARTALOM

Az Akadémia elnökének utasítása — 3/1965. MTA (A. K. 10) — A Munka Törvénykönyve módosításával kapcsolatos rendelkezések végrehajtásáról 99

Közlemények — Tájékoztató az 1966. évre szóló hírlapmegrendelések módjáról 104

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 109

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1965. MTA (A. K. 10.) számú utasítása

a Munka Törvénykönyve módosításával kapcsolatos rendelkezések végrehajtásáról

Az 1951. évi 7. számú törvényerejű rendeletet módosító 1964. évi 29. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: — a Munka Törvénykönyve hatályban maradó rendelkezéseivel együtt —: *Mt.*), az ennek végrehajtásáról szóló 33/1964. (XII. 18.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: — az 53/1953. (XI. 18.) MT. számú rendelet hatályban maradó rendelkezéseivel együtt —: *Mt. V.*), valamint az 1/1965. (II. 18.) Mü. M. számú rendelettel kiegészített 9/1964. (XII. 24.) Mü. M. számú rendelet (a továbbiakban: *Mü. M. R.*) végrehajtása tárgyában — a munkaügyi miniszterrel, a pénzügyminiszterrel és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben — az alábbi utasítást (a továbbiakban: *Vhu.*) adom ki.

I. Általános rendelkezések

Vhu. 1. §.

(Az Mt. V. 4. §. (1) bekezdéséhez)

A Vhu. hatálya kiterjed

a) a Magyar Tudományos Akadémiára (a továbbiakban: Akadémia),

b) az Akadémia felügyelete alá tartozó intézményekre, egyéb gazdálkodó szervekre és vállalatokra, illetőleg ezek dolgozóira.

II. A munkaviszony

Munkaviszony létesítése és korábbi munkaviszony beszámítása

Vhu. 2. §.

(Az Mt. V. 30., 50. és 172. §-ához)

(1) Ha az intézmény új dolgozót alkalmaz, köteles megállapítani, hogy a dolgozó esetleges korábbi munkaviszonya milyen módon szűnt meg. A munkaviszony folyamatosságát, illetőleg annak megszakadását elsősorban a munkakönyvi bejegyzés, munkakönyv hiányában pedig a személyi igazolvány adatai alapján kell elbírálni. A munkavállalói igazolási lap A/4. rovata alapján meg kell vizsgálni azt is, hogy a dolgozóval szemben a korábbi munkáltató nem hozott-e még végrehajtásra váró fegyelmi határozatot, illetőleg a dolgozó nem áll-e fegyelmi büntetés hatálya alatt.

(2) Ha az újonnan alkalmazott dolgozó előző munkaviszonya a folyamatosság megszakadását előidéző módon szűnt meg, illetőleg, ha a dolgozó fegyelmi büntetés hatálya alatt áll, akkor az e célra rendszeresített nyilvántartásában és bérszámfejtő lapján elő kell jegyezni a munkaviszonnyal kapcsolatos jogigények megnyílására, illetőleg a jogháttrányokra megállapított — az Mt. 29. §. (2) bekezdésében, az Mt. V. 83. §-ában, a Mü. M. R. 20. §-ában, az Mt. V. 154/B. §-ában, az Mt. V. 172—173. §-ában, az Mt. V. 198. §-ában megjelölt — határidőket. E határidőket azoknál a dolgozóknál is fel kell jegyezni, akiknek a munkaviszonya folyamatos ugyan, de hat hónapos, egy éves, vagy két éves folyamatos munkaviszonnyal a korábbi munkaviszonyok figyelembevételével sem rendelkeznek.

Vhu. 3. §.

(Az Mt. V. 30/C. §-ához)

(1) A dolgozó kérelmére az Mt. V. 30/C. §-ában meghatározott két évi, illetőleg három évi folyamatos munkaviszonya alapján minden korábban figyelembe nem vett, munkaviszonyban töltött idejét be kell számítani, függetlenül attól, hogy a korábbi munkaviszonya(i) milyen módon szűnt(ek) meg, és az egyes munkaviszonyok között milyen időtartamú megszakítás volt. A munkaviszonyban nem töltött időből munkaviszonyként figyelembe kell venni azt az időtartamot, amelynek beszámítását 1965. évi január hó 1. napja előtt külön jogszabály rendelte el, valamint az 1950. évi január hó 1. napját megelőzően ipari tanulóként (tanoncként) eltöltött időt.

(2) Az Mt. V. 30/C. §-a alapján beszámítani kért munkaviszonyt a dolgozónak hiteltérdemlően igazolnia kell. Igazolásul elfogadható

a) a munkaviszony fennállását bizonyító bármely eredeti okirat, vagy annak hiteles másolata (munkaszerződés, munkakönyv, kinevezési okirat, szolgálati, működési bizonyítvány stb.),

b) a társadalombiztosítási jogosultság igazolása céljából a társadalombiztosítási szervek (volt OTI, MÁBI, OTBA, SZTK stb. jelenleg: megyei társadalombiztosítási igazgatóságok) által kiállított eredeti okirat vagy bizonyítvány.

Eredeti okirat hiányában a munkaviszonyt igazolhatja az intézmény jogutódja, illetőleg az intézmény feladatait átvevő intézmény is.

(3) A korábbi munkaviszonyok összeszámításánál az 1945 előtti és utáni munkaviszonyban töltött időket külön-külön kell összeadni. A fennmaradó töredékévet(ket) külön-külön kell egész évenként számítani vagy figyelmen kívül hagyni, aszerint, hogy a töredékidő a hat hónapot meghaladja-e vagy sem.

(4) Ha a dolgozó a két (három) évi folyamatos munkaviszonyt évközben éri el, a korábbi munkaviszonyok beszámítását nyomban kérheti. A beszámítás évében az összeszámított idők alapján járó pótszabadságának akkora hányadára jogosult, amekkora a beszámítási jog megnyílásától az év végéig terjedő időre (hónapokra) arányosan esik. Ugyanígy kell eljárni a naptári évre járó pótszabadság megállapításánál abban az esetben is, ha a dolgozó a munkaviszony beszámítása iránti kérelmét az igény megnyílását követően terjesztette elő. A magasabb pótszabadságát az igény bejelentését követő hó 1. napjától az év végéig terjedő időre arányosan lehet megállapítani.

(5) Az Mt. V. 30/C. §-a alapján beszámított idő pótszabadság (Mt. 51. §. (1) bekezdés *e)* pontja) szempontjából irányadó. Az így beszámított idő sem korpótlék, sem fizetési fokozatba való besorolás vagy más bérjellegű juttatás alapjául nem szolgálhat (Mü. M. R. 97. §.). A jubileumi jutalomra való jogosultság megállapításánál a szabadság szempontjából beszámított időt az Mt. 124. §. (1) bekezdésében, illetőleg a 33/1964. (XII. 18.) M. T. számú rendelet 18. §. (3) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell tekintetbe venni.

A munkaviszonyban töltött idő tartamától függő valamennyi bérjellegű juttatás feltételeit és mértékét továbbra is az arra vonatkozó külön jogszabályok rendelkezései szerint kell elbírálni.

Az erre irányadó külön jogszabályok szerint kerül beszámításra a munkaviszonyban töltött idő nyugdíj szempontjából is.

Áthelyezés

Vhu. 4. §.

(Az Mt. 34/A. §-ához)

(1) Az intézmény a dolgozó termelési érdekből vagy egyéb fontos okból történő áthelyezését a dolgozót foglalkoztató intézményhez intézett írásbeli megkeresésben („kikérő levél"-ben) kérheti. Ha az áthelyezés a dolgozó érdekében, saját kezdeményezésére történik, az áthelyezéshez a dolgozót foglalkoztatni kívánó intézmény írásbeli hozzájárulása szükséges, melyben azt a körülményt, hogy az áthelyezésre a dolgozó érdekében és kezdeményezésére kerül sor, közölni kell.

(2) Az írásbeli megkeresésben (kikérő levélben), illetőleg hozzájárulásban minden esetben közölni kell az áthelyezés hatályát, az új intézménynél biztosított munkakört, munkahelyet és a személyi alapbér összegét.

Munkakönyvi bejegyzések

Vhu. 5. §.

(1) A dolgozó munkaviszonyának megszűnését csak a 2/1963. (IV. 26.) Mü. M. sz., a 10/1964. (XII. 24.) Mü. M. sz. és az 1/1965. (II. 18.) Mü. M. sz. rendelettel módosított 1/1954. (MTH. K. 10.) MTH. sz. utasításban meghatározott módon szabad a munkakönyvbe bejegyezni, a korábban rendszeresített bejegyzések („hozzájárulással kilépett", „önkényesen kilépett", „felmondás a vállalat részéről", „szerződése lejárt", „azonnali hatállyal elbocsátva") 1965. január hó 1. napját követően sorrakerülő munkaviszony-megszűnések esetén nem alkalmazhatók.

(2) Ha a dolgozó munkaviszonyát a jogszabálynak meg nem felelő módon szünteti meg, vagy a munkaviszony megszüntetésére bírói ítélet folytán kerül sor, a munkavállalói igazolási lap „Megjegyzés" rovatában „A munkaviszony megszűnése a fegyelmi elbocsátással azonos következményű" bejegyzést kell feltüntetni.

A jogszabálynak meg nem felelő módon szünteti meg munkaviszonyát az a dolgozó, aki felmondás nélkül kilép, vagy felmond, de a felmondási időt — jóllehet a munka alól nem mentették fel — nem tölti munkában, vagy a munkaszerződésben meghatározott idő eltelte, illetve a meghatározott munka elvégzése előtt kilép, végül, aki munkaviszonyát a társadalmi tanulmányi szerződésben meghatározott idő eltelte előtt megszünteti.

(3) Ha a dolgozót napi 8 órától eltérő munkaidővel alkalmazták, munkaviszonyának megszűnésekor a munkakönyv „Munkabér" rovatába a tényleges munkaidőre járó teljes átlagkeresetet kell bejegyezni, de azt is fel kell tüntetni, hogy a dolgozó ezt a munkabért hány órás heti (napi) munkaidőre kapta.

Több munkaviszony

Vhu. 6. §.

(Az Mt. 36. §-ához és az Mt. 51. §-ához)

(1) Második állás annak engedélyezhető, aki főfoglalkozású munkaviszonyában

— vezetői vagy

— tudományos kutatói munkakört

tölt be, és második munkaviszonyában is vezetői, illetőleg olyan munkakört lát el, amelyben a munka jellegéből adódóan a feladatok egy részének elvégzése nem kívánja meg a munkahelyen való állandó jelenlétet.

Tudományos kutatói munkakörök: a 933 kulcsszámú tudományos főmunkatársi, a 934 kulcsszámú tudományos munkatársi, a 935 kulcsszámú tudományos segédmunkatársi munkakörök.

(2) Az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények csak akkor alkalmazhatnak (foglalkoztathatnak) második állás vagy mellékfoglalkozás keretében dolgozót, ha az adott munkakör — teljes vagy rövidebb munkaidővel — más, másutt munkaviszonyban nem álló személlyel szakember hiánya miatt nem tölthető be, és a feladatot állományba tartozó dolgozó a munkaköri tevékenysége keretében nem tudja ellátni.

(3) Azok a dolgozók, akik a Kormány vagy az Akadémia elnöke által megállapított személyi fizetésben részesülnek, második állást vagy mellékfoglalkozást csak az elnök engedélyével vállalhatnak.

(4) A két érdekelt munkáltató a második vagy további munkaviszony létesítésére történő kikérésnél, illetőleg az arra vonatkozó engedély megadásánál köteles azt is írásban megállapítani, hogy a második vagy további munkaviszony második állásnak vagy mellékfoglalkozásnak minősül-e.

(5) A teljes munkaidővel foglalkoztatott dolgozók ugyancsak teljes munkaidőt (teljes tevékenységet) kitöltő munkakör ellátására vonatkozó második munkaviszonya *második állásnak* minősül. Ez a szabály vonatkozik arra az esetre is, ha a dolgozó, akár mindkét munkaviszonyában, munkaidejének egy részét nem köteles munkahelyén eltölteni. (Pl. tudományos kutatók, oktatók stb.)

(6) Az egészségre ártalmas vagy veszélyes munka miatt csökkentett munkaidőben (heti 36, 42 órában) foglalkoztatott vagy e címen pótlékban részesülő dolgozó azonos jellegű munkára második állást vagy mellékfoglalkozást kivételesen is csak az első munkaviszonya szerinti munkáltató közvetlen felügyeleti szerve vezetőjének a szakszervezettel egyetértésben adott előzetes engedélyével vállalhat. Nincs szükség a felügyeleti szerv engedélyére a dolgozó ilyen jellegű második munkaviszonyának vállalásához, ha az alkalmazás egy hónapot meg nem haladó időtartamú helyettesítés, továbbá, ha nem egészségre ártalmas vagy veszélyes munkakör betöltése céljából szükséges.

Bérkorlátozás alóli felmentés

Vhu. 7. §.

(Az Mt. V. 51. §. (4) bekezdéséhez)

(1) A kivételes elbírálás alá nem tartozó esetekben a dolgozóval nem létesíthető olyan második vagy további munkaviszony (második állás, mellékfoglalkozás), mely(ek) alapján járó személyi alapbérének együttes összege az első munkaviszonyában megállapított személyi alapbérének ötven százalékát meghaladja. Személyi alapbéren a Vhu. 9. §-ában meghatározott munkabért kell érteni.

(2) Az első munkaviszonyában személyi fizetésben részesülő dolgozó esetében a keresetkorlátozást az első munkaviszonya szerinti munkakörére megállapított bértétel felső határának összege alapján kell alkalmazni.

(3) Az Mt. V. 51. §. (4) bekezdésében foglalt bérkorlátozás alól a tudomány területén felmentés csak azok részére engedélyezhető, akik különleges elméleti (tudományos) felkészültséget igénylő munkakörre létesített második állásukat vagy mellékfoglalkozásukat kimagasló képzettséggel látják el. Az említett személyek részére

a) egy második állás vagy napi 4 órát meg nem haladó időtartamú mellékfoglalkozás esetén a személyi alapbért e munkakör bértételének ötven százalékáig terjedő összegben a második munkaviszony szerinti intézmény vezetője állapíthatja meg, tekintet nélkül a dolgozó kinevező hatóságára, valamint arra, hogy a megállapított összeg meghaladja-e az első munkaviszonyban kapott személyi alapbér ötven százalékát;

b) az *a)* pontban megjelölt feltételeken túlmenő esetekben a bérkorlátozás alóli felmentést a második állás vagy mellékfoglalkozás szerinti intézmény közvetlen felügyeleti szerve a többi munkaviszony szerinti munkáltató véleményének kikérése után adhatja meg.

(4) Az Mt. V. 51. (4) bekezdésében foglalt bérkorlátozás nem vonatkozik a munkaviszonyon kívül ellátott munkák díjazására (szerzői jogdíj, fordítói díj, szakértői díjazás, megbízás alapján fizetett óradíj vagy órabér, illetőleg vizsgadíj stb.), valamint a tudományos fokozatokért járó tiszteletdíjakra.

Rendes szabadság

Vhu. 8. §.

(Mt. 51. §. (1) e) és Mt. V. 93. §-ához)

A korpótlék szempontjából 1965. évi január hó 1. napja után beszámított idő alapján pótszabadságot megállapítani nem lehet; e juttatás alapja az Mt. V. 30—30/C. §-a alapján folyamatosan elismert, munkaviszonyban töltött idő.

III. A munkabér

Vhu. 9. §.

(A Mü. M. R. 20. §-ához)

(1) *Személyi alapbéren*

a) alsó- és felsőhatáros bérrendszerbe tartozó munkakörben a dolgozó besorolása szerinti alapbérét, illetőleg alapbérének és korpótlékának együttes összegét,

b) jutalékos bérrendszerbe tartozó munkakörben a dolgozó munkaszerződésében meghatározott alapbér összegét, a tiszta jutalékosoknál — biztosított alapbérnek nem minősülő eszmei alapbérként — havi 1500 Ft-ot, illetőleg azoknál a tiszta jutalékosoknál, akiknek jutalékos bére a havi 1500 Ft-ot nem éri el, a tényleges havi jutalékos bér átlagát kell érteni.

(2) Nem számítható be a személyi alapbérbe — a korpótlék kivételével — a dolgozó részére megállapított egyéb pótlék (veszélyességi pótlék, nyelvtudási pótlék stb.), az Akadémia rendes és levelező tagjai, valamint a tudományos fokozattal rendelkezők részére járó tiszteletdíj.

IV. Jóléti és kulturális szolgáltatások

Vhu. 10. §.

(Az Mt. V. 154/B. §-ához)

Az Mt. V. 154/B. §-ának (1)—(2) bekezdésében foglalt határidők nem vonatkoznak az Akadémia által kiadott I. számú iránymunkaköri jegyzékben felsorolt, az időjárás ellen védelmül adható munkaruhákra.

V. Fegyelmi felelősség

Vhu. 11. §.

(Az Mt. V. 172. §. (3) bekezdéséhez)

Az Mt. V. 172. §. (3) bekezdése *b)* pontjában foglalt korlátozás a Vhu. 10. §-ában említett, időjárás ellen védelmül adható munkaruhának minősített munkaruhafélékre nem vonatkozik.

Vhu. 12. §.

(Az Mt. V. 177. §. (2) bekezdéséhez)

(1) A fegyelmi jogkört

a) az Akadémia felügyelete alá tartozó intézményeknek az Akadémia elnöke által kinevezett vezető állást betöltő dolgozói felett az elnök;

b) egyéb dolgozói tekintetében a kinevezési jogkörrel megbízott vezető gyakorolja.

(2) A fegyelmi jogkör gyakorlását az (1) *b)* bekezdésben megjelölt, kinevezési hatáskörrel rendelkező vezető az intézmény vezető állású, illetőleg több dolgozó munkáját irányító dolgozójára átruházhatja.

(3) Áthelyezést, valamint elbocsátást kimondó fegyelmi határozatot a kinevező hozhat.

VI. Anyagi felelősség

Vhu. 13. §.

(Az Mt. V. 187. §. (3) bekezdéséhez)

(1) Felelős beosztású dolgozónak a Vhu. 17. §-ában felsorolt vezető állásúakon túlmenően az osztályvezetőhelyettest, csoportvezetőt, a gazdálkodást, vagyonkezelést önállóan ellátó vagy anyagi kihatással járó intézkedési (kiadványozási, utalványozási) jogkörrel rendelkező ügyintézőt, gondnokot, üdülővezetőt kell tekinteni.

(2) A munkáltató szerv vezetője a felelős beosztásnak minősülő munkaköröket — az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — a szervezeti szabályzatban tételesen köteles felsorolni.

VII. Munkaügyi viták elintézése

Vhu. 14. §.

(Az Mt. V. 234. §. (1) bekezdéséhez)

(1) A munkaügyi döntőbizottságok megalakításánál az alábbiak szerint kell eljárni:

a) minden olyan akadémiai intézménynél, ahol szakszervezeti bizottság működik, önálló munkaügyi döntőbizottságot kell alakítani;

b) ugyanabban a városban (községben) működő, osztálybizottsággal sem rendelkező akadémiai intézmények számára annál az intézménynél kell munkaügyi döntőbizottságot szervezni, amelynél szakszervezeti bizottságuk működik.

(2) Akadémiai tanszéki kutatóhely (tanszéki munkaközösségek, kutatócsoportok stb.) dolgozóinak munkaügyi vitáiban a munkahely szerint illetékes munkaügyi döntőbizottság jár el.

Vhu. 15. §.

(A Mü. M. R. 43. §. (2) bekezdéséhez)

(1) Az intézmény vezetője a munkaügyi döntőbizottság ügyviteli teendőinek zavartalan ellátása érdekében két adminisztrátort jelöljön ki.

(2) Az intézmény vezetője az intézménynél létesített munkaügyi döntőbizottság(ok) működését tartozik elősegíteni, minden esetben biztosítania kell az adminisztrációs és anyagi feltételeket, képviselőjét a tárgyalásokra kellő időben ki kell jelölnie és álláspontjáról tájékoztatnia.

(3) A munkaügyi döntőbizottság által megállapított költségek közül

a) a költségvetési szerveknél a szakértői díjat a 02 rovat, a kiküldetési költségeket a 03 rovat (helyi közlekedés esetén a 06 rovat), a postaköltségeket a 06 rovat terhére,

b) vállalatoknál szakértői díjat az állományon kívüliek béralapja, a kiküldetési és postaköltségeket a vállalati általános költségek terhére kell elszámolni.

Vhu. 16. §.

(Az Mt. V. 245. §-ához)

Magasabb vezető állást betöltő dolgozók

a) költségvetési szerveknél:

— az Akadémia központi és szakigazgatási szerveinél az osztályvezető és annál magasabb beosztású dolgozó;

— intézményeknél az igazgató és helyettese, a gazdasági vezető, műszaki vezető;

b) vállalatoknál:

az igazgató és helyettese, főmérnök, főkönyvelő.

Vhu. 17. §.

(Az Mt. V. 254. §-ához)

Vezető állásúaknak tekintendők az Mt. V. 254. §-ában meghatározott munkakört betöltő dolgozókon kívül: a műszaki vezető I—II., és a gazdasági adminisztratív vezető I—II. munkakört betöltő dolgozók.

VIII. Átmeneti rendelkezések

Vhu. 18. §.

(Az Mt. V. 51. §-ához és a R. 17. §-ához)

(1) A Vhu. megjelenésétől számított 30 napon belül valamennyi intézménynek el kell készítenie

a) az 1. számú mellékletben foglalt minta szerinti nyilvántartást az intézménynél első munkaviszonyban levő (főfoglalkozású) és második állással, mellékfoglalkozással rendelkező dolgozókról;

b) a 2. számú mellékletben közölt minta szerinti nyilvántartást az intézménynél második stb. munkaviszonyban (második állásban, mellékfoglalkozásban levő) dolgozókról.

Mindkét nyilvántartáshoz mellékletként csatolni kell a dolgozók második állásának, mellékfoglalkozásának vállalására vonatkozó új munkáltatói engedélyeket. A fentiek szerint kiállított munkaviszony-nyilvántartásokat az intézmény bérszámfejtési nyilvántartásával együttesen kell kezelni, és azokban a munkaviszonyt érintő adatváltozásokat — a határozat számának és keltének megjelölésével — minden esetben fel kell tüntetni.

(2) A Vhu. megjelenése után valamennyi intézmény vezetője köteles az intézménynél létesített és az Mt. V. 51. §. (4) bekezdésébe ütköző második állást, illetőleg mellékfoglalkozást haladéktalanul megvizsgálni. Az eljárás során a munkáltatóknak a bérkorlátozásba ütköző második és további munkaviszonyokat a dolgozóval történő megegyezés alapján egyedileg kell elbírálniuk és — a Vhu. 7. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével — a munkaviszony megszüntetése vagy a munkaszerződésben megjelölt munkaidő, illetőleg a személyi alapbér módosítása iránt kell intézkedniük.

(3) A szerződő feleknek a bérkorlátozásba ütköző és a mentesítés körébe nem tartozó vagy a mentesítés során magasabb bérrel nem engedélyezett második állás vagy mellékfoglalkozás munkafeltételeinek módosítása, illetőleg felmondás nélküli, azonnali hatályú megszüntetése iránt a Vhu. megjelenését követő 60 napon belül intézkedniük kell.

(4) A dolgozók második állásának, mellékfoglalkozásának az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba vétele során az újabb munkáltatói engedélyeket, valamint a módosított munkaszerződéseket a *3—4. számú* mellékletben közölt minták felhasználásával kell kiállítani.

Vhu. 19. §.

(Az Mt. V. 234. §. (1) bekezdéséhez)

A munkaügyi döntőbizottság megalakításával kapcsolatban az Mt. V. 234—235. §-aiban, a Mü. M. R. 41—49. §-aiban és a Vhu. 15—16. §-aiban, valamint a 103/1965(2) Mü. M. számú utasítás 3. és 4. pontjaiban foglalt rendelkezések az irányadók.

Vhu. 20. §.

(A Mü. M. R. 96. §-ához)

(1) Az intézmény azokban az esetekben, amelyekben a Mü. M. R. 96. §. (2) bekezdésében megjelölt határidő a Vhu. megjelenésekor már eltelt, ezt a tényt az érdekelt dolgozók hivatali irataiban (személyi és bérszámfejtési nyilvántartásában) tartozik feljegyezni.

(2) Az intézménynek a dolgozókat az Mt. V. 30/C. §-ában és a Mü. M. R. 96. §. (2) bekezdésében foglalt új beszámítási szabályról tájékoztatnia kell. Azok a dolgozók, akik az Mt. V. 30/C. §-ában megjelölt két, illetőleg három éves folyamatos munkaviszonnyal már az 1965. évi január hó 1. napján vagy azt követő, a Vhu. megjelenéséig terjedő időpontban rendelkeztek, a beszámításra és annak eredményeként az Mt. 51. §. (1) bekezdés *e)* pontja szerinti pótszabadságra az intézmény által megjelölt időpontig benyújtott kérelmük alapján az 1965. évben visszamenőlegesen legkorábban az 1965. évi január hó 1. napjáig is jogosultak. Az intézmény vezetője a visszamenőleges beszámításra vonatkozó felhívását a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben kiadott hirdetményben vagy körözvényben köteles közzétenni.

IX. Záró rendelkezések

Vhu. 21. §.

Jelen végrehajtási utasítás közzététele napján lép hatályba. Egyidejűleg az 1/1954. MTA. (A. K. 3.) számú elnöki utasítás 6. §-a, 13., 14., 15. §-ai, 17. §-a, 19. §-a, 21. §-a, 23. §. (2) bekezdése, 24., 25., 26., 27., 28. §-ai hatályukat vesztik.

Budapest, 1965. július 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök

1. számú melléklet. a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1965. MTA (A. K. 10) számú utasításához.

Minta

.....(intézmény neve)

Nyilvántartás

az intézménynél főfoglalkozású munkaviszonyt betöltő dolgozók második és további munkaviszonyairól (második állásáról, mellékfoglalkozásáról)

Sor-szám	A dolgozó (főfoglalkozásában)					Második munkaviszony szerinti							Az engedély		
	neve	heti munka-ideje (óra)	besorolás szerinti munkaköre	havi személyi alapbére		munkahelye	munkaköre	a munkaviszony		havi szem. alapbére, alapbér + korpótlék, ill. egyéb alapbér jell. pótl.	havi összkeresete	heti munka-ideje (óra)	száma és kelte	időtartama (mettől meddig)	engedélyező szerv
				alapbér + korpótlék	havi összes keresete			minősítése (másodállás, mellék-foglalkozás)	kezdete						

Megjegyzés: Egy dolgozót annyiszor kell feltüntetni, ahány munkaviszonya van.

2. számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1965. MTA (A. K. 10) számú utasításához.

Minta

.....intézmény megnevezése

Nyilvántartás

a második állásban, mellékfoglalkozásban működő dolgozók munkaviszonyáról

Sor-szám	A dolgozó neve	Az intézménynél létesített munkaviszony minősítése: második állás, mellékfoglalk.	A második stb. munkaviszony szerinti					A dolgozó első munkaviszonya szerinti						Az engedély		
			besorolás szerinti munkaköre	heti munka-ideje (óra)	munka-viszony kezdete	havi személyi alapbére alapbér + korpótlék	havi össz-keresete	munkáltató és munkahely megnevezése	besorolás szerinti munkaköre	heti munka-ideje (óra)	havi alap-bére	havi korpótlék, ill. egyéb alapbér jell. pótl.	havi össz-keresete	száma és kelte	időtartama (mettől meddig)	engedélyező szerv

3. szumú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1965. MTA (A. K. 10) számú utasításához.

Főfoglalkozású dolgozó részére második állás, mellékfoglalkozás engedélyezése

.....(név)..... (munkakör) részére az Mt. 36. §. (1) bekezdése, illetőleg az Mt. V. 51. §. (2) bekezdése alapján engedélyezem, hogy 1965..... hó 1-től a.....-nál (második állás, mellékfoglalkozás szerint illetékes munkahely megnevezése) második állást, mellékfoglalkozást vállaljon, mint.....(munkakör), havi.....Ft személyi alapbérért. Személyi alapbéren az alapbér és alapbér jellegű pótlék együttes összegét kell érteni. A közölt személyi alapbérben, valamint a munkaviszonyban beálló változásról értesítést kérek.

Főfoglalkozásában munkaideje naponként.....órától.....óráig tart.

Tudomásul veszem, hogy második állású, mellékfoglalkozású munkakörét.....(napokon) .....(mettől meddig) látja el.

Közlöm, hogy nevezett főfoglalkozású munkaviszonyában havi.....Ft alapbérben és.....Ft korpótlékban részesül, azaz személyi alapbérének együttes összege.....Ft.

Nevezett további munkaviszonyai az alábbiak:

.....-nál (intézmény megnevezése)..... (munkaköre) második állásban, mellékfoglalkozásban személyi alapbére havi.....Ft.

Ez az engedély határozatlan időre, illetőleg.....-tól.....-ig szól.

.....1965.....

.....
engedélyező

Az ürlapon a nem kívánt rész törlendő!

4. számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1965. MTA (A. K. 10) számú utasításához.

Az MTA-nál második állásban, mellékfoglalkozásban foglalkoztatott dolgozóktól kell bekérni.

Második állás, mellékfoglalkozás engedélyezése

..... (név) ..... (munkakör) részére az Mt. 36. §. (1) bekezdése, illetőleg az Mt. V. 51. §. (2) bekezdése alapján engedélyezem, hogy 1965 ..... hó 1-től a ..... -nál (második állás, mellékfoglalkozás szerint illetékes munkahely megnevezése) második állást, mellékfoglalkozást vállaljon, mint ..... (munkakör), havi ..... Ft személyi alapbérért. A személyi alapbér az alapbért és az alapbér jellegű pótlékot foglalja magában; második állás esetén ennek ötven százaléka: ..... Ft fizethető ki.

Főfoglalkozású munkaideje naponként ..... órától ..... óráig tart.

Tudomásul veszem, hogy második állású, mellékfoglalkozású munkakörét ..... napokon ..... látja el.

Közlöm, hogy főfoglalkozású munkaviszonyában havi ..... Ft alapbérben és ..... Ft korpótlékban, ... Ft egyéb alapbér jellegű pótlékban (pl. gyógyítási pótlék, tanszékvezetői pótlék, dékáni pótlék stb.) részesül, azaz személyi alapbérének együttes összege ..... Ft.

Nevezett további munkaviszonyai az alábbiak:

..... -nál (intézmény megnevezése) ..... (munkaköre) második állásban, mellékfoglalkozásban, személyi alapbére havi ..... Ft.

Ez az engedély határozatlan időre, illetőleg ..... szól.

..... 1965 .....

.....
engedélyező

(Az ürlapon a nemkívánt rész törlendő!)

Megjegyzés: Amennyiben ez az engedély határozatlan időre szól, de a dolgozót a második munkaviszonyban határozott időre alkalmazták, annak meghosszabbítása esetén a főfoglalkozás szerinti munkahelyét értesíteni kell.

5. számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1965. MTA (A. K. 10) számú utasításához.

Munkaszerződés

a költségvetés 02 „Egyéb bérek" rovata terhére alkalmazott dolgozókkal

A Magyar Tudományos Akadémia ..... (intézmény megnevezése) és .....dolgozó budapesti (.....ker. .....út, utca.....hsz.) lakos munkaszerződést köt az alábbi feltételekkel:

1. A munkaviszony 196.....hó.....-tól 196.....hó.....-ig tart.
A munkaviszony a határozott idő elteltével a Munka Törvénykönyve 34. §. (1) bekezdése és az Mt. V. 49. §-a alapján felmondás nélkül megszűnik.

2. A dolgozónak az intézménynél betöltött munkaköre.....
Munkaideje:.....napokon.....órától.....óráig tart; heti .....órát tesz ki.

3. Munkaszerződésből folyó kötelezettségét ..... (osztályon, csoporton) belül köteles végezni..... (név) irányításával.
Munkakörének részletezése: .....
.....

4. A dolgozó főfoglalkozás szerinti munkahelyén a munkaidő naponta.....órától.....óráig tart, tehát a két munkaidő
— teljes egészében egybeesik (második állás)
— részben, naponként.....órát esik egybe (részben második állás)
— teljes egészében elkülönül egymástól (mellékfoglalkozás).

Munkabérét.....kulcsszámú munkakör bértétele határai között, heti 48 órás munkaidő figyelembevételével, havi.....Ft-ban állapítom meg. Minthogy heti.....munkaórát köteles dolgozni, azért a megállapított munkabérének időarányos része havi.....Ft.

Kifizethető havi munkabére — a fentiek figyelembevételével — az Mt. 65/B. §-a alapján — .....Ft.

5. Havi teljesítményéről a dolgozó munkanaplót köteles vezetni. A munka teljesítését a munka irányításával megbízott dolgozó köteles igazolni.
A munkaszerződésből a dolgozót megillető munkabér számfejtésére és kifizetésére csak az igazolt munkanapló alapján kiállított bizonylat átadása után kerülhet sor.
A munkabér havonta egyszer, utólag, a hónap 2., illetve 5. napján esedékes.

6. E munkaszerződésből folyó jogokra és kötelezettségekre nézve egyébként a Munka Törvénykönyve és annak végrehajtási rendelete az irányadó.

7. A munkaszerződésben foglaltakat tudomásul vesszük és aláírjuk.

.....196.....

....

(munkavállaló) (munkaadó)

Közlemények

Tájékoztató

: 1966. évre szóló hírlapmegrendelések módjáról

A Posta a közületek hírlap (folyóirat) előfize-seit évről évre folyamatosnak tekintette, ha a egrendelő a tárgyév november 15-ig nem kérte az őfizetett lapok mennyiségének, választékának egváltoztatását.

A Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának a Postavezérigazgatóságnak együttes intézkedése erint — az eddigi gyakorlattól eltérően — a özületeknek az 1966. évre szóló hírlapmegrendelé-it legkésőbb 1965. évi

szeptember 1-ig

e kell küldeniük a Posta Központi Hírlap Irodához Budapest, V., József nádor-tér 1. sz.).

Az eddigi megrendeléseket a Posta 1965. XII. 31-ével megszűntnek tekinti, s ennek megfelelően, 1966. I. 1-től *csak azoknak a közületeknek küld lapokat, amelyeknek előfizetői megrendelése a közölt határidőig beérkezik.* A határidő után érkező rendeléseket a Posta csak későbbi időpontban, a beérkezés sorrendjében fogadja el, s visszamenőleges igények kielégítésére nem vállal kötelezettséget.

Nyomatékosan felhívom az Akadémia felügyelete alá tartozó intézményeket, hogy a költségvetés terhére csak a munkájukhoz nélkülözhetetlenül szükséges lapokat is csak minimális példányszámban rendeljék meg.

Elnökségi Titkárság

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közületi: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61040 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. JÚLIUS 27.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	16/1965. sz. NET határozat	A kitüntetések adományozásának irányelveiről	111
	10/1965. (VI. 27.) Korm. rendelet	Az üzemi balesetek bejelentésével kapcsolatos kötelezettségek elmulasztásának szabálysértéssé nyilvánításáról	113
	1020/1965. (VII. 11.) Korm. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia alapszabályai módosításának jóváhagyásáról és egyes a Magyar Tudományos Akadémiát érintő rendelkezések hatályon kívül helyezéséről	113
Az Akadémia Elnökségének határozatai	19/1965. sz. határozat	Az Akadémia a IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, továbbá a X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya osztályvezetőségeinek, osztálytitkárainak (osztálytitkárhelyetteseinek) választásáról	114
	23/1965. sz. határozat	Az Akadémia részvételéről a bécsi kiállításon és a Budapesti Nemzetközi Vásáron, továbbá az akadémiai kiállításokkal kapcsolatos egyes kérdésekről	114
	24/1965. sz. határozat	Az Akadémia 1966. évi tanácskozási tervéről	115
	25/1965. sz. határozat	Az 1966. évi könyvkiadási terv elkészítésének elvi szempontjairól és az ívkeretek felosztásáról	117
	26/1965. sz. határozat	Az új Osztályközlemények megindításáról és az Osztályközlemények ívkeretének felosztásáról	118
	27/1965. sz. határozat	Egyes bizottságok összetételének módosításáról	119
	29/1965. sz. határozat	Az Irodalomtudományi Bizottság elnöki tisztében bekövetkezett változásról	119
Közlemény		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	119

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 16/1965. számú

határozata

a kitüntetések adományozásának irányelveiről

A Magyar Népköztársaság kitüntetései kifejezésre juttatják társadalmunk elismerését azok iránt, akik a szocializmus építésében, a béke megvédésében kimagasló munkát végeznek, vagy mint a fegyveres testületek tagjai kiváló eredményt érnek el. Ezért a kitüntetés fokozatát — tekintet nélkül a hivatali-szolgálati beosztásra — a tudományos, kulturális, termelési, szervezési téren elért teljesítmény, eredmény, tevékenység és érdem határozza meg. A kitüntetések adományozásának egységes rendje érdekében a Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alábbi irányelveket állapítja meg:

I.

A kormánykitüntetések adományozásának rendje

Az 1963. évi 35. számú és az 1964. évi 23. számú törvényerejű rendelettel módosított 1953. évi V. törvénnyel (továbbiakban: kormánykitüntetések)

általában nemzeti és nemzetközi ünnepek alkalmával — az alapító jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelően — kerülnek adományozásra.

1. Április 4., hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából kormánykitüntetésre elsősorban az állami, gazdasági és kulturális szerveknek azokat a dolgozóit lehet előterjeszteni, akik

— a szocialista társadalmi rend kialakításában és megszilárdításában a munkaterületükön kiemelkedő eredményt értek el;

— jelentős tudományos eredményt, magas színvonalú kulturális teljesítményeket értek el, vagy

— mint a fegyveres testületek tagjai a szocialista haza békés életének védelmében, illetőleg a szolgálatban kimagasló teljesítményeket értek el.

2. Május 1., a Munka Ünnepe alkalmából elsősorban azon vállalatok, intézmények, mezőgazdasági termelőszövetkezetek és kisipari szövetkezetek dolgozóit, illetőleg tagjait lehet kitüntetésre javasolni, amely vállalatok, intézmények és szövetkezetek a megelőző évben lefolyt szocialista munkaverseny alapján vándorzászló, élüzem cím, elismerő oklevél stb. kitüntetést nyertek el. Olyan dolgozókat, illetőleg szövetkezeti tagokat lehet kitüntetésre javasolni, akik

— a termelőmunkában több éven keresztül kimagasló eredményt értek el;

— a szocialista munkaversenyben élenjárnak;

— a népgazdaság számára kiemelkedő jelentőségű müszaki fejlesztést vagy szervezési feladatokat sikeresen oldottak meg.

3. November 7., a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából kormánykitüntetésre elsősorban a párt- és tömegszervezetek dolgozói, funkcionáriusai, társadalmi aktívái és munkatársai közül lehet előterjeszteni azokat, akik a szocialista társadalmi rend kialakításában és megszilárdításában, a politikai munkában, a társadalom szervezésében, a tömegszervezeti munkában eredményes, jó munkát végeztek.

4. Évközben esetenként — csekély számban — kormánykitüntetésre lehet előterjeszteni:

a) A fennállásuk 25., 50., 75. vagy 100., illetőleg további negyedszázados évfordulója alkalmából jubileumi ünnepségeket rendező, megfelelő eredményeket elérő vállalatok, hivatalok és intézmények dolgozói közül azokat, akik

— a törzsgárdához tartoznak, és hosszú éveken át a termelőmunkában átlagon felüli eredményeket értek el,

— a hivatal, illetőleg intézmény feladatainak megoldásában kiemelkedő eredményeket értek el,

— a műszaki fejlesztés, újítás, a termelés szervezése és irányítása terén kimagaslóan eredményes munkát végeztek.

b) A kiváló eredményt elérő vállalatok, intézmények és más szervek kiemelkedő teljesítményt elérő dolgozóit.

c) Népgazdaságilag nagyjelentőségű létesítmények átadása alkalmából kimagasló teljesítményekért egy-egy személyt,

d) 60. születésnapja alkalmából azt a személyt, aki

— a szocialista társadalom építése terén végzett munkában jelentős eredményeket ért el;

— a nép és az állam szolgálatában hosszú éveken át végzett eredményes, becsületes, példamutató munkával kiemelkedő módon dolgozott, illetőleg a termelés területén folyamatosan átlagon felüli eredményeket ért el,

50. születésnapja alkalmából azt a személyt lehet előterjeszteni, akinek a kitüntetését a felszabadulás előtti munkásmozgalmi tevékenysége vagy a Népköztársaság Fegyveres Erőinél teljesített szolgálata teszi indokolttá.

e) Hosszú szolgálati és munkaviszonya után bekövetkező nyugdíjba vonulása esetén azt a dolgozót, aki szolgálati ideje alatt átlagon felüli teljesítményeket ért el, példamutató munkájával, életével és magatartásával a többi dolgozótársai közül kitűnt.

f) Különösen indokolt esetben más személyt is.

5. Március 8., a Nemzetközi Nőnap alkalmából a mozgalmi és a termelőmunkában élenjáró nőket lehet kormánykitüntetésre előterjeszteni.

6. Nemzetközi kongresszusok, országos konferenciák, értekezletek, tudományos ülésszakok alkalmából kormánykitüntetésre általában nem lehet előterjesztést tenni.

7. A szolgálati idő után, illetőleg hosszú munkaviszony alapján a dolgozókat nem kormánykitüntetéssel, hanem munkaviszonyuk keretében (jutalmazás, szakma kiváló dolgozója kitüntető jelvény stb.) részesítsék elismerésben.

II.

A kormánykitüntetések társadalmi megbecsülésének fokozása

1. A kormánykitüntetéseket ünnepélyes keretek között általában az Országházban az Elnöki Tanács elnöke vagy helyettes elnöke, illetőleg titkára adja át.

Ha a kormánykitüntetés átadása nem az Országházban történik, azt a Népköztársaság Elnöki Tanácsának tagja, illetőleg a Népköztársaság Elnöki Tanácsa megbízásából a Minisztertanács valamelyik tagja, az országos hatáskörű szerv vagy társadalmi szervezet vezetője, illetőleg a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottságának elnöke ünnepélyes keretek között adja át a kitüntetettnek.

2. A kitüntetettnek munkáját, elért eredményeit, kiváló alkotásait a lakossággal ismertetni kell. A kitüntetettek közmegbecsülését a Hazafias Népfront szervei és a társadalmi szervezetek rendszeresen segítsék elő.

3. Magasabb fokozatú érdemrendek tulajdonosait jelentős számban meg kell hívni a magas szintű állami rendezvényekre, néhány személyt közülük

az elnökségbe is jelöljenek. A kitüntetetteket hívják meg a város, illetőleg a község jelentősebb rendezvényeire.

4. A kitüntetések viselését ünnepélyes alkalmakkor (nemzeti és nemzetközi ünnepek, vállalati jubileumi ünnepély, élüzem címátadó ünnepség stb.) általánossá kell tenni. Egyes jelentősebb rendezvényekre küldött meghívókon a rendezőség felhívhatja a meghívottak figyelmét arra, hogy a rendezvényen a kitüntetések eredeti vagy kicsinyített alakban való viselése kívánatos.

III.

Külföldi állampolgárok magyar kitüntetése és magyar állampolgárok külföldi kitüntetése

1. Külföldi állampolgárok (államférfiak, diplomaták vagy más személyek) részére a Magyar Népköztársaság bármely kitüntetése adományozható. A külföldiek kitüntetésére — az érdekelt miniszterrel (országos hatáskörű szerv vagy társadalmi szervezet vezetőjével) egyetértésben — a külügyminiszter a nemzetközi gyakorlat figyelembevételével tesz előterjesztést. Külföldi állampolgár kitüntetéséhez az érdekelt személy állama kormányának előzetes hozzájárulását diplomáciai úton kell beszerezni.

2. Magyar állampolgárnak bármely külföldi kitüntetés adományozható, feltéve, hogy az adományozó a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának hozzájárulását diplomáciai úton beszerezte. A külföldi kitüntetések a Népköztársaság Elnöki Tanácsa hozzájárulása alapján viselhetők. A hozzájárulás iránti kérelmet a külügyminiszter az érdekelt miniszterrel (országos hatáskörű szerv, társadalmi szervezet vezetőjével) egyetértésben terjeszti elő.

IV.

Miniszteri kitüntetések adományozása

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa egyetért azzal, hogy

1. Szakmai ünnepnapok (bányász-nap, pedagógus-nap stb.) alkalmából a miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői, társadalmi szervezetek, tudományos intézetek által adományozható kitüntetések, kitüntető jelvények, címek, illetve díjak kerüljenek adományozásra (Kiváló Dolgozó kitüntető jelvény, Kiváló Tanár, Kiváló Tanító, Kiváló Orvos, Kiváló Gyógyszerész kitüntető cím, Bányász Szolgálati Érdemérem kitüntetés stb.);

2. nagy létesítmények átadása vagy ipari létesítmények rekonstrukciója alkalmából időtálló, a gyakorlatban is értékesnek és hasznosnak bizonyult teljesítményekért az arra érdemes személyek elismerésben — általában miniszteri kitüntetésben, Kiváló Dolgozó miniszteri elismerő oklevélben, pénzjutalomban vagy más elismerésben — részesüljenek.

3. E határozat rendelkezései nem érintik az 1017/1953. (III. 24.) számú minisztertanácsi, az 1018/1953. (III. 24.) számú minisztertanácsi határozatok és a 9/1961. (III. 30.) Korm. számú rendelet hatályát.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.

Kiss Károly s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 10/1965. (VI. 27.) számú

rendelete

az üzemi balesetek bejelentésével kapcsolatos kötelezettségek elmulasztásának szabálysértéssé nyilvánításáról

1. §

Szabálysértést követ el és háromezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható a vállalatnak az a felelős dolgozója, aki

a) az üzemi balesetek bejelentéséről és nyilvántartásáról szóló jogszabályokban meghatározott bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget;

b) a tudomására jutott baleset eredetét nem vizsgálja ki, az üzemi balesetről jegyzőkönyvet nem vesz fel, illetőleg az üzemi eredetű baleset utólagos nyilvántartásba vételéről nem gondoskodik.

2. §

Az 1. §-ban megállapított szabálysértés közvetlen észlelése esetén a szakszervezeti munkavédelmi felügyelet bírságot szabhat ki. [Mt. V. 162. §. (1) bekezdés *e)* pontja.] A szakszervezeti munkavédelmi felügyelet által bírságolt cselekmény miatt szabálysértési eljárás nem indítható.

3. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Kádár János s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1020/1965. (VII. 11.) számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia alapszabályai módosításának jóváhagyásáról és egyes a Magyar Tudományos Akadémiát érintő rendelkezések hatályon kívül helyezéséről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány

a) a Magyar Tudományos Akadémia alapszabályainak módosítását a CXXII., CXXIV. és CXXV. közgyülésének határozata és az 1960 évi 24. számú törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdés nek *b)* pontja alapján jóváhagyta;

b) az egyes tudományos intézeteknek a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá helyezéséről szóló 10/1951. (I. 6.) MT számú rendelet 2. §-át hatályon kivül helyezi

Kállai Gyula s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 19/1965. számú

határozata

az Akadémia IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, továbbá a X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya osztályvezetőségeinek, osztálytitkárainak (osztálytitkárhelyetteseinek) választásáról

(Elnökség, 1965. június 25.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség — az Alapszabályok 20. §. (1) bek. *d)* pontja alapján — a IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, továbbá a X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya osztályvezetőségét az alábbiak szerint hagyja jóvá.

2. IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya

Osztálytitkár: Friss István akadémikus

Osztálytitkárhelyettes: Eörsi Gyula levelező tag.

Választott osztályvezetőségi tagok: Háy László levelező tag, Osztrovszki György levelező tag.

(Hivatalból tagjai az osztályvezetőségnek: Erdei Ferenc akadémikus, Hevesi Gyula akadémikus, Szabó Imre akadémikus, elnökségi tagok.)

3. X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya

Osztálytitkár: Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikus.

Osztálytitkárhelyettes: Fülöp József, a föld- és ásványtani tudományok doktora,

Választott osztályvezetőségi tagok: Egyed László levelező tag, Pécsi Márton levelező tag, Tárczy-Hornoch Antal akadémikus.

(Hivatalból tagjai az osztályvezetőségnek: Zambó János levelező tag, elnökségi tag.)

Budapest, 1965. június 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 23/1965. számú

határozata

az Akadémia részvételéről a bécsi kiállításon és a Budapesti Nemzetközi Vásáron, továbbá az akadémiai kiállításokkal kapcsolatos egyes kérdésekről

(Elnökség, 1965. június 25.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség tudomásul veszi a Kiállítási Bizottság beszámolóját a Kulturális Kapcsolatok Intézete rendezésében Bécsben tartott akadémiai kiállításról. Az Elnökség úgy határoz, hogy az Akadémia önállóan külföldön a jövőben nem rendez kiállítást. Más szervek által rendezett (pl. a Kulturális Kapcsolatok Intézete) tudományos jellegű kiállításokhoz az Akadémia eszmei segítséget és kiállítási anyagot biztosít.

2 Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi a Kiállítási Bizottság előterjesztését az ez évi Budapesti Nemzetközi Vásáron rendezett akadémiai kiállításról. Az Elnökség a Kiállítási Bizottság előterjesztése alapján elnökségi dicséretben részesíti:

a) az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetét, a 256 csatornás analizátor,

b) az MTA Elektrokémiai Kutató Csoportját, a kőolajipari termékek folyamatos meghatározására szolgáló berendezés,

c) az MTA Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalatát, a kompenzográfcsalád és az automatikus desztilláló család tervezéséért, műszaki színvonaláért és ízléses kiviteléért.

3 Az Elnökség a Kiállítási Bizottság előterjesztése alapján dicséretben részesíti

dr. Kapócs Ferencet, a Kiállítási Bizottság titkárát az eddig megrendezett akadémiai kiállítások szervezésében kifejtett munkásságáért, továbbá

dr. Szalai Bélát és *Mátyássy Zsoltot* a Bécsben megtartott és a Budapesti Nemzetközi Vásáron rendezett akadémiai kiállítások rendezésében és lebonyolításában végzett jó munkájukért, valamint *Lőrinczy Lászlót,* az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet Fotolaboratóriumának vezetőjét a külföldön is nagy elismerést aratott kitűnő fotóművészi munkájáért.

4 Az Elnökség szükségesnek tartja annak a megvizsgálását, hogy az Akadémia a jövőben milyen módon vegyen részt a Budapesti Nemzetközi Vásáron és az Országos Mezőgazdasági Kiállításon, továbbá, hogy milyen más propaganda volna alkalmas az Akadémia tevékenységének, kutatási eredményeinek szélesebb megismerte-

tésére. Az Elnökség ennek a kérdésnek a megvizsgálására bizottságot küld ki.

A bizottság elnökévé: *Erdei Ferenc* akadémikust,

tagjává: *Bognár Géza* akadémikust, *Erdey-Grúz Tibor* akadémikust, *Gegesi Kiss Pál* akadémikust, *Major Máté* akadémikust, és *Szabó Imre* akadémikust

megválasztja.

5 Az 1966. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron és az Országos Mezőgazdasági Kiállításon az Akadémia saját pavilonjában vesz részt. Fenti Bizottság adjon segítséget e kiállítások tematikájához.

Budapest, 1965. június 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 24/1965. számú

h a t á r o z a t a

az Akadémia 1966. évi tanácskozási tervéről

(Elnökség, 1965. június 25.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a Magyar Tudományos Akadémia 1966. évi tudományos rendezvényeit a *melléklet* szerint állapítja meg.

2 A rendezvények ideje és helye megváltoztatható, ha az illetékes szervek döntései azt szükségessé teszik.

Budapest, 1965. június 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 24/1965. sz. határozatához

Rendezvény helye és időpontja	A rendezvény elnevezése	Időtartam (nap)	Külf. részvevők		Költségvetés Ft	Osztály
			MTA költs.	Saját költs.		
Budapest, tavasz	Analitikai Kémiai Konferencia	5	10	—	38 000,—	VII. o. és. Magy. Kémikusok Egyesülete
Budapest, márc. 29—ápr. 1.	Német Tud. Ak. Nemzetközi Kőzetmechanikai Irodájának munkabizottsági ülése	4	12	—	20 000,—	X. oszt.
Budapest, ápr. 14—20.	Nemzetközi Geodéziai Méréstechnikai Konferencia	8	10	390	50 000,—	X. oszt. és Geodéziai Akad. Biz.
Budapest, ápr. 19—22.	III. Mikrohullámú Összeköttetések Kollokviuma	4	10	90	23 800,—	VI. o. és MTESZ
Budapest, ápr. II. fele	Geomorfológiai Térképezési Munkaértekezlet	7	—	8	3 500,—	X. o. és Földrajztud. Kut. Csop.
Budapest, április	A szocialista országok filozófiai folyóiratai szerkesztő bizottságainak 4. értekezlete	4	18	10	42 000,—	II. o. és Filozófiai Intézet
Pécs, május	Magyar Biológiai Társaság VII. vándorgyűlése	3	—	—	4 000,—	VIII. o. és Magyar Biológiai Társaság
Budapest, május	Újabb irányzatok a klasszikus antropológiában	4	4	10	10 000,—	VIII. o. és Antrobiológiai Témabizottság
Budapest, május	A talaj tápanyag-ellátottságának meghatározása	6	6	—	25 000,—	IV. oszt. és MTA Talajtani és Agrokémiai Intézete
Balatonvilágos, május I. fele	Magyar Elméleti Fizikai Nyári Iskola	14	3	—	8 000,—	III. Osztály
Pécs, máj. 4—8.	Magyar—Osztrák Történész Találkozó	4	—	10	6 500,—	II. oszt. és Magyar Történelmi Társulat
Budapest, jún. 9—16.	Szeleta-kultúra kérdései c. értekezlet	7	—	18	4 800,—	II. Osztály
Budapest, jún. 14—27.	ENSZ-kollokvium az emberi jogokról	14	—	80	250 000,—	IX. oszt. és Állam- és Jogtud. Intézet

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 24/1965. sz. határozatához (Folytatás)

Rendezvények helye és időp.	A rendezvények elnevezése	Időtartam (nap)	Külf. résztvevők		Költségvetés Ft	Osztály
			MTA költs.	Saját költs.		
Debrecen, júl. 1—3.	Magyar Élettani Társaság „Élettani Napok" vándorgyűlése	3	—	—	5 600,—	V. oszt.
Budapest, augusztus	Tanácskozás a szocialista társadalom életformáinak a települések fejlődésére gyakorolt hatásáról	5	—	6	2 000,—	VI. oszt. és Településtudományi Akadémiai Bizottság
Budapest, aug. 23—30.	Nemzetközi Lumineszcencia Konferencia (IUPAP)	7	10	190	50 000,—	III. oszt.
Debrecen, aug. 25—30	Magyar Mikrobiológiai Társaság 1966. évi Nagygyűlése	5	—	—	13 500,—	V. oszt. és Magyar Mikrobiológiai Társaság
Balatonöszöd szept. I. hete	Az elemi részecskék gyenge kölcsönhatásai tárgykörű kollokvium	7	10	70	40 000,—	III. osztály
Debrecen, szept. 1—5.	Függvényegyenletek és alkalmazásai tárgykörű kollokvium	6	5	15	20 000,—	III. oszt.
Budapest, szept. 12—16.	Izom-szimpózium	6	8	50	35 000,—	VIII. oszt. és Magy. Biofizikai Társ. és Biokém. Társ.
Szigetvár, szeptember	Tudományos emlékülés Szigetvár védelmének 400. éves évfordulója alkalmából	4	3	6	12 700,—	II. oszt. és Magy. Történelmi Társulat
Budapest, szeptember	Markusovszky Lajos emlékülés	2	—	30	20 000,—	V. oszt.
Budapest, október	Automatizálási Kollokvium	3	—	10	2 000,—	VI. oszt. és Automatizálási Kut. Intézet
Budapest, október	Szivárgás és kúthidraulika kérdései	3	3	30	20 000,—	VI. oszt. és Vízgazdálkodási, Vízépítési és Hidrológiai Akad. Biz.
Balatonalmádi, okt. 1—15.	Katalízis Konferencia-Tanfolyam	16	4	14	30 800,—	VII. oszt.
Budapest, okt. 4—7.	Acélszerkezeti Konferencia	4	10	100	40 000,—	VI. oszt. és Építéstud. Bizottság és Építésügyi Min.
Budapest, nov. 1—7.	A magyar nyelv története és rendszere	7	8	50	24 000,—	I. oszt. és Nyelvtud. Intézet
Budapest, november	A tudományos megismerés fejlődése	4	10	—	28 800,—	II. oszt. és MTA Filozófiai Intézet
Budapest, ősz	A szocialista akadémiák Nagymolekulájú Vegyületek Multilaterális Bizottságának tanácskozása		—	50	20 000,—	VII. oszt.
udap est	Növényanatómiai Szimpózium	3	3	6	8 000,—	IV. oszt. és Botanikai Bizottság
	1966. évi közgyűlés				50 000,—	
	A 2000,— Ft-os költségvetést meg nem haladó konferenciákra tartalékolva				50 000,—	
	Az 1967. évi konferenciák előlegezésére tartalékolva				50 000,—	
	Korányi Sándor Társaság Korányi Centenárium					
					1 008 000,—	

Az MTA Elnöksége 25/1965. számú

h a t á r o z a t a

az 1966. évi könyvkiadási terv elkészítésének elvi szempontjairól és az ívkeretek felosztásáról

(Elnökség, 1965. június 25.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség — az éves könyvkiadási terv elkészítésének a Kiadói Főigazgatósággal történő összehangolása érdekében — a 10/1964. sz. elnöki utasítás 2. §. (4) bekezdés *b)* és *c)* pontját az alábbiak szerint módosítja:

11 Az Elnökség a következő évre szóló könyvkiadási terv tudománypolitikai szempontjait és az előzetes ívkereteket minden év március 1-ig határozza meg.

12 Az előzetes éves könyvkiadási tematikai tervjavaslatot az Akadémiai Kiadó az összakadémiai vonatkozású művek esetében a KFB-vel, a szaktudományi munkák első kiadásainak esetében a tudományos osztályokkal történt megbeszélés alapján a Kiadói Főigazgatóságnak minden évben május 1-ig (ill. a kívánt határidőre) megküldi.

13 A végleges éves könyvkiadási tematikai tervjavaslat elkészítéséhez — a kéziratok készültségi fokát is figyelembe véve — az Elnökség által meghatározott ívkeretek esetleges korrekcióját a KFB kialakítja, és az ívkerettel rendelkező szervekkel augusztus 15-i gközli. Az éves könyvkiadási terv jóváhagyásának határideje minden évben szeptember 30.

2 Törekedni kell arra, hogy az 500-nál kisebb példányszámban kiadásra kerülő tudományos művek — a technikai feltételektől függően — magas nyomás helyett síknyomással (sokszorosítással) állíttassanak elő.

3 A tudományos osztályok az 1966. évi könyvkiadási tematikai terv jóváhagyásakor az alábbi elvi szempontokat vegyék figyelembe:

31 Előtérbe kell helyezni az ideológiai kérdések tisztázását, a mai polgári eszmeáramlatok kritikáját tartalmazó filozófiai művek, az ideológiai harcot elősegítő művek kiadatását, továbbá a jelenlegi társadalmi intézményeink alapvető kérdéseinek monografikus feldolgozását és a szocialista irodalom hagyományainak ápolását szolgáló művek tervbevételét.

32 Az általános tudományos igények kielégítése érdekében elő kell segíteni az alaptudományok területéről készülő művek megjelentetését (matematika, kémia, fizika, biológia).

33 A népgazdaságot közvetlenül segítő témákat feldolgozó művek megjelentetése az eddigieknél nagyobb mértékben kívánatos.

34 A kismonográfia sorozatok koncepcióinak megalapozottabb kialakítása érdekében az illetékes tudományos osztályok az e sorozatokban megjelenő művek legalább 2 évi tervét vizsgálják meg, és ennek ismeretében döntsék el, hogy milyen témájú füzetek jelenjenek meg 1966-ban. A tudományos osztályok azt is vizsgálják meg, hogy a több év óta megjelenő sorozatok felfrissítése érdekében milyen más profilú, újabb sorozatok megindítása és esetleg a régebbi sorozatok megszüntetése, vagy átalakítása volna kívánatos.

35 A tervbe felveendő cikkgyűjtemény — kötetek — számát lehetőleg minimálisra kell csökkenteni. Különösen vonatkozik ez azokra a tanulmánykötetekre, cikkgyűjteményekre, amelyekben a már korábban megjelent tanulmányok kiadását is tervezik.

36 A tudományos művek első kiadásának megjelentetését előnyben kell részesíteni a második, ill. többszörös kiadásokkal szemben.

4 Az Akadémiai Kiadó a tudományos osztályok és az Elnökség ívkeretében megjelenő műveket illetően, a 10/1964. számú elnöki utasítás 7. §. (2) bekezdésében foglaltak szerint járjon el, különös tekintettel az Akadémiai Kiadónak arra a kötelezettségére és felelősségére, hogy a kéziratokkal kapcsolatban felmerült tudományos és ideológiai vitás kérdésekre hívja fel az illetékes tudományos osztály figyelmét. Fennmaradó véleményeltérés esetén az Akadémiai Kiadó döntés céljából forduljon a KFB-hez.

5 Az 1966. évi könyvkiadási ívkeretek kialakításánál figyelembe kell venni,

51 hogy a könyvkiadás méretei az 1965. évivel azonosak,

52 hogy az Elnökség 64/1964. számú határozata szerint a KFB a következő éves könyvkiadási tervek kialakításánál igyekezzék a természet- és a műszaki tudományos művek kiadására nagyobb ívkeretet biztosítani, szükség esetén célszerű megvizsgálni a többi osztály keretét is,

53 hogy az új IX. és X. Osztály ívkeretét az ezekhez az osztályokhoz kerülő tudományágak arányában kell megállapítani, ill. a II., IV. és VI. Osztály ívkeretét ugyanilyen arányban kell csökkenteni,

54 hogy az Elnökség ívkerete 1965-höz viszonyítva mintegy 50 ívvel emelkedik.

6 Az Elnökség, a tudományos osztályok és az Akadémiai Kiadó 1966. évi könyvkiadási ívkerete szerzői ívben kifejezve az alábbi legyen:

Az Elnökség könyv-ívkerete	160 ív
A tudományos osztályok könyv-ívkerete az alábbi megoszlásban	4080 ív
I. Osztály	950 ív
II. Osztály	850 ív
III. Osztály	170 ív

IV. Osztály ..... 400 ív
V. Osztály ..... 400 ív
VI. Osztály ..... 290 ív
VII. Osztáy ..... 160 ív
VIII. Osztály ..... 200 ív
IX. Osztály ..... 260 ív
X. Osztály ..... 190 ív
Pszichológiai Bizottság ..... 210 ív
Az Akadémiai Kiadó könyv-ívkerete .. 2400 ív
szótár-ívkerete .. 1000 ív
lexikon-ívkerete .. 600 ív

Budapest, 1965. június 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 26/1965. számú

h a t á r o z a t a

az új Osztályközlemények megindításáról és az Osztályközlemények ívkeretének felosztásáról

(Elnökség, 1965. június 25.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség az új Osztályközlemények megindításáról, ill. az Osztályközlemények éves ívkeretének felosztásáról az alábbiakat határozza:

11 Az Osztályközlemények rendszeres megjelenése érdekében a szerkesztőségek állapodjanak meg az Akadémiai Kiadóval, az egyes folyóiratszámok kézirat-leadásának 1966. évi pontos határidejében. A kéziratok leadásának és megjelenésének 1966. évi ütemezését az Osztályvezetőségek folyó évi november 30-ig hagyják jóvá. 1966. végéig el kell érni, hogy a folyóiratszámok (füzetek) az előre meghatározott hónaponkénti ütemezés szerint, egyenlő időközökben jelenjenek meg.

12 Az éves ívkeretek a január 1. és december 30. között tényleg megjelenő kötetekre vonatkoznak, a kötet számozásától függetlenül. Az Akadémiai Kiadó köteles gondoskodni arról, hogy az egyes kötetek, illetőleg füzetek borítóján levő impresszumban, ill. a tartalomjegyzék végén a tényleges megjelenés időpontja szerepeljen. Ez utóbbi biztonságos megvalósíthatósága érdekében a szerkesztőségek december 20—30. közötti időszakra nem ütemezhetnek Osztályközlemények megjelenését.

2 Az Elnökség 8/1965. sz. határozatának végrehajtása, a IX. és X. Osztály Közleményeinek megindítása érdekében az Osztályközlemények éves összívkeretének új felosztását határozza el.

21 Az Osztályközlemények éves ívkeretének kialakításánál figyelembe kell venni,

211 hogy a II., IV. és VI. Osztályoktól egyes tudományágak az új Osztályokhoz kerültek át;

212 hogy mely Osztály Közleményei nem használták fel feltűnő mértékben az utóbbi két évben éves ívkeretüket és

213 hogy az Osztályközlemények 20—30 B/5-ös ívterjedelmű kötetekben jelennek meg.

3 Az Osztályközlemények éves ívkeretének új felosztása a következők szerint történjék:

31 az alábbi Osztályközlemények éves ívkeretét le kell csökkenteni

311 az I. Osztályközlemények éves ívkeretét 20 B/5-ös ívvel;

312 a II. Osztályközlemények éves ívkeretét 10 B/5-ös ívvel;

313 a IV. Osztályközlemények éves ívkeretét 10 B/5-ös ívvel;

314 a VI. Osztályközlemények éves ívkeretét 15 B/5-ös ívvel.

32 1966. január 1-től meg kell indítani

321 a IX. Osztály Közleményeit 20 B/5-ös ívvel;

322 a X. Osztály Közleményeit 25 B/5-ös ívvel.

4 Fentiek értelmében az Elnökség az Osztályközlemények éves ívkeretét 1966-tól kezdődően — további intézkedésig — az alábbiak szerint határozza meg.

I. Osztály Közleményei B/5 30 ív
II. Osztály Közleményei B/5 20 ív
III. Osztály Közleményei B/5 30 ív
IV. Osztály Közleményei B/5 40 ív
V. Osztály Közleményei B/5 30 ív
VI. Osztály Közleményei B/5 45 ív
VII. Osztály Közleményei B/5 60 ív
VIII. Osztály Közleményei B/5 30 ív
IX. Osztály Közleményei B/5 20 ív
X. Osztály Közleményei B/5 25 ív
Tartalék ..... B/5 10 ív

41 Az éves ívkeretbe a rezümék, a kötet címnegyedek, a tartalomjegyzékek és a borítók is bennfoglaltatnak.

5 Az Osztályvezetőségek folyó év november 30-ig vizsgálják meg, hogy az Osztályközleményeknek a szerkesztése a 10/1964. sz. elnöki utasítás 5. §. (5) bek. *b)* pontjának megfelel-e. Az Osztályvezetőségek felelősek azért, hogy az Osztályközlemények 10/1964. sz. elnöki utasításban meghatározott profilja 1966. végére kialakuljon.

Budapest, 1965. június 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 27/1965. számú

h a t á r o z a t a

egyes bizottságok összetételének módosításáról

(Elnökség, 1965. június 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Szegedi Akadémiai Bizottság tagjává *Kovács István* és *Tandori Károly* levelező tagokat;

a Gyógyszerkutató és Antibiotikum Bizottság elnökévé *Issekutz Béla* akadémikust;

az MTA Kiállítási Bizottsága titkárául *Ferencz Vilmost*, az MTA Agrokémiai és Talajtani Kutató Intézetének osztályvezetőjét, a Kiállítási Bizottság tagjává *Kapócs Ferencet* megválasztja.

Budapest, 1965. június 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 29/1965. számú

h a t á r o z a t a

az Irodalomtudományi Bizottság elnöki tisztében bekövetkezett változásról

(Elnökség, 1965. június 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség *Király István* kandidátust az Irodalomtudományi Bizottság elnöki tiszte alól felmenti, és a Bizottság elnökévé *Klaniczay Tibor* levelező tagot válassza meg.

Budapest, 1965. június 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Közlemény

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden kedden* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

Elnökségi Titkárság

INDEX: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21. telefon: 111-010 MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22. telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjá-ban, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky ut 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61.257, közületi: 61.066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61065 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

14149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 12. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1965. AUGUSZTUS 16.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	14/1965. (VIII. 1.) Korm. rendelet	A művészeti díjak alapításának és művészi alkotásokra pályázatok kiírásának engedélyezéséről 121
Miniszteri rendeletek és utasítások	6/1965. (VII. 16.) MM	Az idegen nyelvtudás igazolására rendszeresített vizsgáról 122
	150/1965. (M. K. 15.) MM	A tudományos munka irányításával kapcsolatos egyes szervezeti kérdések szabályozásáról 123
	151/1965. (M. K. 15.) MM	A felsőoktatási intézmények oktatói és nevelői állásainak betöltésére vonatkozó pályázati eljárásról 123
Közlemények	846/1965. (A. K. 12.)	A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának közleménye egyes akadémiai tudományos bizottságoknak a főfeladati koordináló bizottsági feladatokkal való megbízásáról 125
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 126

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 14/1965. (VIII. 1.) számú

rendelete

a művészeti díjak alapításának és művészi alkotásokra pályázatok kiírásának engedélyezéséről

1. §

Országos jellegű művészeti díj alapításához, valamint művészi alkotásra országos pályázat kiírásához a Minisztertanács engedélye szükséges. Az engedély megadására irányuló kérelmet a művelődésügyi miniszternél kell előterjeszteni.

2. §

Helyi jellegű művészeti díj a művelődésügyi miniszter engedélyével alapítható. Ilyen díj odaítélése előtt a döntésre jogosult szervnek a művelődésügyi miniszter véleményét meg kell hallgatnia.

3. §

Az 1. §-ban foglalt rendelkezés nem érinti a Képző- és Iparművészeti Lektorátusnak a 23/1963. (IX. 21.) Korm. számú rendelet 2. § (1) bekezdésének *a)* pontjában megállapított hatáskörét.

4. §

(1) E rendelet alkalmazásában:

— *művészeti díj* az irodalmi, illetőleg más művészi tevékenység kitüntető elismerését célzó és megállapított időközökben kiosztható díj,

— *pályázat*, meghatározott irodalmi vagy egyéb művészi alkotás létrehozására jutalom kitűzésével is ösztönző felhívás.

(2) Ha a művészeti díj a művész tevékenységi helyétől függetlenül odaítélhető, illetőleg a pályázaton való részvétel területi szempontból nincs korlátozva, a művészeti díj vagy pályázat országos, egyéb esetben pedig helyi jellegű.

5. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a művészeti és irodalmi pályázatok kiírásáról szóló 1073/1954. (IX. 9.) számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti.

Kállai Gyula s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

Miniszteri rendeletek és utasítások

A művelődésügyi miniszter 6/1965. (VII. 16.) MM számú

rendelete

az idegen nyelvtudás igazolására rendszeresített vizsgáról

1. §

A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem — sikeres vizsga alapján — idegen nyelv felsőfokú vagy középfokú tudásáról bizonyítványt ad ki. A bizonyítvány egyetemi végzettséget nem igazol.

2. §

A vizsgát bizottság előtt kell tenni.

3. §

(1) Vizsgára jelentkezhet iskolai végzettségére tekintet nélkül minden nagykorú személy.

(2) A jelentkezés jelentkezési lappal történik. Annyi jelentkezési lapot kell kitölteni, ahány nyelvből a jelentkező vizsgázni kíván. A kitöltött jelentkezési lapot az Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelvvizsga Csoportja (Budapest VIII., Rigó u. 1.) címre kell beküldeni.

4. §

A vizsgák lebonyolítására évenként több, de legalább 4 vizsgaidőszakot kell kitűzni. Az egyes vizsgaidőszakok tartamáról és a jelentkezési határidőről a napi sajtóban közleményt kell közzétenni, és azokról a minisztériumokat és az országos hatáskörű szerveket az előző év december 15. napjáig tájékoztatni kell.

5. §

(1) A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli rész időtartama legfeljebb 4 óra, a szóbeli rész időtartama legalább 20, de legfeljebb 45 perc. Az írásbeli feladat megoldásánál szótár használható.

(2) A vizsgafeladatok:

Írásbeli rész:

a) általános nyelvismeret megállapítására alkalmas idegen nyelvű szöveg fordítása magyarra (kb. 25—30 sor);

b) általános nyelvismeret megállapítására alkalmas magyar nyelvű szöveg fordítása idegen nyelvre (kb. 15—20 sor);

Szóbeli rész:

a) beszélgetés mindennapi tárgykörből;

b) általános jellegű politikai szöveg azonnali fordítása idegen nyelvről magyarra (kb. 10—15 sor);

c) általános nyelvismeret megállapítására alkalmas idegen nyelvű szöveg azonnali szóbeli fordítása magyarra és — ha a vizsga korábbi részének eredménye alapján felsőfokú nyelvtudás látszik megállapíthatónak — magyar nyelvű szöveg azonnali fordítása idegen nyelvre (mindkét esetben kb. 15—20 sor).

(3) A rendszeres leíró nyelvtani ismeretek elbírálása a gyakorlati nyelvhasználat alapján történik.

6. §

(1) A vizsga szóbeli és írásbeli részéből elért eredményt feladatonként külön-külön kell értékelni; a vizsgabizottság ezek összeredménye alapján állapítja meg, hogy a vizsga sikeresnek minősíthető-e, illetőleg, hogy a jelölt részére felsőfokú vagy középfokú nyelvtudás igazolásáról állítható-e ki bizonyítvány.

(2) Ha az írásbeli vizsga eredménye nem kielégítő, a jelölt szóbeli vizsgára nem bocsátható. Erről a vizsgázót értesíteni kell.

7. §

(1) A vizsgadíj nyelvenként 100 forint. A vizsgadíj és a vizsgával felmerülő egyéb költségek (pl. a bizonyítvány illetéke, esetleges útiköltség stb.) a jelentkezőt terhelik.

(2) A befizetett vizsgadíj a vizsgáról való távolmaradás esetén nem követelhető vissza. Ha azonban a jelentkező a vizsgáról való távolmaradását a vizsga megkezdése előtt 10 nappal bejelentette, vagy előre nem látható akadályoztatása esetén távolmaradását elfogadhatóan igazolta, és mindkét esetben írásban kérte vizsgája elhalasztását, a legközelebbi vizsgaidőszakban a vizsgadíj újabb befizetése nélkül tehet vizsgát.

(3) A bizonyítványon 10 forint illetéket kell illyetékbélyeggel leróni.

8. §

A vizsgabizottság szervezéséről és működéséről — ideértve a vizsgabizottság elnökének és tagjainak díjazását is — a művelődésügyi miniszter külön közölt utasítása, az idegen nyelvtudás anyagi elismeréséről pedig a 110/1964. (9) Mü. M. számú utasítás intézkedik.

9. §

Ha a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek a felügyeletük alá tartozó tevékenységet végző személyektől szakmai nyelvi anyaggal bővített vizsga letételét kívánják meg, az ilyen vizsgára jelentkezők szabályszerűen kitöltött jelentkezési lapját összesítve küldhetik meg az Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelvvizsga Csoportjához, és egyidejűleg egy vagy több megfelelő vizsgabizottsági tagot is ki kell jelölniük. Ilyen esetben a vizsga írásbeli és szóbeli része meghatározott szakmai nyelvi anyaggal bővül.

10. §

Ez a rendelet 1965. évi szeptember hó 1. napján lép hatályba, egyidejűleg a dolgozók idegen nyelvtudásának igazolására rendszeresített vizsgáról szóló 4/1958. (VIII. 3.) MM számú rendelet hatályát veszti.

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter.

A művelődésügyi miniszter 150/1965. (M. K. 15.) MM számú

utasítása

a tudományos munka irányításával kapcsolatos egyes szervezeti kérdések szabályozásáról

1. A Tudományegyetemi és Pedagógusképző Főosztály, valamint a Műszaki Felsőoktatási Főosztály felügyelete alá tartozó felsőoktatási intézményekben, továbbá mindazon a Művelődésügyi Minisztérium főhatósága alá tartozó intézményekben, amelyekben az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv főfeladatainak keretében tudományos kutatás folyik (a továbbiakban: intézmények) a tudományos munka irányítását és ellenőrzését az erre kijelölt miniszterhelyettes (a továbbiakban: kijelölt miniszterhelyettes) a revíziós területük szerint érdekelt miniszterhelyettesekkel egyetértésben látja el.

2. A tudományos munka irányításával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatok eredményes megoldásának segítése érdekében véleményező és javaslattevő testületként

a) a kijelölt miniszterhelyettes mellett a Művelődésügyi Minisztérium Tudományos Tanácsa (a továbbiakban: Tanács);

b) az illetékes miniszterhelyettesek mellett a felügyeletük alatt álló intézmények vezetőiből, illetőleg az intézmények vezetőinek a tudományos ügyek irányításával megbízott helyetteseiből alakított tanács (a továbbiakban: intézményi tanács) működik.

3. A tudományos munka szervezeti irányításával a főosztályok mellett működő szakbizottságok is foglalkoztathatók.

4. A Tanács a tudományos munka irányítása és ellenőrzése tartalmának és módszereinek kialakítására és fejlesztésére vonatkozó kérdések kidolgozásával, a tudományos munkát érintő állásfoglalásokkal, elemző vizsgálatokkal, a rendelkezésre álló kapacitás és anyagi erő célszerű felhasználására irányuló javaslatokkal és esetenként megállapított egyéb feladatok ellátásával nyújt támogatást a kijelölt miniszterhelyettes munkájához

A fenti tárgykörök alapkutatásokat érintő kérdéseiben a Tanács köteles a Magyar Tudományos Akadémia véleményét kikérni.

5. A Tanács elnöke a kijelölt miniszterhelyettes.

A Tanács tagjai

a) a Tudományegyetemi és Pedagógusképző Főosztály, a Műszaki Felsőoktatási Főosztály, továbbá mindazon főosztályok (önálló osztályok) vezetői, amelyek felügyelete alá tartozó intézményben az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv főfeladatainak keretében tudományos kutatás folyik;

b) a Tanács elnöke által megbízott — lehetőleg tudományos fokozattal rendelkező — szakemberek;

c) a Magyar Tudományos Akadémia, a Tudományos és Felsőoktatási Tanács, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, továbbá az MSZMP KB Tudományos és Közoktatási Osztályának egy-egy képviselője.

A *b)* ponton alapuló tagság időtartama a megbízástól számított 3 év.

6. A Tanács munkatervét és tanácskozási rendjét maga állapítja meg.

7. A Tanács munkájának előkészítését és az ügyvitel körébe tartozó feladatokat a Tanácsnak a Művelődésügyi Minisztérium szervezetébe tartozó titkársága végzi. A titkárság dolgozóit a Tanács elnöke nevezi ki.

8. A Tanács eredményes működéséhez szükséges feltételeket (adatok, tervek rendelkezésre bocsátása, vizsgálatok tartása stb.) — az érdekelt miniszterhelyettesekkel egyetértésben — a Tanács elnöke biztosítja.

9. Az intézményi tanácsok az intézményekben folyó tudományos munka koordinálására vonatkozó javaslatokkal, az egyes intézmények kutatási volumenének és anyagi támogatásának kimunkálásával, az intézmények tudományos terveivel kapcsolatban a kutatás irányának meghatározásával és más, az intézmények által végzett tudományos kutatásokat érintő kérdések elemzésével segítik a főosztályvezetők munkáját. Ezekben a kérdésekben a Magyar Tudományos Akadémia illetékes osztályának véleményét is kikérjük.

10. Az egyes intézményi tanácsok elnökei az illetékes főosztályvezetők. Az intézményi tanács tagjait az elnök bízza meg. Az intézményi tanácsok az elnök által megállapított munkaterv alapján és tanácskozási rend szerint működnek, eredményes működésükhöz szükséges feltételekről az elnök gondoskodik.

11. Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba, egyidejűleg az 59 659/1963. és a 64 015/1964. számú külön közölt utasítások hatályukat vesztik.

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter.

A művelődésügyi miniszter 151/1965. (M. K. 15.) MM számú

utasítása

a felsőoktatási intézmények oktatói és nevelői állásainak betöltésére vonatkozó pályázati eljárásról

A 35/1962. (IX. 16.) Korm. számú rendelet 2. §-ának *g)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a felsőoktatási intézmények felett felügyeletet

gyakorló miniszterekkel, országos hatáskörű szervek vezetőivel (a továbbiakban: felügyeletet gyakorló miniszter), valamint a Pedagógusok Szakszervezetével egyetértésben a felsőoktatási intézmények oktatói és nevelői állásainak betöltésére vonatkozó pályázati eljárást az alábbiak szerint szabályozom:

I.

1. Az 1961. évi III. törvény 18. §-a (1) bekezdésében és az 1013/1962. (V. 19.) Korm. számú határozat 1. pontjában meghatározott felsőoktatási intézmények oktatói és nevelői állásait — a 2—4. pontban megjelölt kivételektől eltekintve — pályázat útján kell betölteni.

2. A felügyeletet gyakorló miniszter által meghatározott karokon, illetőleg felsőoktatási intézményekben a tanársegéd és az adjunktusi állások pályázati eljárás nélkül — alacsonyabb oktatói munkakört betöltő dolgozó kinevezésével vagy az intézményen belül áthelyezéssel — is betölthetők.

3. A felügyeletet gyakorló miniszter az oktatás folyamatosságának biztosítása érdekében — kivételes esetekben — pályázat nélkül, meghatározott időre — legfeljebb egy tanévre — szóló munkaviszonyt létesíthet egyetemi docensi, valamint főiskolai, felsőfokú technikumi, felsőfokú szakiskolai tanári és docensi és felsőfokú intézeti tanári feladatok ellátására.

4. Az intézmény vezetője — kivételes esetekben — tanársegédi, adjunktusi, nyelvtanári, testnevelő tanári, szakoktatói és kollégiumi nevelői feladatok ellátására, meghatározott időre — legfeljebb egy tanévre — pályázat nélkül létesíthet munkaviszonyt.

II.

5. Pályázatot az intézmény vezetője hirdethet. Pályázat csak akkor hirdethető, ha az álláshely a kinevezés tervezett időpontjára rendelkezésre áll. A tanári és docensi állásoknál a pályázat hirdetéséhez a felügyeletet gyakorló miniszter előzetes engedélye szükséges.

6. A pályázati hirdetményt a felügyeleti szerv hivatalos lapjában kell közzétenni, továbbá a tudományág szerint érdekelt felsőoktatási intézmények vezetői részére meg kell küldeni a hirdető táblán való kifüggesztés végett. A művészeti főikolák pályázati hirdetményét a megfelelő művészeti szövetségeknek és művészeti intézményeknek is meg kell küldeni. A szélesebb nyilvánosság biztosítása érdekében a pályázati hirdetmény, illetőleg annak kivonata a sajtóban (szaklapok, napisajtó) is közölhető.

7. A pályázati hirdetményben fel kell tüntetni:

a) a hirdetményt kibocsátó intézmény nevét,

b) a betöltésre kerülő állás (munkakör) megnevezését,

c) a feladatok megjelölését (meghatározott tárgyak előadása, gyakorlatok vezetése stb.),

d) az állás után járó illetményt,

e) annak megjelölését, hogy a pályázatot a hirdetménynek a felügyeleti szerv hivatalos lapjában való közzétételét követően meddig és hol kell beadni (határidőként legalább a hirdetmény megjelenésétől számított 4 hetet kell megszabni),

f) a pályázat tartalmának és mellékleteinek, valamint

g) a pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást nyújtó szerv megjelölését.

8. A pályázatban meg kell jelölni:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktató és tudományos (művészi) munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg, illetőleg kiemelkedő művészi alkotásainak (kiállításainak, műveinek, önálló koncertjeinek) ismertetését,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

9. A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézményektől beszerzett és kitöltött törzslapot.

10. A gyakornoki állásokra a 21/1961. (V. 25.) Korm. számú rendelet és a végrehajtásáról szóló 117/1961. (10) Mü. M. számú utasítás, valamint a 125/1963. M. K. 8.) MM számú utasítás előírásai szerint kell a pályázati felhívást közzétenni.

III.

11. Tanári és docensi állás esetében a pályázatok véleményezésére 3—5 tagú bizottságot (a továbbiakban: előkészítő bizottság) kell alakítani. Előkészítő bizottság szervezhető egyéb oktatói, illetőleg nevelői állásokra beérkezett pályázatok véleményezésére is.

12. Az előkészítő bizottság tagjaiul az érdekelt szakterületen működő tanárok — elsősorban az érdekelt tanszék vezetője —, valamint külső szakemberek (tudományos intézetek, művészeti szövetségek képviselői) kérhetők fel.

13. Az előkészítő bizottság a pályázók alkalmasságáról véleményt nyilvánít. Az alkalmasság kérdését az oktató-nevelő és tudományos munkának a betöltendő állás szintjén való ellátása, a pályázó szakmai munkájának színvonala, erkölcsi és politikai magatartása, valamint közéleti tevékenysége szempontjából kell megvizsgálni. Több pályázó ese-

tében az előkészítő bizottságnak a pályázók alkalmassági sorrendjét is meg kell állapítania.

14. Tanári és docensi állásra vonatkozó pályázatokkal kapcsolatban az előkészítő bizottság munkájának befejezése után az alábbiak szerint kell eljárni:

a) Több karú egyetemen valamelyik kár tanszékéhez tartozó állás esetében a dékán a kari tanács véleményét meghallgatja, majd javaslatot tesz a rektornak az állás betöltésére. A javaslathoz csatolni kell a pályázati iratokat (17. pont). A rektor a pályázók ügyében meghallgatja az egyetemi tanács véleményét, majd a felügyeletet gyakorló miniszternek javaslatot tesz az állás betöltésére, és javaslatához a pályázati iratokat csatolja.

b) A több karú egyetem központi tanszékéhez tartozó, valamint az egy karú egyetemen és más felsőoktatási intézményben betöltendő állás esetében az intézmény vezetője a pályázati iratokat, állásfoglalás végett az intézmény tanácsa, illetve tanácsai elé terjeszti, majd — a pályázati iratokat csatolva — a felügyeletet gyakorló miniszternek javaslatot tesz az állás betöltésére.

15. A felügyeletet gyakorló miniszter az egyetemi tanári, egyetemi docensi és főiskolai tanári állás betöltése, illetőleg a betöltésre vonatkozó javaslat előterjesztése előtt a pályázatokkal kapcsolatban véleményt kér a Magyar Tudományos Akadémia illetékes osztályától.

16. Az adjunktusi, tanársegédi, gyakornoki, nyelvtanári, testnevelő tanári, szakoktatói és kollégiumi nevelői pályázatok ügyében — ha előkészítő bizottságot szerveztek, annak eljárása után — az alábbiak szerint kell eljárni:

a) több karú egyetemen valamelyik kar tanszékéhez tartozó állás esetében a dékán a kari tanács véleményét meghallgatja és — ha az állás a kinevezési hatáskörébe tartozik, dönt annak betöltéséről, egyébként — a pályázati iratokat csatolva javaslatot tesz a rektornak az állás betöltésére.

A rektor a pályázatok ügyét az egyetemi tanács elé terjeszti, majd annak állásfoglalása után dönt a kinevezésekről.

b) A több karú egyetem központi tanszékéhez tartozó, valamint az egy karú egyetemen és más felsőoktatási intézményben betöltendő állás esetében az intézmény vezetője a pályázatokkal kapcsolatban meghallgatja az intézmény tanácsának véleményét, és dönt az állás betöltéséről.

17. Ebben a fejezetben foglalt rendelkezések alkalmazásában pályázati iratokon a pályázati eljárás során keletkezett alábbi iratokat kell érteni:

— a pályázati kérelmet és mellékleteit, továbbá, ha a pályázattal kapcsolatban előkészítő bizottság működött, ennek véleményét és javaslatát tartalmazó iratot, valamint

— az intézmény tanácsának a pályázattal kapcsolatos állásfoglalását tartalmazó tanácsülési jegyzőkönyvi kivonatot, valamint a vonatkozó dékáni javaslatot.

18. Minden egyes megfelelően felszerelt pályázattal érdemileg kell foglalkozni. Az intézmény vezetője a pályázat eredményéről köteles a pályázókat értesíteni.

IV.

19. Ha a felügyeletet gyakorló miniszter a felsőfokú technikumi, illetőleg a felsőfokú szakiskolai docensi állásra vonatkozóan a kinevezési jogkört az intézmény vezetőjére átruházta

a) az intézmény vezetője docensi feladatok ellátására is létesíthet munkaviszonyt határozott időre — legfeljebb egy tanévre — pályázat hirdetése nélkül (4. pont);

b) a docensi állásra történő pályázat hirdetéséhez nincs szükség a felügyeletet gyakorló miniszter előzetes engedélyére (5. pont);

c) a pályázati eljárásban az előkészítő bizottság vélemény nyilvánítása után a docensi állásra vonatkozóan is a 16/b. pontban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

20. A pályázati eljárás külön költségkihatással nem járhat.

21. Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba.

A 855—0170/1952. VI. KM számú utasításnak az egyetemi (főiskolai) állások betöltésére vonatkozó része, a 142/1960. (M. K. 12.) MM számú utasításnak a főiskolai oktatói állásokra vonatkozó része, továbbá a 8540/8550—10/1953. FOM számú utasítás és a 17/1956. (O. K. 4.) OM számú utasítás egyidejűleg hatályát veszti.

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter.

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 846/1965. (A. K. 12.) számú

közleménye

egyes akadémiai tudományos bizottságoknak a főfeladati koordináló bizottsági feladatokkal való megbízásáról

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége a tudományos kutatások irányításának, illetőleg koordinálásának egyszerűsítése és ésszerűsítése érdekében a Tudományos és Felsőoktatási Tanáccsal egyetértésben az országos távlati tudományos kutatási terv alábbiakban felsorolt főfeladatai koordináló bizottsági funkciójának ellátásával a megjelölt akadémiai tudományos bizottságokat bízza meg:

1. sz. főfeladat: („Elvi matematikai kutatások és alkalmazásaik, különös tekintettel a hagyományos magyar matematikai iskolák fejlesztésére") koordinálásával a
Matematikai Bizottságot;

35. sz. főfeladat: („A talaj termelékenységének fenntartása és növelése")
koordinálásával a
Talaj és Trágyázástani Bizottságot;

45. sz. főfeladat: („A háziállatok fertőző parazitás és egyéb tömegesen jelentkező betegségeinek tanulmányozása")
koordinálásával az
Állatorvostudományi Bizottságot;

66. sz. főfeladat: („A magyar népi demokratikus állam- és jogfejlődés jogi és szervezeti problémáinak kutatása")
koordinálásával az
Állam- és Jogtudományi Bizottságot;

69. sz. főfeladat: („A magyar irodalomtörténet összegező feldolgozása a reformkortól")
koordinálásával az
Irodalomtudományi Bizottságot;

70. sz. főfeladat: („Kutatások a legújabb magyar történelem marxista szintéziséhez")
koordinálásával a
Történettudományi Bizottságot;

72. sz. főfeladat: („A dialektikus materializmus és a logika alapkérdései")
koordinálásával a
Filozófiai Bizottságot;

73. sz. főfeladat: („A szocialista társadalom általános törvényszerűségei")
koordinálásával a
Szociológiai Bizottságot
bízta meg.

A fentiekben megjelölt koordináló bizottságok a megfelelő területeken működő akadémiai bizottságokkal azonos személyi összetételben, illetőleg a 70. és 72. sz. koordináló bizottság, mint az említett akadémiai bizottságok albizottságai továbbra is a 2007/1962. sz. kormányhatározat 11. pontjának megfelelően a 4/1962. TFT sz. határozatban foglalt szervezeti rend szerint és feladatkörben működnek, így a távlati kutatási tervvel kapcsolatban közvetlenül tehetnek javaslatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának, illetve a Tudományos és Felsőoktatási Tanácsnak.

Budapest, 1965. VII. 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
főtitkár.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésre áll.

Elnökségi Titkárság.

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban.
Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közületi: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61173 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 13. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1965. OKTÓBER 2.

TARTALOM

Miniszteri rendeletek és utasítások

3/1965. (VIII. 28.) Mü. M. — A saját gépkocsinak hivatalos utak során történő használatáról 127

15/1965. (M. K. 17.) KFH — A szakfelügyelet gyakorlásáról szóló 1007/1964. (III. 21.) Korm. számú határozat végrehajtásáról a földtani kutatás területén 128

18/1965. (Tg. É. 18.) OT — Az éves kutatási tervek kidolgozásáról szóló 5/1963. (Tg. É. 5.) OT számú utasítás módosításáról 130

Közlemények

108 043/1965. (A.K. 13.) — A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának közleménye az újévi üdvözletekről 131

58 731/1965. — Az Egészségügyi Minisztérium tájékoztató közleménye a sorozatban gyártott és sugárzó anyagot tartalmazó műszerek típusvizsgálatáról 131

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról 131

Miniszteri rendeletek és utasítások

A munkaügyi miniszter 3/1965. (VIII. 28.) Mü. M. számú

rendelete

a saját gépkocsinak hivatalos utak során történő használatáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 9/1957. (II. 2.) Korm. számú rendelete 5. §-ában, valamint a 26/1957. (V. 3.) Korm. számú rendelet 1. §-ában kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. §

A 33/1951. (I. 31.) MT számú rendeletnek — a 113/1951. (V. 27.) MT számú rendelet 4. §-ával hatályon kívül helyezett — 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) A kiküldő szerv vezetője a 19. §. (5) bekezdésében említett eseteken túlmenően is engedélyezheti, hogy a dolgozó a belföldi hivatalos kiküldetése (külszolgálata) során a saját tulajdonát képező gépkocsit használja. Engedély csak akkor adható, ha

a) a saját gépkocsi használata a közforgalmú, illetőleg menetrend szerint közlekedő járművön teljesített kiutazáshoz képest gazdaságosabb, vagy a gépkocsihasználattal a munka eredményesebbé tétele mellett az egyéb költségekben megtakarítás érhető el, és

b) a dolgozónak érvényes kötelező szavatossági gépjárműbiztosítása van.

(2) A saját gépkocsi használata esetén a megtett útért kilométerenként

a) a Trabant és hasonló, 600 cm³-t meg nem haladó hengerűrtartalmú gépkocsinál 0,70 Ft,

b) a 600 cm³-t meghaladó hengerűrtartalmú gépkocsinál 0,80 Ft fizetendő.

Ezen felül a dolgozó részére a saját gépkocsi használatáért semmiféle további térítés (pl. javítási költségekhez hozzájárulás stb.) nem fizethető és természetben sem adható. Nem növelhető a térítési díj akkor sem, ha a dolgozó a gépkocsiján más személyt (személyeket) vagy szerszámokat, műszereket stb. is szállít.

(3) A (2) bekezdés szerinti térítés csak a helységek között megtett útra fizethető. A helységek közti út hosszát távolsági térkép alapján (annak hiányában az érvényes MÁVAUT menetrend szerinti km távolság alapján) kell megállapítani.

(4) A miniszter által a szakszervezettel egyetértésben meghatározott olyan munkakörökben, amelyekben a munkát egészben vagy részben rend-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

szeresen a helységek belterületén is kell végezni, és a gépkocsihasználat a munkavégzést eredményesebbé teszi, engedélyezhető a (2) bekezdésben megállapított térítés fizetése a helységek belterületén megtett utakra is.

(5) A saját gépkocsit rendszeresen használó dolgozó részére a (2) bekezdés szerinti esetenkénti elszámolás helyett — a 21. § (5)—(8) bekezdéseinek megfelelően — átalányt lehet megállapítani. A (4) bekezdés szerint a helységek belterületén megtett utakra csak átalány fizethető. Ha a dolgozó az átalány alapját képező km-ek számának elérését jelentő kiutazásokat pl. szabadság, gépkocsimeghibásodás, más közlekedési eszköz igénybevétele stb. miatt nem teljesíti, az átalányösszeget csökkenteni kell.

(6) A munkaügyi miniszter és a pénzügyminiszter egyes olyan munkakörökre, amelyeknél havonta általában azonos fuvarköltség merül fel, megállapíthatja az átalány felső határát."

2. §

(1) Ez a rendelet 1965. évi szeptember hó 1. napjával lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 33/1951. (I. 31.) MT számú rendelet 10/A. § (3) bekezdésének harmadik mondata hatályát veszti.

(2) A saját gépkocsi használata esetén fizethető térítési díj rendszeresítése következtében a belföldi kiküldetési (külszolgálati) költségekre fordítható összegek nem emelkedhetnek, sőt azok csökkentésére tekintettel kell lenni a gépkocsihasználat engedélyezésénél.

Veres József s. k.,
munkaügyi miniszter.

A Központi Földtani Hivatal elnökének 15/1965. (M. K. 17.) KFH számú

utasítása

a szakfelügyelet gyakorlásáról szóló 1007/1964. (III. 21.) Korm. számú határozat végrehajtásáról a földtani kutatás területén

Az 1007/1964. (III. 21.) Korm. számú határozat 7. fejezet 5. pontja alapján a földtani kutatás szakfelügyelete gyakorlásának részletes szabályait és a szakfelügyelet ellenőrzési módját a nehézipari, az építésügyi, a kohó- és gépipari, a közlekedés- és postaügyi, a földművelésügyi miniszterrel és az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetőjével egyetértésben a következők szerint szabályozom:

I.

Általános rendelkezés

1. A szakfelügyeleti jog gyakorlásának alapja

Az 1013/1964. (V. 4.) Korm. számú határozat 4. *a)* pontja szerint a Központi Földtani Hivatal földtani szempontból szakmai felügyeletet gyakorol a földtani kutatások felett.

Az egyetemi és főiskolai tanszékek vonatkozásában a szakfelügyeleti jog az ásványi nyersanyag kutatási és a földtani térképezési munkálatokra terjed ki.

2. Az utasítás alkalmazásánál érvényes fogalmi meghatározások

a) *Földtani kutatas*

Földtani kutatás mindazon tevékenység, amely a földkéreg anyagi, szerkezeti és fejlődéstörténeti megismerését szolgálja;

b) *Földtani kutatás célja*

A földtani kutatás célja a földkéreg felépítésének anyagi (ásványkőzettani, fizikai, kémiai) tulajdonságainak, szerves ősmaradványainak, hasznosítható ásványi nyersanyagainak megismerése.

c) *Földtani kutatás tárgya*

A földtani képződmények és a hasznosításra reményteljes telepek megismerése.

d) *Földtani kutatás feladata*

Földtani és geofizikai térképezés, a Föld erőtereinek, a földkéreg szerkezetének megismerése, földtani anyag és őslénytani vizsgálat a genetikai folyamatok tanulmányozása, hasznosítható telepek felderítése, megkutatása, dokumentálása, az ásványi nyersanyagok mennyiségének, minőségének, felhasználhatóságának, bányászati adottságainak megállapítása: építésföldtani (építéstervezéssel kapcsolatos talajmechanikai vizsgálatokat megelőző fúrási tevékenység) vizsgálatok elvégzése és ezek gazdasági értékelése.

e) *Földtani kutatás módszerei*

A földtani, geofizikai és geokémiai megfigyelés és mérés, felszíni, mélyfúrásos, bányászati kutatás, statisztikai, matematikai, laboratóriumi stb. módszerek.

f) *Földtani kutatás terméke*

A kutatásokról készített jelentésekben kifejtett földtani ismeretesség, a számbavett ásványi nyersanyagkészletek, valamint ezek gazdasági értéke.

g) Az *a)—f)* pontok fogalmi meghatározásai nem vonatkoznak a mezőgazdasági termeléssel összefüggő talajtani feladatokra.

II.

Tervezés, beruházás

1. Tervezés vonalán

A szakfelügyeleti jog érvényesítése a földtani kutatások tervezésénél, kiértékelésénél, beruházások és üzemszervezés területén.

a) Földtani kutatási tervek készülnek:

— a földfelszín képződményeinek és azok kialakulását eredményező folyamatok megismerésére;

— a Föld és földkéreg fizikai jellemzőinek megismerésére;

— a Föld és földkéreg geokémiai jellemzőinek megismerésére;

— a Föld szerves ősmaradványainak és ezek változásainak megismerésére;

— földtani, geofizikai, geokémiai, hidrogeológiai, építésföldtani stb. térképek készítésére;

— ásványi nyersanyag felszíni kutatására;

— ásványi nyersanyag mélyfúrásos és bányászati kutatására;

— hidrogeológiai és geotermikus kutatásra;

— mélyfúrásokban és bányavágatokban földtani, geofizikai, kőzetfizikai stb. vizsgálatok végzésére;

— földtani anyagvizsgálatra:
kémiai,
fizikai,
ásványtani,
kőzettani,
őslénytani,
nyersanyag felhasználhatósági,
az építéstervezéssel kapcsolatos talajmechanikai vizsgálatok körébe nem tartozó mérnökgeológiai vizsgálatokra,

— a földtani kutatás újabb módszereinek kidolgozására és bevezetésére;

— a földtani kutatás újabb eszközeinek kialakítására.

b) A földtani kutatások távlati területi és időszakos, valamint az intézeti tématervek kidolgozása az illetékes miniszterekkel, az országos főhatóságok vezetőivel egyetértésben történik.

c) A szakfelügyeleti jog gyakorlása következtében a földtani kutatások — az illetékes miniszterekkel, az országos főhatóságok vezetőivel és az OT elnökével — egyeztetett tervét a KFH elnöke terjeszti a Minisztertanács elé [1013/1964. (V. 4.) Korm. sz. határozat 4. *b)* pont].

d) A szakfelügyeleti jog kiterjed a földtani kutatások terve teljesítésének ellenőrzésére, az elvégzett földtani munka, valamint eredményeinek beszámoltatására.

2. Beruházás vonalán hatósági jogkör

a) Ásványi nyersanyagok kitermelésére irányuló beruházásnál a beruházási program földtani szempontból való észrevételezése. (Beruházási Kódex Vhr. 30. §.)

b) Bányatelepítésnél állásfoglalás abban a vonatkozásban, hogy az ásványi nyersanyagkutatást kellő mértékben elvegezték-e. [Bányatörvény Vhr. 37 § (3) bekezdése.]

c) Területrendezési tervek előkészítése során az ásványi nyersanyagkészletet tartalmazó területek és készletek jellemzőinek megjelölésére. (Bányatörvény Vhr. 89. §.)

3. Vegyes hatósági jogkör

a) Bármilyen okból visszahagyott ásványi nyersanyagkészletet csak a KFH, ha pedig a nyilvántartást más szerv vezeti, a KFH engedélyével a nyilvántartást vezető szerv törölheti az ásványi nyersanyagkészlet országos nyilvántartásából. (Bányatörvény Vhr. 51. §.)

b) Szakvélemény adás felhagyott vagy kimerült bányáknak az ásványi nyersanyag kimerülése miatti megszüntetéséhez. [Bányatörvény Vhr. 52. § (2) bekezdés.]

c) A hivatal szakfelügyelete alá tartozó vállalatok kötelesek a kutatási és bányaföldtani szervezeteik létrehozása, átszervezése vagy megszüntetése előtt a hivatal véleményét kikérni.

III.

Műszaki fejlesztés, termelés

Műszaki fejlesztés, termelés vonalán a szakfelügyeleti jog kiterjed:

1. Új kutatási technológiai eljárás bevezetésének véleményezésére;

2. A földtani kutatások szabványainak kidolgozására és kötelező alkalmazására;

3. A geofizikai műszer- és módszerfejlesztés irányítására.

IV.

Munkaügy

A szakfelügyeleti jog alkalmazása munkaügyi vonalon:

1. A geológus, geofizikus, mérnökgeológus nomenklatúra készítésére és betartásának ellenőrzésére.

2. A földtani és bányaföldtani szervezetek dolgozóinál az egyes munkakörök ellátásához szükséges képesítési és gyakorlati idő meghatározására [1013/1964. (V. 4.) Korm. sz. határozat 5. *e)* pont].

3. Geológus, geofizikus, mérnökgeológus nyilvántartás rendszerének szabályozására.

4. A földtani kutatás dolgozóinál az egyetemen kívüli szakmai továbbképzés szervezésére, a szakmai továbbképzés véleményezésére.

Véleményt nyilváníthat továbbá az egyetemi képzés korszerűségére és a népgazdaság követelményeinek megfelelő rendszerére vonatkozóan.

V.

Egyéb területen

1. Árképzés

A földtani kutatásra kidolgozott árrendszer és árképzés jóváhagyás előtti vélemény-nyilvánítására.

2. Nemzetközi együttműködés

A földtani kutatások fogalmi körébe tartozó (I. fejezet 2. bekezdés) KGST és egyéb nemzetközi kötelezettségekből eredő feladatok ellátása terén.

a) Előterjesztések, javaslatok készítésénél, együttműködési határozatok megkötésénél állásfoglalásra.

b) Az érdekelt irányító miniszterek tájékoztatására a magyar népgazdaságra háruló földtani kutatási feladatokról.

c) A földtani tárgyú műszaki-tudományos együttműködés koordinációjára.

d) A földtani tárgyú konferenciákon részt vevő hivatalos delegációk személyi kiválasztásának koordinálására.

e) A külkereskedelmi szervek által bonyolításra kerülő szellemi export szervezésére és egybehangolására.

VI.

Szakfelügyeleti ellenőrzés

1. A szakfelügyeleti ellenőrzési jogkör kiterjed a jelen utasítás I. fejezet 2. pontjában foglalt fogalmi meghatározás alá eső földtani tevékenységnek minden kutatási fázisában történő helyszíni ellenőrzésére.

2. Az ellenőrzési szakfelügyelet kiterjed továbbá az ásványi nyersanyag készletmérlegek elkészítésével kapcsolatos munkálatok menetközbeni vizsgálatára [1013/1964. (V. 4.) Korm. sz. határozat 4. *d)* pont].

3. A KFH dolgozói szakfelügyeleti ellenőrzésük során megállapításaikat rögzítik az ellenőrzött terület vezetői részére.

4. A szakfelügyeleti jogkör alapján az ellenőrzéssel feltárt hiányosságok miatt a Korm. határozatban [1007/1964. (III. 21.) Korm. sz. határozat VI. fejezet (2) bekezdése] szabályozott következő intézkedések kezdeményezését a miniszterek felé magamnak tartom fenn:

a) Az ellenőrzés során tett észrevételek írásban való közlését az irányító miniszterrel.

b) Javaslattétel a mulasztások elkövetőivel szemben a fegyelmi úton történő felelősségrevonásra.

c) Javaslattétel a mulasztó személyek prémiumának csökkentésére vagy megvonására, illetve arra, hogy a mulasztó személy meghatározott időn át jutalmazásban nem részesíthető.

d) A mulasztásért felelős személyek ellen szabálysértési eljárás megindítása céljából feljelentés tétel az illetékes szabálysértési hatósághoz.

e) Ha a vizsgálat eredménye bűntett elkövetésére utal, javaslattétel az illetékes irányító miniszter felé a feljelentés megtételére és egyidejűleg a KNEB elnökének, valamint a Népköztársaság legfőbb ügyészének értesítése.

VII.

Hatálybalépés

Az utasítás rendelkezéseit 1965. július 1. napjával kell alkalmazni; hatálya kiterjed a folyamatban levő ügyekre is.

Dr. Kertai György s. k.,
a Központi Földtani Hivatal elnöke.

Az Országos Tervhivatal elnökének 18/1965. (Tg. É. 18.) OT számú

utasítása

az éves kutatási tervek kidolgozásáról szóló 5/1963. (Tg. É. 5.) OT számú utasítás módosításáról

Az éves kutatási tervek kidolgozásával és jóváhagyásával kapcsolatos ügyintézés egyszerűbbé tétele érdekében — a Tudományos és Felsőoktatási Tanács elnökével egyetértésben — az éves kutatási tervek kidolgozásáról szóló 5/1963. (Tg. É. 5.) OT számú utasítást (a továbbiakban: Ut.) az alábbiak szerint módosítom:

1. §

Az Ut. 1. § (2) bekezdésének *c)* pontja helyére a következő rendelkezés lép:

„*c)* és azokat a tudományos kutatást is végző egyéb intézményeket (vállalatokat, gazdaságokat, múzeumokat, könyvtárakat, levéltárakat stb.), amelyek számára az éves kutatási terv készítését az illetékes irányító szerv kifejezetten előírja (a továbbiakban: egyéb intézmények)."

2. §

Az Ut. 3. § (4) bekezdése helyére a következő rendelkezés lép:

„(4) A koordináló bizottságok a főfeladat megoldása érdekében a tervévben szükségesnek ítélt új — az előző főfeladati tématervben, illetőleg a számbavett kutatóhely előző tématervében nem szereplő — kutatásokra vonatkozó témaajánlásaikat — az adott tervévet megelőző év július 1-ig — csak az adott téma kutatásához megfelelő kutatási kapacitással rendelkező s éves kutatási terv készítésére kötelezett kutatóhely(ek) vezetőjének küldjék meg. A koordináló bizottságok, szükség esetén, téma-ajánlások helyett — a téma és a témacsoport között elhelyezkedő — témacsalád szintű ajánlásokat is tehetnek. Az ajánlások megtételének határidejét esetenként, a koordináló bizottságok kérésére a főfeladatért felelős minisztérium — a TFT elnökével egyetértésben — meghosszabbíthatja."

3. §

Az Ut. 4. § (1) bekezdése helyére a következő rendelkezés lép:

„(1) A tématerv minden egyes témájáról — legalább az Ut. 1. sz. mintájának pontjai szerint — egységes tématerv-lapot kell vezetni. Tématerv-lapot ugyanarról a témáról csak egyszer kell készíteni, több évre tervezett kutatások esetén ennek megfelelő több éves beosztásokat tartalmazó formában. Új tématerv-lapot évente csak az új témákról kell készíteni."

4. §

Az Ut. 8. § (1) bekezdése helyére a következő rendelkezés lép:

„(1) A kutatóhelyek által kidolgozott éves kutatási tervek benyújtásának és jóváhagyásának rend-

jét az érdekelt irányító minisztériumok és országos hatáskörű szervek saját hatáskörükben szabályozzák."

5. §

Ez az utasítás kihirdetése napján lép hatályba és első ízben az 1966. évi éves kutatási tervek kidolgozásánál kell alkalmazni. Egyidejűleg az Ut. 3. § (5) bekezdése, a 4. § (4) bekezdése, a 8. § (2), (3), (4), (5), (6) bekezdése, a 9. § (1), (3), (4) és (5) bekezdése, valamint a 10. § (1), (2), (4) bekezdése hatályát veszti.

Lázár György s. k.,
az Országos Tervhivatal elnökhelyettese.

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 108 043/1965. (A. K. 13.) számú

közleménye

az újévi üdvözletekről

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 82/1964. számú határozata, amelynek értelmében az akadémiai kutatóintézmények (intézetek, kutatócsoportok, laboratóriumok, támogatott intézmények, egyéb költségvetési szervek) és vállalatok állami költségen újévi jókívánságokat nem fejezhetnek ki, 1965. évben is érvényben marad. A külföldről érkező jókívánságokat egyszerű formában megköszönhetik.

Budapest, 1965. augusztus 31.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
főtitkár.

Tájékoztató közlemény

a sorozatban gyártott és sugárzó anyagot tartalmazó műszerek típusvizsgálatáról

Az Országos Mérésügyi Hivatal az 1/1964. (V. 7.) Eü. M. számú rendeletben meghatározott sugárzó (radioaktív) anyagot tartalmazó műszerek típusvizsgálatát a 50/1960. (XI. 18.) Korm. számú rendelet alapján elrendelheti. Az elrendelés esetére vonatkozóan az Egészségügyi Minisztérium és az Országos Mérésügyi Hivatal együttműködve jár el.

Felhívjuk a sugárzó anyagot tartalmazó műszert forgalomba hozni szándékozó intézetet, intézményt, üzemet, hogy a sugárzó anyagot tartalmazó műszert annak sorozatgyártása előtt típusvizsgálat végett az Országos Mérésügyi Hivatalnak meg kell küldeni.

Budapest, 1965. szept. 20.

Egészségügyi Minisztérium

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésre áll.

Elnökségi Titkárság.

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 700 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban.
Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közületi: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61372 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 14. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. OKTÓBER 18.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	34/1965. sz. határozat	Fodor Gábor akadémikus és Mosonyi Emil levelező tag akadémiai tagsága felfüggesztésének jóváhagyásáról	133
	36/1965. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia 1966. évi közgyűlésének előkészítéséről	133
	38/1965. sz. határozat	A kiutazási költségkeretek elosztásáról	134
Az Akadémia elnökének utasítása	4/1965. MTA (A. K. 14.)	Az Afro-Ázsiai Kutató Csoport létesítéséről	134
Miniszteri rendelet	4/1965. (X. 3.) Mü. M.	Az ösztöndíjas aspiránsok és ösztöndíjas doktorjelöltek munkaviszonyával és társadalombiztosításával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról	135
Közlemény		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	136

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 34/1965. számú

h a t á r o z a t a

Fodor Gábor akadémikus és Mosonyi Emil levelező tag akadémiai tagsága felfüggesztésének jóváhagyásáról

Az Elnökség jóváhagyja az Akadémia elnökének a 28/1965. sz. elnökségi határozat alapján tett azt az intézkedését, amellyel Fodor Gábor akadémikus és Mosonyi Emil levelező tag akadémiai tagságát — önkényes külföldi tartózkodásuk miatt — határozatlan időre felfüggesztette.

Budapest, 1965. szeptember 29.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 36/1965. sz.

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia 1966. évi közgyűlésének előkészítéséről

Az Elnökség az 1965. évi közgyűléssel kapcsolatban a következőket határozza:

1. A közgyűlés jellege munkaközgyűlés legyen, ünnepélyesség és nagyobb szabású nyilvános előadóülés nélkül.
2. A közgyűlésen az Elnökség beszámolója nyilvánosan hangozzék el.
3. A tudományos osztályok a közgyűlés alkalmával zárt osztályülést tartsanak, lehetőleg a szakma tudományos életében vezető szerepet betöltő személyek részvételével. A tudományos osztályok a közgyűlés alkalmával nyilvános előadóülést ne szervezzenek, nincs akadálya azonban annak, hogy a közgyűlés időszakában — a közgyűléstől függetlenül — nyilvános előadóülést tartsanak.
4. A közgyűlésen tagválasztásra nem kerül sor.

5. A közgyűlést úgy kell előkészíteni, hogy 1966. május 2-án de. kerüljön sor az Elnökség beszámolójának ismertetésére. A közgyűlés a zárt üléssel május 3-án délelőtt folytatódjék.

Budapest, 1965. szeptember 29.

Rusznyák István s. k.
elnök.

Az MTA Elnöksége 38/1965. sz.

h a t á r o z a t a

a kiutazási költségkeretek elosztásáról

1. Az Elnökség az MTA nemzetközi kapcsolatainak finanszírozását célzó alapokból — költségvetési előirányzatokból — részint saját kötelezettségeinek fedezésére, részint a tudományos osztályok terven felül jelentkező, indokolt igényeinek kielégítésére, továbbá a tudományos osztályokhoz nem sorolható MTA Könyvtára, MTA vállalatai, a Műszerügyi Szolgálat és a Kutatási Ellátási Szolgálat tervezett igényeinek kielégítésére tartalékot képez. A tartalék mérete az MTA kereteinek 30%-a. A fennmaradó 70%-os keretek 100%-nak véve osztandók fel a tudományos osztályok között.

2. 1966. évben — és amennyiben a gyakorlat szerint ez beválik, akkor a további évek folyamán is — a nemzetközi kapcsolatok finanszírozását célzó, az osztályok között felosztható alapokat — egyezményes tanulmányi utak, deviza- és külön meghívási vendéglátási keretek — az alábbi kulcsszámok szerint kell az osztályok között elosztani:

I. o. = 10%	VI. o. = 12%
II. o. = 8%	VII. o. = 12%
III. o. = 12%	VIII. o. = 10%
IV. o. = 10%	IX. o. = 7%
V. o. = 11%	X. o. = 6%
Pszichológiai Bizottság	2%

3. A Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága az 1966. évi egyezményes és egyéb tervezhető tanulmányút keretek elosztásánál már e határozatot alkalmazza; továbbá a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya is 1966. januárjában az MTA 1966. évi szocialista és tőkés devizakeretét e kulcsszámok szerint köteles az osztályokra lebontani, figyelemmel az Elnökség tartalékának képzésére.

4. E határozatban megállapított kulcsszámok alkalmazandók értelemszerűen az MTA külön meghívásos vendéglátási keret éves felhasználását illetően is.

Budapest, 1965. szeptember 29.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 4/1965. MTA (A. K. 14.) számú

u t a s í t á s a

az Afro-Ázsiai Kutató Csoport létesítéséről

A fejlődő országok gazdasági problémái — a világgazdaság problémakörén belül — ma már önálló kutatási területet képeznek. E gazdasági problémáknak a marxizmus—leninizmus alapján való elemzése, a fejlődő országok növekvő világgazdasági és világpolitikai szerepe, valamint hazánknak ezen országokkal fennálló kapcsolatainak bővülése szükségessé teszi, hogy ezen országok problémáinak, gazdasági- társadalmi fejlődésének kutatása összehangolt vizsgálati program keretében, tudományosan megalapozott módszerekkel történjék.

1. A fejlődő országok gazdasági növekedésére vonatkozó kutatások tudományos bázisának megteremtése céljából 1965. október 1-vel önálló Afro-Ázsiai Kutató Csoportot kell létrehozni.

A Csoport elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Afro-Ázsiai Kutató Csoportja (a továbbiakban: Csoport). Székhelye: Budapest.

2. A Csoport feladata:

a) a fejlődő országokra vonatkozó és Magyarország vonatkozásában is jelentős alap- és alkalmazott kutatások végzése;

b) a fejlődő országokra vonatkozó információs és dokumentációs anyagok gyűjtése és feldolgozása;

c) a hazai szervek és intézmények tudományos elméleti és módszertani tájékoztatása a fejlődő országok gazdasági kérdései vonatkozásában.

3. A Csoport élén az igazgató áll. A Csoport vezetőjének és többi dolgozójának kinevezésére (alkalmazás, megbízás) a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1965. MTA (A. K. 8.) számú utasításában foglaltak az irányadók.

4. A Csoport költségvetésileg önállóan gazdálkodó szerv; személyi és dologi szükségleteinek fedezetéről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében — a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya keretén belül — kell gondoskodni.

5. A Csoport szervezetét és feladatkörének részletes szabályait — a Csoport igazgatójának előterjesztésére — a Magyar Tudományos Akadémia elnöke állapítja meg.

6. A Csoport felett a közvetlen felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya gyakorolja.

Budapest, 1965. szeptember 27.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri rendelet

A munkaügyi miniszter 4/1965. (X. 3.) Mü. M. számú

rendelete

az ösztöndíjas aspiránsok és ösztöndíjas doktorjelöltek munkaviszonyával és társadalombiztosításával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról

A 20/1963. (VIII. 14.) Korm. számú rendeletben foglalt felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsa főtitkárával és a Tudományos Minősítő Bizottság (a továbbiakban: TMB) elnökével egyetértésben az alábbiakat rendelem:

Az ösztöndíjas aspiránsok munkaviszonyával kapcsolatos kérdések szabályozása

1. §

(1) Az ösztöndíjas aspiráns munkaviszonya — a 20/1963. (VIII. 14.) Korm. számú rendelet 10. §-ának (2) bekezdése alapján — az aspirantúra ideje alatt szünetel. Ezért a munkaviszony az ösztöndíjas aspirantúra befejezése, illetőleg abbahagyása után minden külön intézkedés nélkül teljes egészében tovább folytatódik az aspirantúrát megelőző jogokkal és kötelezettségekkel.

(2) Az ösztöndíjas aspiráns aspirantúrájának befejezése vagy abbahagyása után, illetőleg az ösztöndíj folyósításának befejező napját követő első munkanapon köteles munkavégzésre jelentkezni munkáltatójánál.

2. §

Az ösztöndíjas aspiráns az eredeti munkáltatótól sem munkabért, sem egyéb olyan juttatást, amely a tényleges munkavégzéssel összefügg (pl. védőétel) — a 3. § alapján megállapított kivételektől eltekintve nem kaphat. Ugyancsak nem kaphat sem nyereségrészesedést, sem hűségjutalmat, kivéve azokat a hónapokat, amelyekre a jogot már az ösztöndíjas aspirantúráját megelőzően végzett munkájával megszerezte.

3. §

Az aspirantúra alatt az eredeti munkáltató biztosítja — a miniszter által a szakszervezettel és a TMB elnökével egyetértésben megállapított keretek között — az ösztöndíjast megillető szociális és kulturális szolgáltatásokat, valamint a szolgálati lakás, illetményföld és egyenruha használatát, továbbá az egyéb béren felüli, illetőleg természetbeni juttatásokra való jogosultságot az alábbi irányelvek figyelembevételével:

a) az ösztöndíjas aspiráns igénybeveheti azokat a szociális és kulturális szolgáltatásokat, amelyek a munkáltató részéről adott közvetlen anyagi juttatással (személyre szóló hozzájárulással) nincsenek összekötve (pl. kultúrház, könyvtár, sporttelep),

b) az olyan juttatásokat, amelyekhez a munkáltató az igénybevevő személyére való tekintettel hozzájárul (pl. vállalati üdülő, üzemi étkezés) az ösztöndíjas általában csak teljes térítés mellett veheti igénybe.

4. §

Az ösztöndíjas aspirantúra ideje a munkaviszonyban töltött (szolgálati) idő alapján növekedő munkabérek, illetőleg kiegészítő pótlékok (korpótlék), pótszabadság és jubileumi jutalom szempontjából munkaviszonyban töltött időnek tekintendő, amennyiben figyelembevételének jogszabályi akadálya (pl. fegyelmi úton történt elbocsátás) nincsen.

5. §

Az ösztöndíjas aspirantúra ideje alatt a munkakönyvet a munkáltatónál kell megőrizni. A munkakönyvbe — a 6. §-ban foglaltaknak megfelelően — az ösztöndíjas aspirantúra megkezdése előtt be kell jegyezni azt az időpontot, amikor a dolgozó utoljára a munkáltatójánál munkát végzett, továbbá azt az időpontot, amikor az ösztöndíjas az aspirantúra befejeztével, illetve abbahagyásával eredeti munkahelyén a munkát ismét megkezdte.

6. §

Bejegyzésként a munkakönyvbe a 10—11. és a folytatólagos oldalakon a munkaviszonyra vonatkozó bejegyzések alatt a következőket kell beírni:

A „munkáltató neve (cége) és székhelye" elnevezésű oszlopba „ösztöndíjas aspirantúra ideje", a „munkábalépésnek napja" elnevezésű oszlopba az azt követő napot, amelyen a dolgozó az ösztöndíjas aspirantúra megkezdése előtt utoljára munkát végzett, a „munkából kilépésnek napja" elnevezésű rovatba pedig az azt megelőző napot kell beírni, amelyen az ösztöndíjas az aspirantúra befejeztével, illetőleg abbahagyása bekövetkeztével a munkát a munkáltatójánál ismét megkezdte. A sor többi rovata kitöltetlen marad.

7. §

(1) Az ösztöndíjas aspiráns és családtagja a betegségi biztosítási szolgáltatásokra ugyanazokkal a feltételekkel és mértékben jogosult, mint a munkaviszonyban álló dolgozó és családtagja, azzal az eltéréssel, hogy az ösztöndíjas aspiránst a betegségi biztosítás keresetpótló szolgáltatásai nem illetik meg.

(2) Az ösztöndíjas aspirantúra idejét a betegségi biztosítási szolgáltatások és a nyugdíjra jogosultság szempontjából munkaviszonyban töltött jogszerző időnek, a családi pótlékra jogosultság szempontjából munkában töltött időnek kell tekinteni.

8. §

Az ösztöndíjas aspiráns részére járó családi pótlékot a TMB Titkársága állapítja meg és folyósítja.

9. §

(1) A betegségi biztosítás szolgáltatásaivai kapcsolatos ügyviteli feladatokat — a 71/1955. (XII. 31.) MT számú rendelet 79—80. §-aiban foglaltaknak megfelelően — az a szerv (kutatóintézet stb.) látja el, ahová az aspiránst a TMB aspiráns képzésre beosztotta, és ahol az ösztöndíjat a TMB átutalása alapján az aspiráns részére kifizetik.

(2) A betegségi biztosítási szolgáltatásokat az (1) bekezdésben megjelölt szervtől kell igényelni. Az ösztöndíjast a szolgáltatások igénybevételéhez szükséges igazolással is ez a szerv látja el.

10. §

(1) Az ösztöndíjas aspiráns után a TMB, illetőleg a 9. §-ban meghatározott szerv betegségi biztosítási és nyugdíjjárulékot nem fizet. Ezt a munkáltató fizeti a fizetésnélküli szabadságon levőkre vonatkozó rendelkezések szerint.

(2) Az ösztöndíjast (dolgozót) terhelő nyugdíjjárulékot az ösztöndíjas fizeti. Ezt a TMB köteles levonni és a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságának Budapesti és Pest megyei Igazgatósága részére befizetni.

(3) Az ösztöndíjas részéről fizetett nyugdíjjárulék kiszámításának alapja az ösztöndíj összege. A külföldön tanuló magyar állampolgárságú ösztöndíjasok a Szakszervezetek Országos Tanácsa által a TMB elnökével egyetértésben megállapított egységes nyugdíjjárulékot fizetik.

11. §

Ha az ösztöndíjas aspiráns képzésre állandó munkahelyre nincsen beosztva, és az ösztöndíjat részére közvetlenül a TMB Titkársága fizeti ki, a 9. §-ban az aspiránsképzésre kijelölt szerv kötelezettségeiként meghatározott feladatokat a TMB Titkársága látja el.

Az aspiránsok fegyelmi ügyeivel kapcsolatos egyes kérdések szabályozása

12. §

(1) Az aspirantúrával összefüggő fegyelmi vétségek esetében az aspiránsokra vonatkozó fegyelmi szabályok szerint kell eljárni. Az eljárásra a TMB illetékes.

(2) Az (1) bekezdés szerint kell eljárni abban az esetben is, amikor az ösztöndíjas aspiráns részére kijelölt tudományos munkahely [9. §. (1) bekezdés] azonos az eredeti munkahelyével.

13. §

(1) A 12. §. rendelkezéseit kell alkalmazni akkor is, ha az ösztöndíjas aspiráns aspirantúrája keretében olyan jellegű kötelezettséget sért meg, amely azonos a munkaviszonyban állókéval (pl. a munkahely rendjét nem tartja be, a munkavégzésre adott utasítás teljesítését megtagadja.)

(2) Az ösztöndíjas aspiráns ellen hozott jogerős fegyelmi határozatot meg kell küldeni az eredeti munkáltatónak is.

14. §

(1) Amennyiben az ösztöndíjas aspiráns magatartása a munkaviszonyból folyó kötelezettségek tekintetében is fegyelmi vétség, az aspiráns munkaviszonya alapján is fegyelmi felelősségre vonható.

(2) Az (1) bekezdés esetében a munkaviszonyban állókra érvényes szabályok szerint kell eljárni. Az eljárásra a munkáltató illetékes.

(3) A jogerős fegyelmi határozatot a munkáltató köteles a TMB Titkárságának megküldeni.

15. §

Az ösztöndíjas aspiráns minőségre figyelemmel megindított fegyelmi eljárás (12—13. §-ok) és a munkaviszony alapján megindított fegyelmi eljárás (14. §.) egymást nem zárják ki, hanem el lehet járni mindkét jogviszony (ösztöndíjas aspiránsi és munkaviszony), illetőleg ezek közül csak az egyik jogviszony alapján is, aszerint, hogy az elkövetett fegyelmi vétség mennyiben tekintendő az ösztöndíjas aspirantúrából , illetőleg a munkaviszonyból folyó kötelezettségek megszegésének.

Az ösztöndíjas doktorjelöltekre vonatkozó rendelkezések

16. §

Az ösztöndíjas doktorjelöltekre az ösztöndíjas aspiránsokra vonatkozó rendelkezéseket (1—15. §-ok) kell alkalmazni.

Vegyes, hatálybaléptető rendelkezés

17. §

(1) E rendelet nem vonatkozik a külföldről érkezett aspiránsokra [20/1963. (VIII. 14.) Korm. számú rendelet 34. §-a]. Ezek betegségi biztosításának szabályait a Szakszervezetek Országos Tanácsa a TMB elnökével egyetértésben állapítja meg.

(2) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Rendelkezéseit alkalmazni kell a hatályba lépésekor már ösztöndíjban részesülő aspiránsokra és ösztöndíjas doktorjelöltekre is.

Veres József s. k.,
munkaügyi miniszter.

Közlemény

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésre áll.

Elnökségi Titkárság.

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban.
Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közös: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61429 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

4149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 15. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. OKTÓBER 27.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	46/1965. sz. határozat	A Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya vezetőségének az irányítása alá tartozó tudományos kutatások helyzetéről előterjesztett beszámoló határozatáról	137
	49/1965. sz. határozat	A Meteorológiai Bizottság, továbbá a Vízgazdálkodási, Vízépítési és Hidrológiai Bizottság elnökeinek és alelnökeinek megválasztásáról	138
	50/1965. sz. határozat	Kiss Albert kandidátus tanácskozási jogú osztályvezetőségi taggá választásának jóváhagyásáról	138
	51/1965. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia emblémája használatáról	138
	52/1965. sz. határozat	A tudományos fokozattal rendelkező kutatók részvételéről az egyetemi oktatásban	139
Az Akadémia elnökének utasítása	5/1965. MTA (A. K. 15.)	A Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezeti és Működési Szabályzatáról	139
Közlemény		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	144

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 46/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya vezetőségének az irányítása alá tartozó tudományos kutatások helyzetéről előterjesztett beszámoló határozatáról

(Elnökségi Tanács, 1965. október 12.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya vezetőségének az irányítása alá tartozó tudományos kutatások helyzetéről előterjesztett beszámolójával kapcsolatban a következőket határozza:

1 Az Elnökség felhívja az Osztályvezetőséget, hogy a vitában elhangzott javaslatokat s az opponensek ajánlásait munkatervének mind elvi, mind gyakorlati szempontú részében vegye figyelembe, és munkájában folyamatosan érvényesítse.

2 Az Elnökség szükségesnek tartja az I. és II. Osztályhoz tartozó tudományterületek szorosabb együttműködését. A két osztály vezetősége gondoskodjék arról, hogy a tudományos kérdések, elsősorban az elvi természetűek, együttes vitája szervezetten történjék.

21 A közös vitákat a tudományos bizottságok bevonásával intézeti műhelyviták keretében — mindenekelőtt az Elnökség által kiemelt kutatási téma elvi kérdéseinek tisztázására kell fordítani. Az Elnökség ezzel összefüggésben konkrétan is javasolja, hogy az I. és II. Osztály tűzze napirendre az alábbi — vagy ahhoz hasonló — témák együttes vitáját.

211 Egyes tudományágazatok (irodalomelmélet, irodalomtörténet — modern-filológia, egyetemes irodalomtörténet stb.) egymáshoz való viszonyának elméleti, tudományrendszertani kérdései.

212 Az irodalomelmélet kutatása terén elért eddigi eredmények és az irodalomelméleti szintézis elvi problémái.

MAGYAR

213 A magyar művelődéstörténet egyes fejezeteinek, később összefoglaló megírásának előkészítése az I. és II. Osztály vállalkozásában. A mű megjelenése szervezeti és tudományos feltételeinek megteremtése.

214 A hazai filológiai és történeti kutatások eredményei s ezek felhasználása a társadalomtudomány más ágazataiban.

3 Az Elnökség megállapítja, hogy az I. Osztályhoz tartozó tudományterületek kapcsolatai a külföldi tudományos élettel az elmúlt években igen széleskörűvé váltak. Ezért alkalmasnak tartja az időpontot arra is, hogy az Osztályvezetőség összegezze a tapasztalatokat; a további tudományos külkapcsolatokra vonatkozóan vonja le az elvi és gyakorlati következtetéseket, s ezt megvitatásra az 1966. évi közgyűlés előtt terjessze a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága elé.

4 Az Elnökség megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az I. Osztály szervezetileg rendszeresen egyezteti külföldi kiküldetéseit a Művelődésügyi Minisztériummal, egyben szükségesnek tartja, hogy ez a kapcsolat a koordináló bizottság útján továbbfejlődjék az elvi kérdések folyamatos megbeszélése és egyeztetése szintjére.

5 A beszámoló és a vita alapján az Elnökség megállapítja, hogy az Osztály lényegében végrehajtotta az intézeten kívüli kutatásokra vonatkozó elnökségi határozatokat. A tudományos kutatás támogatásának új rendszere azonban számos problémát is felvet, ezért felhívja az Osztályvezetőséget, hogy az I. Osztály és a Művelődésügyi Minisztérium Felsőoktatási Főosztálya az elmúlt két-három év tapasztalatai alapján ez év végéig vizsgálja felül az irányítása alá tartozó tanszéki kutatási témák szervezeti hovatartozását — különös tekintettel a modern-filológiai kutatásokra — s az esetleges módosításokat terjessze az Elnökség elé jóváhagyásra.

6 Az I. Osztály a Művelődésügyi Minisztériummal egyetértésben tegyen erőfeszítéseket a világirodalmi diszciplínák — különösen a russzisztika — káderutánpótlásának fokozottabb biztosítására, s amennyiben a meglevő kutatási intézmények keretei között szervezeti módosítások válnának szükségessé, az erre vonatkozó javaslatot terjessze az Elnökség elé.

7 Az Elnökség felhívja az Osztályvezetőség figyelmét, hogy tekintse a káderutánpótlás egyik fontos lehetőségének a minőségi cserét. Az Akadémia Személyzeti Osztályával együtt adjon meg az intézeteknek minden segítséget, hogy minőségi cserék révén a kutatói bázis színvonala hatékonyan emelkedjék.

8 Az Elnökség megállapítja, hogy a beszámoló vitájának értékét nagymértékben segítették a színvonalas opponensi vélemények, s a jövőben is fenn kell tartani azt a gyakorlatot, hogy az Elnökség elé kerülő osztályvezetőségi beszámolók opponenseiül felkérendők akadémián kívüli, a tudománypolitikában, vagy bizonyos szakkérdésekben jártas tekintélyes, tapasztalt szakemberek is.

Budapest, 1965. október 13.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 49/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Meteorológiai Bizottság, továbbá a Vízgazdálkodási, Vízépítési és Hidrológiai Bizottság elnökeinek és alelnökeinek megválasztásáról

(Elnökségi Tanács, 1965. október 12.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Meteorológiai Bizottság elnökéül *Dési Frigyest*, a fizikai tudományok kandidátusát, alelnökéül *Bacsó Nándort*, a földrajztudományok doktorát, a Vízgazdálkodási, Vízépítési és Hidrológiai Bizottság elnökéül *Bogárdi János* levelező tagot, alelnökéül *Kovács Györgyöt*, a műszaki tudományok doktorát választja.

Budapest, 1965. október 13.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 50/1965. számú

h a t á r o z a t a

Kiss Albert kandidátus tanácskozási jogú osztályvezetőségi taggá választásának jóváhagyásáról

(Elnökségi Tanács, 1965. október 12.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az alapszabályok 20. §-a (1) bekezdés *d)* pontja alapján jóváhagyja *Kiss Albert* kandidátusnak a IV. Osztály által tanácskozási joggal megválasztott osztályvezetőségi tagságát.

Budapest. 1965. október 13.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 51/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia emblémája használatáról

(Elnökségi Tanács, 1965. október 12.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az Akadémia emblémája használatáról a következőket határozza:

1 Az Akadémia emblémája csak akadémiai rendezvényen használható.

2 Akadémiai rendezvénynek minősül az a tudományos tanácskozás (kongresszus, konferencia stb.), amit az Akadémia (esetleg más szervvel együtt) rendez.

Budapest, 1965. október 13.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 52/1965. számú

h a t á r o z a t a

a tudományos fokozattal rendelkező kutatók részvételéről az egyetemi oktatásban

(Elnökségi Tanács, 1965. október 12.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség szükségesnek tartja, hogy az akadémiai intézmények tudományos fokozattal rendelkező kutatói az egyetemi oktatásban speciál kollégiumok tartásával, esetleg kötelező kollégiumok vállalásával részt vegyenek.

2 Az Elnökség felhívja az akadémiai kutatóintézmények vezetőit, hogy a tudományos fokozattal rendelkező kutatók egyetemi oktatásban való részvételét saját hatáskörükben is segítsék elő.

Budapest, 1965. október 13.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 5/1965. MTA (A. K. 15.) számú

u t a s í t á s a

a Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezeti és Működési Szabályzatáról

A tűzrendészet továbbfejlesztése és a tűzrendészeti szervezet megerősítése érdekében az 1/1963. (VII. 5.) B. M. sz. rendelet 28. §. (1) bekezdése alapján — a Belügyminisztérium Tűzrendészeti Országos Parancsnoksága vezetőjével egyetértésben — ezen utasítás mellékleteként kiadom a Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezeti és Működési Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat).

A szabályzat hatálya kiterjed a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó valamennyi intézményre.

Azzal szemben, aki a Szabályzatban előírtakat nem hajtja végre, vagy annak végrehajtását akadályozza, szükség szerint fegyelmi, szabálysértési, illetőleg büntető eljárást kell kezdeményezni.

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg érvényét veszti a Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 14/1958. MTA (A. K. 17—18.) számú utasítás.

Budapest, 1965. október 7.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 5/1965. MTA. (A. K. 15.) számú utasításához.

A Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezeti és Működési Szabályzata

A Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezete

1. §

A Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezete a következő:

— A Magyar Tudományos Akadémia Terv- és Pénzügyi Titkársága vezetője és tűzrendészeti előadója,

— a kutatóintézetek, kutatócsoportok, kutatólaboratóriumok, előirányzatos, folyószámlás rendben gazdálkodó szervek, vállalatok, üdülők (továbbiakban: intézmények) vezetői és tűzrendészeti előadói, megbízottai, továbbá az

— intézmények tűzrendészeti bizottságai és létesítményi tűzoltóságai.

A Magyar Tudományos Akadémia tűzrendészeti felelőssége

2. §

(1) A Magyar Tudományos Akadémia (továbbiakban MTA) felelős a felügyelete alá tartozó intézmények tűzrendészetéért, gondoskodik a tűzrendészet állandó fejlesztéséről.

(2) Az MTA a megelőző tűzrendészeti rendelkezések, használati előírások, szabványok, Országos Építési Szabályzat (továbbiakban: OÉSZ) előírásainak végrehajtása érdekében:

a) intézményeiben megszervezi a tűzrendészetet, meghatározza annak feladatát, ellenőrzi működését, és biztosítja a működéséhez szükséges anyagi feltételeket,

b) a tűzrendészeti szervezet útján irányítja és ellenőrzi a megelőző tűzrendészeti rendelkezések, használati előírások, szabványok, OÉSZ végrehajtását,

c) gondoskodik a tűz elleni védekezés társadalmasításáról,

d) meghatározza a tűzrendészeti hatóság által nyilvántartásba nem vett intézmény működésével kapcsolatos megelőző tűzrendészeti követelményeket és az intézmények ellenőrzésének alapelveit,

e) intézkedik a tűzrendészeti szabálytalanság megszüntetéséről, szükség szerint felelősségrevonást kezdeményez, a kiemelkedő munkát végzőket jutalmazza,

f) szervezi és irányítja a dolgozók tűzrendészeti oktatását,

g) új létesítményeknél, valamint a meglevő létesítmények átalakításakor vagy átépítésekor, tűzveszélyes készülék, gép, berendezés típusterveinek elfogadásánál, valamint az alkalmazott technológiai eljárás megváltoztatásánál a tűzrendészeti rendelkezéseket érvényre juttatja,

h) gondoskodik arról, hogy a beruházási programok és tervezési feladatok jóváhagyását megelőző tárgyalásokon a tűzrendészeti előadó részt vegyen, biztosítja, hogy a tűzrendészeti hiányosságok megszüntetéséhez szükséges beruházási és felújítási összegek az éves tervben szerepeljenek.

(3) Az MTA területén a tűzrendészeti felelős irányítója a Terv- és Pénzügyi Titkárság. Az MTA tudományos osztályai és intézményei, az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága vezetőjének a tűzrendészettel kapcsolatos utasításait kötelesek végrehajtani, illetve végrehajtásukról gondoskodni.

Tűzrendészeti előadók, megbízottak

3. §

(1) Az MTA-n lehetőleg függetlenített, az intézményeknél pedig az 1. sz. függelékben feltüntetett, nem függetlenített tűzrendészeti előadót vagy megbízottat kell kijelölni.

(2) Az MTA-n dolgozó tűzrendészeti előadó kinevezése, felmentése, a Belügyminisztérium Tűzrendészet Országos Parancsnoksága véleményének előzetes meghallgatásával történhet. Függetlenített tűzrendészeti előadónak csak azt lehet kinevezni, aki tűzoltótiszti képesítéssel rendelkezik, vagy a tűzrendészeti előadók 2 éves levelező tanfolyamát elvégezte.

(3) A Belügyminisztérium Tűzrendészet Országos Parancsnoksága által szervezett kétéves levelező tanfolyam elvégzéséről kiállított oklevél tűzrendészeti munkakör betöltésére jogosít.

(4) A nem függetlenített tűzrendészeti előadó részére a megbízó intézmény — a feladatoktól függően — a tűzrendészeti munka maradéktalan elvégzése érdekében a napi munkaidő keretén belül legalább 1—4 órát köteles biztosítani.

(5) Nem függetlenített tűzrendészeti előadóvá csak olyan személyt lehet kinevezni, aki lehetőleg műszaki képzettségű, és aki előképzettsége alapján a tűzrendészeti képesítést a (2) bekezdésben előírtaknak megfelelően meg tudja szerezni.

(6) A tűzrendészeti előadók kinevezése, leváltása a megbízó szerv által írásban történik.

(7) A tűzrendészeti előadó, megbízott az intézmény igazgatójának (vezetőjének) irányítása alatt dolgozik. Tűzrendészeti feladatait az intézmény igazgatójától kapja, és munkájáért neki tartozik felelősséggel. Az MTA tűzrendészeti előadója csak az intézmény igazgatójának közreműködésével adhat utasítást az intézmény tűzrendészeti előadójának, megbízottjának.

(8) A tűzrendészeti előadó feladatait az intézmény igazgatója, a tűzrendészeti hatóság utasításai és az MTA rendelkezései alapján végzi.

Az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága vezetőjének és tűzrendészeti előadójának feladata

4. §

(1) Az MTA Terv- és Pénzügyi Titkárságának vezetője és tűzrendészeti előadója felelősek az MTA tűzrendészeti felkészültségéért, a megelőző tűzrendészeti rendelkezések végrehajtásáért, a tűzrendészeti szervezet munkájáért. A tűzrendészeti előadó munkáját az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága vezetőjének felügyelete és a Belügyminisztérium Tűzrendészet Országos Parancsnoksága szakmai irányítása mellett végzi. Feladatkörében a 2. §-ban foglaltaknak megfelelően

a) megszervezi és irányítja az MTA tűzrendészeti szervezetét,

b) gondoskodik a tűzrendészeti szervezet szakmai oktatásáról, továbbképzéséről,

c) véleményezi a tűzrendészeti jogszabály-tervezeteket, előkészíti az akadémiai tűzrendészeti utasításokat, szükség esetén javaslatot tesz azok megváltoztatására,

d) gondoskodik a Belügyminisztérium Tűzrendészet Országos Parancsnoksága által kidolgozott irányelveknek az MTA területén történő alkalmazásáról és a tűzrendészeti rendelkezések végrehajtásáról,

e) az MTA illetékes tudományos osztályaival együttműködve javaslatot tesz a tűzrendészeti beruházási, felújítási keretszámokra, gondoskodik a hitelösszegek rendeltetésszerű felhasználásáról és ellenőrzéséről,

f) részt vesz a beruházási programok és a tervezési feladatok jóváhagyását megelőző tárgyalásokon, a jelentősebb beruházások üzembehelyezésén,

g) irányítja a tűzrendészeti szervezet munkáját, segíti, ellenőrzi annak tevékenységét,

h) figyelemmel kíséri a tűzvédelem szervezetét és technikai fejlődését,

i) félévenként értékeli az Akadémia tűzkár-statisztikáját, és javaslatot tesz a tűzvédelem fejlesztésére,

j) gondoskodik az MTA felügyelete alá tartozó intézmények évenkénti ellenőrzéséről, nyilvántartja a végzett ellenőrzéseket, az ellenőrzésekről értékelő jelentést készít, a tapasztalt hiányosságok megszüntetésére intézkedik,

k) az illetékes vezető útján intézkedik a tűzrendészeti hatóságok által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt.

(2) Az MTA tűzrendészeti előadója munkáját a Belügyminisztérium Tűzrendészet Országos Parancsnoksága által jóváhagyott éves munkaterv alapján végzi. A szakmai irányítása alá tartozó tűzrendészeti előadók részére feladat-tervet készít, félévenként a végzett munkáról beszámoltatja őket, és részükre eligazító értekezletet tart. Emellett

a) az MTA Terv- és Pénzügyi Titkárságának vezetője útján évenként tájékoztatja az MTA főtitkárát és a Belügyminisztérium Tűzrendészet Országos Parancsnokságának vezetőjét az elvégzett munkáról, az Akadémia tűzrendészeti helyzetéről,

b) megszervezi a tűzeset jelentést, nagyobb tűzesetek vizsgálatain az MTA-t szakértőként képviseli,

c) gondoskodik a tűzrendészeti propaganda munkáról,

d) javaslatot tesz a mulasztók, valamint a tüzet előidézők felelősségre vonására,

e) megszervezi, irányítja és értékeli a tűzrendészeti versenyt, javaslatot tesz a versenyben legjobb eredményt elért dolgozók jutalmazására,

f) tapasztalatcseréket szervez, és az új módszerek elbírálása után gondoskodik az alkalmasnak talált módszerek bevezetéséről,

g) a készültségi szolgálat elrendelését foganatosítja.

Az intézmények vezetőinek tűzrendészeti feladata

5. §

(1) Az intézmény tűzrendészetéért az igazgató (vezető) felelős. Huzamosabb távolléte esetén, továbbá ügyrendi vagy munkaköri elhatárolás alapján e feladat ellátásával helyettest is megbízhat.

(2) Az intézmény vezetője a megelőző tűzrendészeti rendelkezéseket, továbbá a tűzrendészetet érintő szabvány előírásokat, a tűzrendészeti hatóság külön felhívása vagy intézkedése nélkül köteles végrehajtani, folyamatosan megtartani, illetőleg a végrehajtást ellenőrizni.

(3) Az intézmény vezetője, az üzemeltetés vagy az intézmény használatának megkezdését legalább nyolc nappal megelőzően, a tűzrendészeti helyzetre kiható változást pedig azonnal írásban vagy szóban köteles bejelenteni a tűzrendészeti hatóságnak.

(4) Az intézmény vezetője a megelőző tűzrendészeti rendelkezések megállapítása céljából az újonnan bevezetésre kerülő építési anyag, épületszerkezet, továbbá a tűzveszélyes készülék, gép vagy berendezés tűzrendészeti értékeléséhez szükséges vizsgálati adatokat köteles a tűzrendészeti hatóság rendelkezésére bocsátani, alkalmazásukhoz szakvéleményt kérni. Azokat a tűzrendészeti hozzájárulás nélkül felhasználni, illetőleg alkalmazni nem szabad.

(5) Részt vesz a tűzrendészeti hatóság által foganatosított szemlén és az ellenőrzésen. Akadályoztatása esetén intézkedésre jogosult megbízottjával (helyettesével, főmérnök, főkönyvelő) képviseltetheti magát. Gondoskodik arról, hogy a szemlén a tűzrendészeti bizottság egy tagja, a szemlélt üzemrész műszaki vezetője és a tűzrendészeti előadó is részt vegyen. A szemle ellenőrzési jegyzőkönyvét az intézmény vezetőjének alá kell írnia, esetleges véleményét a jegyzőkönyvben előadhatja.

(6) Köteles a tűzrendészeti hatóság felhívására szakértők kijelölése iránt intézkedni. Szakértőnek csak azt lehet kijelölni, aki a kérdéses ügyben szakképesítéssel (szakvizsgával) vagy kellő jártassággal (gyakorlattal) rendelkezik. A szakértő elfogadásáról a tűzrendészeti hatóság dönt.

(7) Az intézmény vezetője megszervezi az intézmény tűzrendészeti szervezetét, és biztosítja működésének feltételeit. Gyakorolja a tűzrendészeti szervezet tagjai felett a jogszabályokban részére biztosított jogkört. Ennek során kinevezi, leváltja, szükség szerint felelősségre vonja, vagy a jó munkáért jutalmazza a tűzrendészeti szervezet tagjait. Emellett

a) a tűzrendészeti szervezet vezetőjét rendszeresen (havonta) beszámoltatja végzett munkájáról és a tűzrendészeti helyzetről,

b) beszámol a felügyeletet gyakorló tudományos osztálynak a tűzrendészeti helyzetről, a tűzrendészeti feladatok végrehajtásáról,

c) gondoskodik az intézmény pénzügyi (költségvetési, felújítási) tervében a tűzrendészeti követelmények megvalósításához szükséges összeg előirányzásáról és annak rendeltetésszerű felhasználásáról,

d) biztosítja a létesítményi tűzoltóság anyagi, személyi feltételeit, elhelyezését és az elhelyezésre szolgáló helyiség üzemeltetését,

e) az intézmény vezető beosztású dolgozóit rendszeresen beszámoltatja a tűzrendészettel kapcsolatos munkájukról,

f) részt vesz a tűzrendészeti hatóságnál tartott vezetői értekezleten, vagy azon helyettesével képviselteti magát.

(8) Az intézmény vezetője köteles a használati szabályok és a használati előírások alapján az intézményre vonatkozóan tűzrendészeti utasítást készíteni és azt a tűzrendészetért felelős személyek tudomására hozni. A tűzrendészeti utasításnak tartalmaznia kell a helyiségek, berendezések, gépek megfelelő használati szabályait, a tűzrendészeti hatóság határozatában megállapított előírásokat, a dolgozóknak a tűz jelzésével és megelőzésével, a tűz esetén tanúsítandó magatartásával, a tűz oltásával, az alkalmazott tűzoltófelszerelések, készülékek működtetésével kapcsolatos teendőit.

(9) Köteles a tűzrendészeti bizottságot, a tűzrendészeti előadót a tűzrendészetet érintő ügyben meghallgatni és az intézkedésbe bevonni. Tűzrendészeti szervezete útján intézkedik a hiányosságok megszüntetéséről, hatáskörét meghaladó esetben az MTA-nak jelentést tesz, és javaslatot terjeszt elő a még fellelhető hiányosságok megszüntetésére.

(10) Az intézmény vezetője köteles gondoskodni arról, hogy a dolgozók felvételkor, a munkábalépés előtt és utána szükség szerint, de legalább évenként kioktatásban részesüljenek:

a) a munkahely és a munkafolyamat tűzveszélyességére,

b) a megelőző tűzrendészeti rendelkezésekre és használati előírásokra,

c) a tűzjelzés lehetőségére, módjára,

d) a tűz esetén követendő magatartásra,

e) az elhelyezett tűzoltóeszközök, készülékek és felszerelések használatára,

f) a tűzrendészeti szabályok megszegésének következményeire.

(11) Az oktatás megtörténtét a dolgozók aláírásukkal ismerik el. Az oktatásról nyilvántartást kell vezetni.

Az intézmény tűzrendészeti előadójának feladata

6. §

(1) Az intézmény tűzrendészeti feladatát az igazgató irányítása mellett a tűzrendészeti előadó végzi. Munkájáról rendszeresen, de legalább havonként egyszer beszámol az intézmény vezetőjének.

(2) Az intézmény vezetője tűzrendészeti vonatkozásban, valamint a tűzrendészeti szervezet szolgálatát érintő és szabályozó kérdésekben a tűzrendészeti előadóval egyetértésben intézkedhet.

(3) A tűzrendészeti előadót az intézménynél tartandó minden olyan tárgyalásra, értekezletre meg kell hívni, ahol a tűzrendészeti kérdések érintve vannak.

(4) A tűzrendészeti előadó tudta nélkül az intézmény területén semmiféle építkezés, átalakítás, átszervezés, bővítés vagy új technológia (készülék, gép stb.), nem vezethető be.

(5) Az intézmény vezetőjének megbízásából részt vesz és az intézményt képviseli az MTA és a tűzrendészeti hatóságok által tartott szemléken, ellenőrzéseken. Az ellenőrzések által feltárt hiányosságokat — a szükséges intézkedések megtétele érdekében — azonnal közli az intézmény vezetőjével.

(6) Az intézmény vezetőjének megbízásából jogosult intézkedéseket tenni a felmerült tűzrendészeti hiányosságok megszüntetésére.

(7) Az intézmény tűzrendészeti előadója a létesítményi tűzoltóság vezetőjével és a tűzrendészeti bizottsággal együttesen felelős a területén szükséges intézkedések megtételéért és végrehajtásáért.

(8) Gondoskodik a megelőző tűzrendészeti rendelkezések, ezen szabályzat, a tűzrendészeti határozatok és utasítások végrehajtásáról; ellenőrzi azok végrehajtását, a végrehajtás során tapasztalt mulasztásokról az intézmény vezetőjét azonnal értesíti.

(9) Összeállítja az intézmény tűzrendészetének költségvetési, felújítási, karbantartási, beruházási tervét. Ezt az intézmény megfelelő terveibe beállítja, gondoskodik a biztosított hitelösszegek felhasználásáról, és ellenőrzi a felhasználás megtörténtét. Emellett

a) javaslatot tesz a tűzrendészeti megbízottak, létesítményi tűzoltók kinevezésére, illetve leváltására, ezek tűzrendészeti munkáját irányítja és ellenőrzi, részükre negyedévenként értekezletet tart, javaslatot tesz jutalmazásra,

b) részt vesz a tűzrendészeti előadók részére szervezett oktatásokon, és ellátja a dolgozók oktatásával, továbbá a tűzrendészeti propaganda munkával kapcsolatos feladatokat,

c) gondoskodik arról, hogy a villanyszerelők, hegesztők és egyéb szakmunkások a tűzrendészeti vizsgát — az intézmény szakbizottsága előtt — letegyék; továbbképzésüket és az ehhez szükséges tananyagot biztosítja,

d) az intézmény területén a tűzrendészetet érintő változtatást, átalakítást, építést, átszervezést, gépfelállítást stb. bejelenti az illetékes I. fokú tűzrendészeti hatóságnak; a kivitelezett munkák átvételére, üzembehelyezésére a tűzrendészeti hatóságot meghívja,

e) nyilvántartja az intézmény tűzvédelmi és tűzrendészeti felszereléseit, gondoskodik a felszerelések, készülékek, berendezések felújításáról, pótlásáról, működőképességéről. Ügyel arra, hogy a tűzoltófelszereléseket rendeltetésüktől eltérő célra ne használják,

f) elkészíti az intézmény tűzrendészeti utasításának tervezetét,

g) megszervezi a tűzriasztást, elkészíti a tűzriadó-tervet; ha a kár értéke előreláthatólag az 50 000 Ft-ot meghaladja, a tűzesetet távbeszélőn azonnal jelenti az MTA ügyeletének,

h) megszervezi és irányítja a tűzrendészeti bizottság munkáját,

i) megszervezi a készültségi szolgálatot, és elvégzi a szolgálat ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat,

j) szakértőként részt vesz a tűz keletkezési okának megállapításában, elősegíti a tűzrendészeti hatóság ilyen irányú munkáját,

k) a létesítmény területén keletkezett minden tűzesetről tűzkárstatisztikai és tűzkeletkezési ok vizsgálati jelentést készít az MTA-nak,

l) a tűzrendészettel kapcsolatos ügyiratokat az ügyviteli előírásoknak megfelelően kezeli, és szükség esetén az ellenőrző szervek rendelkezésére bocsátja,

m) minden év december 10-ig beszámoló jelentést készít az MTA részére,

n) engedélyezi a tűzveszélyes folyamatok végzését (hegesztés stb.).

Tűzrendészeti megbízottak feladatai

7. §

A tűzrendészeti megbízott gondoskodik arról, hogy az intézmény, intézményrész (laboratórium, műhely stb.) dolgozói a megfelelő tűzrendészeti rendelkezéseket megismerjék és megtartsák. Emellett

a) megszünteti azokat a szabálytalanságokat, amelyek a tűz keletkezését okozhatják, illetve gátolják a tűzoltási munkálatokat, vagy akadályozzák a menekülési lehetőségeket,

b) a munkaidő befejezésével ellenőrzi a rendet, a közlekedési utak szabadon hagyását, a tüzek, a nyílt lámpák eloltását, az áramtalanítást,

c) végrehajtja a tűzrendészeti előadótól kapott rendelkezéseket, segítséget nyújt a tűz keletkezési okának feltárásában, részt vesz a tűzrendészeti előadó által tartott értekezleteken,

d) az üzemrész (intézményrész) dolgozói között megszervezi a tűzjelzést és a tűzoltásban való részvételt,

e) biztosítja az üzemrészekben előírt tűzoltóeszközök, felszerelések meglétét és használhatóságát, és megakadályozza ezek rendeltetésüktől eltérő igénybevételét,

f) minden tűzrendészeti szabálytalanságot jelent a tűzrendészeti előadónak.

Tűzrendészeti bizottságok szervezése és feladata

8. §

(1) A Szabályzat függelékében meghatározott intézményekben tűzrendészeti bizottságot kell szervezni.

(2) A tűzrendészeti bizottság az intézmény vezetőjének tűzrendészeti szerve, a bizottság működéséért az intézmény vezetője a felelős.

(3) A bizottság vezetője a tűzrendészeti előadó, tagjai az intézmény vezetője által — írásban — megbízott, a feladat ellátására alkalmas személyek.

(4) A bizottság feladata az intézmény tűzrendészeti előadójának a 6. §-ban meghatározott feladatai végrehajtásának segítése.

(5) A bizottság legalább negyed évenként —szükség esetén gyakrabban is — ellenőrzi a tűzrendészeti utasítás végrehajtását, az ellenőrzés tapasztalatairól írásban jelentést tesz az intézmény vezetőjének. Ellenőrzés után értékeli az intézmény tűzrendészeti helyzetét. A felmerült hiányosságok kiküszöbölése, illetve a feladatok elvégzése céljából meghatározza a bizottság tagjainak feladatait. Üléséről jegyzőkönyvet kell felvenni.

(6) A bizottság vezetője a bizottság értekezletének eredményéről tájékoztatja az intézmény vezetőjét és az MTA tűzrendészeti előadóját.

(7) A bizottság munkáját a napi munkaidő keretében látja el.

Létesítményi tűzoltóság

9. §

Létesítményi tűzoltóságot kell szervezni a Szabályzat függelékében meghatározott intézményekben. A tűzoltóság szervezeti és működési szabályzatát, valamint a tűzrendészeti szervezet munkájához szükséges mintákat az MTA Terv- és Pénzügyi Titkársága állapítja meg és az érdekeltek részére közvetlenül küldi meg.

Tűzrendészeti oktatás

10. §

(1) Valamennyi intézmény vezetője köteles gondoskodni arról, hogy az újonnan felvételre kerülő dolgozó munkábaállítás előtt, a többi dolgozó pedig évenként egy alkalommal az intézménnyel összefüggő tűzvédelmi rendelkezésekről megfelelő oktatásban részesüljön. Az oktatást a tűzrendészeti előadó, megbízott, vagy a tűzrendészeti bizottság tagja végzi.

(2) A tűzvédelmi berendezések, eszközök és felszerelések kezelésével megbízott, a létesítmény tűzoltóságával összevontan legalább félévenként egyszer oltási gyakorlatot köteles tartani, amelyet a tűzoltóság parancsnoka és az intézmény tűzrendészeti előadója együttesen készít elő.

Vegyes rendelkezések

11. §

(1) Az MTA tűzrendészeti előadója az intézményeknél rendszeresített tűzrendészeti ellenőrzőkönyvekben észrevételeit köteles beírni.

(2) Készültségi szolgálatot csak az Akadémia rendelhet el. A II. fokú tűzrendészeti hatóság rendkívüli esetben, pl. földrengés, árvíz stb. elrendelhet működési területén készültségi szolgálatot, de ezen intézkedését a Belügyminisztérium Tűzrendészet Országos Parancsnokságának azonnal jelentenie kell.

Függelék a Magyar Tudományos Akadémia Tűzrendészeti Szervezeti és Működési Szabályzatához

Intézmény	Nem függetl. tűzr. előadó	Önálló tűzr. megbízott	Int. részi tűzr. megb.	Tűzrendészeti bizottság	Létesítményi tűzoltóság
Akadémiai Székház	—	1	—	—	—
Akadémiai Hivatal	—	1	—	—	—
Bartók Archívum	—	1	—	—	—
Nyelvtudományi I.	—	1	—	—	—
Irodalomtörténeti I.	—	1	—	—	—
Népzenekutató Csop.	—	1	—	—	—
Dunántúli Tud. I.	—	1	—	—	—
Filozófiai Intézet	—	1	—	—	—
Régészeti Kut. Csop.	—	1	—	—	—
Történettudományi I.	—	1	—	—	—
Atommag Kut. Int.	1	—	—	—	—
Csillagvizsgáló I.	—	1	—	—	—
Elm. Fizikai Kut. Cs.	—	1	—	—	—
Matematikai Kut. I.	—	1	—	—	—
Napfizikai Kut. Csop.	—	1	—	—	—
Számítástechn. Közp.	1	—	—	—	—
Állategészségügyi I.	—	1	—	—	—
Mg. Kutató Int.	1	—	—	3	8
Talajtani és Agrok. I.	—	1	—	—	—
Kísérl. Orvostud. K. I.	1	—	5	3	—
Mikrobiológiai Kut. I.	—	1	—	—	—
Műszaki Fizikai K. I.	1	—	5	3	—
Kémiai-Szerk. Kut. L.	1	—	—	—	—
Közp. Kémiai Kut. I.	1	—	4	3	—
Műszaki Kémiai K. I.	1	—	—	—	—
Sztereokémiai Kut. Cs.	—	1	—	—	—
Biológiai Kut. Int.	—	1	—	—	—
Biokémiai Int.	—	1	—	—	—
Botanikai Kut. Int.	—	1	—	—	—
Genetikai Int.	—	1	—	—	—
Afro-Ázsiai Kut. Csop.	—	1	—	—	—
Állam- és Jogtud. Int.	—	1	—	—	—
Ipargazdasági Kut. Cs.	—	1	—	—	—
Közgazdaságtud. I.	—	—	—	—	—
Szociológiai Kut. Cs.	—	—	—	—	—
Földrajztud. K. Cs.	—	—	—	—	—
Geodéziai és Geofizik. k. h.	—	1	—	—	—
Geokémiai Kut. Lab.	—	1	—	—	—
Olajbányászati Kut. L.	—	1	—	—	—
Pszichológiai Int.	—	1	—	—	—
MTA Könyvtára	—	1	—	—	—
Mg. Kut. Int. Gazd.	1	—	4	5	9
Akadémiai Nyomda	1	—	2	3	7

Intézmény	Nem függetl. tűzr. előadó	Önálló tűzr. megbízott	Int. részi tűzr. megb.	Tűzrendészeti bizottság	Létesítményi tűzoltóság
Akadémiai Kiadó ...	—	1	—	—	—
Kut. Eszk. Kivit. Váll.	1	—	8	3	15
Műszerügyi Szolgálat	—	1	—	—	—
Kutatási Ell. Szolg. ..	1	—	—	—	—
Mátraházi üdülő	—	1	—	—	—
Balatonvilágosi üd. ..	—	1	—	—	—
Balatonszabadi üdülő	—	1	—	—	—
Visegrádi üdülő	—	1	—	—	—
Balatonalmádi üdülő	—	1	—	—	—

Közlemény

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésre áll.

Elnökségi Titkárság.

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1150 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közületi: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61456 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 16. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1965. NOVEMBER 15.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	55/1965. sz. határozat	A Műszaki Tudományok Osztálya vezetőségének beszámolójáról, irányító tevékenységéről és az irányítása alatt álló kutatások helyzetéről	145
	56/1965. sz. határozat	Az 1964. évi könyv- és folyóiratkiadásról	145
	57/1965. sz. határozat	A kiadói nívódíj 1965. évi odaítéléséről	146
	58/1965. sz. határozat	A nem főhivatású akadémiai kutatóhelyek szervezeti és működési szabályzatának elkészítéséről	146
	61/1965. sz. határozat	Az akadémiai jutalom szabályainak módosításáról	146
	63/1965. sz. határozat	A Tudományos Minősítő Bizottság nyilvános vitáinak tartásáról	147
Az Akadémia elnökének utasítása	6/1965. MTA (A. K. 16.)	A nem főhivatású akadémiai kutatóhelyek szervezeti és működési szabályzatának elkészítéséről	147
	7/1965. MTA (A. K. 16.)	Az akadémiai jutalmak és pályadíjak rendszeréről szóló 10/1960. MTA (A K. 12.) számú utasítás módosításáról	151
Miniszteri utasítás	42/1965. KPM (Közl. Ért. 21.)	A nemzetközi kongresszusok és konferenciák, valamint a külföldiek részvételével megtartásra kerülő egyéb rendezvények engedélyezéséről és a szállodai férőhelyek biztosításáról	152
Közlemény		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	154

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 55/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Műszaki Tudományok Osztálya vezetőségének beszámolójáról, irányító tevékenységéről és az irányítása alatt álló kutatások helyzetéről

(Elnökség, 1965. október 26.)

Teljes szöveg

Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi a Műszaki Tudományok Osztálya vezetőségének irányító tevékenységéről és az irányítása alatt álló kutatások helyzetéről előterjesztett beszámolóját, egyetért a további feladatokra vonatkozó célkitűzésekkel és megállapítja, hogy az Osztály munkájában az elmúlt években bizonyos haladás mutatkozik.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 56/1965. számú

h a t á r o z a t a

az 1964. évi könyv- és folyóiratkiadásról

1 Az Elnökség a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságnak az 1964. évi könyv- és folyóiratkiadásról szóló beszámolója alapján egyetért azzal a törekvéssel, hogy a tudományos művek egy részének témaválasztása a népgazdaság, ill. általában a gyakorlat közvetlen segítségét célozta. Helyesli

a kulturális közművelődés szempontjából jelentős kiadványok megjelentetését. Jelentősnek tartja a Magyar Irodalom Története kiadásának megkezdését, Petőfi Összes Művei Kritikai kiadásának befejezését és a Korunk Tudománya c. tudománynépszerűsítő sorozat megindítását.

2 Az 1964. évi könyv- és folyóiratkiadási tevékenység tapasztalatai alapján a tudományos osztályok a könyvkiadási tervek elkészítése, ill. megvalósítása során az alábbi szempontokat vegyék figyelembe:

21 a tudományos osztályok csak olyan monográfia-sorozatokat indítsanak, amelyek folyamatos megjelentetése biztosítható;

22 a kismonográfia-sorozatok szerkesztését — hacsak lehet — akadémiai intézetben munkaköri kötelezettségként lássák el.

3 Az egyes művek tervbevételekor a tudományos osztályok

31 a szerzővel pontosan tisztázzák, hány kötetre tervezi munkáját;

32 az egyes témák ívterjedelmének jóváhagyásakor a várható képek, táblázatok, bibliográfia stb. terjedelmét is; a szerzővel és a kiadóval az ilyen értelemben teljes kézirat jóváhagyott ívterjedelmét közöljék;

33 a műnek tervbe való felvételével egyidejüleg a mű szinopszisát küldjék meg a kiadónak.

4 A KFB vizsgálja meg a 10/1964. MTA elnöki utasításnak, az intézeti sokszorosítványok megjelentetéséről szóló részét [5. §. (11) bek.], és — amennyiben szükséges — módosító javaslatát *1966. május 1-ig* terjessze az Elnökség elé.

5 A KFB az éves könyv- és folyóiratkiadásról szóló beszámolót, 1966. évtől kezdődően, az alábbiak szerint készítse el:

51 minden év *március 31-ig* számoljon be az Elnökségnek az előző naptári év során végrehajtott terv számszerű adatairól és a felmerült problémákról;

52 a tárgyévet követő *második év decemberében* adjon tartalmi tudománypolitikai értékelést a megjelent kiadványokról.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 57/1965. számú

h a t á r o z a t a

a kiadói nívódíj 1965. évi odaítéléséről

(Elnökség, 1965. október 26.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság javaslata alapján hozzájárul ahhoz, hogy az Akadémiai Kiadó *Vadász Elemér* akadémikus: Magyarország földtana c. munkáját 15 000 Ft, továbbá *Simonyi Károly:* Villamosságtan c. munkáját 10 000 Ft nívódíjban részesítse.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 58/1965. számú

h a t á r o z a t a

a nem főhivatású akadémiai kutatóhelyek szervezeti és működési szabályzatának elkészítéséről

(Elnökség, 1965. október 26.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség a tanszékeken és a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) felügyelete alá tartozó intézményekben folyó akadémiai kutatások szervezeti és működési szabályzatának elkészítésére vonatkozó elnöki utasítás-tervezetet jóváhagyja.

2 Az Elnökség

21 felkéri a Magyar Tudományos Akadémia elnökét az utasítás kiadására,

22 felhívja a főtitkárt, gondoskodjék arról, hogy a kutatóhelyek az elnöki utasítás alapján *1966. január 1-ig* készítsék el szervezeti szabályzatukat, és azt terjesszék jóváhagyásra a felügyeletet ellátó tudományos osztály vezetőségéhez. Az osztályok a szabályzatokat az érdekelt felügyeleti szervekkel egyetértésben bírálják el.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 61/1965. számú

h a t á r o z a t a

az akadémiai jutalom szabályainak módosításáról

(Elnökség, 1965. október 26.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség annak érdekében, hogy a Magyar Tudományos Akadémia a kiemelkedő tudományos eredményeket társadalmi jelentőségüknek megfelelően mind erkölcsileg, mind anyagilag fokozott elismerésben részesíthesse, az eddigi akadémiai jutalmakat „akadémiai díjakká" szervezi át.

11 Az akadémiai díjakat az Elnökség ítéli oda, s azok kiosztása az évi rendes közgyűlés alkalmával tartott nyilvános ülésen történik.

12 Az akadémiai díj odaítéléséről megfelelő kivitelű oklevelet kell kiállítani.

2 Az Elnökség évente legfeljebb 15 akadémiai díjat ad ki az alábbiak szerint:

21 *I. fokozat*

A díj összege önálló munka esetén 12 000 Ft, kollektív munka esetén a díj összegét úgy kell megállapítani, hogy személyenként a jutalom összege 3000 Ft-nál kevesebb ne legyen.

22 *II. fokozat*

A jutalom összege önálló munka esetén 8000 Ft, kollektív munka esetén a díj összegét úgy kell megállapítani, hogy személyenként a jutalom összege ne legyen kevesebb 2000 Ft-nál.

23 Az odaítélt akadémiai díjak együttes összege nem haladhatja meg az évi 250 000 Ft-ot. Ha a teljes összeg nem kerül felhasználásra, a maradék az elnöki jutalom összegét emeli. Ezáltal mód nyílik arra, hogy az akadémiai díjak szintjét el nem érő, de jutalmazásra érdemes munkákat nagyobb számban lehessen elnöki jutalomban részesíteni.

24 Ha egy jutalmazási alkalomkor több kiemelkedő, nagy létszámú kollektíva által készített tudományos munka érdemes jutalmazásra, úgy az odaítélt díjak számát 15 alá lehet csökkenteni annak érdekében, hogy az egy személyre jutó összeg ne legyen kisebb a megszabott minimumnál.

3 A jutalmazásra előterjeszthető munkákkal szemben változatlanul az Elnökség 25/1960. sz. határozatának 1 pontjában foglaltakat kell követelményként támasztani azzal, hogy mind az egyéni, mind a kollektívák által készített munkák esetében az önálló tudományos teljesítményt kell elsősorban vizsgálni. Előnyben kell részesíteni azokat a munkákat, amelyeknek saját tudományterületükön túlmenő, kultúrpolitikai, tudománypolitikai vagy ipari, mezőgazdasági, egészségügyi jelentőségük is van.

4 Az elbírálás érdemibbé tétele érdekében meg kell javítani az osztályok előkészítő munkáját. A kollektív munkák jutalmazására vonatkozó javaslatoknál az Akadémia tudományos osztályai személyenként értékeljék a jutalmazásra javasolt munkában való részvételt, és tegyenek javaslatot a jutalomösszeg személyenkénti megosztására is. (Előfordulhat, hogy a szerzői kollektíva nem minden tagja részesül akadémiai díjban.)

41 Több akadémiai díjra vonatkozó javaslat esetén az osztályoknak javaslataikat rangsorolniuk kell.

5 Az akadémiai díjak odaítélése szempontjából kollektív munkáknak kell tekinteni az olyan új tudományos eredményt tartalmazó műveket, amelyeket a szerzők kollektívája egységes koncepció alapján, ezen mű létrehozása érdekében végzett együttes kutatómunkával hozott létre.

6 A kollektív tudományos munkából eredő művek olyan munkatársai részesülhetnek akadémiai díjban, akik maguk új tudományos eredményekre vezető alkotó kutatómunkával járultak hozzá a mű létrejöttéhez.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 63/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Tudományos Minősítő Bizottságok nyilvános vitáinak tartásáról

(Elnökség, 1965. október 26.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség az akadémiai rendezvények tartásának idejéről szóló 10/1965. sz. határozata alapján elutasítja a Tudományos Minősítő Bizottságnak azt a kérését, hogy nyilvános vitákat, a hét második felében (csütörtöktől szombatig) is tarthasson.

2 Az Elnökség felhívja a TMB figyelmét arra, hogy miután az Akadémia épületében rendelkezésre álló termek nem elégségesek a nyilvános viták lebonyolítására, így a viták (védések) szervezése történhet az egyetemeken és az egyes kutatóintézményekben is.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 6/1965. MTA (A. K. 16.) számú

u t a s í t á s a

a nem főhivatású akadémiai kutatóhelyek szervezeti és működési szabályzatának elkészítéséről

A nem főhivatású akadémiai kutatóhelyek szervezeti és működési szabályzatának elkészítésére a művelődésügyi miniszterrel, az egészségügyi miniszterrel, a földművelésügyi miniszterrel és a Tudományos és Felsőoktatási Tanács főtitkárával egyetértésben az alábbi utasítást adom ki.

1. §

A szervezeti és működési szabályzat elkészítése

(1) A nem főhivatású akadémiai kutatóhelyek ezen utasításban foglaltak szerint kötelesek szervezeti és működési szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) készíteni, és azt 1966. január 1-ig jóváhagyásra a felügyeletet ellátó tudományos osztály osztályvezetősége elé terjeszteni. Ezen utasítás alkalmazása szempontjából nem főhivatású kutatóhelyek (a továbbiakban: kutatóhelyek) azok az egyetemi vagy főiskolai tanszékek, ill. több tanszék kutatásait összefogó munkaközösségek vagy egy tanszéken szervezett kutatócsoport, valamint egyéb akadémiai támogatásban részesülő nem felsőoktatási intézmények (laboratóriumok, klinikák, múzeumok, könyvtárak stb.), amelyeknek kutatásait a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) irányítja, és gondoskodik a kutatás anyagi és személyi feltételeiről.

(2) A kutatóhely vezetői a Szabályzat elkészítésénél érvényesítsék az alábbi elveket, és vegyék figyelembe a következő szerkezeti felépítést.

2. §

A kutatóhely elnevezése

(1) A Szabályzatnak tartalmaznia kell a kutatóhely hivatalos elnevezését, illetőleg az elnevezés idegen nyelvű (orosz, angol) fordítását.

(2) A Szabályzatnak meg kell jelölnie a kutatóhely székhelyét.

3. §

Szervezeti alapelvek és a felügyeleti jogkör

A Szabályzatnak magában kell foglalnia, hogy

(1) a kutatóhely felett a tudományos irányítás és a kutatások finanszírozása tekintetében a fő felügyeletet az MTA elnöke látja el, és azt melyik miniszterrel egyetértésben gyakorolja. A Szabályzatnak arra is ki kell térnie, hogy a közvetlen felügyeletet az MTA melyik osztályának vezetősége, melyik egyetem (főiskola) mely karának dékánjával (igazgatójával), ill. olyan munkaközösség esetén, amelynek tevékenysége több karra terjed ki, melyik egyetem rektorával egyetértésben látja el. Az MTA osztályvezetőségei a közvetlen felügyeletet általában a szakterület szerint illetékes tudományos bizottság útján — az illetékes kar dékánjának közreműködésével — látják el az osztályvezetőség által meghatározott keretek között. Kivételesen e célra külön bizottságot is lehet szervezni, amelynek az illetékes kari dékán is tagja.

(2) A tanszék keretében szervezett kutatócsoport a tanszékkel közös kutatási egységet képez, amely az MTA kutatási tervei alapján akadémiai támogatással tudományos kutatást végez.

(3) A munkaközösség az akadémiai kutatások szervezeti keretében több tanszék kutatómunkáját fogja össze. A tanszékek szellemi erőit és a rendelkezésre álló anyagi eszközöket a munkaközösség a kutatási tervébe felvett közös témák kidolgozására összpontosítja.

4. §

A kutatóhely munkaterülete és szervezete

(1) A Szabályzatnak meg kell jelölnie a kutatóhely munkaterületét.

(2) (Amennyiben a kutatóhely szervezeti egységekre tagozódik, itt kell felsorolni — a feladatkör meghatározásával — a kutatóhely szervezetéhez tartozó egységeket.)

5. §

A kutatóhely vezetése és irányítása

(1) A kutatóhely vezetőjét az MTA elnöke, állandó helyettesét az MTA főtitkára az egyetem dékánjával, ill. több tanszéket összefogó munkaközösség esetén az egyetem rektorával egyetértésben bízza meg, ill. menti fel.

A kutatóhely felelős vezetője a tanszék vezetője, ill. munkaközösség esetén a kutatómunkában érdekelt tanszékek vezetői közül kijelölt tanszékvezető. Az állandó helyettes megbízására a vezető tesz javaslatot. A vezetőt szükség esetén az általa megbízott helyettes is helyettesítheti. Kivételesen indokolt esetben kutatóhelyvezetéssel tanszékvezető helyett tudományos fokozattal rendelkező tanszéki kutató, ill. oktató is megbízható.

(2) A kutatóhely vezetője közvetlenül irányítja és ellenőrzi a kutatóhely tudományos munkáját. Felelős a kutatóhely tudományos tevékenységéért, a kutatási terv teljesítéséért, a kutatómunka tudományos színvonaláért, a tudományos dolgozók szakmai, ideológiai és politikai fejlődéséért, a munkafegyelem megtartásáért, továbbá az MTA által biztosított pénzügyi támogatás rendeltetésszerű felhasználásáért, valamint a kezelésére bízott anyagi eszközökért. Munkájában érvényesíti az MTA testületi szerveinek a kutatóhely tevékenységét érintő határozatait, ill. állásfoglalásait. A munkaközösség vezetője feladatát az érintett tanszékek vezetőivel együttműködve látja el.

(3) A kutatóhely vezetője gyakorolja az MTA támogatás anyagi eszközei tekintetében a kiadmányozási, kötelezettségvállalási és utalványozási jogot. Ezt a jogkört helyettesére átruházhatja.

(4) A kutatóhely vezetője az MTA által rendelkezésre bocsátott pénzügyi kereten belül rész- és mellékfoglalkozású dolgozókat is foglalkoztathat olyan témakörökre, anyaggyűjtésre, ill. olyan kutatási feladat elvégzésére, amelyre a kutatóhely megfelelő munkaerővel nem rendelkezik.

(5) A kutatóhely munkáját az illetékes bizottság, ill. kivételesen az osztályvezetőség által kijelölt külön bizottság segíti elő. Ennek során figyelemmel kíséri a kutatóhely egész kutatási tevékenységét, véleményt nyilvánít elvi tudományos kérdésekben, valamint szükség szerint, de legalább háromévenként megtárgyalja a kutatóhely munkáját. A bizottság ülésére a kutatóhely vezetőjét meg kell hívni.

6. §

A kutatóhely akadémiai dolgozóinak munkaviszonyára vonatkozó szabályok

(1) A kutatóhely akadémiai státusban levő dolgozóit az MTA illetékes osztályának osztálytitkára nevezi ki a kutatóhely vezetőjének az egyetemi szervekkel egyeztetett javaslata alapján. Az időszaki és részfoglalkozású dolgozók alkalmazása a kutatóhely vezetőjének hatáskörébe tartozik. Személyzeti vonatkozású kérdésekben érvényesíteni kell a felügyeleti szervek személyzeti politikájának irányelveit és állásfoglalásait. A kutatóhely dolgozóinak személyi minősítését — az illetékes egyetemi párt és személyzeti szerv véleményének meghallgatásával — a kutatóhely vezetője végzi. A fegyelmi jogkör gyakorlása a kinevezési hatáskörnek megfelelően történik.

(2) A kutatóhely vezetője határozza meg a dolgozók évi szabadságolási tervét. Egy hónapig terjedő fizetéses rendkívüli és három hónapig terjedő fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet. Az egy hónapot meghaladó fizetés nélküli szabadság engedélyezését az illetékes tudományos osztályhoz be kell jelenteni. Javaslatokat tehet az illetékes akadémiai szerveknek a dolgozók külföldi kiküldetésére, elnöki jutalmazására és kormánykitüntetésére.

7. §

Kutatási terv és beszámoló

(1) A kutatóhely az MTA kutatási tervének részét képező kutatási tervet készít, amelyet a kutatóhely dolgozói munkaértekezleten vitatnak meg. A tervnek egyben bele kell illeszkednie az egyetem kutatási tervébe is.

(2) A jóváhagyott kutatási tervben foglalt feladatok teljesítésében való közreműködés — a kutatóhely vezetője által megállapított megosztásban — a tanszék akadémiai és egyetemi státusban levő dolgozóinak munkaköri kötelezettsége.

(3) A kutatóhely vezetője a tudományos kutatásokról — az érvényes szabályok szerint — beszámolójelentést készít. Ha a kutatóhely tevékenysége több tanszékre terjed ki, a beszámolójelentést az érdekelt tanszék vezetőinek bevonásával kell összeállítani.

(4) A tervek és beszámolójelentések elkészítésének és jóváhagyásának rendjét az MTA külön utasítása szabályozza.

(5) A kutatási tervekre és beszámolójelentésekre — az MTA illetékes szerveihez történő felterjesztés előtt — az egyetem illetékes vezetőjének (rektor, dékán, tudományos rektorhelyettes vagy dékánhelyettes) a véleményét — 15 napos határidővel — ki kell kérni.

8. §

Pénzügyi gazdálkodás

(1) A kutatóhely vezetője a kutatáshoz szükséges támogatási igényét évente a mindenkor érvényes előírásnak megfelelően tervezi meg.

(2) A kutatóhely a felügyeletet ellátó tudományos osztály által jóváhagyott és alapokmányban rögzített költségvetés alapján gazdálkodik.

(3) A támogatási előirányzat felhasználása a támogatott kutatóhely vezetőjének rendelkezése alapján történik. A rendeltetésszerű felhasználásért a kutatóhely vezetője a felelős.

(4) A gazdálkodás során az MTA elnökének utasítása, valamint az érvényben levő egyéb pénzügyi előírások és rendelkezések szerint kell eljárni.

9. §

Publikációk

(1) A munkaköri kötelezettség körében vagy azzal kapcsolatban végzett munkából eredő tudományos publikációkat és tudományos előadásokat a kutatóhely vezetőjének előzetesen jóváhagyásra be kell mutatni. Egyéb tudományos publikációk esetén a munkahely csak a kutatóhely vezetőjének jóváhagyása esetén tüntethető fel. Ha a vezető a publikáció megjelentetése vagy az előadás megtartása ellen kifogást emel, az érdekelt kutató a döntés ellen panasszal fordulhat az illetékes tudományos bizottsághoz, ill. az osztályvezetőséghez.

(2) A folyóiratokban vagy időszakos kiadványokban közölt tanulmányokat általában a szerző (szerzők) neve alatt kell közzé tenni, a hatályos rendelkezések megtartása mellett.

10. §

Könyvtár

(1) A kutatóhely akadémiai állományban levő dolgozói a tanszék nem nyilvános tudományos szakkönyvtárát a tanszék (-ek) többi dolgozójára érvényes szabályok szerint használhatják. A tanszéki könyvtárnak a kutatóhely igényeit kielégítő könyvtári anyaggal való gyarapításáról a tanszékvezető vagy az általa megbízott személy gondoskodik. A tanszéki könyvtár működését az egyetemi könyvtárakra vonatkozó általános rendelkezések szabályozzák.

(2) A kutatóhely könyvtárát és dokumentációs munkáját a tanszékvezető vagy az általa megbízott személy irányítja.

11. §

Működési szabályok

(1) A kutatóhely vezetője az akadémiai státusban levő tudományos dolgozókkal és a kutatócsoport ill. munkaközösség munkájába bevont tanszéki oktatókkal rendszeresen — legalább évenként egyszer — megtárgyalja a kutatóhely munkáját. A kutatóhely munkaértekezleteire meg kell hívni a közvetlen felügyeletet ellátó szervek képviselőit és az érintett tanszékek vezetőit.

(2) A kutatóhely vezetője az általa megszabott időben és módon beszámoltatja a kutatókat végzett munkájukról, és kijelöli további feladataikat.

(3) A tudományos dolgozók külön díjazás nélkül, hivatalos munkaidejük terhére heti legfeljebb 5 tanrendi órában az oktató-nevelő munkába is bevonhatók. A tudományos dolgozók oktatásra fordított munkaideje az oktatói létszám megállapításánál nem vehető figyelembe. Az általuk teljesített oktatási órával évi átlagban növelni kell az oktatói állásban levők kutatásra fordított munkaidejét.

(4) A tanszéki oktatók és tudományos kutatók tudományos tevékenységének rendjét — az egyetem (főiskola) munkarendjével összhangban az oktatómunka zavartalanságának biztosítását is figyelembe véve — a tanszékvezető állapítja meg, munkaközösség esetén a munkaközösség vezetőjével egyetértésben. A munkarendet a dékán láttamozza.

(5) A kutatómunkában külső munkatársak is részt vehetnek, a vezető engedélye és irányítása mellett.

(6) Az államtitokra és hivatali titokra vonatkozó rendelkezéseket a vezető és a beosztottak kötelesek megtartani.

(7) A kutatóhely hivatalos levelezésének lebonyolítására elnevezésének és székhelyének feltüntetésével ellátott levélpapírt és pecsétet használhat. A kutatóhely hivatalos pecsétje: körbélyegző, köriratban a kutatóhely hivatalos nevével és székhelyével.

12. §

Zárórendelkezések

(1) Az utasításban foglaltakat értelemszerűen kell alkalmazni az akadémiai támogatást élvező egyéb (nem tanszéki) akadémiai kutatóhelyekre is.

(2) A kutatóhelyek pénzügyi gazdálkodásának részletes szabályait az utasítás melléklete tartalmazza.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Melléklet az MTA elnökének 6/1965. MTA (A. K. 16.) számú utasításához

Pénzügyi gazdálkodás

I.

Tervezés

Az MTA a tudományos irányítása alá tartozó tanszéki kutatóhelyeket a következő támogatásban részesíti:

a) ahol a kutatási feladatok ezt szükségessé teszik — az MTA Tudományos kutatások támogatása költségvetési cím terhére állandó főfoglalkozású létszámot bocsát rendelkezésre;

b) támogatási előirányzatot biztosít a kutatással kapcsolatos személyi és dologi kiadások fedezetére a TKFA MTA keretéből;

c) a kutatásokhoz szükséges állóeszközök (gépek, műszerek stb.) beszerzésére az MTA Beruházási, ill. TKFA keretéből megfelelő hitelkeretet engedélyez.

A létszám tervezése központilag történik. A kutatóhelyek állandó főfoglalkozású létszámigényeiket egyéb támogatási igényükkel egyidejűleg, de attól elkülönítve jelentik be az illetékes tudományos osztálynak.

A támogatott kutatóhelyek a tudományos osztályok által megadott tudományos irányelvek alapján tervezik meg a kutatáshoz szükséges TKFA előirányzatot. Az előirányzathoz rövid indokolást kell csatolni. Ebben meg kell jelölni, hogy a tervezett támogatást a kutatóhely milyen kutatási téma, ill. témák viteléhez igényli. Az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervhez tartozó kutatási témákat és az esetleges egyéb témákat az indokolásban elkülönítve kell szerepeltetni. A távlati tervtémáknál a főfeladat számát és megnevezését, a témacsoport decimális számát és megnevezését, valamint a kutatási téma decimális számát és megnevezését kell feltüntetni.

A terveket 3 példányban az MTA illetékes tudományos osztályaihoz kell benyújtani jóváhagyás végett.

A támogatott kutatóhely előirányzatainak tervezésénél a kiadásokat az alábbi csoportonként kell részletezni:

A) Személyi kiadások

B) Dologi kiadások

Az MTA által támogatott kutatóhelyeknek a *C)* Beszerzések kiadási csoportnál a *D)* Felújítások kiadási csoport Építési tételén, valamint az *E)* Építési Beruházások kiadási csoportnál felmerülő igényeiket — beleértve az év közben felmerülő kisebb (8000 Ft értékhatárt meg nem haladó) beszerzésekhez szükséges keretösszegeket is — az MTA központi beruházási utasítása szerint a beruházási igénybejelentés során kell bejelenteniük. E kiadási csoportok előirányzatát az MTA központilag tervezi.

*

A személyi kiadásoknál (*A)* Kiadási csoport) kell előirányozni:

— az időszaki főfoglalkozásúak alapbérét és pótlékait,
— a részfoglalkozásúak alapbérét és pótlékait,
— az alkalmi munkaerők (szakértők stb.) munkadíját,
— az időszaki főfoglalkozásúak jutalmát és segélyét,
— a belföldi utazásokkal kapcsolatos utazási, élelmezési és szállásdíjat,
— az étkezési hozzájárulást.

Az alapbért a kutatóintézetek dolgozóira vonatkozó 127/1960. (18) Mü. M. sz. utasításban, az egyéb béreket pedig a hatályos rendelkezésekben foglaltak szerint kell meghatározni. A családi pótlékot a társadalombiztosítási szervek közvetlenül folyósítják, ezért ilyen címen előirányzat nem tervezhető. Az időszaki főfoglalkozású alkalmaztatás általában három, legfeljebb hat havi időtartamra tervezhető.

A támogatási előirányzatban állandó főfoglalkozású létszám nem tervezhető.

A támogatott kutatóhely a rendelkezésére bocsátott támogatás személyi kerete terhére személyi jellegű juttatásban az állományába tartozó dolgozóit nem részesítheti. Más támogatott kutatóhelyek, ill. más szervek állományába tartozó dolgozókat tudományos kutatómunka jellegű munkára csak a támogatást biztosító hatáskörű szerv engedélye alapján alkalmazhat. Ilyen engedélyre a tudományos munkában tudományos segéderőként alkalmazandó dolgozók tekintetében szükség nincs.

A támogatott kutatóhelyen dolgozó aspiránst a személyi jellegű juttatás vonatkozásában a kutatóhely állományába tartozó dolgozókkal azonos módon kell kezelni.

A dologi kiadásoknál (*B)* Kiadási csoport) kell előirányozni:

— a jóváhagyott kutatási témák kidolgozásához szükséges anyagok és fogyóeszközök beszerzési kiadásait,
— az SZTK járulékot,
— a szolgáltatási kiadásokat,
— a könyvek beszerzési kiadásait.

II.

Gazdálkodás

A támogatott kutatóhely (tanszék stb.) vezetője a jóváhagyott tanszéki előirányzaton belül az egységes pénzügyi eljárás biztosítása érdekében a támogatott gazdálkodó szerv (egyetem, főiskola stb.) gazdasági vezetőjével egyetértésben — szükség esetén — átcsoportosítást hajthat végre.

Az átcsoportosítás következtében a támogatott kutatóhely előirányzata az *A)* Személyi kiadások kiadási csoportnál nem emelkedhet.

Az MTA által támogatott kutatóhelyek (tanszékek) között előirányzat-átcsoportosítást csak az MTA engedélyezhet.

Az MTA által támogatott kutatóhelyek (tanszékek) között előirányzat-átcsoportosítást csak az MTA engedélyezhet.

A tervezett beszerzések közül a TFT által egyedileg jóváhagyott műszerek, gépek, berendezések előirányzatát csak a TFT előzetes hozzájárulása alapján lehet átcsoportosítani.

Az MTA által rendelkezésre bocsátott támogatások és beruházási keretek rendeltetésszerű felhasználásáért a támogatott kutatóhely a felelős.

Az akadémiai támogatás felhasználása a kutatóhely vezetőjének rendelkezései alapján történik, az érvényes pénzügyi rendelkezések figyelembevételével.

A kutatóhely vezetője:

a) köteles a rendelkezésre álló személyi és anyagi lehetőségeket a jóváhagyott kutatási feladatok érdekében — a takarékosság szem előtt tartásával — a leghatékonyabban felhasználni.

b) tartozik a kutatásnál elért eredményeket az MTA rendelkezésére bocsátani, s a kutatómunkáról évenként, a mindenkor érvényes rendelkezésekben előírt jelentés formájában beszámolni.

c) gyakorolja a kutatóhely vonatkozásában az MTA támogatási és beruházási hitele fölött a kötelezettségvállalási és utalványozási jogot.

d) tartozik a kutatóhely vonatkozásában az MTA támogatási és beruházási kerete terhére történő megrendelések, beszerzések szükségességét és nyilvántartásba vételét aláírásával a számadási okmányon igazolni.

A *c)* és *d)* pontban meghatározott feladatot helyettesére írásban átruházhatja. E feladat átruházása azonban nem mentesíti a támogatott kutatóhely vezetőjét a keretek rendeltetésszerű felhasználásával kapcsolatos személyi felelősség alól.

Az utalványozási és kötelezettségvállalási jog gyakorlására jogosult személy (személyek) nevét a támogatott kutatóhely vezetője írásban tartozik bejelenteni a támogatott gazdálkodó szerv gazdasági vezetőjének.

A 11/1959. (IV. 9.) PM. sz. rendelet végrehajtása során a magánszemélytől történő árubeszerzéseknél esetenként 1000 forintig a támogatott kutatóhely vezetője adhat írásban engedélyt.

A támogatott szerv részére az akadémiai kutatómunkához állandó főfoglalkozású létszámot az illetékes tudományos osztály osztálytitkára engedélyezhet az MTA Elnöksége által részére megállapított létszámkereten belül.

Az állandó főfoglalkozású munkavállalók az MTA alkalmazottai, tevékenységüket a támogatott kutatóhely vezetője irányítja. A támogatott szerveknél foglalkoztatott akadé-

miai állandó főfoglalkozású alkalmazottak kinevezéséről, átsorolásáról, felmentéséről, fegyelmi eljárás alá vonásáról az MTA intézkedik.

Az akadémiai főfoglalkozású alkalmazottak béréhez és azok járulékaihoz szükséges költségvetési előirányzatról az MTA költségvetésében gondoskodik.

Az akadémiai főfoglalkozású alkalmazottak illetményüket azokon a napokon kapják, amelyeken a támogatott gazdálkodó szerv fizeti dolgozóit.

Az akadémiai főfoglalkozású alkalmazottak jutalmazására a támogatott kutatóhely vezetője tesz javaslatot. A javaslatot az MTA illetékes tudományos osztályához kell megküldeni, az osztály által meghatározott időre.

Az akadémia főfoglalkozású alkalmazottak előleg- és segélykéréseit a felügyeletet ellátó tudományos osztályhoz kell benyújtani. Előleg- és segélykéréseket a kutatóhely vezetője és a helyi szakszervezeti bizottság javaslatával kell ellátni.

A jóváhagyott illetményelőleget és segélyt a támogatott gazdálkodó szerv illetékes adminisztrációs részlege folyósítja az érdekeltek részére.

Időszaki főfoglalkozású alkalmaztatás előtt a támogatott kutatóhely vezetőjének — az engedélyezett támogatás személyi kiadások keretének mindenkori figyelembevételével — az illetékes tudományos osztályhoz a negyedévet megelőző hó 1-ig be kell jelentenie jóváhagyás végett a következőket:

— mely időtartamra,
— milyen kulcsszámú álláshelyre,
— milyen alapbérrel,
— milyen pótlékkal

kíván időszaki főfoglalkozású dolgozót alkalmazni. A kérelmet megfelelő indokolással kell ellátni.

Az illetékes tudományos osztály írásban értesíti a támogatott kutatóhely vezetőjét és a támogatott gazdálkodó szerv adminisztrációs részlegét az alkalmaztatás engedélyezéséről.

Az illetékes tudományos osztály az alkalmaztatás fentiek szerinti engedélyezésének jogkörét átruházhatja a támogatott kutatóhely vezetőjére.

A támogatott kutatóhely vezetője az engedélyezés kézhezvétele után határozott időre szóló munkaszerződést köt a dolgozóval. A szerződést a támogatott gazdálkodó szerv adminisztrációs részlege részére is meg kell küldeni.

A támogatás terhére alkalmazott időszaki főfoglalkozású, valamint az akadémiai álláshelyre kinevezett állandó főfoglalkozású dolgozók a támogatott kutatóhely által vállalt külső megbízásokba csak abban az esetben kapcsolódhatnak be, ha erre az MTA illetékes tudományos osztálya írásbeli engedélyt adott, és külön munkavállalásuk az akadémiai tématerv megvalósítását nem hátráltatja.

Az „akadémiai céltámogatásban részesülő szervek gazdálkodásában mutatkozó egyes hiányosságok megszüntetése" ügyében kibocsátott 120 891/1960. sz. MTA főtitkári utasítás, az „akadémiai céltámogatásban részesített munkaközösségek és kutatócsoportok gazdálkodásának szabályozása"-ról szóló 120 424/1960. sz. MTA elnöki utasítás, valamint a „fordítási költségek elszámolása a célhitelből" kérdését szabályozó 120 188/1961. sz. MTA főtitkári utasítás rendelkezései alapján

a) külföldi publikálás céljából történő idegen nyelvre fordítás kiadásai a támogatás terhére nem számolhatók el, amennyiben a publikálás honoráriummal jár,

b) a támogatás terhére beszerzett könyvekről külön nyilvántartást kell vezetni,

c) az előlegek elszámolása, munka- és védőruha beszerzése, valamint a támogatás terhére eszközölt személyes kifizetések esetén az általános pénzügyi rendelkezéseket érvényesíteni kell,

d) az MTA támogatás terhére akadémiai vagy más szerv által szervezett ankétokkal, ülésekkel kapcsolatos kiküldetési költségek csak az illetékes tudományos osztály előzetes, névre szóló írásbeli rendelkezése alapján számolhatók el. A kiküldetési rendelvényekhez minden esetben csatolni kell az illetékes tudományos osztály írásbeli rendelkezését.

Az illetékes tudományos osztály a névreszóló írásbeli rendelkezés jogát átruházhatja a támogatott kutatóhely vezetőjére. A támogatott kutatóhely vezetője a résztvevők számát és a kiküldetés időtartamát a takarékossági szempontok messzemenő figyelembe vételével állapítja meg.

A részvételi díjakat az intézmény költségvetéséből csak az intézet által kirendelt hivatalos kiküldöttek után az intézet igazgatójának külön engedélyével lehet fedezni. A TKFA terhére erre csak a tudományos osztály adhat engedélyt.

III.

Ellenőrzés

Az MTA támogatási előirányzattal kapcsolatos tervezési, gazdálkodási, számviteli és beszámolási feladatok évi rendszeres ellenőrzése (dokumentális helyszíni revízió) az MTA Revizori Osztályának hatáskörébe tartozik. Az ellenőrzésbe az egyetem (főiskola) belső ellenőre is bevonható.

A felügyeleti ellenőrzés az MTA illetékes tudományos osztályának feladata. Operatív ellenőrzést az MTA Terv- és Pénzügyi Titkárságának Költségvetési Osztálya is jogosult lefolytatni.

A belső ellenőrzés a támogatott gazdálkodó szervek illetékes részlegeinek (Pénzügyi Osztály, Gazdasági Hivatal stb.) feladatát képezi.

A fentieken túlmenően is a tervezés és a gazdálkodás során változatlanul a 3/1964. MTA sz. elnöki utasítás, valamint az érvényben levő egyéb pénzügyi előírások és rendelkezések szerint kell eljárni.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 7/1965. MTA (A. K. 16.) számú

utasítása

az akadémiai jutalmak és pályadíjak rendszeréről szóló 10/1960. MTA (A. K. 12.) számú utasítás módosításáról

A 10/1960. MTA (A. K. 12.) számú utasítás II. Akadémiai jutalom c. fejezete helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. Azok a tudományos dolgozók, akik az intézményük (akadémiai vagy nem akadémiai intézet, kutatócsoport, kutatólaboratórium, tanszék stb.) tervében szereplő tudományos téma megoldásával kiemelkedő teljesítményt érnek el, vagy a téma megoldását saját munkájukkal lényegesen előmozdítják, akadémiai díjban részesíthetők.

3. Akadémiai díjban részesíthető: *önálló egyéni* vagy *kollektív* munka. Mindkét esetben az önálló tudományos teljesítményt kell elsősorban vizsgálni, azonban előnyben kell részesíteni azokat a munkákat, amelyeknek saját tudományterületükön túlmenő kultúrpolitikai, tudománypolitikai vagy ipari, mezőgazdasági, egészségügyi jelentőségük van.

Az akadémiai díjnak két fokozata van:

I. fokozat 12 000,— Ft összeggel,

II. fokozat 8 000,— Ft összeggel.

Kollektív munka esetén a díj összegét úgy kell megállapítani, hogy a díj személyenként I. fokozat esetén 3 000,— Ft-nál, a II. fokozat esetén pedig 2 000,— Ft-nál kevesebb ne legyen.

4. Az akadémiai díjat az Elnökség ítéli oda, a díjat oklevéllel együtt kell átadni.

Az akadémiai díjak odaítélése szempontjából kollektív munkának kell tekinteni az olyan új tudományos eredményt tartalmazó műveket, amelyeket a szerzők kollektívája egységes koncepció alapján, a mű létrehozása érdekében végzett együttes kutatómunkával hozott létre. A kollektív tudományos munkából eredő művek olyan munkatársai részesülhetnek az akadémiai díjban, akik maguk új tudományos eredményre vezető alkotó kutatómunkával járultak hozzá a mű létrejöttéhez."

Ahol a 10/1960. MTA (A. K. 12.) sz. utasítás akadémiai jutalmazást említ, ehelyett akadémiai díj értendő.

Budapest, 1965. október 28.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri utasítás

A közlekedés- és postaügyi miniszter 42/1965. (Közl. Ért. 21) KPM számú

utasítása

a nemzetközi kongresszusok és konferenciák, valamint a külföldiek részvételével megtartásra kerülő egyéb rendezvények engedélyezéséről és a szállodai férőhelyek biztosításáról

A nemzetközi kongresszusok és konferenciák, valamint a külföldiek részvételével megtartásra kerülő egyéb rendezvények engedélyezésével és a szállodai férőhelyek biztosításával kapcsolatos eljárást a 2020/1965. (VII. 27.) Korm. számú határozat 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján — a külügy-, a pénzügy- és a belkereskedelmi miniszterrel egyetértésben — az alábbiak szerint szabályozom.

1. §

(1) A minisztériumok és az országos hatáskörű szervek az általuk és a felügyeletük alá tartozó tudományos, gazdasági, műszaki és kulturális szervek által, a társadalmi szervek országos központjai és a Magyar Testnevelési és Sportszövetség pedig a társadalmi és a sportszervezetek által húsznál több külföldi részvételével megtartani tervezett rendezvények adatait, valamint a húsznál több külföldi művész (színész, énekes, táncos, artista stb.) meghívására irányuló szándékot az Országos Idegenforgalmi Hivatalnak jelentik be. A bejelentést az 1. sz. melléklet szerint a rendező (meghívó) szerv által készített kérdőíven — a résztvevők szállodai elhelyezését biztosító szerv (szállodaipari vállalat, IBUSZ Rt., Expresz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda, tanácsi idegenforgalmi hivatal) nyilatkozatával ellátva — a rendezvény (meghívás) tervezett időpontját megelőző év szeptember hó 1. és 15. napja között kell megtenni.

(2) Az IBUSZ Rt. és a Hungária, valamint a Pannónia Vállalat az adott nyilatkozatok szerinti kötelezettségeiket szeptember hó 15. és 20. napja között egyeztetik.

(3) Az Országos Idegenforgalmi Hivatal a bejelentett rendezvények (meghívások) tervezett időpontjainak ütközése esetén — ha ez a szállodai elhelyezés biztosítása érdekében szükséges — a rendezvények megtartásának (a meghívásnak) végleges időpontját az érdekelt rendező (meghívó) szervekkel, szükség esetén az illetékes minisztériumokkal (országos hatáskörű szervekkel), illetve a társadalmi szervek országos központjaival s a Magyar Testnevelési és Sportszövetséggel, valamint a szállást biztosító szervekkel október hó 10. napjáig egyeztetés útján állapítja meg.

2. §

A szállodai férőhelyek biztosításánál és az egyeztetésnél a következő elvek szerint kell eljárni:

a) működő nemzetközi szervezetek rendezvényeivel, továbbá az államközi megállapodásokon és munkaterveken alapuló rendezvényekkel (meghívásokkal) kapcsolatban, valamint a nemzetközi sportnaptárba felvett rendezvények meghívott résztvevői számára a férőhelyeket feltétlenül és a szükséghez képest soronkívül is biztosítani kell;

b) az október hó 1. és április hó 15. napja közötti időben Budapesten, az április hó 15. és október hó 1. napja között pedig nem a Budapesten és nem a Balatonvidéken jelentkező szállodai férőhely igényeket előnyben kell részesíteni.

3. §

(1) Az Országos Idegenforgalmi Hivatal a bejelentett rendezvényekről és meghívásokról — a társadalmi és a sportszervezetek rendezvényeit kivéve — kimutatást készít. A kimutatást az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetője a vonatkozó kérdőívekkel együtt az engedély kérdésében való állásfoglalás végett október hó 15. napjáig megküldi a külügyminiszternek, aki állásfoglalásáról november hó 1. napjáig értesíti az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetőjét.

(2) Az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetője a külügyminiszter állásfoglalásáról a közlekedés- és postaügyi minisztert november hó 10. napjáig tájékoztatja. Ha valamely rendezvény megtartásának (meghívásnak) engedélyezése kérdésében az illetékes miniszternek, a külügyminiszternek és az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetőjének, illetőleg a közlekedés- és postaügyi miniszternek állásfoglalása eltérő, a véleményeket november hó 30. napjáig kell egyeztetni.

(3) A közlekedés- és postaügyi miniszter és az illetékes miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) — a társadalmi szervek országos központjai vezetőinek, illetőleg a Magyar Testnevelési és Sportszövetség elnökének, valamint az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetőjének bevonásával — döntenek abban az esetben is, ha a szállodai férőhely biztosítása érdekében az Országos Idegenforgalmi Hivatal által folytatott egyeztetés [1. § (3) bek.] nem vezetett sikerre.

(4) A közlekedés- és postaügyi miniszter és a külügyminiszter állásfoglalásáról, valamint a szállodai férőhely biztosításáról az Országos Idegenforgalmi Hivatal december hó 15. napjáig értesíti a rendező (meghívó) szerv szerint illetékesminisztériumokat (országos hatáskörű szerveket). Az Országos Idegenforgalmi Hivatal ezzel egyidejűleg értesíti a társadalmi szervek országos központjait és a Magyar Testnevelési és Sportszövetséget a társadalmi szervek és a sportszervezetek által külföldiek részvételével tervezett rendezvények résztvevői szállodai férőhelyének biztosításáról is.

(5) A rendezvény (meghívás) engedélyezése tárgyában hozott döntésről, továbbá a szállodai férőhely biztosításáról a rendező (meghívó) szervet az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) december hó 31. napjáig értesíti.

4. §

(1) Külföldi szervet vagy személyt a rendezvény megtartásáról csak akkor lehet értesíteni, illetőleg meghívni, ha a rendező (meghívó) szerv az engedély megadásáról és a szállodai férőhely biztosításáról értesítést [3. § (5) bek.] kapott.

(2) A rendezvény elmaradásáról a rendező (meghívó) szerv köteles a Külügyminisztériumot, valamint a szállodai elhelyezést biztosító szervet haladéktalanul értesíteni.

5. §

Az előző évben engedélyezett rendezvényekről és meghívásokról az Országos Idegenforgalmi Hivatal január hó 10. napjáig összefoglaló kimutatást készít, s ennek alapján a külügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter január hó 31. napjáig tájékoztató jelentést tesz a Kormánynak.

6. §

Indokolt esetben az engedélyezési eljárás soronkívül történő lefolytatását, továbbá a rendezvény megtartásának (a meghívásnak) engedélyezését a megelőző év szeptember hó 1. napja előtt, illetőleg szeptember hó 15. napja után is lehet — az 1. § (1) bekezdésében szabályozott módon — kérni.

7. §

Az 1966. évi rendezvények (meghívások) engedélyezése és a szállodai férőhely biztosítása, illetve a már engedélyezett 1966. évi rendezvényekkel kapcsolatos szállodai férőhely biztosítása érdekében a rendezvényt (meghívási szándékot) az 1965. évi november hó 20. napjáig kell az Országos Idegenforgalmi Hivatalnak bejelenteni, és az 1—4. §-ok szerinti eljárást úgy kell lefolytatni, hogy az 5. §-ban említett tájékoztató jelentés az 1966. évi január hó 31. napjáig a Kormány elé terjeszthető legyen. Az 1966. évre már engedélyezett rendezvényekkel (meghívásokkal) kapcsolatban az 1—4. §-ok szerinti eljárást értelemszerűen csak a szállodai férőhely biztosítása kérdésében kell lefolytatni.

8. §

Ez az utasítás a kihirdetés napján lép hatályba.

dr. Csanádi György s. k.,
közlekedés- és postaügyi miniszter

---

1. sz. melléklet a 42/1965. (Közl. Ért. 21.) KPM sz. utasításhoz

KÉRDŐÍV

a rendezvények (meghívások) bejelentésére

1. A nemzetközi szervezet, amely a rendezvényt Magyarországon kívánja megrendezni: .....
2. A magyar szerv, amely a rendezvényt bonyolítja [belföldi rendezvény (meghívás) esetében, a rendező szerv]: .....
3. A rendezvény (meghívás) tárgya: .....
4. A rendezvény (meghívás) tervezett időpontja: .....
5. A résztvevők (meghívottak) érkezésének és távozásának napja: .....
6. A rendezvény évenként ismétlődik-e: .....
7. A résztvevők (meghívottak) várható száma [külföldieknél országok (állampolgárság) szerint részletezve]: .....
   - tőkés országokból: .....
   - szocialista országokból: .....
   - nemzetközi szervezetektől: .....
   - belföldről: .....
8. A külföldi szervezet által befizetendő összeg valutában forintban
   - személyenként
     - tőkés országok résztvevőinél dollárban .....
     - szocialista országok résztvevőinél transzfer. rubelben .....
   - összesen: .....
     - dollárban .....
     - transzfer. rubelben .....

együtt: .....

.....

9. A rendező (meghívó) magyar szervet terhelő kiadás: .....

10. A kiadás fedezetének megnevezése: .....

11. Szálláshely-igény [városok, szállodák (fizető vendéglátó szobák) és szobatípusok szerint részletezve]: .....

12. A rendezvény (meghívás) tervezett időpontját milyen különös igény indokolja: .....

13. A külföldi rendező szerv a rendezvényt a magyar szerv felkérésére vagy saját kezdeményezésből kívánja Magyarországon rendezni? .....

14. A rendezvény megtartására (a meghívásra) vonatkozó államközi megállapodás (munkaterv), határozat megjelölése (száma): .....

.....

a rendező (meghívó) szerv vezetője

A rendező (meghívó) szerv szerint illetékes miniszter, országos hatáskörű szerv, társadalmi szerv országos központja, Magyar Testnevelési és Sportszövetség:

.....196..... hó .....n

.....

Az igénylő szervvel történt előzetes egyeztetés alapján a férőhelyeket az alábbi szállodákban és szobatípusokban biztosítjuk:

.....196..... hó ...n

.....

a szállást biztosító szerv vezetője

Közlemény

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 13—15 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésre áll.

Elnökségi Titkárság

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közületi: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61553 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XIV. (1965.) ÉVFOLYAM 17. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1965. DECEMBER 30.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	65/1965. sz. határozat	A legfontosabb tudományágak elemzésének és értékelésének metodikájáról	155
	66/1965. sz. határozat	A baráti akadémiákkal közös kutatási témákról	156
	70/1965. sz. határozat	„A korszerű méretezés és a képlékeny alakítás továbbfejlesztése" c. főfeladat koordináló bizottságának munkájáról	157
	71/1965. sz. határozat	A „Nagyüzemi állattartás állategészségügyi feladatai" c. kiemelt kutatási feladatkör helyzetéről	157
	72/1965. sz. határozat	A Magyar Tudomány c. folyóiratról	157
	73/1965. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálatáról	158
	77/1965. sz. határozat	Az Elektrokémiai Akadémiai Kutatócsoport Veszprémbe helyezéséről	159
Miniszteri rendeletek	4/1965. (XII. 7.) Eü. M.	A sugárártalomnak kitett munkahelyen foglalkoztatott dolgozók sugárterhelésének ellenőrzéséről	159
	6/1965. (XII. 7.) SZOT	Az Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Óvórendszabály kiadásáról	160
Közlemények		Tájékoztató a saját gépkocsinak hivatalos utak során való igénybevételéről a költségvetési szerveknél	160
		A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról	161

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége az Akadémia tagjainak, a tudományos testületek és intézmények valamennyi dolgozójának boldog új esztendőt kíván

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnöksége 65/1965. számú

határozata

a legfontosabb tudományágak elemzésének és értékelésének metodikájáról

(Elnökségi Tanács, 1965. november 9.)

Teljes szöveg

1 Az osztályvezetőségek határozzák meg a gondozásukra bízott tudományterület jelenleg legfontosabbnak tekinthető tudományágait, valamint azt, hogy milyen sorrendben és ütemezéssel kívánják azok helyzetét mélyreható marxista elemzéssel megvizsgálni.

2 A felmérés sorrendje szempontjából legfontosabbnak tekinthető tudományágak meghatározása legyen összhangban a tudományterület távlati fejlesztési elképzeléseivel. Az osztályvezetőségek a legnagyobb figyelmet a legfontosabb tudományágakon belül is az elsősorban fejlesztendő ágazatokra fordítsák.

3 Az osztályvezetőségek munkáját a már meglevő vagy erre a célra létrehozott tudományos bizottságok — az egyes kutatóhelyek bevonásával — készítsék elő. A bizottságokba kellő számú és jól képzett fiatal szakembert is be kell vonni.

4 Az osztályvezetőségek a munka megkezdése előtt a maguk speciális területének megfelelően konkretizálják a felmérés metodikáját, és mozdítsák elő

olyan kvantitatív mutatószámok kialakítását, amelyek az eddigieken túlmenően fokozott lehetőséget nyújtanak a fejlődés egzakt, kvalitatív értékelésére is.

5 A felmérés egységes szempontjainak biztosítása érdekében tudományág alatt valamely tudományterület önálló részét kell érteni, a tudományágazat pedig ennek további bontása, amelyet — általában — 1—1 tudományos bizottság (albizottság) gondoz.

6 Felhívja az Elnökség a főtitkárt, hogy a felmérés módszertanának meghatározásában használt kifejezések egységes értelmezése érdekében készítsen olyan összeállítást, amely a tudományos osztályok irányítása alá tartozó tudományterületeket egységes elvek szerint osztja fel ágakra és ágazatokra, s amelyben példa bemutatással érzékeltethető, hogy a tudományágak, illetőleg ágazatok valamely tudománynak milyen mélységű bontását jelentik.

7 A bizottságok kollektív vagy egyéni megbízások alapján készítsék el tudományágukban hazai helyzetképét, beillesztve a nemzetközi helyzetképbe. Ez részletesen jellemezze és elemezze az illető tudományág hazai művelését (milyen hagyományokra épülnek a kutatások, a tudósképzés és utánpótlás, a kutatás intenzitása, irányzatai, kialakult iskolák, kollektívák, eljárások, az ismert jelentős sikeres vagy sikertelen kutatások, műszerezettség, a tudományág intézményeinek tudományos színvonala és nemzetközi kapcsolatai, vonatkozó nemzetközi egyezmények, publikációs lehetőségek), valamint a hazai kutatások jelenlegi helyzetét (a kutatási témacsoportok realitása, célszerűség, korszerűség, hatékonyság, az esetleges lemaradás és annak okai, viszonyulás a nemzetközi szinthez). Vizsgálni kell, hogy a tudományág ideológiai problémái miben mutatkoznak, és mennyire érvényesülnek a megoldásukra irányuló marxista módszerek és törekvések. Tekintettel kell lenni továbbá a szocialista országok kutatási munkamegosztására és munkaeredményeire.

8 A helyzetképet olyan javaslatok egészítsék ki, amelyek a hatékonyság fokozásának módjaira, a koncentráció irányára, a kutatók, illetőleg kutatóintézetek együttműködése fejlesztésének lehetőségeire, a kutatás tárgyának kiterjesztésére stb. — irányulnak. A javaslati rész tartalmazzon a tudományszervezés és tudományirányítás megjavítására szolgáló javaslatokat is.

9 Az osztályvezetőségek — szükség szerint kibővített osztályülésen — vitassák meg a tudományágazatok helyzetére vonatkozó jelentéseket, s ezután megfelelő szintézisben terjesszék az Elnökség elé az egyes tudományágak helyzetéről készített értékelésüket, valamint a fejlesztésre vonatkozó azokat a javaslataikat, amelyeket a nagygyűlések tárgyalására kívánnak bocsátani.

Budapest, 1965. november 12.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 66/1965. számú

h a t á r o z a t a

a baráti akadémiákkal közös kutatási témákról

(Elnökségi Tanács, 1965. nov. 9.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a baráti akadémiákkal kötött egyezmények, illetőleg munkatervek alapján végzett közös kutatási témákról előterjesztett tájékoztató jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi, és a következőket határozza.

1 A rendelkezésre álló tapasztalatokat figyelembe véve ki kell dolgozni a tudományos együttműködés formáinak korszerűbb és szilárdabb rendszerét. Ennek alapján az egyes kutatási témáknál azt is meg kell jelölni, hogy a téma az együttműködés melyik kategóriájába tartozik.

2 Változatlanul érvényesíteni kell azt az elvet, hogy közös témára (széles értelemben) csak akkor kerülhet sor, ha az érintett intézetek előzetesen már megegyeztek a témában, és bizonyos együttműködés már meg is indult.

3 Nagyobb mértékben kell törekedni a közös témák kidolgozásának magasabb formái felé; ha ezek száma nyilván egészen csekély is, a magasabb együttműködési formákra kell fordítani az egyezményes keretek jelentős részét.

4 Ki kell alakítani a közös témák vezetését — irányítását illető elveket: van-e szükség s milyen esetekben koordináló bizottságokra, meg kell-e jelölni s mikor a felelős intézetet stb.

5 A munkatervekben szereplő közös kutatási témákat szigorúan felül kell vizsgálni. Arra kell törekedni, hogy az elemi formájú együttműködés (intézeti anyagok cseréje, kölcsönös tájékoztatás stb.) fokozatosan váljék az intézetek közötti rendszeres együttműködés olyan tartalmává, amelyet nem szükséges a közös témák rendjében is kifejezésre juttatni.

6 A tudományos osztályok törekedjenek arra, hogy az egyezményes kiutazások körében nagyobb helyet kapjanak a közös kutatások céljából történő kiutazások.

7 Az Elnökség felhívja a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságát, gyakoroljon befolyást a közös kutatási témák elvi alakulására, koordinálja a tudományos osztályok erre vonatkozó elképzeléseit, és kísérje figyelemmel a közös kutatási témák művelésének eredményességét.

Budapest, 1965. november 12.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 70/1965. számú

h a t á r o z a t a

„A korszerű méretezés és a képlékeny alakítás továbbfejlesztése" c. főfeladat koordináló bizottságának munkájáról

(Elnökség, 1965. nov. 30.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség tudomásul veszi „A korszerű méretezés és a képlékeny alakítás továbbfejlesztése" c. főfeladat (17.) koordináló bizottságának munkájáról szóló beszámolót; megállapítja, hogy a koordináló bizottság eredményes munkát végzett.

2 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, az illetékes szerveknél szorgalmazza a tudományos kutatás központi irányításának és koordinálásának rendezésére vonatkozó állásfoglalás kialakítását.

Budapest, 1965. december 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 71/1965. számú

h a t á r o z a t a

a „Nagyüzemi állattartás állategészségügyi feladatai" c. kiemelt kutatási feladatkör helyzetéről

(Elnökség, 1965. nov. 30.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség elismerését fejezi ki a IV. Osztálynak a „Nagyüzemi állattartás egészségügyi feladatai" c. kiemelt kutatási feladat területén végzett eddigi tevékenységéért. Az előterjesztett jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi, egyetért a kutatás három fő irányának megállapításával. Felhívja a figyelmet, hogy valamennyi feladat megoldása során nagy gondot kell fordítani a gazdaságosság vizsgálatára is.

2 Az Elnökség a IV. Osztály feladatává teszi, hogy az 1966. évben számára biztosításra kerülő fejlesztés személyi és anyagi kereteit koncentrálja a kiemelt feladat további fokozott művelésének elősegítésére. Ennek érdekében az Osztály 1966. évi fejlesztési kereteiből az Állategészségügyi Kutató Intézetnek 8 létszámhelyet, az Állatorvostudományi Egyetem Állathigiéniai Tanszékének 2 fő technikai segéderő státuszt és 100 000,— Ft.-os műszerbeszerzési keretet biztosítson.

3 Az Elnökség kívánatosnak tartja, hogy a Földművelésügyi Minisztérium is segítse elő a kiemelt kutatási terület feltételeinek javítását azáltal, hogy vállaljon részt e kutatásokban érdekelt, irányítása alá tartozó tanszékek személyi és anyagi ellátottságának a fejlesztésében.

4 Az Elnökség elvileg egyetért az Állategészségügyi Kutató Intézet elhelyezése és felszerelése fejlesztésének szükségességével. E fejlesztés módja és mértéke tekintetében azonban csak a harmadik 5 éves terv kereteinek elbírálásakor tud érdemben állást foglalni. Szükségesnek tartja, hogy a IV. Osztály az Állategészségügyi Kutató Intézet beruházásának és fejlesztésének programját előzetesen egyeztesse a Földművelésügyi Minisztériummal.

5 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, hogy a kiemelt kutatási terület fejlesztését segítse elő azáltal is, hogy az Osztálynak 1966. évre biztosítandó előirányzott keretein felül a központi tartalékból az Állatorvostudományi Egyetem Állathigiéniai Tanszék részére 1 fő technikai segéderői álláshelyet, valamint a TKFA-ból 10 000,— Ft. A), 50 000,— Ft. B) keretet és műszerbeszerzésre 100 000,— Ft.-ot bocsásson rendelkezésre.

6 A főtitkár intézkedjék, hogy az Állategészségügyi Kutató Intézet személygépkocsiját üzemképes gépkocsira cseréljék ki, továbbá az MTA központi gépkocsiparkjából egy második gépkocsit bocsásson az Intézet rendelkezésére.

7 Az Elnökség felhívja a IV. Osztály osztálytitkárát, hogy a kiemelt kutatási területnek a továbbiakban szükségessé váló fejlesztéséről — az Osztály rendelkezésére álló erőforrások átcsoportosítása útján történő felhasználásával is — saját hatáskörben gondoskodjék. Amennyiben az Osztály lehetőségeit meghaladó további igények válnak szükségessé, azt jelentse a főtitkárnak, aki erről az Elnökségnek adjon tájékoztatást.

8 Az Elnökség tudomásul veszi, hogy a kiemelt terület gondozását az Állatorvostudományi Bizottság albizottsága lássa el az alábbi összetételben:
elnök: Kovács Ferenc, az állatorvostudományok kandidátusa, egyetemi tanár;
titkár: Derzsy Domokos, az állatorvostudományok kandidátusa, tudományos osztályvezető;
tagjai: Juhász Balázs, az állatorvostudományok doktora, osztályvezető, Mészáros János, az állatorvostudományok kandidátusa, intézeti igazgató, Szép Iván, az állatorvostudományok kandidátusa, egyetemi tanár, Tomory László tanszékvezető docens, Kertész Ferenc, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa.

Budapest, 1965. december 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 72/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudomány c. folyóiratról

(Elnökség, 1965. nov. 30.)

Teljes szöveg

1 Az Elnökség megállapítja, hogy a Magyar Tudomány c. folyóirat jelentékeny mértékben megvalósította azokat a célkitűzéseket, amelyeket az Aka-

démiai Értesítő átszervezésekor az Elnökség kitűzött. Jóváhagyólag tudomásul veszi a folyóirat munkájáról előterjesztett beszámolót.

2 Az Elnökség elismerését fejezi ki Trencsényi Waldapfel Imre akadémikusnak, a Magyar Tudomány c. folyóirat főszerkesztőjének rendkívül értékes és eredményes munkásságáért. Kérésére — egészségi állapotára való tekintettel — a folyóirat főszerkesztői tiszte alól felmenti. Egyidejűleg az Elnökség a folyóirat főszerkesztőjévé megválasztja Erdei Ferenc akadémikust.

3 Az Elnökség az új tudományos osztályok létesítésével kapcsolatban szükségesnek tartja a folyóirat szerkesztő bizottságának kiegészítését. Erre vonatkozóan a főszerkesztő tegyen javaslatot.

4 Az Elnökség nem járul hozzá ahhoz, hogy a Magyar Tudomány c. folyóiratot a tudományok doktorai, kandidátusai és az aspiránsok ingyenes köteles példányként kapják. Helyesnek tartja azonban nagyobb propaganda kifejtését a minél szélesebb terjesztés érdekében.

5 Az Elnökség jelenleg nem látja indokoltnak a folyóirat ívterjedelmének növelését. A szerkesztő bizottság 1966. év folyamán újra vizsgálja meg, hogy mennyiben látja indokoltnak a lapterjedelem növelését, figyelembe véve az ezzel járó költségnövekedést is.

6 Az Elnökség tudomásul veszi, hogy a folyóirat szerkesztőségének apparátusa a Budapest V., Nádor u. 18. számú épületben, az Akadémiai Kiadó részére kiutalt területen nyer elhelyezést.

Budapest, 1965. december 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 73/1965. számú

h a t á r o z a t a

a Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálatáról

(Elnökség, 1965. nov. 30.)

Teljes szöveg

Az Elnökség megvitatta a Műszerügyi Bizottságnak a Műszerügyi Szolgálatra vonatkozó javaslatait, és a következőket határozta:

1 A Műszerügyi Szolgálat — hiányosságai és hibái ellenére — a kutatás fontos segédintézménye. Azzal, hogy műszerkészletének 40%-át akadémiai intézmények és egyetemi tanszékek használják, a Műszerügyi Szolgálat jelentékenyen előmozdítja az alapkutatást is. Ezért a Szolgálatot továbbra is az Akadémia keretében kell az alábbiak szerint fenntartani.

11 A Műszerügyi Szolgálatot a jövőben elsősorban műszerparkjának bővítése irányában kell fejleszteni, főleg több intézmény által használt korszerű nagyműszerek beszerzésével. A műszerek egy részére tartósan egy-egy kutatóintézetben állítható fel úgy, hogy ott térítés ellenében más intézmények számára is hozzáférhetők legyenek.

12 A mérési kutatás a Szolgálatnál nem fejlesztendő tovább, hanem fokozatosan redukálandó. Egyrészt ugyanis a metrológia gyakorlati problémáit a tapasztalat szerint többnyire előnyösebb a szakterület kutatóintézményeiben megoldani, másrészt a metrológiának mint tudománynak az Országos Mérésügyi Hivatal, ill. bizonyos vonatkozásban a Műszerügyi Kutató Intézet az illetékes kutatóhelye.

13 A Műszerügyi Szolgálatot korszerű nagy műszerekkel folyamatosan úgy kell továbbfejleszteni, hogy az eddiginél nagyobb arányban szolgálja az akadémiai és tanszéki kutatásokat. Annak érdekében, hogy a Szolgálat a népgazdaság más ágait is tervszerűen kiszolgálhassa, arra kell törekedni, hogy beruházásait az Országos Tervhivatal — az MTA keretéből elkülönítve — kiemelt fontosságúnak minősítse, és évente megfelelő forint, ill. deviza keretet bocsásson rendelkezésére. A Szolgálat új feladatot csak megfelelő anyagi keret rendelkezésre bocsátásával vállalhat.

14 A Műszerügyi Szolgálat jelenlegi elhelyezése nem megfelelő. Ezért a következő ötéves tervidőszakban a műszerpark fejlesztésére és az elhelyezés céljára a létesítendő panelépületekben számára is kell helyet biztosítani.

15 Az Elnökség felhívja a főtitkárt, gondoskodjék arról, hogy a Műszerügyi Bizottság kiegészüljön az OMFB, OT és a PM képviselőjével.

16 A Műszerügyi Bizottság a Szolgálatot irányító és ellenőrző munkájában különös gonddal figyeljen arra, hogy a Szolgálat által beszerzett műszerek szervesen egészítsék ki a kutatóhelyek műszereit, és a hazai kutatásokhoz szükséges újszerű nagy műszerek legalább 1 példányban rendelkezésre álljanak.

17 A Műszerügyi Bizottság 1966. február 28-ig dolgozzon ki javaslatot arra vonatkozóan, hogy milyen műszaki és gazdasági konstrukcióban üzemeltethetők külső szervek részére díjazás ellenében a Szolgálat azon nagy műszerei, amelyek kutatóintézetekben kerülnek tartós felállításra. Ezek a műszerek csak a kutatóintézetek dolgozói által üzemeltethetők. A kutatóintézetek gazdálkodási szabályai és szűk keretei ugyanis nem teszik lehetővé e műszerek több műszakban való gazdaságos üzemeltetését, ill. a díjazásnak munkaerők, ill. szolgáltatások költségeire való felhasználását. A Műszerügyi Bizottság az akadémiai intézetek kívánságára foglalkozzék a tulajdonukat képező műszerek üzemeltetésének kérdésével is.

Budapest, 1965. december 1.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Az MTA Elnöksége 77/1965. számú

h a t á r o z a t a

az Elektrokémiai Akadémiai Kutatócsoport Veszprémbe helyezéséről

(Elnökség, 1965. nov. 30.)

Teljes szöveg

Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi az Elektrokémiai Akadémiai Kutatócsoportnak — amely eddig az ELTE Fizikai-Kémiai és Radiológiai Tanszékén működött — 1966. január 1-től kezdődően a veszprémi Vegyipari Egyetem Fizikai-Kémiai Tanszékére történő áthelyezését. Egyidejűleg az ELTE Fizikai-Kémiai és Radiológiai Tanszékén folyó kutatások irányítását és finanszírozását a Művelődésügyi Minisztérium veszi át.

Budapest, 1965. december 6.

Rusznyák István s. k.,
elnök.

Miniszteri rendeletek

Az egészségügyi miniszter 4/1965. (XII. 7.) EüM számú

r e n d e l e t e

a sugárártalomnak kitett munkahelyen foglalkoztatott dolgozók sugárterhelésének ellenőrzéséről

A Munka Törvénykönyve 90. §-ának (3) bekezdése alapján — a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §.

(1) A sugárártalomnak (bármely ionizáló sugárforrásnak) kitett munkahelyen rendszeresen foglalkoztatott dolgozókat — sugárterhelésük megfigyelése céljából — rendszeresen filmdozimetriai ellenőrzés alá kell vonni.

(2) A filmdozimetriai ellenőrzést — az 5. §-ban foglalt kivétellel — az Országos „Frédéric Joliot-Curie" Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Intézet (Budapest XXII., Pentz Károly u. 5., a továbbiakban: Intézet) szervezi és végzi.

(3) Az ellenőrzéshez szükséges kazettákat első ízben és a számozott filmanyagot a szükséges példányszámban havonta az Intézet bocsátja a munkáltató rendelkezésére.

2. §.

(1) A munkáltató — a sugárvédelmi megbízott, ahol nincs, a biztonsági megbízott (munkavédelmi iroda megbízottja, a továbbiakban együtt: megbízott) útján — köteles gondoskodni arról, hogy a sugárártalomnak kitett munkahelyen foglalkoztatott dolgozók a számozott filmet kazettában kézhezkapják és rendeltetésszerűen viseljék. A kazettát a védőruha bal felső részén felerősítve a munkaidő alatt állandóan hordanuk kell. Ha a dolgozó a kazettát figyelmeztetés ellenére sem hordja, a munkavégzéstől el kell tiltani.

(2) Munkaidőn kívül a kazettát olyan helyen kell tárolni, hogy sugárzás ne érhesse.

(3) A megbízott a dolgozók részére kiadott kazettáról nyilvántartást köteles vezetni. A nyilvántartásban fel kell tüntetni a dolgozó nevét, a film számát, a kiadás (csere) és az Intézet részére való továbbítás napját. A megbízott köteles a nyilvántartás alapján a dolgozók részére kiadott filmeket 30 naponként — sugárzás okozta baleset vagy annak gyanúja esetén haladéktalanul — bevonni (újjal kicserélni), és a bevont filmet a dolgozó nevét és a film számát feltüntető jegyzék kíséretében az Intézetnek a munkáltató költségén megküldeni.

3. §.

(1) Az Intézet a beküldött filmeket 30 napon belül értékeli, és az értékelés eredményét a munkáltatóval közli. Sugárzás okozta baleset vagy annak gyanúja esetén soron kívül végzi az értékelést, és közli az eredményt.

(2) A megbízott köteles az értékelés eredményét dolgozónként erre a célra rendszeresített űrlapon nyilvántartani.

(3) Ha valamely dolgozó filmje havi 1,5 r-nél, vagy 3 egymásra következő hónap alatt 3 r-nél nagyobb sugárterhelést mutat, az Intézet haladéktalanul értesíti a területileg illetékes közegészségügyi-járványügyi állomást. Az állomás — helyszíni vizsgálat alapján — az észlelt hiányosságok megszüntetése iránt határozattal intézkedik.

4. §.

Az Intézet által végzett filmdozimetriai ellenőrzés díjtalan.

5. §.

(1) A Központi Fizikai Kutató Intézet az Országos Atomenergia Bizottság Izotóp Intézete, valamint az Intézet, továbbá az egészségügyi miniszter által kijelölt intézetek (vállalatok) dolgozóik sugárterhelését saját filmdozimetriai szolgálatuk útján ellenőrzik.

(2) A kijelölés iránti kérelmet az intézet (vállalat) igazgatója felügyeleti szerve útján terjesztheti elő az egészségügyi miniszterhez. A szolgálat működési szabályait az intézet (vállalat) felügyeleti szerve az egészségügyi miniszter előzetes jóváhagyásával állapítja meg. A szolgálat működését az egészségügyi miniszter ellenőrzi.

(3) Ha a külön kijelölt intézetben valamely dolgozó sugárterhelése a havi 1,5 r-nél vagy 3 egymásra következő hónap alatt 3 r-nél nagyobb, az intézet

(vállalat) igazgatója köteles erről a területileg illetékes közegészségügyi-járványügyi állomásnak haladéktalanul jelentést tenni. A Központi Fizikai Kutató Intézet, az Országos Atomenergia Bizottság Izotóp Intézete, valamint az Intézet filmdozimetriai szolgálata a jelentést közvetlenül az Egészségügyi Minisztériumnak teszi meg.

6. §.

A dolgozók filmdozimetriai ellenőrzését fokozatosan — elsősorban a budapesti orvosi, állategészségügyi és ipari röntgenüzemekben — kell megszervezni. Az 1966. évi december hó 31. napjáig azonban a sugárártalomnak kitett valamennyi munkahelyen dolgozók rendszeres ellenőrzését meg kell valósítani.

7. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Szabó Zoltán s. k.,
egészségügyi miniszter.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának 6/1965. (XII. 7.) SZOT számú

szabályzata

az Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Óvórendszabály kiadásáról

A Munka Törvénykönyve (a továbbiakban: Mt.) 6/A. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsa az egészségügyi miniszterrel egyetértésben a következő szabályzatot adja ki.

1. §.

A dolgozók egészségének és testi épségének megóvása céljából minden munkahelyen a munkavégzéskor az e szabályzattal kiadott Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Óvórendszabály előírásait (a továbbiakban: ÁBEO) kell alkalmazni.*

2. §.

Az ÁBEO előírásait minden vállalat és dolgozó köteles megtartani. Az ellen, aki az ÁBEO-ban foglalt előírásokat nem tartja meg, a cselekmény súlyától és jellegétől függően — a vonatkozó rendelkezések szerint — büntető, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárást kell indítani.

3. §.

A szakmai balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabályokat, továbbá a miniszter vagy más, a Minisztertanácsnál alacsonyabb szintű szerv által kiadásra kerülő előírások munkavédelemre vonatkozó rendelkezéseit (Országos Építésügyi Szabályzat, Magyar Országos Tervezési Irányelvek, Magyar Népköztársasági Országos Szabványok stb.) az ÁBEO előírásai alapján — a szakma sajátos követelményeinek megfelelően — kell kidolgozni.

* Megrendelhető a Táncsics Könyvkiadó Vállalatnál, Budapest.

4. §.

(1) Az ÁBEO előírása alóli felmentésre a 2/1963. (XII. 26.) SZOT számú szabályzat 20. § 3. bek. rendelkezései az irányadók azzal az eltéréssel, hogy egyes gépekre, berendezésekre, technológiákra, üzemrészekre a felmentést — a területileg illetékes munkavédelmi felügyelő, egészségvédelmi vonatkozásban pedig az állami közegészségügyi felügyelő véleményének meghallgatása után — az illetékes szakszervezet — a miniszterrel egyetértésben adja meg.

(2) Az ÁBEO előírásainak értelmezésével kapcsolatos vitás kérdésekben a SZOT Munkavédelmi Osztályának — egészségügyi vonatkozásban az Egészségügyi Minisztérium Közegészségügyi Felügyeleti és Járványügyi Főosztállyal egyetértésben kiadott — állásfoglalása az irányadó.

5. §.

Ezen szabályzat 1966. évi július hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a 4/1955. (VI. 15.) Eü M számú rendelet és az általa kiadott Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Óvórendszabály, valamint a módosításra kiadott 2/1959. (IV. 22.) Eü M számú és a 7/1963. (XII. 21.) Eü M számú rendeletek hatályukat vesztik.

Gáspár Sándor s. k.,
a Szakszervezetek Országos Tanácsa
főtitkára.

Közlemények

Tájékoztató

a saját gépkocsinak hivatalos utak során való igénybevételéről a költségvetési szerveknél

A kiküldetési költségek felszámítását szabályozó 33/1951 (I. 31.) M. T. rendelet 20. §-át a saját gépkocsinak hivatalos utakra való igénybevételéről szóló 3/1965. (VIII. 28.) Mü. M. számú rendelet (a továbbiakban: Mü. M. rendelet) megváltoztatta. Az új rendelkezésnek a költségvetési szervek területén történő egységes alkalmazása céljából — a Pénzügyminisztérium 37.983/1965. I. b. számú körirata alapján — az alábbi tájékoztatást adom.

1. *A kiküldő szerv engedélyezi:*
   — a saját gépkocsinak hivatalos utak során történő használatát;
   — a Mü. M. rendelet 1. §. (2) bekezdésében megjelölt kilométerenkénti térítési díj folyósítását.
2. A saját gépkocsi használatának engedélyezésénél a gazdaságosságot és az elérhető megtakarítást kell szem előtt tartani. *Gazdaságos a kiküldetés,* ha

— a saját gépkocsival teljesített kiküldetésnél csökken a kiküldetésben töltött idő (kevesebb élelmezési nap merül fel, csökken az élelmezési- és a szállásköltség);
— a gépkocsi tulajdonosa két-három kiküldöttet visz magával (ezzel megtakarítható a tulajdonossal utazók közlekedési költsége);
— a hivatali gépkocsi fenntartási költségeiben, valamint a gépkocsivezetői munkabérekben jelentkezik megtakarítás;
— a dolgozó a költségesebb bérelt gépkocsi (taxi) helyett saját gépkocsival látja el feladatát.

3. Általában *nem minősíthető gazdaságosnak* a saját gépkocsi használata, ha a gépkocsi tulajdonosa egyedül utazik olyan helységbe (megyeszékhelyre, Budapestre), amely vonattal (pl. Budapest—Miskolc, Debrecen, Pécs, Szeged stb. vagy ellenkező viszonylatban) lényegesen kevesebb költséggel érhető el.

4. A 2. és 3. pontokban foglaltak mellett *az esetenkénti engedélyezéseknél* figyelemmel kell lenni arra a követelményre is, hogy a kilométerenkénti térítési díj és az átalány összegével szemben kiküldetési költségben, gépkocsi fenntartási és egyéb költségben (helyi szállítás, gépkocsivezetői munkabér stb.) — intézményi szinten — *nagyobb megtakarítást* kell elérni.

5. *Az Akadémia főtitkára hatáskörébe tartozik* az esetenkénti elszámolás helyett megállapítható *költségátalány engedélyezése.* A költségátalány engedélyezésére az intézmény vezetője tehet javaslatot a felügyeletet gyakorló osztálynak, a 6—7. pontban foglaltak figyelembevételével.

6. *A helységek közötti* utazásokra *költségátalány* engedélyezésére csak azok részére lehet javaslatot tenni, akiknek ellenőrizhetően munkaköri feladatához tartozik, hogy havonta rendszeresen (általában ugyanazon helységbe, körzetbe és legalább 8 alkalommal) kell kiküldetést teljesíteniük. A lakóhely és a munkahely közötti utakat az átalány megállapításánál nem lehet figyelembe venni.

7. A *helységek belterületén* megtett utakra költségátalány engedélyezésére csak azoknál a dolgozóknál kerülhet sor, akiknél a munkavégzés sajátossága indokolja, hogy a munkát egészben vagy részben rendszeresen a helység belterületén végezzék, és a gépkocsihasználat a munkavégzést eredményesebbé teszi. Általában olyan dolgozók részére lehet a költségátalány engedélyezését kérni, akik hivatalos tevékenységük ellátásához eddig rendszeresen hivatali (szolgálati) gépkocsit vagy taxit, villamos- vagy autóbusz-bérletet használhattak. A havi átalány összege az utóbbi esetben — a gazdaságosságra tekintettel — az említett bérletek igénybevételéért a munkáltató által a közlekedési vállalat részére térített díj összegét nem haladhatja meg. A belterületi közlekedési átalány megállapításánál sem lehet a lakás és a munkahely közötti utat számításba venni.

8. Felhívom a figyelmet, hogy a kilométerenkénti 1,30 forintos térítési díjat továbbra is csak a korábbi rendelkezésekben megjelölt orvosok, állatorvosok számíthatják fel; tehát *egyéb orvosok, állatorvosok* csak a 70, illetőleg 80 filléres térítésben részesülhetnek.

9. A Mü. M. rendelet értelmében a költségek csökkentésére kell törekedni, s a belföldi kiküldetési költségek nem emelkedhetnek. A gazdálkodó szervek *vezetői* az előbb elmondottak megtartásáért *anyagilag is felelősek.*

10. Végül közlöm, hogy a gazdálkodó szervek a rendelet alkalmazásáról *beszámolójelentéseikben* tájékoztatást kötelesek adni.

Budapest, 1965. november 1.

MTA Terv- és Pénzügyi Titkárság.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *minden hétfőn* 13—15 óráig —bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésre áll.

Elnökségi Titkárság.

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 750 példány

A kiadvány előfizethető vagy példányonként megvásárolható: az Akadémiai Kiadónál, Budapest V., Alkotmány u. 21., telefon: 111-010, MNB egyszámlaszám: 46., csekkbefizetési számla: 05 915 111-46; az Akadémiai Könyvesboltban, Budapest V., Váci u. 22., telefon: 185-612; a Posta Központi Hírlap Iroda 1. számú Hírlapboltjában, Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. és bármely postahivatalban. Csekkszámlaszám: egyéni 61 257, közületi: 61 066. MNB egyszámlaszám: 8.
Évi előfizetési díj 48,— Ft

65.61713 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MTA Könyvtára
Periodika 495/1966 sz.